Základní škola a Mateřská škola Blansko, Salmova 17

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

Blansko, srpen 2023

Obsah:

Strana

1. část: Identifikační údaje **4 - 6**

1.1 Název školního vzdělávacího programu
1.2 Motivační název školního vzdělávacího programu
1.3 Předkladatel
1.4 Zřizovatel
1.5 Vize školy

2. část: Charakteristika školy **7 - 9**

2.1 Základní údaje o škole
2.2 Vybavení školy
2.3 Žáci a pedagogický sbor
2.4 Dlouhodobé projekty a tradice školy
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

3. část: Charakteristika ŠVP **10 - 33**

3.1 Zaměření školy
3.2 Cíle školního vzdělávacího programu
3.3 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy
3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
3.6 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)
3.7 Přehled rozčlenění průřezových témat do ŠVP

4. část: Učební plán **34 - 38**

4.1 Učební plán pro 1. stupeň
4.2 Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň
4.3 Učební plán pro 2. stupeň
4.4 Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň
4.5 Volitelné předměty

5. část Učební osnovy 39-417

5.1 Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
5.1.1. Český jazyk 40 - 69
5.1.2. Anglický jazyk 70 - 84
5.1.3. Další cizí jazyk 85 - 105
5.2 Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
5.2.1. Matematika 106 - 134
5.3 Vzdělávací oblast: Informatika
5.3.1. Informatika 135 - 145
5.4 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
5.4.1. Prvouka 146 - 159
5.4.2. Člověk a jeho svět 160 - 171
5.5 Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
5.5.1. Dějepis 172 - 183
5.5.2. Výchova k občanství 184 - 199
5.6 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
5.6.1. Fyzika 200 - 213
5.6.2. Chemie 214 - 222
5.6.3. Přírodopis 223 - 232
5.6.4. Zeměpis 233 - 246
5.7 Vzdělávací oblast: Umění a kultura
5.7.1. Hudební výchova 247 - 262
5.7.2. Výtvarná výchova 263 - 277
5.8 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
5.8.1. Výchova ke zdraví 278 - 297
5.8.2. Tělesná výchova 299 - 328
5.9 Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
5.9.1. Pracovní činnosti 329 - 344
5.10 Volitelné předměty 345 - 417

6. část: Hodnocení výsledků vzdělávání žáků 418 - 435
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků 419 - 435

1. část:

Identifikační údaje

1.1 Oficiální název ŠVP:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.2 Motivační název ŠVP:

ZDRAVÁ ŠKOLA – ŠKOLA PRO ŽIVOT

1.3 Předkladatel:

Základní škola a Mateřská škola Blansko, Salmova 17

právní forma: příspěvková organizace
adresa: Salmova 17/1940, 678 01 Blansko
IČO: 49464213
IZO: 102007411
REDIZO: 600106179
e-mail: info@zssalmova.cz
www: www.zssalmova.cz

Ředitel školy:
Mgr. Josef Škvařil
tel.: 516 499 551
e-mail: reditel@zssalmova.cz

Koordinátor tvorby ŠVP:
Mgr. Tomáš Barták, zástupce ředitele školy
tel.: 516 499 552
e-mail: bartak@zssalmova.cz

1.4 Zřizovatel: Město Blansko

právní forma: obec
IČO: 00279943
adresa: Náměstí Svobody 3, 678 24 Blansko
Starosta: **Ing. Bc. Jiří Crha**
tel: 516775181
e-mail: **crha@blansko.cz**

Školní vzdělávací program schválen školskou radou dne **31. 8. 2023.**
Pedagogickou radou schválen **1. 9. 2023.**
Platný od 1. 9. 2023.
Číslo jednací: SAL/276/23
Verze: **12/2023**

Schválil: Mgr. Josef Škvařil, ředitel školy

1.5 Vize školy

ZDRAVÁ ŠKOLA – ŠKOLA PRO ŽIVOT

„Mám spoustu květin," řekl,
„ale děti jsou ze všech květin ty nejkrásnější."

Oscar Wilde

Škola bez dětí by nebyla školou. Aby naše škola byla „zdravá", a její děti – naši žáci získali základy pro svůj další život,

chceme:

- vytvořit příjemné, bezpečné a inspirující prostředí pro výuku i vzájemné soužití
- vybudovat mezilidské vztahy na vzájemné důvěře a respektování
- rozvíjet úctu a snášenlivost k ostatním lidem
- prosazovat, aby respektování práv bylo stejně důležité jako plnění povinností a dohodnutých pravidel
- proměnit vzájemnou komunikaci a spolupráci v každodenní samozřejmost
- vštípit žákům základy zdravého životního stylu, učit je chránit a rozvíjet svoje fyzické, sociální a duševní zdraví
- aktivovat žáky k tvořivému myšlení, samostatnosti, odpovědnosti za své jednání a celoživotnímu vzdělávání
- posilovat sebedůvěru žáků, učit je poznávat sama sebe
- dosáhnout toho, aby všichni žáci školy měli možnost zažít úspěch
- aktivně rozvíjet formy činnostního a prožitkového učení s ohledem na individuální zájmy a schopnosti každého žáka
- vypěstovat v žácích pozitivní vztah k přírodě a životnímu prostředí a ohleduplnost ke všem lidem
- docílit, aby škola byla otevřená a vstřícná všem dětem, rodičům i veřejnosti, přístupná novým myšlenkám a impulsům
- vytvořit pocit sounáležitosti se školou a rodným městem (obcí)

2. část

Charakteristika školy

2.1 Základní údaje o škole

Základní škola a Mateřská škola Blansko, Salmova 17 je úplná škola v klidné části města, na okraji sídliště, v blízkosti lesa a rekreační oblasti Palava. Součást školy tvoří od 1. 9. 2004 odloučené pracoviště v Dolní Lhotě (městská část Blanska), ve vzdálenosti asi 3 km. Celková kapacita školy a školských zařízení je 660 žáků ve vzdělávacím procesu, 650 jídel ve školní jídelně a 150 dětí ve školní družině Salmova a 60 v ŠD v Dolní Lhotě

2.2 Vybavení školy

Škola jako celek má tři budovy: hlavní budova v Blansku je typická pavilonová škola, v provozu od roku 1982. Na odloučeném pracovišti v Dolní Lhotě je budova malotřídní základní školy a budova mateřské školy se školní jídelnou a prostory pro školní družinu.
Mezi přínosy pavilonové školní budovy patří uzavřený školní dvůr s okrasnými dřevinami, průlezkami, koši na košíkovou, stoly na stolní tenis a lavičkami. Dvůr je využíván zejména jako prostor k relaxaci o přestávkách, v odpoledních hodinách dětmi ze školní družiny. Relaxační místa jsou i ve společných prostorách školy (ribstoly, hrazdičky, lavičky, stoly na stolní tenis).
Všechny učebny jsou vybaveny dataprojektory nebo interaktivními tabulemi, veškeré tabule jsou v ekologickém provedení. Škola je kompletně zařízena stavitelným žákovským nábytkem.
Školní areál dále tvoří také školní zahrada, která slouží nejen k výuce pěstitelství, ale jako učebna v přírodě také k výuce dalších předmětů. Výuka tělesné výchovy probíhá ve dvou tělocvičnách nebo na venkovním hřišti s umělým povrchem. Lze využívat také tenisový (florbalový) kurt.

2.3 Žáci a pedagogický sbor

Většina žáků školy má bydliště v Blansku, a to nejen ve spádové oblasti školy. Od 5. ročníku do ZŠ Salmova přecházejí také žáci z malotřídní pobočky v Dolní Lhotě.
Pedagogický sbor se skládá z učitelů a vychovatelů na kmenovém pracovišti na Salmově ulici a na odloučeném pracovišti v Dolní Lhotě. Jejich počet je závislý na počtu žáků. Prioritou pro vedení školy je zajistit, aby pedagogický sbor byl maximálně kvalifikovaný, a byla tak zajištěna aprobovaná výuka v co možná největší míře. Zároveň je snahou, aby členy pedagogického sboru byli pracovníci s příkladným vztahem k učitelské profesi a se zaujetím pro co nejlepší výsledky výchovy a vzdělávání.

2.4 Dlouhodobé projekty, tradiční akce školy

Škola se dlouhodobě systematicky zapojuje do projektů souvisejících s čerpáním evropských fondů (šablony), případně projektových titulů vyhlašovaných MŠMT či Jihomoravským krajem (doučování, obědy do škol) apod.
Na regionální úrovni je škola zapojena do projektu MAP (Místní akční plán rozvoje vzdělávání) ve spolupráci s MAS Moravský kras.

V roce 2001 získala škola certifikaci Státního zdravotního ústavu Praha a byla přijata do sítě zdravých škol. Zásady podpory zdraví v rámci projektu Zdravá škola jsou jedním z východisek obsahu školního vzdělávacího programu.

V rovině interních dlouhodobých školních projektů patří mezi tradiční tituly například:

- Spolužáci a kamarádi – aktivity k budování přátelských vztahů mezi prvňáčky a nejstaršími žáky od zahájení školního roku prostřednictvím společných akcí – výukových i odpočinkových.

- Den zdraví – projektový den s tematickou náplní k podpoře zdraví v jednotlivých ročnících na 1. i 2. stupni

- Den otevřených dveří – akce určená široké veřejnosti, v jejímž průběhu si návštěvníci mohou zábavně-naučnou formou prohlédnout prostory školy a její prezentace.

- Lyžařský výcvikový kurz pro žáky 1. i 2. stupně – každoroční akce realizovaná na 1. stupni formou dojíždění do lyžařských středisek v Hodoníně u Kunštátu nebo v Olešnici na Moravě. V případě žáků 2. stupně formou týdenního pobytu v Beskydech.

- Školy v přírodě – pravidelné vícedenní vzdělávací pobyty realizované ve spolupráci se školským zařízením pro environmentální vzdělávání Lipka na pracovištích v Soběšicích a v Krásensku.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

O průběhu a výsledcích vzdělávání žáků jsou rodiče průběžně informováni na třídních schůzkách, při pedagogických konzultacích s učiteli nebo prostřednictvím elektronických žákovských knížek a informačních deníčků. Aktuální informace o dění ve škole jsou k dispozici také na webových stránkách školy. Průběžná operativní komunikace probíhá prostřednictvím školního informačního systému EduPage.
V průběhu celého školního roku spolupracujeme se ŠPZ (pedagogicko-psychologickou poradnou a SPC). V rámci této spolupráce řešíme problémy žáků vyžadujících zvláštní péči.
Dále spolupracujeme mnoha organizacemi a institucemi regionálního charakteru jako jsou např. městská knihovna, muzeum, galerie, hasičský záchranný sbor, farnost, školy a školská zařízení, a řada dalších subjektů.
Škola je součástí regionálního sdružení CIRSIUM, které na metodické úrovni sdružuje deset základních škol regionu. Spolupráce probíhá formou pravidelných metodických porad vedení, setkávání expertních skupin a organizačních částí jednotlivých škol, jejichž součástí jsou také vzájemné náslechy pedagogických pracovníků. Na regionální bázi probíhá také spolupráce s Místní akční skupinou Moravský kras.
Ve spolupráci s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu škola participuje na vzdělávacích projektech určených základním školám.

3. část:

Charakteristika
školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Zdravá škola – škola pro život“ vychází z koncepce rozvoje školy, kterou realizujeme od roku 2001 v rámci projektu Škola podporující zdraví a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Ve své vzdělávací činnosti považujeme za základní rozvíjení komunikace a vzájemné spolupráce i respektování a uspokojování individuálních potřeb každého žáka.
Klademe důraz na to, aby všichni žáci měli možnost podle svých zájmů a předpokladů využít vzdělávací nabídku školy.
Prioritou vzdělávacího programu jsou **přírodní a technické obory**, kterým je přizpůsoben učební plán, a současně je doplněn projekty a zájmovými útvary, v nichž mají žáci možnost rozvíjet svoje nadání v této oblasti.
Dostatečný prostor mají v učebním plánu výuka angličtiny (od 1. roč.) a dalších **cizích jazyků** (NJ, RJ od 7. roč.). Ve velmi dobrých materiálních podmínkách probíhá výuka informatiky.
Nedílnou součástí vzdělávací nabídky školy je soubor exkurzí zaměřených k poznání kulturních, historických i zeměpisných zajímavostí regionu a návštěv známých institucí v blízkém okolí a výchovně vzdělávacích pořadů k doplnění výuky. Je zpracován pro všechny ročníky, jako variabilní soubor, který je možné průběžně doplňovat a obměňovat.
Do oblasti projektové výuky spadají předmětové, ročníkové i celoškolní projekty, kterými jsou především realizována průřezová témata (jejich přehled je součástí kapitoly 3.5). Aktivity školy, které se v předchozích letech osvědčily, chceme realizovat i ve školním vzdělávacím programu. Jde např. o Den otevřených dveří, Dny zdraví, setkání s rodiči budoucích prvňáčků, slavnostní rozloučení s vycházejícími žáky, nebo ekologické aktivity.

Metody a formy výuky

Metody a formy výuky na naší škole zahrnují jak klasické, běžně známé a dlouhodobě používané metody jako je výklad, vysvětlování, procvičování, samostatná práce, práce s textem apod., tak metody a formy, které jsou založeny na aktivitě žáků, jejich samostatnosti, schopnosti rozhodovat se, řešit problémy a vyhodnocovat výsledky své práce. Velmi častou metodou je práce ve dvojicích a skupinová práce zejména v souvislosti s projektovým vyučováním. Významné místo má na naší škole činnostní učení, které využívají všichni učitelé na 1. stupni a učitelé matematiky na 2. stupni. Ve výuce jsou využívány i další nové metody a formy jako je brainstorming, kritické myšlení, komunitní kruh apod.

3.2 Cíle školního vzdělávacího programu

Motivační název našeho vzdělávacího programu Zdravá škola – škola pro život má přímou souvislost s cíli základního vzdělávání.
K dosažení těchto cílů budeme volit takové postupy, na základě kterých žáci budou získávat a rozvíjet klíčové kompetence.

Cíl	***Co to znamená na naší škole***
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení (kompetence k učení)	Žák: - vybírá si vhodné strategie učení, volí si časový rozvrh učení, konkretizuje jednotlivé kroky učení - nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje poznatky a dovednosti v praktickém životě - využívá informační technologie a další zdroje k získání informací - posuzuje získané informace a aplikuje je při dalším učení - spolupracuje ve skupině, uvědomuje si potřebu spolupracovat - vyhodnocuje vlastní práci, nachází způsoby k odstranění nedostatků
Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů (kompetence k řešení problémů)	Žák: - užívá základní myšlenkové operace (porovnávání, třídění, zobecňování, analýzu, syntézu, abstrakci) - stanoví vhodný způsob řešení problémů - vyhodnocuje správnost řešení, nenechá se odradit nezdarem - osvědčený postup aplikuje při řešení podobných problémových situací
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci (kompetence komunikativní)	Žák: - vyjadřuje se kultivovaně, srozumitelně a souvisle, ústně i písemně - prezentuje své názory, argumentuje a zdůvodňuje, obhajuje své stanovisko - používá technické prostředky komunikace - vyhodnocuje informace a využívá je k řešení úkolu - využívá komunikativní dovednosti v praktických životních situacích
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých (kompetence sociální a personální)	Žák: - komunikuje, naslouchá, organizuje práci skupiny - radí se, rozhoduje, posunuje názory ostatních - kontroluje a prezentuje výsledky práce ve skupině

	- pojmenuje problém, požádá o pomoc - uznává názory jiných, porovnává řešení - nebojí se vyjádřit vlastní názor
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti (kompetence občanská)	Žák: - je tolerantní, snaží se pochopit jednání druhých lidí - dokáže se postavit proti fyzickému a psychickému násilí - nachází vlastní chyby, poučí se z nich, hledá nápravu - respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají - zná svá práva i povinnosti - samostatně se rozhoduje, nese důsledky svých rozhodnutí
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a k přírodě (kompetence sociální a personální občanská)	Žák: - podílí se na vytváření pravidel chování ve třídě, ve škole - aplikuje osvojení pravidla chování ve škole i mimo školu - uplatňuje přiměřeně citlivý vztah ke svému okolí a přírodě
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví, a být za ně odpovědný (kompetence občanská, pracovní)	Žák: - uplatňuje ve svém životě základní zásady zdravého životního stylu - je obeznámen s riziky, které vyplývají z oblasti sociálně patologických jevů
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem a kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi (kompetence občanská)	Žák: - respektuje rovnocennost všech etnických skupin a kultur - poznává kulturu a duchovní hodnoty jiných kultur - pomáhá spolužákům a ostatní lidem, kteří to potřebují - je obeznámen s kulturním děním a historií svého regionu
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci (kompetence pracovní)	Žák: - organizuje svoji práci i práci druhých tak, aby byla efektivní - navrhuje možnosti využití schopností a dovedností ostatních v zájmu lepšení výsledků společné práce - argumentuje, obhajuje a zdůvodňuje svá rozhodnutí - aplikuje teoretické poznatky do praktických činností a vyvozuje obecné závěry

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni školy

(Společné postupy, kterými jsou vytvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence žáků. Jsou uplatňovány všemi pedagogy ve výuce i při ostatních aktivitách školy).

Kompetence k učení:

- vybíráme pro efektivní učení vhodné metody a formy práce
- připravujeme netradiční úkoly a projekty
- pomocí praktických příkladů, které jsou blízké žákovi, posilujeme jeho pozitivní vztah k učení
- motivujeme žáky k učení vytvářením situací, ve kterých mají radost z učení
- povzbuzujeme žáky při učení
- procvičujeme vyhledávání a zpracování potřebných informací v učebnicích, žákovské knihovně, literatuře, na internetu
- vedeme žáky k systematickému pozorování a hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlením
- podněcujeme samostatnou práci žáků
- připravujeme diferencované úkoly pro žáky dle jejich schopností
- systematicky vytváříme přehled symbolů a znaků
- organizujeme skupinovou práci žáků
- pěstujeme u žáků návyk sebekontroly
- motivujeme žáky k sebehodnocení
- používáme hodnocení s prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů:

- zadáváme zajímavé problémové úkoly z učební látky i každodenního života
- podporujeme u žáků originalitu nápadů při hledání různých způsobů řešení úkolů
- zjišťujeme názory, zkušenosti a připomínky žáků
- zařazujeme do výuky zpracování a prezentaci individuálních úkolů i skupinové práce
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využíváme týmovou spolupráci při řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- rozvíjíme komunikační dovednosti žáků v mateřském a cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích
- klademe důraz na slušnost a kulturu komunikace
- rozvíjíme přátelskou komunikaci mezi žáky různých tříd, různých ročníků a věkových kategorií
- podporujeme oprávněnou a objektivní kritiku a sebekritiku
- učíme žáky naslouchat druhým (účinná mezilidská komunikace)
- netolerujeme agresivní a vulgární projevy žáků
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pravidel komunikace a chování vůbec
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel
- vedeme žáky k samostatnému myšlení
- připravujeme žáky na zvládání komunikace s jinými lidmi v obtížných situacích

- respektujeme jedinečnost žáka a aplikujeme individuální pozitivní přístup k němu
- formulujeme přiměřené otázky
- vedeme žáky k účelnému, přehlednému a srozumitelnému písemnému projevu
- hledáme možnosti spolupráce a komunikace s jinými třídami, případně školami

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme otevřenou a kultivovanou diskusi mezi žáky a učiteli
- zařazujeme práci v týmech, učíme žáky vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat různé role v týmu
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplnit cíle osobní i společné
- učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu i práci ostatních členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se vzájemně potřebují
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu a nacionalismu
- monitorujeme sociální vztahy ve třídě a skupině
- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- organizujeme kulturně poznávací akce pro žáky
- budujeme pozitivní školní a třídní klima
- umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky
- seznamujeme rodiče i žáky se školním řádem a zdokonalujeme jeho obsah z hlediska práv i povinností žáků, rodičů a pracovníků školy
- vytváříme dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žákem

Kompetence občanské:

- netolerujeme sociálně patologické projevy chování žáků
- netolerujeme agresivní, kruté a vulgární projevy v chování žáků i zaměstnanců školy
- netolerujeme nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci
- dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve vnitřních normách školy
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k druhým lidem
- na konkrétních příkladech demonstrujeme pozitivní i negativní projevy chování lidí
- podporujeme formy spolupráce s městem, policií a dalšími subjekty
- v přiměřené míře využíváme výchovná opatření (s ohledem na jejich účinnost)
- problémy řešíme věcně, spravedlivě, vždy bez emocí a osobní zášti
- v rámci svých předmětů seznamujeme žáky s některými právními normami
- v hodnocení žáků uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- seznamujeme žáky s pravidly poskytování první pomoci
- podporujeme činnost žákovské samosprávy a školního parlamentu

- vytváříme školní tradice k posílení sounáležitosti se školou

Kompetence pracovní:

- uplatňujeme různé techniky a metody práce s kresbou, náčrtem, návodem, textem, obrazem
- vedeme žáky k bezpečnému používání pracovních nástrojů a různých technologií při práci s materiálem
- obohacujeme proces výuky o školní exkurze
- začleňujeme pestrou nabídku povinně volitelných předmětů zájmových kroužků a poznávacích akcí
- zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem žáků
- využíváme postupy činnostního učení Tvořivé školy
- dbáme na bezpečnost práce žáků a dodržování pracovních a hygienických návyků
- vedeme žáky k samostatnosti při plánování a organizaci práce, přípravě pomůcek, dokončení práce, úklidu
- vytváříme situace k přípravě občerstvení pro žáky a rodiče (Den zdraví, Slavnostní rozloučení s 9. ročníky)
- při výuce vytváříme podnětné pracovní prostředí, při změně podmínek vedeme žáky k adaptaci na nové podmínky
- chválíme kvalitní práci žáků, netrestáme prací, čímž vedeme k pozitivnímu vztahu k práci
- organizujeme různými formami (exkurze, besedy) seznámení žáků s profesemi z hlediska jejich budoucího povolání

Kompetence digitální:

- vedeme k ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikace a služby; využíváme je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhodujeme, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- posilujeme práci žáků na získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- seznamujeme s vytvářením a upravováním digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme se s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a reflektujeme rizika jejich využívání.

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

„Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.“ (Školský zákon)

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v souladu s platnou legislativou MŠMT. Především se jedná o Zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon) ve znění pozdějších předpisů a Vyhlášku č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných v platném znění.
Na škole působí školní poradenské pracoviště, které pomáhá žákům, rodičům i pedagogům vytvářet podmínky pro úspěšné zvládání školní docházky žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výchovný poradce a školní speciální pedagog spolupracují v této oblasti se školskými poradenskými zařízeními. Úzce spolupracujeme s Pedagogicko – psychologickou poradnou Blansko. Spolupráce probíhá formou konzultací nebo hospitacemi pracovníků poradny ve škole v hodinách. Spolupracujeme dle potřeby i s dalšími školskými poradenskými zařízeními.

Za stěžejní považujeme spolupráci s rodinou a to formou:

- průběžného informování zákonných zástupců o poradenských službách, zprostředkováním kontaktů s psycholožkou i dalšími specializovanými pracovišti,
- konzultací výchovných a výukových problémů dětí s jejich zákonnými zástupci, společné hledání řešení,
- uskutečnění besed pro rodiče na vybraná témata dle zájmu rodičů,
- uzavření dohody mezi školou, zákonnými zástupci, žákem o dalším postupu (způsobech práce s žákem ve škole i doma, o tom, co bude dělat žák jiného než ostatní…)

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):
Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). PLPP zpracovává škola. Za jeho tvorbu je zodpovědný třídní učitel a výchovný poradce, na jeho zpracování se podílí všichni vyučující daného žáka a speciální pedagog. PLPP má písemnou podobu. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace. Pokud jsou podpůrná opatření 1. stupně pro podporu žáka nedostatečná, doporučí škola vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):
IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka. Za jeho tvorbu je zodpovědný třídní učitel a výchovný poradce, na jeho zpracování se podílí všichni vyučující daného žáka a speciální pedagog. IVP má písemnou podobu. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu.

Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do jednoho roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce. V souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání může být zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická péče.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se SVP:
V této souvislosti škola spolupracuje s OPPP Vyškov – pracoviště Blansko, pracoviště Boskovice a s příslušnými SPC, především SPC Žižkova Blansko, SPC Veslařská Brno, SPC Kociánka Brno, SPC Štolcova Brno.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:
Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní, metodikem prevence, kariérovou poradkyní, školní psycholožkou a školní speciální pedagožkou. Činnost ŠPP řídí výchovná poradkyně.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků s SVP:
Jako podpůrná opatření pro žáky s SVP jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

c) zařazení předmětu speciálně pedagogické péče
- předmět speciálně pedagogické péče je poskytován žákům s podpůrným stupněm 2-5 na základě doporučení ŠPZ
- probíhá pod vedením školní speciální pedagožky nebo školní psycholožky v rámci časové dotace vyučování
- obsahové zaměření předmětu speciálně pedagogické péče je popsáno v doporučení ŠPZ, konkrétní zaměření je popsáno v IVP žáka nebo v Dohodě o poskytování podpory 2-5 stupně
- je zaměřený na reedukaci v deficitních oblastech

Zabezpečení vzdělávání žáků s LMP

Žáci s LMP jsou vzděláváni podle ŠVP s respektem minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovených v RVP ZV. Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření je popsána v IVP těchto žáků.

3.5. Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP):
PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci pověřeného pracovníka školního poradenského pracoviště, především výchovného poradce nebo školního speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace. Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce nebo školního speciálního pedagoga.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP):
IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce žáka. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a speciálním pedagogem. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Výchovný poradce plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá z a konečnou podobu IVP. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Výchovný poradce odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení 14 poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do jednoho roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá výchovný poradce.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se SVP:
V této souvislosti škola spolupracuje s OPPP Vyškov – pracoviště Blansko, pracoviště Boskovice.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní, metodikem prevence, kariérovou poradkyní, školní psycholožkou a školní speciální pedagožkou. Činnost ŠPP řídí výchovná poradkyně.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných:

Jako podpůrná opatření jsou využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- v oblasti metod výuky:

  - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
  - individuální přístup
  - důraz na rozvoj logiky
  - respektování pracovního tempa žáků

- v oblasti organizace výuky:

  - střídání forem a činností během výuky.

3.6. Zabezpečení vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ):

Žák s OMJ je takový žák, v jehož případě se jazyk, kterým hovoří ve svém volném čase a domácím prostředí, resp. ve kterém se dosud vzdělávali, nekryje, nebo jen částečně kryje s vyučovacím jazykem, tj. češtinou. Nejčastěji tedy v této souvislosti hovoříme o dětech a žácích nově příchozích ze zahraničí. Mohou to ale být také děti občanů cizích zemí, nebo s českým či dvojím občanstvím, které v ČR vyrostly, ale doma hovoří jiným jazykem, než je jazyk vyučovací (www.inkluzivniskola.cz).

PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci pověřených pracovníků poradenského pracoviště ve škole. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Pověřený pracovník školního poradenského pracoviště, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace. O dalším postupu rozhodne pověřený pracovník školního poradenského pracoviště.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků s OMJ:
V této souvislosti škola spolupracuje s OPPP Vyškov – především s pracovištěm Blansko a Boskovice.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáků s OMJ:
Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovnou poradkyní, metodikem prevence, kariérovou poradkyní, školní psycholožkou a školní speciální pedagožkou. Činnost ŠPP řídí výchovná poradkyně.

Bezplatná jazyková příprava žáků

Naše škola byla zařazena mezi školy, které poskytují bezplatnou jazykovou přípravu žákům cizincům nebo žákům s nedostatečnou znalostí českého jazyka. Žák je do skupiny pro jazykovou přípravu zařazen na základě žádosti rodičů / zákonných zástupců.

Délka jazykové přípravy je určena na 100-200 hodin. Výuka probíhá ve skupinách místo výuky ostatních předmětů dle rozvrhu třídy pod vedením speciálního pedagoga. Jazyková příprava probíhá v době vyučování. Žák je z vyučování, které se překrývá s jazykovou přípravou, uvolněn.

3.6 Přehled začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání proto, že zahrnují aktuální problémy současného světa a zároveň propojují jednotlivé vzdělávací oblasti. Průřezová témata umožňují individuální uplatnění žáků i jejich vzájemnou spolupráci, což významně rozvíjí osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot.

Pro začlenění průřezových témat do školního vzdělávacího programu jsme zvolili 2 způsoby:

- integrace do jednotlivých předmětů
- projekty a projektová výuka

Vzájemným propojením obou způsobů je splněn požadavek RVP ZV, aby všem žákům 1. – 9. ročníku byly nabídnuty všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat.

Integrace průřezových témat do jednotlivých vyučovacích předmětů je rovněž uvedena v osnovách těchto předmětů v části 5. ŠVP a dále v podobě 6 přehledných tabulek podle jednotlivých průřezových témat v této kapitole.

Přehled projektů a námětů projektového vyučování je částí této kapitoly s uvedením průřezových témat, která zahrnuje. Konkretizace obsahové náplně každého projektu je věcí zpracování jednotlivých učitelů pro daný školní rok tak, aby splňoval údaje uvedené v tabulce.

Pro větší přehlednost tabulek jsme zvolili systém zkratek průřezových témat a jejich tematických okruhů – přehled je uveden za tímto textem.

Seznam průřezových témat a jejich zkratek

Osobnostní a sociální výchova - OSV

Tematické okruhy:

Osobnostní rozvoj

OSV1: Rozvoj schopností poznávání
OSV2: Sebepoznání a sebepojetí
OSV3: Seberegulace a sebeorganizace
OSV4: Psychohygiena
OSV5: Kreativita

Sociální rozvoj

OSV6: Poznávání lidí
OSV7: Mezilidské vztahy
OSV8: Komunikace
OSV9: Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

OSV10: Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV11: Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana - VDO

Tematické okruhy:

VDO1: Občanská společnost a škola
VDO2: Občan, občanská společnost a stát
VDO3: Formy participace občanů v politickém životě
VDO4: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS

Tematické okruhy:

EGS1: Evropa a svět nás zajímá
EGS2: Objevujeme Evropu a svět
EGS3: Jsme Evropané

Multikulturní výchova - MKV

Tematické okruhy.

MKV1: Kulturní diference
MKV2: Lidské vztahy
MKV3: Etnický původ
MKV4: Multikulturalita
MKV5: Princip sociálního smíru a solidarity

Enviromentální výchova - EV

Tematické okruhy:

EV1: Ekosystémy
EV2: Základní podmínky života
EV3: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
EV4: Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - MEV

Tematické okruhy:

Receptivní činnosti

MEV1: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

MEV2: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

MEV3: Stavba mediálních sdělení

MEV4: Vnímání autora mediálních sdělení

MEV5: Fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti

MEV6: Tvorba mediálního sdělení

MEV7: Práce v realizačním týmu

3.6.1. Integrace průřezových témat do jednotlivých předmětů v 1. – 9. ročníku

Průřezové téma: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč..**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
Osobnostní rozvoj 1. Rozvoj schopností poznávání	M,Pč,Hv,Čj,Prv	M,Prv,Čj,Pč,Tv, Hv	M,Čj,Pč, Hv	M,Čj,Pč,Tv,Inf	M,Pč,Inf	M,Vkz,Čj,F, Tv,Hv,Aj,Inf, Pč	M,Vkz,Čj,F,Tv,Hv, Inf,Pč	M,Čj,F,Pč, Tv,Hv	M,Z,Čj,F,Tv, Hv,Pč
2. Sebepoznání a sebepojetí	Tv		Tv	Tv	Čjs	Vko,Tv,Hv, Aj	Vkz,Tv,D,Hv,Aj	Z,Pč,Tv	Pč,Tv
3. Seberegulace a sebeorganizace	Pč,Tv	M,Pč,Tv	Pč,Tv	M,Pč,Tv	Pč,Tv	M,Vkz,F,Tv	M,Vkz,F,Tv	M,Z,F,Vkz, Pč,Tv	M,F,Tv
4. Psychohygiena	M,Hv	Tv,Hv	M,Hv	Čj,Tv,Hv	Čjs,Čj,Hv	Tv	Vkz,Tv	Vkz,Tv	F,Pč,Tv
5. Kreativita	M,Vv,Pč	M,Vv,Pč	M,Vv,Pč,Prv	M,Vv,Pč,Inf	Vv,Pč,Inf	M,Z,Čj,Hv, Vv,Inf	M,Čj,Hv,Vv,Inf	M,Z,Vkz,Čj, Hv,Vv	M,Čj,Hv,Vv, Pč
Sociální rozvoj 6. Poznávání lidí	Prv,Pč	Prv,Pč	Pč,Prv	Pč,Aj	Pč,Aj	Tv	Vkz,Vko,Tv,Aj	Vkz,Tv	Tv,Aj
7. Mezilidské vztahy	Prv,Hv	Prv,Tv, Hv	Hv,Prv	Tv,Hv	Čjs,Tv,Hv	Z,Vkz,Vko, Tv,Hv	Z,Vko,Tv,Hv	Tv, Aj	Z,Tv
8. Komunikace	Pč,Čj	Čj,Pč	Čj,Pč,Tv	Čj,Pč,Tv, Čjs	Čj,Pč,Aj	Z,Vkz,Čj,F, D,Hv,Aj	Z,Vkz,Vko,Čj,F,Hv, Aj	Vkz,Čj,Hv	Z,Čj,Vko,Pč, Hv,Aj
9. Kooperace a kompetice	Pč	Pč	Čj,Pč,Tv	Pč	M,Pč,Tv	Z,Vko,Tv,Pč	Tv,Pč	Vkz,Tv,Aj	Čj,Pč,Tv
Morální rozvoj 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Čjs		M ,F,Pč	M,Vkz,F,Pč	M,Vko,F	M,Vko,F,Pč
11. Hodnoty, postoje, praktická etika					Inf	Vko,Inf	Vkz,D	Vkz,Vko,Pč	Vko

<u>Průřezové téma:</u> VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Občanská společnost a škola	Vv	Vv	Vv	Vv,Čjs	Vv	Vkz,Vko,Tv	Tv,D	Vkz,Tv,Pč	Tv
2. Občan, občanská společnost a stát						Tv	Vko,Tv,Vv	Vko,Tv,Vv	Z,Vko,Tv,Aj
3. Formy participace občanů v politickém životě						Vko,D	Z,Vko	Z,Vko	Vko
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování							Z,Vko	Vkz,Vko	Z

Průřezové téma: **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Evropa a svět nás zajímá	Hv	Hv	Hv	Hv	Hv,Aj	Z,Vko,D	Z,Čj,D	Z,Vko,Čj,F	Z,Čj,F
2. Objevujeme Evropu a svět							Z,Vko	Z	Z,Vko
3. Jsme Evropané						Vko,D		Z,Hv	Z,Vko,Hv

Průřezové téma: **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Kulturní diference			Tv,Prv			Vko,D	Z,Vkz,Vko,Hv	Čj,Vko,Př,Pč	Čj
2. Lidské vztahy		Vv			Čjs	Vkz,Vko,D,Tv,Vv	Z,Vv	Vko,Tv,Vv	Z,Vko,Tv,Pč,Vv,Aj
3. Etnický původ						Čj,Z,Vko,D	Z,Vko,D	Čj,Z,Vko,Př	
4. Multikulturalita							Z,D	Čj,Z,Vko	Čj
5. Princip sociálního smíru a solidarity							Vko,D	Z	Z,Vko

Průřezové téma: **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Ekosystémy				M,Čjs		M,Z,F,Pč,D,Př,Pč	Z,F,Př,Vv,Pč	Z,F,Pč	Z,Vv
2. Základní podmínky života	Pč	Pč	Pč	Vv,Pč,Čjs	Vv,Čjs,Pč	Pč,D,Př,Pč	Z,D	Z,F,Pč,Ch	Z,F,Př,Ch
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Vv	Vv	Vv	Vv	M,Vv,Čjs	Z,Vko,Tv,Pč	Z,Tv,Pč	M,Z,Vko,Tv,F,Ch	M,Tv,Př,Ch,Aj
4. Vztah člověka k prostředí	Pč	Tv,Pč	Pč	Tv,Pč,Čjs	Čjs,Tv,Pč	Z,Vko,Tv,D,Př,Vv,Pč	Vkz,Tv,Pč	Vkz,Tv,Pč,Př,Vv	Z,Vko,Tv

Průřezové téma: **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
Tématické okruhy receptivních činností: 1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				Tv	Čj	M,Čj,F,Hv,Inf	M,Z,Vko,F,Hv	Z,Tv,F,Př	Z,Čj,Tv,F,Ch
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Inf	Z,Čj		Hv	Z,Hv
3. Stavba mediálních sdělení					Inf	Čj	Inf	Tv	Z,Tv
4. Vnímání autora mediálních sdělení						Vv		Z,Vv	Vv
5. Fungování a vliv médií ve společnosti					Inf	Inf	Vko,Vv	Vkz,Vko,Hv	Vko,Hv
Tématické okruhy produktivních činností: 6. Tvorba mediálního sdělení						Čj	Z,Inf	Čj	Čj
7. Práce v realizačním týmu									Aj

3.6.2. Projekty a projektové vyučování

Průřezové téma: **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
Osobnostní rozvoj 1. Rozvoj schopností poznávání				Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů	Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
2. Sebepoznání a sebepojetí		Lístečkové úkoly-Čj	Lístečkové úkoly-Čj	Můj volný čas	Člověk				
3. Seberegulace a sebeorganizace						Kouření a já-Vkz, Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
4. Psychohygiena	Rodina, život v rodině				Člověk	Kouření a já-Vkz, Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M, Rizika ohrožující zdraví-Vkz	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M, Problémy dospívání-Vkz	
5. Kreativita		Lístečkové úkoly-Čj	Lístečkové úkoly-Čj	Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů				
Sociální rozvoj 6. Poznávání lidí			Rozhovor s kamarádem-Aj						

7. Mezilidské vztahy	Rodina, život v rodině		Škola			Kouření a já-Vkz, Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
8. Komunikace		Obchodování			Evropa-Čjs	Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
9. Kooperace a kompetice						Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M, Rizika ohrožující zdraví-Vkz	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M, Problémy dospívání-Vkz	Cestovní kancelář-Z
Morální rozvoj 10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		Obchodování		Co skrývá les	Podnebné pásy	Ten dělá to a ten zas tohle-m, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
11. Hodnoty, postoje, praktická etika				Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů	Kouření a já-Vkz, Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M, Rizika ohrožující zdraví-Vkz	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M, Problémy dospívání-Vkz	

Průřezové téma: **VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Občanská společnost a škola			Škola						
2. Občan, občanská společnost a stát			Škola	Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů	Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
3. Formy participace občanů v politickém životě									
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									

Průřezové téma: **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Evropa a svět nás zajímá		Zvyky a obyčeje			Evropa-Čjs			Globální problémy lidstva-Čj, Evropské státy-Z	
2. Objevujeme Evropu a svět		Zvyky a obyčeje			Evropa-Čjs			Evropa a svět-Z	
3. Jsme Evropané				České pověsti, Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů				

Průřezové téma: **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Kulturní diference					Člověk				
2. Lidské vztahy				Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů, Člověk	Ten dělá to a ten zas tohle-M, Osová a středová souměrnost kolem nás-M	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	Holocaust-Čj,D
3. Etnický původ									
4. Multikulturalita									
5. Princip sociálního smíru a solidarity									

Průřezové téma: **ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
1. Ekosystémy	Jarní okouzlení		Rostliny a živočichové kolem nás	Co skrývá les, Cesta na ostrov čtenářů	Podnebné pásy, Barevná planeta čtenářů			Globální problémy lidstva-Čj	
2. Základní podmínky života	Jarní okouzlení		Rostliny a živočichové kolem nás		Podnebné pásy			Globální problémy lidstva-Čj	
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Rostliny a živočichové kolem nás					Globální problémy lidstva-Čj	
4. Vztah člověka k prostředí			Rostliny a živočichové kolem nás	Co skrývá les		Naše obec-Vko		Globální problémy lidstva-Čj	

Průřezové téma: **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

	1. stupeň					2. stupeň			
Tematické okruhy:	**1. roč.**	**2. roč.**	**3. roč.**	**4. roč.**	**5. roč.**	**6. roč.**	**7. roč.**	**8. roč.**	**9. roč.**
Tematické okruhy receptivních činností: 1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení						Ten dělá to a ten zas tohle-M, Kouření a já-Vkz	Matematika nám pomáhá-M	Statistická šetření-M, Užití Pythagorovy věty v praxi-M	
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		Obchodování			Člověk				
3. Stavba mediálních sdělení				Co skrývá les					
4. Vnímání autora mediálních sdělení									
5. Fungování a vliv médií ve společnosti									
Tematické okruhy produktivních činností: 6. Tvorba mediálního sdělení					Barevná planeta čtenářů			Statistická šetření-M	
7. Práce v realizačním týmu				Cesta na ostrov čtenářů	Barevná planeta čtenářů			Globální problémy lidstva-Čj	

4. část

Učební plán

4.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Předmět / zkratka	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	ŠVP celkem	Z toho disponibilní h	RVP min.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk / Čj	8	9	8	8	7	40	**7**	**33**
	Cizí jazyk / Aj			3	3	3	9		9
Matematika a její aplikace	Matematika / M	4	5	5	5	5	24	4	20
Informatika	Informatika / Inf				1	1	1		1
Člověk a jeho svět	Prvouka / Prv	2	2	3			7	3	12
	Člověk a jeho svět/Čjs				3	4	8		
Umění a kultura	Hudební výchova / Hv	1	1	1	1	1	5		12
	Výtvarná výchova / Vv	2	1	2	1	1	7		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova / Tv	2	2	2	2	2	10		10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti / Pč	1	1	1	1	1	5		5
	Volitelný předmět	1	1				2	2	
Disponibilní dotace									**16**
Celkem		21	22	25	25	25	118	**16**	118

4.2. Poznámky k učebnímu plánu – 1. stupeň

Rámcový učební plán stanovuje celkovou povinnou časovou dotaci pro 1. stupeň ve výši 118 hodin včetně **16** h disponibilních.

Využití disponibilních hodin:

v 1. a 2. ročníku mají žáci vždy 1 h týdně volitelný předmět (cizí jazyk/Aj), který obsahově navazuje na vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace.

14 hodin z disponibilní dotace bylo využito ve prospěch posílení dotace povinných předmětů v souladu s Rámcovým učebním plánem – poznámky ke vzdělávacím oblastem.

Vzdělávací oblasti:

Informatika– předmět Informatika je zaveden ve 4. ročníku.

Člověk a jeho svět v 1. – 3. ročníku má název Prvouka,
ve 4. – 5. ročníku je název předmětu totožný s názvem vzdělávací oblasti, tj. Člověk a jeho svět.

Člověk a zdraví – v rámci předmětu Tělesná výchova je zařazena výuka plavání ve 2. – 3. ročníku a dále, formou prevence prvky Zdravotní výchovy pro všechny žáky.

4.3 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Předmět/ zkratka	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	ŠVP celkem	Z toho dispon.hodin	RVP min
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk / Čj	5	4	4	5	18	3	15
	Cizí jazyk	3	3	3	3	12		12
Matematika a její aplikace	Matematika / M	**5**	4	5	5	19	4	15
Informatika	Informatika / Inf	1	1			2	1	1
Člověk a společnost	Dějepis / D	2	2	2	2	8	1	11
	Výchova k občanství/ Vko	1	1	1	1	4		
Člověk a příroda	Fyzika / F	2	2	2	2	8	5	21
	Chemie / Ch			2	2	4		
	Přírodopis / Př	2	2	2	1	7		
	Zeměpis / Z	2	2	2	1	7		
Umění a kultura	Hudební výchova / Hv	1	1	1	1	4		10
	Výtvarná výchova / Vv	2	2	1	1	6		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví / Vkz	1	1			2		10
	Tělesná výchova /Tv	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti / Pč	1	1	1	1	4	1	3
	Další cizí jazyk		2	2	2	6		6
	Volitelné předměty			1	2	3	3	
Disponibilní dotace								**18**
Celkem		**30**	**30**	**31**	**31**	**122**	**18**	**122**

4.4. Poznámky k učebnímu plánu – 2. stupeň

Celková povinná časová dotace stanovená Rámcovým učebním plánem pro 2. stupeň je 122 hodin včetně 24 h disponibilních.

Využití disponibilních hodin:

Tyto hodiny jsou využity pro volitelné předměty, které mají žáci v 8. ročníku 1 h týdně. a v 9. ročníku 2 h týdně. Nabídka jednotlivých volitelných předmětů je uvedena samostatně v následující kapitole učebního plánu. Svým obsahem tyto předměty navazují na obsah povinných předmětů. Další disponibilní hodiny jsou využity na zvýšení časové dotace některých předmětů nad rámec RVP.

Vzdělávací oblasti:

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a svět práce zahrnuje předmět Pracovní činnosti.

Z nabídky tematických okruhů jsme zařadili:

v 6. ročníku: Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce, chovatelství
v 7. ročníku: Práce s technickými materiály a Pěstitelské práce, chovatelství
v 8. ročníku: Svět práce a Pěstitelské práce, chovatelství
v 9. ročníku: Svět práce a Design a konstruování.

4.5 Volitelné předměty

Volitelné předměty jsme zařadili do učebního plánu na 1. i 2. stupni.
Z disponibilní časové dotace 1. stupně jsou volitelné předměty 2 h týdně, z disponibilní časové dotace 2. stupně připadá 3 h na volitelné předměty. 6 h je věnováno povinnému druhému cizímu jazyku.
Skladba volitelných předmětů je v souladu se zaměřením školy, to znamená, že největší prostor získaly předměty přírodovědného zaměření. Další volitelné předměty doplňují nabídku tak, aby všichni žáci měli šanci volby z různých vzdělávacích oblastí a podle svých zájmů. I volitelné předměty svým obsahem přispívají k utváření klíčových kompetencí, pochopitelně v závislosti na jejich zařazení do učebního plánu.
Přehled volitelných předmětů:
1. stupeň

Angličtina hravě, tj. zahájení výuky anglického jazyka od 1. ročníku formou přiměřenou věku žáků. Pro žáky tohoto předmětu předpokládáme návaznost na povinnou výuku anglického jazyka od 3. ročníku.

2. stupeň

Název předmětu	Zkratka	Možné zařazení do ročníku			
		6.	7.	8.	9.
Cvičení z českého jazyka	CvČj			X	X
Cvičení z anglického jazyka	CvAj	X		X	X
Německý jazyk	Nj		X	X	X
Francouzský jazyk	Fj		X	X	X
Ruský jazyk	Rj		X	X	X
Cvičení z matematiky	Cvm	X		X	X
Seminář z matematiky	Sm				X
Přírodovědné praktikum:	Přp				
- Seminář z biologie	Přp-Bi				
- Zeměpis trochu jinak	Přp-Z			X	
- Chemie zkoumá přírodu	Přp-Ch				X
Výtvarné činnosti	Vč				
Sborový zpěv	Sz	X			
Základy administrativy	Ad			X	X
Sportovní hry	Sh	X		X	X
Domácnost	Dom	X		X	X
Základy komunikace/	Zk	X			
Komunikační dovednosti	Kd				X

5. část

Učební osnovy

5.1 Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.1. Název vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK

5.1.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Český jazyk a literatura zaujímá v nabídce předmětů ZŠ zvláštní postavení. Je to především proto, že je prostředkem pro práci ve většině dalších předmětů.

V tomto předmětu učíme žáky nejen číst a psát, ale vedeme je také k tomu, aby dobře porozuměli přečtenému textu a dokázali vyhledat klíčové informace, aby uměli samostatně sestavit stylisticky správný text a v něm prokázat své znalosti základních pravidel českého pravopisu a větné skladby.

Nedílnou součástí předmětu je literární výchova. Při její výuce vedeme žáky především k aktivní četbě literárních textů, k jejich pochopení. Dále se snažíme žákům zprostředkovat nejdůležitější myšlenky a postoje, které autor svým dílem zanechal.

Všechny aktivity přizpůsobujeme věku a individuálním schopnostem dětí. Celou činnost zaměřujeme na to, aby si žáci upevňovali svůj vztah k mateřskému jazyku a k národní kultuře jako součásti kultury evropské.

Mezipředmětové vztahy jsou nejčastěji naplňovány mezi předmětem Český jazyk a vzdělávacími oblastmi Člověk a jeho svět (Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda), Člověk a společnost (Dějepis), Člověk a příroda (Zeměpis) a Umění a kultura (Hudební výchova a Výtvarná výchova).

Časové vymezení:

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících 1. i 2. stupně. Na 1. stupni je časová dotace 40 hodin (z toho je **7 hodin** z disponibilní časové dotace pro 1. stupeň). Na 2. stupni 18 hodin (v nichž jsou zahrnuty 2 hodiny z disponibilní časové dotace pro 2. stupeň).

1. ročník: 8 hodin
2. ročník: 9 hodin
3. ročník: 8 hodin
4. ročník: 8 hodin
5. ročník: 7 hodin
6. ročník: 5 hodin
7. ročník: 4 hodin
8. ročník: 4 hodin
9. ročník: 5 hodin

Organizační vymezení:

Výuka probíhá obvykle v kmenových třídách, ve škole bývá doplněna činnostmi ve školní knihovně a informačním centru, mimo školu také např. návštěvou městské knihovny.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Český jazyk (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky ke stálému čtení, vyhledávání a třídění informací
- rozvíjí u žáků jazykové, literární a slohové dovednosti
- předkládá žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných vzdělávacích oblastech
- vede žáky k systematickému vedení a ukládání informací
- vede žáky k aplikaci jazykových pravidel

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- připravuje činnosti, při kterých mohou plánovat své postupy
- hodnotí práci žáků s ohledem na jejich vlastní pokrok
- organizuje výuku tak, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- procvičuje tak, aby žáci nalézali chyby v textu a odůvodnili správné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dbá na výstižnou argumentaci, výstižný a kultivovaný projev
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k logické tvorbě textů.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- podporuje sebedůvěru žáků
- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vybízí žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat o přečteném literárním díle nebo slohovém textu
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a aby ji byli schopni a ochotni poskytnout

Kompetence občanské

Učitel

- motivuje žáky k zájmu o názory, které se liší se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření kladných postojů k přírodě, k životnímu prostředí, ke společenským hodnotám a ke kulturnímu dědictví
- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vyžaduje dodržování hygienických pravidel při čtení, psaní a dalších činnostech
- pomáhá žákům při adaptaci na nové pracovní podmínky

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • čte vázaným slabikováním • čte s porozuměním slova a krátké věty • orientuje se v textu	• vyvození a nácvik všech písmen abecedy • analýza a syntéza slabik • čtení slov s otevřenou a zavřenou slabikou, slov s více souhláskami uprostřed a na konci slova • čtení vět, čtení textů, čtení s porozuměním • orientace v textu	-OSV1/INT- cvičení soustředění
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. P: Rozumí pokynům přiměřené složitosti	• přiměřeným způsobem reaguje na zadání samostatné práce	• přiměřeně správné splnění zadaného úkolu	
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	• dodržuje základní komunikační pravidla při práci	• praktické a věcné naslouchání	-OSV1/INT-cvičení pozornosti
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. P: Dbá na správnou výslovnost	• pečlivě a zřetelně vyslovuje	• správná výslovnost	* Hv1-rytmická cvičení
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. P: Dbá na pravidelné dýchání	• používá vhodné prostředky dorozumívání v běžných školních situacích	• základní komunikační pravidla - oslovení, zdvořilé vystupování	
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. P: Dbá na správné tempo řeči	• vytvoří krátký mluvený projev podle vlastních zážitků	• vyprávění vlastních zážitků	-OSV8/INT-sdělování vlastních zážitků
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	• dodržuje hygienické návyky při psaní	• správné hygienické návyky při psaní - uvolnění ruky, sezení, držení tužky a pera • technika psaní	* Tv1-správné držení těla
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. P: Píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary	• píše správné tvary písmen	• nácvik psaní všech písmen abecedy • nácvik psaní slabik, slov a vět • opis a přepis textu, diktát slabik a slov	
Seřadí ilustrace podle dějové	• řadí ilustrace podle dějové posloupnosti	• reprodukce básní a textu	* Vv1-ilustrace pohádky

posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• vypráví jednoduchý příběh		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. P. Zná všechna písmena malé a velké abecedy	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • rozlišuje písmeno, hlásku, slabiku, slovo, větu • odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• jazyková, sluchová a zraková příprava • délka samohlásek	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. P: Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky, dětské básně.	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • reprodukuje básničky kratšího rozsahu	• přednes básní • vyprávění pohádek • poslech literárních textů	

5.1.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ČESKÝ JAZYK** **5.část: Učební osnovy**

Ročník: **2.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • procvičuje a dbá na správné a plynulé čtení vět včetně správného čtení předložek.	• praktické čtení	-OSV 1/INT- cvičení pozornosti, soustředění * Čjs2-roční období
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. P. Rozumí pokynům přiměřené složitosti	• vybírá si z otázek a úkolů k přečtenému textu - pojmenuje , objasní slovy zadaný úkol	• věcné naslouchání	-OSV 8/INT- komunikace v různých situacích
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.	• respektuje pravidla při hrách a práci ve skupinách	• věcné naslouchání, mluvený projev (zákl. komunikační pravidla)	-OSV 8/INT – řeč slov, cvičení aktivního naslouchání, dialog, jeho pravidla
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. P: Dbá na správnou výslovnost	• podle svých schopností a vývojových předpokladů správně vyslovuje	• základy mluveného projevu	-OSV 8/INT – řeč zvuků a slov, technika řeči
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. P: Dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání	• procvičuje správné dýchání při hrách	• základní techniky mluveného projevu	-OSV 8/ INT – technika řeči * Hv2-dechová cvičení
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.	• vypravuje vlastními slovy svoje zážitky	• mluvený projev a mimojazykové prostředky řeči	-OSV 8/INT – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.	• opakovaně procvičuje hygienické návyky při psaní: správně sedí, drží psací náčiní, hlavu drží dostatečně daleko od pracovní plochy,…	• písemný projev	-OSV 1/INT – cvičení pozornosti a soustředění * Tv2-tělovýchovné chvilky
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev.	• procvičuje a opakuje správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky	• technika psaní	-OSV 1/INT – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení

P: píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen			
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.	• stanoví pořadí ilustrací, používá obrázky pro vypravování příběhu	• mluvený projev - vypravování	-OSV 8/INT – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem * Vv2-prázdninová dobrodružství
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. P: Zná všechna písmena malé a velké abecedy	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • rozpozná zvukovou a grafickou podobu slova, rozděluje hlásky, rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky	• zvuková stránka jazyka • slovo, slabika, hláska, písmeno	-OSV 1/INT – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. P: Rozpozná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky	• nachází, vybírá, vyhledává slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu	• slovo, slovní význam	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. P:Tvoří slabiky	• rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • spojuje různé věty do souvětí vhodnými spojkami	• věta jednoduchá, souvětí	
Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky. P: Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	• rozeznává druhy vět podle postoje mluvčího	• druhy vět	
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a	• rozpoznává měkké a tvrdé souhlásky, píše slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, ů/ú • vyhledává a píše slova, ve kterých se nacházejí měkké a tvrdé souhlásky • procvičuje psaní slov s dě, tě, ně, bě, pě, vě, ů/ú	• pravopis	

místních pojmenování. P: Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech			
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. P: Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • procvičuje mechanickou paměť - recituje básně • na základě poslechu ukázek se snaží o vhodné frázování a tempo	• způsoby interpretace literárních děl	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. P: Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• obrázkem nebo slovně se podle svých schopností vyjádří k přečtenému textu	• tvořivé činnosti s literárním textem	-OSV 8/INT – řeč těla, zvuků a slov, aktivní naslouchání
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění.	• na základě přečtené ukázky poznává, co je báseň a co báseň není	• literární druhy a žánry	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	• slovy, kresbou nebo písemně vyjadřuje pochopení úkolu • tvořivě pracuje při plnění lístečkových úkolů v čítance	• tvořivé činnosti s literárním textem	- * Čjs,Hv,Vv2-svět kolem nás

5.1.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ČESKÝ JAZYK **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. ČJL-3-1-01 P: Čte s porozuměním jednoduché texty	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • při čtení s porozuměním používá správnou intonaci	• praktické čtení	-OSV1/INT-upevňuje čtenářské návyky a dovednosti * Čjs3-naše město
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. ČJL-3-1-02 P: Porozumí pokynům přiměřené	• reaguje na písemné i ústní otázky přiměřené složitosti	• písemný a mluvený projev	-OSV/1INT-dovednosti pro učení * Čjs3-člověk a jeho zdraví

složitosti			
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. ČJL-3-1-03	• používá základní komunikační pravidla v rozhovoru	• telefonický rozhovor, přivolání pomoci	-OSV/INT9-zdvořilostní obraty
Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. ČJL-3-1-04 P: Dbá na správnou výslovnost	• dbá na pečlivou výslovnost	• vyprávění	-OSV/8INT-technika řeči
V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. ČJL-3-1-05 P: Dbá na správné tempo řeči a pravidelné dýchání	• tvoří krátký mluvený projev, správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• popis osoby • vyprávění	* Hv3-dechová cvičení
Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích. ČJL-3-1-06	• užívá vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• vyprávění podle osnovy, obrázků • rozhovor	-OSV/8INT-pravidla komunikace v různých situacích
Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. ČJL-3-1-07	• na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• vyprávění	
Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. ČJL-3-1-08	• užívá základní hygienické návyky při psaní	• písemný projev	
Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev. ČJL-3-1-09 P: Píše písmena a číslice-dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen, spojuje písmena a slabiky, převádí slova z mluvené do psané formy, dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost	• užívá správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• písemný projev	
Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.	• píše věcně i formálně správně jednoduchý text	• psaní adresy, pohledů, pozdrav, přání	

ČJL-3-1-10 P: Opisuje a přepisuje krátké věty			
Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. ČJL-3-1-11	• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• vyprávění a vymýšlení nadpisu k různým textům	* Vv3-ilustrace
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. ČJL-3-2-01 P: Zná všechna písmena malé a velké abecedy, rozpozná samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky, tvoří slabiky, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky)	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • rozeznává zvukovou a grafickou podobu slova, rozlišuje hlásky ve slovech, stanoví dlouhé a krátké samohlásky	• věta, slovo, slabika, hláska • abeceda • stavba slova, slovní přízvuk	
Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná. ČJL-3-2-02	• porovnává významy slov	• slova protikladná, souřadná, nadřazená, podřazená, příbuzná	
Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost. ČJL-3-2-03	• třídí a určuje slova podle zobecněného významu	• děj, věc, okolnost, vlastnost	
Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. ČJL-3-2-04	• určuje slovní druhy v základním tvaru	• přehled slovních druhů • podstatná jména (pád, číslo, rod) • slovesa (osoba, číslo, čas), infinitiv	
Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves. ČJL-3-2-05	• používá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	• podstatná jména, přídavná jména, slovesa	
Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. ČJL-3-2-06	• provádí spojení vět do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	• jednoduché věty • souvětí	

Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. ČJL-3-2-08 P: Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	• určí, odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě • užívá velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	• pravopis y/ý, i/í po tvrdých a měkkých souhláskách • slabiky dě,tě, ně, bě, pě, vě, mě • psaní ú/ů • párové souhlásky na konci a uvnitř slova • pravopis po obojetných souhláskách uvnitř slova	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. ČJL-3-3-01 P: Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • výrazně čte vhodné texty, předčítá, recituje	• čtení vhodných textů	
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. ČJL-3-3-02 P: Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	• na základě přečteného textu vyjádří své pocity	• čtení vhodných textů	-OSV8/INT-dovednosti pro verbální i neverbální sdělení
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. ČJL-3-3-03	• rozpoznává prózu a verše, odlišuje pohádku	• čtení vhodných textů	
Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. ČJL-3-3-04	• tvořivě pracuje s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	• využití lístečkových úkolů	* Čjs,Hv, Vv3-svět kolem nás

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas.	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • čte přiměřeně náročné, umělecké texty	• čtení	
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	• vyhledává podstatné informace a stručně zapíše	• práce s textem	-OSV1/INT-dovednosti pro učení
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	• sestaví věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• práce s textem	
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.	• vyjádří vlastními slovy obsah přiměřeného textu a vyhledá podstatná fakta	• komunikační dovednosti	-OSV1/INT-dovednosti pro učení
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku. ČJL-5-1-05 P: Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrace, domluví se v běžné situaci	• vede správně krátký dialog, telefonický rozhovor	• praktická slohová cvičení	-OSV8/INT-komunikace v různých situacích
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. P: V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči.	• používá v mluveném projevu správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	• čtení a komunikační dovednosti	-OSV8/INT-sdělování verbální
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace.	• zařazuje vhodně spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace	• praktická slohová cvičení	
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační	• sestavuje správně jednoduché komunikační žánry	• vzkaz, pozvánka, dopis	-OSV8/INT-sdělování verbální i neverbální

žánry. P: Popíše jednoduché předměty, činnosti, děje, opisuje jednoduché texty, píše správně a přehledně jednoduchá sdělení, píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy, ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně			
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti.	• vytvoří osnovu na základě členění textu na odstavce	• práce s textem, praktická slohová cvičení	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. ČJL-5-2-01	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • rozpozná významy slov	• slova jednoznačná a mnohoznačná, souznačná a protikladná	
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.	• určuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou, rozlišuje předpony od předložek	• kořen, část příponová, předpona, předložka	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. P: Pozná podstatná jména a slovesa	• rozpozná slovní druhy v základním tvaru	• slovní druhy - kategorie podstatných jmen, kategorie sloves	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	• posoudí rozdíly mezi slovy spisovnými a nespisovnými	• slova spisovná a nespisovná	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty.	• najde základní skladební dvojici	• podmět a přísudek - slovní druhy	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. P: Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druh vět podle postoje mluvčího	• rozliší větu jednoduchou od souvětí a určí počet vět v souvětí	• stavba věty	

Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.	• vybírá vhodné spojovací výrazy	• stavba věty – slovní druhy	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. P:Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky, ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik, určuje samohlásky a souhlásky, seřadi slova podle abecedy, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	• zdůvodní a správně napíše i , y ve slovech po obojetných souhláskách	• vyjmenovaná slova – skloňování podstatných jmen	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je. ČJL-5-3-01 P: Dramatizuje jednoduchý příběh	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • stručně vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je v jednoduché podobě	• zážitkové čtení a naslouchání	-OSV8/INT – cvičení aktivního naslouchání
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. P: Vypráví děj zhlédnutého filmu, divadla podle otázek, čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle osnovy.	• vyjádří vlastními slovy obsah textu • sestaví přiměřený literární text	• reprodukce textu a tvorba literárního textu na dané téma	-OSV4/INT – cvičení pro rozvoj kreativity
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ČJL-5-3-03	• odlišuje verše a prózu - určí rozdíly zpracování textu krásné a uměleckonaučné literatury	• základní literární pojmy: autor, hlavní postavy, film, próza, poezie, verš	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. ČJL-3-1-01	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • čte přiměřeně náročné populárně naučné texty	• čítanková i mimočítanková četba	* Čjs5nNad mapou ČR, rozdílné podmínky života
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává. ČJL-3-1-02	• rozezná podstatné informace od okrajových a podstatné informace zaznamenává	• práce s textem	* Čjs5-naše vlast, historie
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. ČJL-3-1-03	• posoudí jednoduché sdělení a rozhodne, zda je úplné či neúplné	• čítanková i mimočítanková četba	-OSV8/INT -cvičení pozorování, aktivního naslouchání
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. ČJL-3-1-04	• zformuluje obsah sdělení a podstatná fakta si zapamatuje	• komunikativní dovednosti	-OSV8/INT -cvičení pozorování, aktivního naslouchání
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě. ČJL-3-1-06	• na konkrétních příkladech reklam z tisku či TV rozpozná manipulativní komunikaci	• praktická cvičení	-MEV1/INT- identifikování základních orientačních prvků v textu * Čjs5-odmítnutí návykových látek
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. ČJL-3-1-07 P: V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	• používá v mluveném projevu intonaci podle svého komunikačního záměru	• kultura vyjadřování, vystupování	
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace. ČJL-3-1-08	• rozpozná spisovnou a nespisovnou výslovnost, v konkrétních situacích užívá vhodné tvary	• kultura vyjadřování, vystupování	
Píše správně po stránce obsahové i	• sestaví správně po stránce obsahové i formální	• vypravování, popis	* Čjs5-jednoduchý pokus

formální jednoduché komunikační žánry. ČJL-3-1-09 P: Popíše jednoduché předměty, činnosti, děje, opisuje jednoduché texty, píše správně a přehledně jednoduchá sdělení, píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy, ovládá hůlkové písmo, tvoří otázky a odpovídá na ně	vypravování, popis.		
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. ČJL-3-1-10	• sestaví osnovu jednoduchého vyprávění nebo popisu na zadané téma, na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• vypravování, popis	-OSV4/INT- cvičení pro rozvoj kreativity
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. ČJL-5-2-02	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • rozlišuje v jednoznačných příkladech slov příponu a koncovku	• slovo a jeho stavba	
Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu. ČJL-5-2-03 P: Pozná podstatná jména a slovesa	• určuje druhy číslovek, druhy zájmen v 1. pádě, jednoduchá a složená slovesa	• tvarosloví – číslovky, zájmena, slovesa	
Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary. ČJL-5-2-04	• odlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary, převede nespisovné tvary na tvary spisovné a opačně	• tvarosloví	
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty. ČJL-5-2-05	• rozezná ve větě základní skladební dvojici s nevyjádřeným podmětem	• skladba – základní skladební dvojice	
Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí. ČJL-5-2-06 P: Dodržuje pořádek slov ve větě,	• převede větu jednoduchou na souvětí, užívá vhodné spojovací výrazy k dané situaci	• skladba – věta jednoduchá, souvětí	

pozná a určí druh vět podle postoje mluvčího			
Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje. ČJL-5-2-07	• převede větu jednoduchou na souvětí, užívá vhodné spojovací výrazy k dané situaci	• skladba – věta jednoduchá, souvětí	
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách. ČJL-5-2-08 P:Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky, ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik, určuje samohlásky a souhlásky, seřadi slova podle abecedy, správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	• píší správně i/y v koncovkách přídavných jmen měkkých a tvrdých	• tvarosloví - přídavná jména	
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. ČJL-5-2-09	• aplikuje pravidla pro shodu přísudku s holým podmětem ve větě	• skladba – shoda přísudku s podmětem	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma. ČJL-5-3-02 P: Vypráví děj zhlédnutého filmu, divadla podle otázek, čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle osnovy.	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • na dané téma vytvoří vlastní literární text, dodržuje stránku obsahovou i formální	• vypravování, popis	-OSV4/INT cvičení pro rozvoj kreativity
Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. ČJL-5-3-03	• orientuje se v základních literárních žánrech dětské literatury	• pohádky, dobrodružná literatura, bajky, báje a pověsti, poezie	
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. ČJL-5-3-04 P: Rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu.	• rozebírá jednoduché literární texty přiměřené věku, používá základní literární pojmy	• autor, hlavní postava, film, próza, poezie, verš	

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	• vzkaz, SMS, dopis • zpráva, oznámení	-OSV8/INT – komunikace -MEV2/INT – jazyk zprávy a oznámení -MEV3/INT – stavba zprávy a oznámení -MEV6/INT – tvorba zprávy a oznámení
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	• rozlišuje spisovná a nespisovná slova v textu • respektuje základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • odlišuje a používá v písemném textu přímou a nepřímou řeč • zachová jednoduchou dějovou posloupnost	• vypravování	
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	• v textu vyhledá klíčová slova • formuluje stručně základní informace	• výpisky • výtah • encyklopedická hesla	-MEV1/INT – práce s textem, klíčová slova -OSV1/INT – dovednosti pro studium
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	• vytvoří souvislý text podle svého záměru nebo podle zadání • v textu zachová logickou posloupnost	• popis	-OSV1/INT – cvičení smyslového vnímání
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	• tvorba textů	-OSV8/INT – tvorba textů

JAZYKOVÁ VÝCHOVA Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • spisovně vyslovuje běžná česká slova	• spisovná výslovnost	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	• správným způsobem tvoří a užívá probrané tvary přídavných jmen	• odvozování a stupňování přídavných jmen • pravopis přídavných jmen přivlastňovacích	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	• vyhledá základní údaje v PČP a SSČ	• orientace v uvedených jazykových příručkách	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	• třídí ohebné slovní druhy a tvoří jejich spisovné tvary • určí probrané mluvnické kategorie ohebných slov • v ústním i písemném projevu užívá spisovné tvary slov	• ohebné slovní druhy	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	• rozliší větu jednoduchou a souvětí • odliší podmět a přísudek od dalších větných členů • vyhledá několikanásobný podmět	• věta jednoduchá a souvětí • shoda přísudku s podmětem • rozbor věty jednoduché	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	• užívá správné i/y v předponách, kořenech, příponách a koncovkách slov • zdůvodní a v písemném projevu použije správný pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně-	• vyjmenovaná a příbuzná slova • koncovky ohebných slov • shoda přísudku s podmětem • pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně-	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	• rozliší spisovnou a různé podoby nespisovné češtiny • v textu vyhledá nespisovné tvary slov	• útvary národního jazyka	-MKV3/INT – rovnocennost etnických skupin a kultur
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • jednoduchou formou reprodukuje přečtený text	• práce s vhodným literárním textem	

Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	• besedy o knihách	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• tvorba pohádky nebo pověsti	-OSV5/INT – tvorba textů
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	• rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších • provede dramatizaci jednoduchého textu • rozliší a charakterizuje vybrané literární žánry	• poezie, próza • dramatizace textu	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	• vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• práce s encyklopediemi, návštěva knihovny	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • vyjádří ústně i písemně charakteristické rysy popisované osoby	• charakteristika	-OSV5 – rozvoj schopností vidět věci jinak
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	• vyhledá jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu • rozlišuje subjektivní a objektivní vyjadřování	• líčení	-OSV5 – rozvoj schopností vidět věci jinak
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru.	• rozlišuje spisovná a nespisovná slova v textu • respektuje normy písemného vyjadřování, zvládá grafickou úpravu textu • odlišuje a používá v písemném textu přímou, nepřímou a polopřímou řeč • zachová dějovou posloupnost • vytvoří souvislý text podle osnovy	• vypravování	-OSV5 – tvorba textů
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	• formuluje hlavní myšlenky textu • vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu	• výpisky • výtah	-OSV1 – práce s textem, dovednosti pro učení a studium
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	• vytvoří souvislý text podle svého záměru nebo podle zadání • zachová v textu logickou posloupnost	• popis • popis pracovního postupu • životopis	-OSV1 – cvičení smyslového vnímání -OSV8 – komunikace v různých situacích
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých	• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	• tvorba textů	-OSV8 – tvorba textů

dispozic a osobních zájmů.			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • rozliší a doloží nejčastější způsoby tvoření slov v češtině • správným způsobem odvozuje a skládá slova • rozliší různé způsoby přenášení významu • rozliší a vysvětlí rozdíl mezi věcným a mluvnickým významem slova • užívá a správným způsobem tvoří probrané tvary příslovcí • rozliší a uvede na příkladech předponu, příponu, koncovku • rozliší slovo základové a odvozené, vysvětlí pojem slovotvorný základ	• obohacování slovní zásoby • stavba a tvoření slov (odvozování, skládání, zkracování) • nauka o slovní zásobě a významu slov	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	• vyhledá v SSČ významy slov	• práce se SSČ	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	• třídí ohebné slovní druhy a tvoří jejich spisovné tvary • v ústním i písemném projevu užívá spisovné tvary slov • rozliší slovesný rod a použije ho v textu • vhodným způsobem zamění vztažná zájmena • rozliší obecná a vlastní jména	• ohebné slovní druhy • stupňování příslovcí • slovesný rod • vztažná zájmena • pravopis velkých písmen	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	• rozliší věty podle postoje mluvčího • vysvětlí rozdíl mezi větou a větným ekvivalentem a mezi větou jedno- a dvojčlennou • rozliší základní a rozvíjející větné členy • sestaví souvětí s vedlejší větou a určí její druh • používá vhodné spojovací výrazy při tvorbě souvětí • zdůvodní používání interpunkce v souvětí	• věty podle postoje mluvčího • věta a souvětí • věta jedno- a dvojčlenná a větný ekvivalent • souvětí podřadné • větné členy, druhy vedlejších vět • nahrazování větných členů vedlejšími větami a naopak	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i	• zdůvodní základní pravopis • rozliší obecná a vlastní jména, použije správně velké počáteční písmeno	• vyjmenovaná a příbuzná slova • koncovky ohebných sov • shoda přísudku s podmětem	

souvětí.		• pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně- • obecná a vlastní jména, pravopis velkých písmen	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • reprodukuje přečtený literární text	• práce s vhodným literárním textem	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	• besedy o knihách	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• tvorba literárních textů podle zadání	-OSV5 – tvorba textů
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	• rozliší a charakterizuje vybrané literární žánry	• přehled literárních žánrů	-EGS1 – slovesnost evropských národů
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích.	• vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích	• práce s informačními zdroji	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji.	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení	• úvaha	-MEV6/INT – tvorba textu a sdělení
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru.	• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • použije jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu	• líčení	-OSV5/INT – schopnost vidět věci jinak
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci.	• vyjádří ústně i písemně charakteristické rysy popisované osoby • rozliší charakteristiku vnitřní a vnější • použije charakteristiku přímou a nepřímou	• charakteristika	-OSV5/INT – schopnost vidět věci jinak
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát.	• formuluje hlavní myšlenky textu • vytvoří výpisky nebo výtah z odborného textu	• výpisky • výtah	-OSV1/INT – dovednosti pro učení a studium
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování.	• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • formuluje myšlenky a názory v logickém sledu	• výklad	-OSV1/INT – schopnost vidět věci jinak -MEV6/INT – tvorba textu a sdělení
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů.	• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	• tvorba textů	-OSV8/INT – tvorba textů
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA**		

Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova.	• spisovně vyslovuje česká a běžná cizí slova	• výslovnost přejatých slov • správná výslovnost běžně užívaných cizích slov	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech.	• rozliší, vysvětlí a doloží způsoby tvoření slov v češtině a obohacování slovní zásoby • vysvětlí často používaná rčení a frazémy • správným způsobem odvozuje a skládá slova • rozliší různé způsoby přenášení významu • vyhledá ve slovníku a vyloží věcný význam slova	• obohacování slovní zásoby • stavba a tvoření slov • slova jednoznačná a mnohoznačná, metafora, metonymie • práce s výkladovým slovníkem • slovo, sousloví, rčení • synonyma, homonyma, antonyma • slova citově zabarvená	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci.	• třídí neohebné slovní druhy a tvoří jejich spisovné tvary • v ústním i písemném projevu užívá spisovné tvary slov • skloňuje a užívá přejatá obecná a vlastní jména • rozliší slovesný vid dokonavý a nedokonavý, slovesa správně užívá v textu	• neohebné slovní druhy • přejatá obecná a vlastní jména a jejich užití v textu • slovesný vid dokonavý a nedokonavý	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí.	• rozliší souvětí souřadné a podřadné • porovná významy a rozliší poměry v souvětí souřadném a v několikanásobných větných členech • používá vhodné spojovací výrazy • zdůvodní používání interpunkce v souvětí a ve větě jednoduché	• souvětí souřadné a podřadné • souřadné spojení vět • spojovací výrazy a interpunkce v souřadném souvětí • několikanásobný větný člen • grafické znázornění souvětí	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí.	• zdůvodní a použije správný pravopis v přejatých slovech • zdůvodní a v písemném projevu použije správný pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně-	• pravopis přejatých slov • pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně-	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití.	• vymezí skupiny slovanských jazyků • porovná český text s textem dalších slovanských jazyků • vyhledá ve spisovném textu hovorová slova • vysvětlí rozdíl mezi slangem a nářečím	• dělení slovanských jazyků • spisovná a hovorová čeština • nespisovné podoby češtiny	-MKV3/INT – rovnocennost etnických skupin a kultur -MKV4/INT – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost * Z8-Evropa
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Uceleně reprodukuje přečtený text,	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • uceleně reprodukuje přečtený umělecký text	 • práce s vhodným literárním textem	

jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla.			
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo.	• formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	• referáty o knihách a návštěvách kulturních představeních	* Vko7-kulturní instituce, podoby a projevy kultury
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie.	• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• tvorba literárních textů podle zadání	-OSV5/INT – tvorba textů
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele.	• rozliší a charakterizuje vybrané literární žánry	• přehled literárních žánrů	-EGS1/INT – lidová slovesnost evropských národů -MKV1/INT – respektování různých etnik
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře.	• uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• přehled dějin literatury	-EGS1/INT – evropští spisovatelé a jejich tvorba -MKV1/INT – respektování různých etnik * D7,8-historický vývoj v českých zemích

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji. ČJL-9-1-01	**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA** • na základě získaných poznatků se zamýšlí nad problémem • formuluje závěry	• úvaha	-MEV6/INT – tvorba textu a sdělení
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru. ČJL-9-1-02	• rozezná komunikační záměr partnera v rozhovoru • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení • promyšleně volí jazykové prostředky vyvolávající citovou působivost textu	• diskuse • subjektivně zabarvený popis (líčení)	-OSV5/INT – schopnost vidět věci jinak
Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj. ČJL-9-1-03	• rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	• reklama a její jazyk	-MEV1/INT – jazyk a styl reklamy * Vko7-masmédia, propaganda, úloha médií
Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci. ČJL-9-1-04	• volí vhodné jazykové prostředky, tempo řeči a intonaci	• proslov	-OSV8/INT – rozvoj komunikace, tvorba vhodného textu
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. ČJL-9-1-05	• užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• popis	-OSV1/INT – cvičení smyslového vnímání, pozorování a soustředění
V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči. ČJL-9-1-06	• v mluveném projevu užívá vhodných prostředků řeči	• mluvní cvičení	-OSV8/INT – rozvoj komunikace, tvorba vhodného textu

Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu. ČJL-9-1-07	• aktivně se zapojuje do diskuse a respektuje pravidla a zásady komunikace	• diskuse	-OSV9/INT – rozvoj dovedností pro kooperaci, rozvoj komunikace
Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát. ČJL-9-1-08	• využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu	• výklad	-OSV1/INT – dovednosti pro učení a studium
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování. ČJL-9-1-09	• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • samostatně formuluje myšlenky a názory v logickém sledu	• výklad • popis pracovního postupu	-OSV1/INT – dovednosti pro učení a studium
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů. ČJL-9-1-10	• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	• tvorba textů	-OSV8/INT – tvorba textů
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova. ČJL-9-2-01	**JAZYKOVÁ VÝCHOVA** • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• spisovná výslovnost	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech. ČJL-9-2-02	• rozliší, vysvětlí a doloží způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby • rozliší slova domácí a cizí • správným způsobem odvozuje a skládá slova • rozliší a vysvětlí stavbu a tvoření slov	• stavba slova • tvoření slov • obohacování slovní zásoby • slovní zásoba aktivní a pasivní • rozvíjení slovní zásoby	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami.	• v PČP, SSČ a dalších vhodných příručkách vyhledá potřebné údaje pro opravu textu	• práce s příručkami	

ČJL-9-2-03			
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci. ČJL-9-2-04	• vyhledá v textu přechodníky • zařadí sloveso do třídy a vytvoří jeho spisovný tvar • správně třídí slovní druhy a užívá je ve vhodných komunikačních situacích	• přechodníky • slovesné třídy, časování sloves • slovní druhy	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace. ČJL-9-2-05	• odliší spisovný a nespisovný projev • užije vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru	• individuální tvorba textů • mluvený a psaný projev, řeč a jazyk	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí. ČJL-9-2-06	• formuluje složitější myšlenky pomocí složitého souvětí • v souladu s pravidly užívá interpunkci • rozliší řeč přímou, nepřímou a uvozovací větu a použije správnou interpunkci	• složité souvětí • grafické znázornění složitého souvětí • řeč přímá a nepřímá • samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí. ČJL-9-2-07	• při tvorbě vlastního ústního i písemného projevu užívá získaných vědomostí	• aplikace pravopisných pravidel	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití. ČJL-9-2-08	• vytvoří vhodný spisovný projev a odstraní nespisovné a hovorové tvary slov • rozliší dílčí obory jazykovědy	• jazyková kultura • dílčí obory jazykovědy	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla. ČJL-3-1-01	**LITERÁRNÍ VÝCHOVA** • uceleně reprodukuje přečtený umělecký text, vlastními slovy interpretuje smysl díla	• práce s vhodným literárním textem	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora. ČJL-3-1-02	• doloží a rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora	• práce s vhodným literárním textem	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo. ČJL-3-1-03	• formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	• referáty o knihách a návštěvách kulturních představeních	* Vko8-kulturní hodnota, masová kultura

Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie. ČJL-3-1-04	• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	• tvorba literárních textů podle zadání	-OSV5/INT – tvorba textů
Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty. ČJL-3-1-05	• popíše rozdíly mezi literaturou hodnotnou a konzumní	• práce s vybranými ukázkami	
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele. ČJL-3-1-06	• rozliší a charakterizuje vybrané literární žánry	• přehled literárních druhů a žánrů	-EGS1/INT – lidová slovesnost -MKV1/INT – respektování různých etnik
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře. ČJL-3-1-07	• uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	• přehled dějin literatury	-EGS1/INT – evropští spisovatelé a jejich tvorba -MKV1/INT – respektování různých etnik * D8,9-historický vývoj v českých zemích
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování. ČJL-3-1-08	• porovná různá ztvárnění téhož námětu, např. v literárním a filmovém zpracování	• práce s vybraným textem a dalším uměleckým zpracováním	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích. ČJL-3-1-09	• vyhledává informace v různých informačních zdrojích	• samostatná práce s informačními zdroji	

5.1. Vzdělávací oblast: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.1.2. Název vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK

5.1.2.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.
S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.
Ve výuce používáme učebnice doplněné pracovními sešity. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje se s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.
Formy realizace**:**
Ve vyučovací hodině kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC. Především na 1. stupni jsou do výuky zařazovány miniprojekty, vztahující se k probíranému učivu, které rozvíjejí u žáků aktivní přístup a tvořivost při práci s jazykem.
Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.
Chceme u žáků získat zájem o studium cizího jazyka a pozitivní vztah k tomuto předmětu. Osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností směřujeme k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce.
Zaměřujeme se na získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce, vedeme k porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí.
Poznáváme kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledáváme nejdůležitější informace o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi. Snažíme se pochopit význam znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi. Učíme se respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časové vymezení:
3 hodiny týdně, od 3. do 9. ročníku.
Žáci 6.- 9. ročníku mají možnost přihlásit se do volitelného předmětu, Cvičení z anglického jazyka /vždy 1 hodina týdně/

Organizační vymezení:
výuka probíhá ve třídách, v jazykové učebně, v učebně VT, v info-centru a v knihovně.
Příležitostně v terénu, divadle, kině.
Žáci jsou děleni na skupiny v rámci ročníku. Málo početné třídy tvoří samostatnou skupinu.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Anglický jazyk (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky, /slovníky, časopisy, odbornou literaturu, tabule, gramatické přehledy/ a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice, pracovních sešitů
- zařazuje práci se slovníky, pracovními listy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáka k řešení problémů, pomáhá mu je řešit, hledat další řešení
- umožňuje vyhledávat vhodné informace,
- klade vhodné otázky
- klade důraz na orientaci a pochopení přečteného
- předkládá modelové situace
- využívá kreativitu dětí
- chválí, motivuje, povzbuzuje
- diskutuje, usměrňuje práci žáků
- dodává sebevědomí

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje komunikaci na odpovídající úrovni
- nabízí žákům poslech lidí komunikujících anglicky a posiluje sebedůvěru vhodně reagovat.
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- připravuje aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu a uplatňuje zásady sebekontroly
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům a k dětem se specifickými poruchami učení
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje zvláštnosti žáka
- vede žáky k respektu mezi sebou
- klade důraz na pochopení národnostních rozdílů mezi lidmi
- seznamujeme žáky s kulturním děním anglicky mluvících zemí
- aktivně podporuje zapojení děti do jazykových soutěží
- jasně stanoví pravidla chování a jednání v odborné učebně

Kompetence pracovní

Učitel

- kontroluje samostatné práce žáků
- motivuje žáka pro shromažďování důležitých informací a materiálů

Metody a formy práce uplatňované v rámci individualizace výuky

- **práce s doplňujícími materiály:** práce s časopisy ve větším rozsahu, využití textu a slovníku, brainstorming
- **zařazení ICT do výuky:** využití audiovizuální techniky, internetové texty, poslech
- **důraz na komunikaci a konverzaci:** prostor pro osobní rozvoj a prezentaci svých výsledků – diskuze, rozhovor
- **projektová výuka:** prezentace, pozorování
- **vzájemné učení**

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK 5. část: Učební osnovy

Ročník: 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	**ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI** • opakuje a užívá v jednoduchých slovních spojeních a větách slovní zásobu dle probíraného tématu	• zvuková podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky	
Rozumí jednoduchým pokynům, a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně. P: Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	• rozpozná jednoduché pokyny, reaguje na ně, pozdraví a rozloučí se	• základní pokyny učitele – stand up, sit down, point to…, spojené s pohybovými aktivitami (TPR – total physical response) • pozdravy	
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	• spojí grafickou a mluvenou podobu slova či slovního spojení u slovní zásoby z učebnice •	• grafická podoba jazyka, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov • témata: barvy, čísla, domácí zvířata, pokoje v domě, obličej, rodina, tělo, oblečení, jídlo, zvířata, počasí	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	• rozumí poslechovým cvičením z učebnice, pokud má před sebou text doplněný obrázky • s pomocí obrázků a pantomimy pochopí obsah textu jednotlivých písní, je schopen je reprodukovat • v mateřském jazyce převypráví obsah jednoduché konverzace dvou osob	• písně k jednotlivým tématům z učebnice či z volně dostupných materiálů na internetu • Základní gramatické struktury a typy vět: otázky typu: What´s your name? What´s this? How old are you? How are you? What´s your favourite colour? Is it…? Who´s this?… a adekvátní odpovědi. Jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.	
Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	• rozumí obsahu jednoduchého textu z učebnice	• Témata: barvy, čísla, domácí zvířata, pokoje v domě, obličej, rodina, tělo, oblečení, jídlo, zvířata, počasí Typy vět: I´m.., He/she/it´s, I´ve got, He/She/It´s got, I like/ I don´t like I´m wearing…	
Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	• opisuje slova, slovní spojení či krátké věty podle vzoru • vypracuje jednoduchý tematický miniprojekt za pomoci učebnice a abecedního slovníku, učeb.	• moje příšera, rodina, oblečení, zvířata, jídlo, dům	

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ANGLICKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. P: Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu)	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** • reaguje na osvojenou slovní zásobu a jednoduché věty k jednotlivým tématům	• abeceda, čísla 1-100, dny, měsíce, příroda, části obličeje, domov, oblečení, jídlo, sporty, koníčky	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	• vysvětlí obsah jednoduchých audio nahrávek, využívá je při práci s učebnicí a pracovním sešitem.	• poslechy k tématickým okruhům	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. P: Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností	• reaguje na pronášené pokyny (TPR) • adekvátně reaguje na různé otázky k probíraným tématům	• pokyny učitele - You can play swim, dance, …Spell your name, You´re swimming, reading, … • otázky s gramatickými jevy: Can you…?, Is there/Are there…?, Where is….? Do you …? Does he/she..? Are you..?	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. P: Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu)	• čte jednoduché texty a odpovídá na otázky k textu, má k dispozici slovníček	• texty k jednotlivým tématům • práce se slovníkem • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)	
PSANÍ Napíše krátký text s použitím	**PSANÍ** • sestaví gramaticky a formálně správně	• co umím, co neumím, zdravá a nezdravá strava/činnost, popis domu/bytu/počasí, co mám	

jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. P: Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	jednoduché písemné sdělení o sobě • vypracuje miniprojekt o jednotlivých tématech	oblečené, můj mazlíček	
MLUVENÍ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. P: Pozdraví a poděkuje	**MLUVENÍ** • zapojí se do jednoduché konverzace, poskytne požadovanou informaci	• co umím, co neumím, zdravá a nezdravá strava/činnost, popis domu/bytu/města/počasí, co dělám o prázdninách, oblíbené předměty, oblíbené TV programy	-OSV6/INT-vzájemné poznávání se ve skupině
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. P:Sdělí své jméno a věk	• mluví o sobě, a svých zájmech • sestaví jednoduchý dialog na dané téma podle modelu v učebnici	• co umím, co neumím, zdravá a nezdravá strava/činnost, popis domu/bytu/počasí, co mám oblečené, můj mazlíček	
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. P: Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	• vede dialog s učitelem, kamarádem.	• otázky s gramatickými jevy: Can you…?, Is there/Are there…?, Where is….? Do you …? Does he/she..? Are you…?	-OSV6/INT-vzájemné poznávání se ve skupině

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **ANGLICKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. P: Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu)	**POSLECH S POROZUMĚNÍM** • používá slovní zásobu k danému tématu v jednoduchých větách	• volný čas, zvířata, státy a národnosti, části těla, rodina, dům, nábytek, čas, dopravní prostředky, denní rozvrh	
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	• vlastními slovy vyjádří v mateřském jazyce obsah konkrétního autentického materiálu (časopisy, obrázky) reaguje na doprovodné otázky	• poslechy k tematickým okruhům	
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. P: Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a pečlivou výslovností	• adekvátně reaguje na zadaný pokyn	• pokyny k práci ve třídě (Classroom routine)	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. P: Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální podporu)	• v jednoduchých tematických textech vyhledá informaci a sestaví odpovědi na otázky	• texty k jednotlivým tématům • zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně)	
PSANÍ Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a	• při projektové výuce vyhledá v dvojjazyčném slovníku neznámou slovní zásobu • sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché blahopřání, dopis,	• práce se slovníkem	

každodenního života. P: Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka			
Vyplní osobní údaje do formuláře	• do připraveného formuláře vyplní základní údaje (jméno, věk, adresa)	• miniprojekt About me	
MLUVENÍ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů. P: Pozdraví a poděkuje	**MLUVENÍ** • na základě vzoru tvoří krátké texty či dialogy	• tvoří a odpovídají na otázky týkající se rodiny, domu, oblíbených zvířat, denního režimu	-OSV8/INT-dialog
Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. P:Sdělí své jméno a věk	• vlastními slovy převypráví obsah textu na dané téma • ve dvojici či skupině reprodukuje krátké tematické dialogy	• volný čas, zvířata, státy a národnosti, části těla, rodina, dům, nábytek, čas, dopravní prostředky, denní rozvrh	*Vkz6-rodina, kamarádi *Vkz6-volný čas, režim dne
Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. P: Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	• pokládá základní osobní otázky a otázky týkající se probíraných tematických okruhů a adekvátně na ně reaguje	• volný čas, zvířata, státy a národnosti, části těla, rodina, dům, nábytek, čas, dopravní prostředky, denní rozvrh	-OSV6/INT-vzájemné poznávání se ve skupině -EGS1/INT-zvyky a tradice anglicky mluvících evropských zemí

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	• vyhledá informace v autentických textech	• sporty, roční období, měsíce, dny, město, oblečení, počasí, škola, pocity, svátky a oslavy • seznamuje se s různými typy dvojjazyčných, výkladových slovníků, pokouší se hledat v nich nová slova nebo informace (zařazováno průběžně do všech tematických okruhů)	-Tv6-9-sport -Čj1-6-gramatika
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	• orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává v nich požadované informace	• sporty, roční období, měsíce, dny, město, oblečení, počasí, škola, pocity, svátky a oslavy	-OSV1/INT – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• přiměřeně rozumí monologu, dialogu rodilých mluvčích	• sporty, roční období, měsíce, dny, město, oblečení, počasí, škola, pocity, svátky a oslavy	-OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	• rozumí obsahu rozhovoru nebo sdělení na daná témata	• pohybové aktivity, místa ve městě, škola	-MKV4/INT – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
MLUVENÍ Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	• sdělí základní informace o sobě, své rodině, svém bydlišti, napíše krátké sdělení	• zvuková podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	-OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě -MEV6/INT – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	• interpretuje příběh, popíše různé situace, události běžného života	• škola, jídlo, slavní detektivové	-EGS1/INT – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích
Zeptá se na základní informace a	• využívá osvojené slovní zásoby ke	• oslovení, prosba, žádost o pomoc,	-OSV8/INT – komunikace v různých

adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	konverzaci v běžných denních situacích	poděkování, rozloučení – na ulici, v restauraci, v obchodě, ve městě • přítomný čas prostý, průběhový, příslovce četnosti, minulý čas slovesa být, minulý čas u pravidelných sloves • rozhovory se spolužákem – denní režim, volný čas, dům/byt, v restauraci, v obchodě- dotaz na nabídku zboží, na cenu za kus, celkovou cenu, ve městě – orientace na mapě, nejdůležitější data v mém životě	situacích -OSV8/INT – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem
PSANÍ Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.	• vyplní jednoduché formuláře	• ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	
Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	• píše o sobě a svých zájmech jednoduché texty • doplňuje, obměňuje otázky, jednoduché věty	• datum - řadové číslovky, jednoduchý příběh v minulém čase, popis toho, co právě dělám, popis opakujících se každodenních činností	-EGS1/INT-rodinné příběhy
Reaguje na jednoduché písemné sdělení.	• písemně formuluje otázky a odpovědi na ně	• otázky s When, Where, Do/does, Am/Is/Are, Was/were, Did,	

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	• vyhledává zákl. informace a hlavní myšlenky	• práce s kapesními slovníky • články dialogy na téma: naše tělo, péče o zdraví, stravování, volný čas, zájmová činnost, místa ve městě, příběhy, příroda, vysoké číslovky	-OSV2/INT-já jako zdroj informací o sobě Př8-lidské tělo
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	• postihuje hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů	• základní informace o typických životních událostech ve Velké Británii, Londýn • základní poznatky o Spojených státech	-OSV8/INT-dialog,vedení dialogu Z8-Evropa, Anglie Z7-Amerika Př8-zdravá výživa
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• orientuje se s drobnou pomocí v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam se snaží úspěšně odhadnout	• příběhy v minulém čase	Vkz6,7- zdraví tělesné Vkz6,7-rodina Čj1-9-gramatika
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	• rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob,	• péče o zdraví, stravování, volný čas, zájmová činnost, vyprávění v minulém čase, plány do budoucna	-EGS1/INT-rodinné příběhy a zážitky z Evropy a USA, život dětí v těchto zemích.
MLUVENÍ Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	• tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob • vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích, jednoduše vyjadřuje svůj názor, • reaguje na omluvu a nepřítomnost, prosbu, žádost, poděkování, návrh - souhlas, nesouhlas, • základní vztahy: existencionální, kdo, prostorové, kde, kam, kvantitativní jak mnoho	• péče o zdraví, stravování, volný čas, zájmová činnost, zábava • v restauraci, nakupování, vaření, vyprávění v minulém čase, plány do budoucna	

PSANÍ Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	• písemně, gramaticky tvoří obměňuje jednoduché věty s použitím: • minulý čas, going to, vyjádření množství, použití členů, počitatelná a nepočitatelná podstatná • napíše jednoduchý recept	• minulý čas prostý, vyjádření množství, použití členů, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, stupňování přídavných jmen, příslovce četnosti, budoucí čas – going to, předložky pohybu	

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	• čte nahlas plynule a foneticky texty dané učebnicí, časopisy a jiné materiály s vymezenou slovní zásobou, čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru	• články poskytuje učebnice a ostatní materiály souvisejí s momentální nabídkou prostřednictvím aktuálních časopisů, článků, textů, a jiné literatury • Kanada	-EGS3/INT-styl života v evropských rodinách., životní styl a vzdělání mladých Evropanů -EGS/INT-život Evropanů a styl života v evropských rodinách, zámoří, životní styl.
Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.	• z velké části rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení, které je dáno učebnicí • v textech vyhledává samostatně známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• kamarádi a spolužáci, jací jsou, problémy mezi lidmi, moje domácí povinnosti • práce s výkladovým, dvojjazyčným a internetovým slovníkem	-OSV8/INT-odmítání, omluva, rada, pozdrav,prosba
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout	• tématické okruhy: vesmír, domácí práce, hudba, moji kamarádi, lidské vlastnosti, vztahové problémy, finanční gramotnost	*Tv6-9-sport *VkZ6,7-rodina, kamarádství, přátelství *Čj1-9-gramatika
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	• Dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů.	• Články z učebnice, časopisu	

MLUVENÍ Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.	• stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace- pouze s pomocí učebnice, učitele, článku, určité slovní zásoby	• nabízí učebnice a současná literatura	-EGS1/ITV- zvyky a tradice v Anglii a USA
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	• sestaví jednoduché ústní písemné sdělení ve skupině, nebo ve dvojici týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy	• každodenní výrazy vyjádření zájmu, radosti a spokojenosti, rozhodnutí, přání, nabídka, návrh	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	• v oblasti představování se, rodiny, sportu, budoucnosti - plánu, co má rád, co by chtěl; • je schopen domluvit si setkání, společný program**,** užívá jednoduché obraty, vyjadřující svolení, žádosti,odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, vyjádří své zážitky o víkendu, dojmy, přání, napsat zprávu o nehodě atd	• práce se slovní zásobou a s použitím gramatiky, • tvoření a obměna dialogů, skupinové práce	
PSANÍ Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	• písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje krátké texty s použitím těchto gramatických tvarů: přítomný prostý a průběhový • koncovka, going to, minulý s výrazem ago, minulý čas nepravidelných sloves, budoucí čas will plány, will nabídnutí a rozhodnutí, minulý čas průběhový	• přítomný čas prostý a průběhový, like + ing • koncovka, going to, minulý s výrazem ago, minulý čas nepravidelných sloves, budoucí čas will - plány, will - nabídnutí a rozhodnutí, minulý čas průběhový	-OSV9/INT-rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci -OSV7/INT-péče o dobré vztahy

5.1.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ANGLICKÝ JAZYK **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Pozn.
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.	• pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) • orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích s omezenou slovní zásobou	• Články z učebnice, časopisu, internetu • tematické okruhy: doprava, dopravní prostředky budoucnosti, sporty, zranění a nemoci, zaměstnání, móda, komunikace, životní prostředí a péče o něj	-EV3/INT-druhy dopravy, doprava a životní prostředí *Z9-ochrana životního prostředí *Z8-Anglie *Z7-Amerika *Z9-klimatické podmínkyí *Čj1-9-gramatika
POSLECH S POROZUMĚNÍM Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	• rozumí z velké části souvislým projevům učitele, • monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v pomalejším tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu; formuluje otázky a odpovídá na ně přirozeně a jazykově bez závažných chyb, reaguje v dialogických situacích každodenního života	• plány do budoucnosti, rozhodnutí, návrh, rada, kde se nacházíme	
Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat.	• snaží se porozumět jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• moje oblíbené sporty, oblečení, vysněné povolání, plány do budoucna, péče o životní prostředí	-VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem -MKV2/INT-vztahy mezi kulturami -MEV7/INT- komunikace a spolupráce v týmu -OSV6/INT-vzájemné poznávání se ve třídě -OSV8/INT- komunikace v různých situacích

MLUVENÍ Mluví o osvojovaných tématech.	• Mluví o svém budoucím povolání, ochraně přírody, a dalším viz výše	• Co máme za problémy? • použití členů, průběhový čas pro vyjádření bud. času, will, předpřítomný čas, must, have to, can, should, předpřítomný čas se slovy never, ever, podmínkové věty 0. a 1. kondicionál	
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.	• stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace, s drobnou pomocí učebnice, učitele, článku, určité slovní zásoby	• články z učebnice, časopisu, internetu, osobní zkušenosti	
Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.	• zeptá se na to, co je dovoleno, co by měl dělat aby…, co je třeba pro určité povolání	• Mohu…? Mám dovoleno…? Co bych měl…?	
PSANÍ Napíše texty týkající se osvojovaných témat.	• v maximálním rozsahu sestaví jednoduché ústní písemné sdělení	• tématické okruhy: vše, z minulých let výuky angličtiny + doprava, dopravní prostředky budoucnosti, sporty, zranění a nemoci, zaměstnání, móda, komunikace, životní prostředí a péče o něj	

5.1.3. Název předmětu: DALŠÍ CIZÍ JAZYK
FRANCOUZSKÝ JAZYK, NĚMECKÝ JAZYK, RUSKÝ JAZYK

5.1.3 .c/ Charakterista předmětu: DALŠÍ CIZÍ JAZYK

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **DALŠÍ CIZÍ JAZYK** je určen žákům 7.-9. ročníku jako druhý cizí jazyk. Umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce. Poskytuje prostor pro rozvíjení zájmů, schopností a dovedností. Přispívá k objevování a chápání skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení řečových dovedností na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, zeměvědných poznatků, pracovních dovedností a návyků potřebných k efektivnímu osvojování cizích jazyků v propojení s dalšími vyučovacími předměty a zdroji vzdělávání a v jednotě s výchovnými cíli školy.

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Všechny tři jazyky, francouzský, německý a ruský, jsou vhodným doplňkem k dnes již téměř univerzálnímu jazyku anglickému.

Francouzský jazyk je úředním jazykem ve významných evropských zemích (Francie, Belgie, Lucembursko, Švýcarsko), v zámoří, v Kanadě či některých afrických zemích. Může se stát dobrou základnou pro studium dalších románských jazyků. Kromě jazykové vybavenosti zprostředkovává tento předmět žákům poznání prostředí a kultury frankofonních zemí.

Německý jazyk je úředním jazykem ve významných zemích Evropy (Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lucembursko, Lichtenštejnsko), navíc v zemích sousedních. Může se tedy stát výhodným v souvislosti s uplatněním na pracovním trhu v zahraničí. Kromě jazykové vybavenosti přináší tento předmět i poznání dějin a kultury, mnohdy v souvislostech k českým zemím.

Ruský jazyk je dnes také žádaný na pracovním trhu a v rámci obchodu se zeměmi východního bloku.

Časové vymezení: předmět je vyučován od 7. do 9. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Žáci si cizí jazyk volí v 7. ročníku a pokračují v jeho výuce i v 8. a 9. ročníku.
Organizační vymezení: výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykové učebně nebo v infocentru.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky aktivizační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem
- využívá ve výuce rozmanité cizojazyčné materiály
- vede k samostatnému vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úkoly způsobem umožňujícím různé postupy při jejich řešení
- vede k zodpovědnosti, kritickému myšlení a logickému uvažování
- seznamuje žáky s možnými zdroji informací a jejich využitím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování v cizím jazyce a poskytuje prostor k vyjádření názoru
- využívá texty namluvené rodilými mluvčími
- řídí komunikaci v cizím jazyce
- vede žáky k práci s různými typy textů, vyhledávání důležitých informací, formulování vlastních myšlenek
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- spoluvytváří příznivé klima třídy – dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žáky
- stanovuje přesná pravidla a vede žáky k jejich dodržování, jasně formuluje požadované výstupy
- dodává žákům sebedůvěru
- organizuje práci tak, aby žáci při řešení problému spolupracovali
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech, utváří podmínky pro práci nadaných žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnostnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s kulturními odlišnostmi francouzsky, německy a rusky mluvících zemí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení, psaní a dalších činnostech
- seznamuje žáky s pravidly zdravého životního stylu
- vede žáky k aktivnímu využívání znalostí a zkušeností získaných pří výuce dalšího cizího jazyka v běžné praxi

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **7.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě a rodině) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci	- reaguje na pozdravy, jednoduché pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechová doplňovací cvičení na osvojovaná témata	*Čj1-6-gramatika
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci o sobě a rodině - odpovídá na jednoduché otázky o sobě a rodině	- představí sebe, kamarády, členy rodiny - určuje datum, dny v týdnu, základní číslovky do 100 - pojmenovává činnosti - rozlišuje barvy - tvoří věty oznamovací, otázky, zápor - jednoduché rozhovory	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - rozumí jednoduchým pokynům	- práce s jednoduchými texty daných témat - rozhovory na daná témata - základní zeměpisné údaje německy mluvících zemí	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník		
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a rodiny	- vyplní základní údaje do formulářů o sobě a své rodině - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- krátký dopis, e-mail, pohlednice - časování pravidelných sloves - pomocná slovesa být a mít - pořádek slov ve větě	

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým výrazům a frázím, jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě, rodině, škole, koníčcích, bydlení ..) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v kratších poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci - v poslechových textech vyhledá požadovanou informaci, odpověď na otázku - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu	- reaguje na pozdravy, pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechová doplňovací cvičení na osvojovaná témata - poslechová cvičení s otázkami -poslechová cvičení s vyhodnocováním správných či špatných odpovědí	*Čj1-6-gramatika -VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - podobné otázky pokládá	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině, o svých zálibách, o škole, o bydlení - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci na probíraná témata, k tvorbě dialogů a monologů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat - otázky podobného charakteru pokládá -sestaví jednoduchý rozhovor v běžné denní situaci vycházející z probíraných témat	- představí sebe, kamarády, členy rodiny - krátký monolog na téma já a moje rodina, moje záliby, mí kamarádi, škola , náš dům, můj pokoj -dny v týdnu, měsíce, roční období, určování času - jednoduché rozhovory v běžných denních situacích - jednoduché fráze, otázky, pokyny - časování nepravidelných sloves - předložky se 3. a 4. pádem - modální slovesa - přivlastňovací zájmena	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky	- práce s jednoduchými texty daných témat	- MKV4/INT– význam užívání cizího

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v čteném textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	- cvičení na rozvoj slovní zásoby - doplňovací cvičení vycházející z čteného textu -odpovědi na otázky vztahující se ke čtenému textu -vyhledávání informací z textu - základní zeměpisné údaje německy mluvících zemí - svátky, zvyky	jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sdělí písemně základní údaje o sobě a své rodině, kamarádech, škole, domově - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu	- dopis, e-mail, pohlednice - časování nepravidelných sloves - pomocná slovesa být a mít - pořádek slov ve větě	*ČJ5-8-skladba větných celků

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **9.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým výrazům a frázím, jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě, rodině, škole, koníčcích, bydlení ..) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v kratších poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci - v poslechových - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů	- reaguje na pozdravy, pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechová doplňovací cvičení na osvojovaná témata - poslechová cvičení s otázkami -poslechová cvičení s vyhodnocováním správných či špatných odpovědí	*Čj1-6-gramatika -VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se běžných témat (rodina, domov, škola, volný čas, nákupy a jídlo, oblékání, zvířata a příroda, cestování, kalendářní rok, počasí) a reálií příslušných jazykových oblastí - odpovídá na jednoduché otázky týkající se běžných témat - podobné otázky pokládá	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině, o svých zálibách, o škole, o bydlení - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci na probíraná témata, k tvorbě dialogů a monologů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat - otázky podobného charakteru pokládá -sestaví jednoduchý rozhovor v běžné denní situaci vycházející z probíraných témat	- monolog o sobě, rodině, zálibách, domově, škole, zvířatech - povypráví o cestování, plánech na prázdniny, orientuje se podle mapy a umí poradit cestu -umí si objednat jídlo v restauraci a nakoupit potraviny - pojmenuje části těla, zdravotní obtíže - oblečení, v obchodě - počasí - kalendářní rok, určování času - jednoduché rozhovory v běžných denních situacích (v hotelu, v cestovní kanceláři, na poště, v restauraci, v obchodě, u lékaře) - jednoduché fráze, otázky, pokyny - časování nepravidelných sloves	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu - OSV7/INT- Péče o dobré vztahy *Z9- Klimatické podmínky

		- modální slovesa -rozkazovací způsob -osobní zájmena ve 3. a 4. pádě	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v čteném textu vyhledá samostatně potřebnou informaci a odpověď na otázku, synonyma, fráze - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	- práce s jednoduchými texty daných témat - cvičení na rozvoj slovní zásoby - doplňovací cvičení vycházející z čteného textu -odpovědi na otázky vztahující se ke čtenému textu -vyhledávání informací z textu - zeměpisné údaje německy mluvících zemí a dalších států Evropy, cestování	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků
PSANÍ - napíše jednoduché texty týkající se běžných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sdělí písemně základní údaje o sobě a své rodině, kamarádech, škole, domově, cestování - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu daných probíraných témat	- dopis, e-mail, pohlednice - časování nepravidelných sloves - modální slovesa - pořádek slov ve větě	*ČJ5-8-skladba větných celků

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – FRANCOUZSKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: **7.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě a rodině) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci	- reaguje na pozdravy, jednoduché pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechové doplňovací cvičení na osvojovaná témata: Osobní údaje Rodina Číslovky Datum, hodiny, dny v týdnu Barvy	*Čj1-6-gramatika
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci o sobě a rodině - odpovídá na jednoduché otázky o sobě a rodině	- tvoří věty oznamovací, otázky, zápor - jednoduché rozhovory na osvojovaná témata: Osobní údaje Rodina Číslovky Datum, hodiny, dny v týdnu Barvy	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - rozumí jednoduchým pokynům	- práce s jednoduchými texty daných témat - rozhovory na daná témata: Osobní údaje Rodina Číslovky Datum, hodiny, dny v týdnu Barvy - základní zeměpisné údaje frankofonných	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	zemí zemí	
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a rodiny	- vyplní základní údaje do formulářů o sobě a své rodině - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- krátký dopis, e-mail, pohlednice - časování pravidelných sloves - časování nepravidelných sloves být a mít - pořádek slov ve větě - rod a členy podst. jmen, příd. jmen a zájmen	

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – FRANCOUZSKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým výrazům a frázím, jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě, rodině, škole, koníčcích, bydlení ..) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v kratších poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci - v poslechových textech vyhledá požadovanou informaci, odpověď na otázku - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu	- reaguje na pozdravy, pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechové doplňovací cvičení na osvojovaná témata - poslechová cvičení s otázkami -poslechová cvičení s vyhodnocováním správných či špatných odpovědí na témata: Hobby Škola, Náš dům, můj pokoj Roční období Prázdniny	*Čj1-6-gramatika -VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - podobné otázky pokládá	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině, o svých zálibách, o škole, o bydlení - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci na probíraná témata, k tvorbě dialogů a monologů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat - otázky podobného charakteru pokládá -sestaví jednoduchý rozhovor v běžné denní situaci vycházející z probíraných témat	- představí sebe, kamarády, členy rodiny - krátký monolog na téma já a moje rodina, moje záliby, mí kamarádi, škola , náš dům, můj pokoj -dny v týdnu, měsíce, roční období, určování času - jednoduché rozhovory v běžných denních situacích - jednoduché fráze, otázky, pokyny	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat	- práce s jednoduchými texty daných témat - cvičení na rozvoj slovní zásoby - doplňovací cvičení vycházející z čteného textu	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků

- rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v čteném textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	-odpovědi na otázky vztahující se ke čtenému textu -vyhledávání informací z textu Hobby Škola , Náš dům, můj pokoj Roční období Prázdniny - základní zeměpisné údaje framkofonních zemí - svátky, zvyky	
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sdělí písemně základní údaje o sobě a své rodině, kamarádech, škole, domově - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu	- dopis, e-mail, pohlednice na téma: Hobby Škola Náš dům, můj pokoj Roční období Prázdniny - časování nepravidelných sloves - futur proche a passé simple - modální slovesa - přivlastňovací zájmena Příslovce Číslovky do 1000 časování nepravidelných sloves	*ČJ5-8-skladba větných celků

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – FRANCOUZSKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým výrazům a frázím, jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě, rodině, škole, koníčcích, bydlení ..) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v kratších poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci - v poslechových - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů	- reaguje na pozdravy, pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechové doplňovací cvičení na osvojovaná témata - poslechová cvičení s otázkami -poslechová cvičení s vyhodnocováním správných či špatných odpovědí Jídlo Obchody a restaurace Oblečení Části těla, zdravotní obtíže Počasí Cestování	*Čj1-6-gramatika -VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se běžných témat (rodina, domov, škola, volný čas, nákupy a jídlo, oblékání, zvířata a příroda, cestování, kalendářní rok, počasí) a reálií příslušných jazykových oblastí - odpovídá na jednoduché otázky týkající se běžných témat - podobné otázky pokládá	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině, o svých zálibách, o škole, o bydlení - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci na probíraná témata, k tvorbě dialogů a monologů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat - otázky podobného charakteru pokládá -sestaví jednoduchý rozhovor v běžné denní situaci vycházející z probíraných témat	- monolog o sobě, rodině, zálibách, domově, škole, zvířatech - povypráví o cestování, plánech na prázdniny, orientuje se podle mapy a umí poradit cestu -umí si objednat jídlo v restauraci a nakoupit potraviny - pojmenuje části těla, zdravotní obtíže - oblečení, v obchodě - počasí - kalendářní rok, určování času - jednoduché rozhovory v běžných denních situacích (v hotelu, v cestovní kanceláři, na poště, v restauraci, v obchodě, u lékaře)	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu - OSV7/INT- Péče o dobré vztahy *Z9- Klimatické podmínky

		- jednoduché fráze, otázky, pokyny - časování nepravidelných sloves - modální slovesa -rozkazovací způsob -osobní zájmena ve 3. a 4. pádě	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v čteném textu vyhledá samostatně potřebnou informaci a odpověď na otázku, synonyma, fráze - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	- práce s jednoduchými texty daných témat - cvičení na rozvoj slovní zásoby - doplňovací cvičení vycházející z čteného textu -odpovědi na otázky vztahující se ke čtenému textu -vyhledávání informací z textu umí si objednat jídlo v restauraci a nakoupit potraviny - pojmenuje části těla, zdravotní obtíže - oblečení, v obchodě - počasí - kalendářní rok, určování času - zeměpisné údaje frankofonních zemí	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků
PSANÍ - napíše jednoduché texty týkající se běžných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sdělí písemně základní údaje o sobě a své rodině, kamarádech, škole, domově, cestování - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu daných probíraných témat	- dopis, e-mail, pohlednice umí si objednat jídlo v restauraci a nakoupit potraviny - pojmenuje části těla, zdravotní obtíže - oblečení, v obchodě - počasí - kalendářní rok, určování času - časování nepravidelných sloves imparfait, future simple. Zájmena samostatná Nepravidelná slovesa Imparfait, future simple - pořádek slov ve větě	*ČJ5-8-skladba větných celků

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – RUSKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: **7.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě a rodině) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci	- fonetické rozcvičky - reaguje na pozdravy, jednoduché pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechová doplňovací cvičení na osvojovaná témata	*Čj1-6-gramatika
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci o sobě a rodině - odpovídá na jednoduché otázky o sobě a rodině	- představí sebe, kamarády, členy rodiny - rozlišuje barvy - interpretuje svými slovy jednoduchý text - jednoduché rozhovory	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	- výslovnost hlásek azbuky - přízvuk v ruštině - intonace oznamovacích a tázacích vět - práce s jednoduchými texty - rozhovory na daná témata	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků

vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- rozumí jednoduchým pokynům - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník		
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného a rodiny	- vyplní základní údaje do formulářů o sobě a své rodině - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	- písmena azbuky - krátké sdělení o sobě - časování sloves - pořádek slov ve větě	

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – RUSKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým výrazům a frázím, jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě, rodině, škole, koníčcích, bydlení ..) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v kratších poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci - v poslechových textech vyhledá požadovanou informaci, odpověď na otázku - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu	- reaguje na pozdravy, pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechová doplňovací cvičení na osvojovaná témata - poslechová cvičení s otázkami - ústně reprodukuje přiměřeně obtížný text	*Čj1-6-gramatika -VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - podobné otázky pokládá	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině, o svých zálibách, o škole, o bydlení - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci na probíraná témata, k tvorbě dialogů a monologů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat - otázky podobného charakteru pokládá -sestaví jednoduchý rozhovor v běžné denní situaci vycházející z probíraných témat	- představí sebe, kamarády, členy rodiny - krátký monolog na téma já a moje rodina, moje záliby, mí kamarádi, škola - dny v týdnu, měsíce, základní číslovky do 100 - nazývá některé vlastnosti předmětů - sdělí, že něco zná a něco se učí - jednoduché rozhovory v běžných denních situacích - odpovídá kladně i záporně na jednoduché otázky učitele i spolužáků - jednoduché fráze, otázky, pokyny	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	- práce s jednoduchými texty daných témat - cvičení na rozvoj slovní zásoby - doplňovací cvičení vycházející z čteného	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků

tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v čteném textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	textu -odpovědi na otázky vztahující se ke čtenému textu -vyhledávání informací z textu - hlavní město Ruska – ukáže na mapě, popíše nejznámější objekty	
PSANÍ - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času, bydlení - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sdělí písemně základní údaje o sobě a své rodině, kamarádech, škole, domově - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu	- dopis, krátké sdělení o sobě, rodině a volném čase - popíše osoby a předměty rodinného a školního prostředí - časování sloves - pořádek slov ve větě	*ČJ5-8-skladba větných celků

5.1.3.c/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **DALŠÍ CIZÍ JAZYK – RUSKÝ JAZYK** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: **9.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- rozumí známým výrazům a frázím, jednoduchým větám týkajících se osvojovaných témat (o sobě, rodině, škole, koníčcích, bydlení ..) - rozumí jednoduchým pokynům, adekvátně na ně reaguje - rozumí základním informacím v kratších poslechových textech - v poslechových textech vyhodnotí správnou a špatnou informaci - v poslechových - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů	- reaguje na pozdravy, pokyny a promluvy - vyžádá si jednoduchou informaci - poslechová doplňovací cvičení na osvojovaná témata - poslechová cvičení s otázkami - poslechová cvičení s vyhodnocováním správných či špatných odpovědí	*Čj1-6-gramatika -VDO2/INT-moje vztahy k druhým lidem
MLUVENÍ - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se běžných témat (rodina, domov, škola, volný čas, nákupy a jídlo, oblékání, zvířata a příroda, cestování, kalendářní rok, počasí) a reálií příslušných jazykových oblastí - odpovídá na jednoduché otázky týkající se běžných témat - podobné otázky pokládá	- vyslovuje foneticky správně jednoduché věty a texty složené ze známé slovní zásoby - sdělí základní údaje o své osobě, své rodině, o svých zálibách, o škole, o bydlení - využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci na probíraná témata, k tvorbě dialogů a monologů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se osvojovaných témat - otázky podobného charakteru pokládá -sestaví jednoduchý rozhovor v běžné denní situaci vycházející z probíraných témat	- monolog o sobě, rodině, zálibách, domově, škole, zvířatech - adresa bydliště, doprava, orientace ve městě - umí si objednat jídlo v restauraci a nakoupit potraviny, - pojmenuje části těla, - oblečení, v obchodě - kalendářní rok, určování data, času - jednoduché rozhovory v běžných denních situacích - tvoří věty oznamovací, otázky, zápor - jednoduché fráze, otázky, pokyny - časování sloves - rozkazovací způsob	- OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-rodina, kamarádi - OSV6/INT – vzájemné poznávání se ve třídě - OSV8/INT – dialog, vedení dialogu - OSV7/INT- Péče o dobré vztahy *Z9- Klimatické podmínky

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	- vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby - rozumí slovům a větám osvojovaných témat - rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v čteném textu vyhledá samostatně potřebnou informaci a odpověď na otázku, synonyma, fráze - reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace - dokáže postihnout hlavní smysl sdělení - používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník	- práce s jednoduchými texty daných témat - cvičení na rozvoj slovní zásoby - doplňovací cvičení vycházející z čteného textu -odpovědi na otázky vztahující se ke čtenému textu -vyhledávání informací z textu - tradice a zvyky v ČR a Rusku	- MKV4/INT– význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění - MKV4/INT – specifické rysy jazyků
PSANÍ - napíše jednoduché texty týkající se běžných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- sdělí písemně základní údaje o sobě a své rodině, kamarádech, škole, domově, cestování - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět - reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu daných probíraných témat	- krátký dopis o sobě, svých zájmech a trávení volného času - časování sloves - slovesa v čase budoucím, minulém - pořádek slov ve větě	*ČJ5-8-skladba větných celků

5.2. Vzdělávací oblast: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

5.2.1. Název vyučovacího předmětu: MATEMATIKA

5.2.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace se v 1.-9.ročníku realizuje ve vyučovacím předmětu Matematika. Žáci se postupně seznamují s významem matematiky v životě. Vyjadřují se pomocí čísel, osvojují si základní matematické pojmy, aritmetické operace, základy algebry, určují a znázorňují geometrické útvary.

Matematika má zejména na 1.stupni činnostní charakter. Při individuální nebo skupinové práci využíváme jednoduché pomůcky, s jejichž pomocí žáci pozorují určené jevy, diskutují, vyjadřují svůj názor, tvoří obměny úloh, vymýšlejí vlastní slovní úlohy, formulují závěry. K řešení některých úloh využíváme kapesní kalkulátor a výukové programy na PC. Vedeme žáky k poznání, že vědomosti a dovednosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech studia i v denním životě. Matematika rozvíjí logického myšlení a paměť žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti, dále také k rozvoji komunikace, vyhledávání a třídění informací a nacházení vztahů mezi nimi. Využíváme problémových úloh, které umožňují žákům volit různé postupy řešení. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací, do hodin zařazujeme projektové vyučování.

Vzdělávací oblast předmětu Matematika zahrnuje 4 tematické okruhy, které se vzájemně prolínají. Jsou to:

1.*Číslo a početní operace* – žáci provádí základní aritmetické operace s přirozenými čísly, jednoduché slovní úlohy z praxe, pracují s údaji získanými měřením, odhadem, výpočtem a zaokrouhlováním. Na 2. stupni na tento celek navazuje okruh *Číslo a proměnná,* v němž se žák seznámí s pojmem proměnná a funkce, které používají k řešení praktických úloh.

2. *Závislosti, vztahy a práce s daty* – žák vyhledává a třídí data, používá tabulky, grafy, diagramy. Získané dovednosti využívá v praktickém životě.

3. *Geometrie v rovině a v prostoru* – žáci rozeznávají a znázorňují geometrické útvary v rovině a v prostoru, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují kolem nás, odhadují, porovnávají a měří velikost úhlu, délku, určují obvod, obsah, povrch a objem, zdokonalují svůj grafický projev a prostorovou představivost.

4. *Nestandardní aplikační úlohy a problémy* – žáci uplatňují především logické myšlení a netradiční postupy při řešení problémových úloh i úloh z běžného života.

Předmět Matematika byl v učebním plánu školy posílen z disponibilní časové dotace na 1. stupni o 2 hodiny týdně, na 2. stupni rovněž o 2 hodiny týdně. V rozvrhu hodin na 2. stupni se v týdnu pravidelně střídá aritmetika (algebra)- 2-3 hodiny a geometrie - 2 hodiny. Je v kompetenci učitele toto střídání upravit podle aktuální situace ve třídě.

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány na 1. stupni se vzdělávací oblastí Člověk a jeho svět, na 2. st. v rámci přírodovědných předmětů tj. Fyziky, Chemie, Zeměpisu, Přírodopisu, Pracovních činností a Informatiky.

Časové vymezení:
Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný vyučovací předmět v následující časové dotaci:

1. stupeň:
    - v 1. ročníku 4 hodiny týdně
    - ve 2. až 5. ročníku 5 hodin týdně

2. stupeň
    - v 6.. ročníku **5** hodin týdně
    - v 7. ročníku 4 hodiny týdně
    - v 8. a 9. ročníku 5 hodin týdně

Žáci 2.stupně mají možnost přihlásit se do volitelného předmětu Cvičení z matematiky, který je v 6. – 9. ročníku 1 h týdně, nebo do volitelného předmětu Seminář z matematiky v 9. ročníku, rovněž 1 hodina týdně.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, v informačním centru nebo v počítačové učebně.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Matematika

(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka a symboliky
- rozvíjí logické myšlení žáků řešením úsudkových úloh od nejnižších ročníků
- dává žákům prostor pro jejich aktivní projev, např. při obměně zadaných nebo tvorbě vlastních úloh
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, matematických vzorců, algoritmů
- používá názorné pomůcky, modely, reálné materiály (letáčky, noviny)
- při řešení úloh vede žáky k hledání podobností a odlišností
- upozorňuje žáky na postupy z nižších ročníků, z vlastního pozorování, z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozuje problémové situace z reálného života, rozebírá jejich podstatu a dává žákům prostor k pojmenování problému
- podporuje u žáků hledání různých variant řešení, hledání chyb a jejich odstraňování
- pozitivně hodnotí tvořivé nápady žáků
- nechává žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí
- umožňuje žákům využívat vhodné pomůcky, nástroje a technická zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vyžaduje u žáků pozorné čtení zadání úloh k řešení
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- upevňuje u žáků užívání správné matematické terminologie a symboliky při provádění matematických zápisů
- využívá různé typy záznamů v pracovních materiálech a učebnicích
- zařazuje porovnávání výsledků žáka se záznamy spolužáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- povzbuzuje žáky a dodává jim sebedůvěru
- vytváří příjemnou atmosféru, vede žáky k ohleduplnosti k uznávání druhých při individuální i skupinové práci
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a byli ochotni pomoc poskytnout
- zařazuje řešení aplikačních úloh z běžného života, které vedou k poznání významu matematiky pro praktický život
- oceňuje snahu, vyžaduje dodržování předem dohodnutých pravidel

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke vzájemné spolupráci
- rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, podporuje jejich sebekontrolu v průběhu řešení problémových situací
- vyžaduje plnění povinností a dodržování stanovených pravidel
- dává žákům možnost, aby sami rozhodovali, které dovednosti zvládají a co ještě musí udělat, aby zvládli uložené úkoly

Kompetence pracovní

Učitel

- procvičuje se žáky provádění náčrtů a přesné rýsování
- zařazuje měření různých veličin a porovnávání naměřených hodnot
- při výrobě didaktických pomůcek z různých materiálů a práci s modely podporuje rozvoj prostorové představivosti žáků

Metody a formy práce uplatňované v rámci individualizace výuky (projekt EU – peníze školám)

- **řešení náročnějších typů úloh v návaznosti na učivo**
- **problémové úlohy, rébusy, křížovky hlavolamy, sudoku**
- **využití matematických her**
- **práce s daty a informacemi**
- **vytváření geometrických obrazců**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků P:Porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • používá čísla do 20 k modelování reálných situací • počítá předměty v daném souboru • vytváří soubory s daným počtem prvků	• seskupování, řazení, rozdělování, určování počtu • doplňování prvků do určitého počtu	-OSV4/INT-hledání pomoci při potížích *Prv1- ovoce a zelenina *Vv1- práce s hmotou (modelování)
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti P: Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100, zná matematické operátory a umí je zapsat	• čte a píše čísla do 20 • řadí a porovnává čísla do 20	• čtení a psaní čísel do 20 • řazení čísel do číselné řady • porovnávání čísel do 20	*Čj1-srozumitelné vyjadřování *Hv1-rytmická cvičení
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	• vybírá čísla hned před, hned za • tvoří a rozpozná vztahy více, méně, větší a menší číslo, první, poslední	• uspořádání číselné řady, čísla hned před, hned za • tvoření vztahů více, méně, větší a menší číslo, první a poslední	-OSV1/INT-smyslové vnímání *Prv1- rodina *Tv1- pořadová cvičení
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly P: Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• sčítá a odčítá přirozená čísla do 20 zpaměti • automatizuje si rozklady a spoje do 20 bez přechodu • Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• rozklady čísel • početní spoje sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku • automatizace spojů	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace P: Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	• tvoří slovní úlohy z různých oborů lidské činnosti • řeší jednoduché slovní úlohy	• tvoření úloh na určování počtu věcí a přidávání - zadání, otázka, odpověď • jednoduché slovní úlohy	-OSV5/INT-kreativita *Vv1- kresba *Prv1- věci kolem nás *Čj1- srozumitelné vyjadřování
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Popisuje jednoduché závislosti z praktického života P: Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • obchoduje a nakupuje do 20 • sestaví částku z peněz, zaplatí, manipulace s drobnými	• slovní úlohy ze života dětí • obchodování - vyplácení peněz, placení, vracení, rozměňování	-OSV4/INT–mezilidské vztahy *Čj1-srozumitelné vyjadřování *Vv1-malba

Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel P: Doplňuje jednoduché tabulky , schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a využívá výrazy vpravo, vlevo, po, nad, vpřed, za , nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	• doplňuje tabulky s přirozenými čísly do 20 • zvládá orientaci v prostoru a využívá výrazy vpravo, vlevo, po, nad, vpřed, za , nahoře, dole, vpředu, vzadu	• tabulky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci P: Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit, narýsuje přímku a úsečku a ví, jak se označují.	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • rozpozná obdélník, trojúhelník, čtverec, kruh • orientuje se v prostoru	• základní geometrické tvary • orientace v prostoru – vlevo, vpravo, před, za	*Vv1-práce s linií (náčrty) *Pč1-stavby z krychlí -stříhání,lepení (divadélko)
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky P:Umí používat pravítko	• porovnává velikost útvarů, používá pravítko	• velikost geometrických tvarů	

5.2.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu:MATEMATIKA **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 2.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků P:Porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • počítá předměty v daném souboru do 20 • vytváří soubory s daným počtem prvků do 20	• číselná řada • počítáme kolečka, fazole, kostky, peníze	-OSV1/INT-dovednosti pro učení *Pč2-skládání obálek
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti P: Čte, píše a používá číslice v oboru	• píše a čte dvojciferná čísla • manipulací s předměty získává představu čísel od 0 do 100	• čtení a psaní čísel v oboru do 100 • porovnávání čísel • sudá, lichá čísla	

do 20, numerace do 100, zná matematické operátory a umí je zapsat	• rozlišuje pojmy: jednotky, desítky • pracuje s číselnou stovkovou tabulkou • zapisuje vztah rovnosti, nerovnosti		
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	• orientuje se na číselné ose • uspořádá čísla do 100 • znázorní čísla do 100 na číselné ose	• číselná osa • číselný obor od 0 do 100 • uspořádání čísel	*Pč2-vystřihování (čtverečky)
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly P: Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• sčítá a odčítá čísla v oboru do sta zpaměti • prakticky využívá násobilky v oboru do 50 • znázorňuje příklady pomocí předmětů, peněz • Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• počítáme do 20 bez přechodu • počítáme do 20 s přechodem přes 10 • sčítání a odčítání násobků 10 • sčítání v oboru do 100 • odčítání v oboru do 100 • názorné zavedení násobilek 5, 2, 3, 4 • automatizace násobilek	-OSV3/INT-stanovování osobních cílů a kroků
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace P: Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	• zapisuje a řeší jednoduché slovní úlohy • vymýšlí a obměňuje slovní úlohy z běžného života • rozklad čísel v oboru do 20	• řešení a vytváření slovních úloh • vztahy o několik více, (méně), několikrát více	-OSV5/INT-kreativita *Čj2-význam slov
ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	**ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY** • orientuje se v čase (den, hodina, minuta)	• orientace v čase	*Prv2-orientace v čase (hodiny)
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života P: Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• obchoduje (nakupuje a prodává) za 100 korun. • počítá s penězi do 20	• počítáme s penězi • nakupujeme, prodáváme	*Prv2-orientace v čase (hodiny) *Pč2-vystřihování (papírové pomůcky) *Vv1-prvky lidových tradic (papírové perníčky)
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel P: Doplňuje jednoduché tabulky , schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a využívá výrazy vpravo, vlevo, po, nad, vpřed, za , nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	• doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel • posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a využívá výrazy vpravo, vlevo, po, nad, vpřed, za , nahoře, dole, vpředu, vzadu	• doplňujeme tabulky, schémata a posloupnosti čísel • orientace v prostoru	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • rozlišuje rovinné obrazce: kruh, čtverec,	• rozlišování obrazců	*Vv2-linie (náčrty)

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci P: Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit, narýsuje přímku a úsečku a ví, jak se označují.	obdélník, trojúhelník • narýsuje přímku a úsečku		
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky P:Umí používat pravítko	• užívá jednotky délky m a cm • Umí používat pravítko	• měření délky, jednotky délky	*Prv3-orientace (vzdálenosti)

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků M-3-1-01 P:Porovná množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	• **ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • provádí početní operace sčítání a odčítání v oboru do 1 000 • používá násobilkové spoje a dělení • do 20 s přechodem	• sčítání a odčítání v oboru do 1000, písemné sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel, kontrola výpočtu • násobení a dělení v oboru násobilek do 100 automatizace spojů, násobení dvojciferných čísel jednociferným číslem	-OSV1/INT-cvičení dovednosti zapamatování
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti M-3-1-02 P: Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100, zná matematické operátory a umí je zapsat	• rozlišuje, čte a zapisuje : jednotky, desítky, stovky • zařadí a má představu čísel 0 – 1 000 • používá a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti • numerace do 100, posloupnost, číselná osa	• čtení a zápis čísel • zaokrouhlování čísel na stovky, na desítky • posloupnost přirozených čísel, počítání po stovkách, desítkách, jednotkách • porovnávání čísel	*Prv3-současnost,minulost,budoucnost (data, letopočty)
Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose M-3-1-03	• určí a znázorní čísla do 1 000 na číselné ose	• práce s číselnou osou (čtverečky s čísly, manipulace s nimi)	-OSV1/INT-pozornost a soustředění
Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly M-3-1-04 P: Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• užívá a rozlišuje pamětní operace s přirozenými čísly – sčítání, odčítání, násobení, dělení • Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	• pamětní operace - sčítání a odčítání - nejvýše jedno číslo má všechny tři číslice různé od nuly • automatizace spojů násobení a dělení	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace M-3-1-05 P: Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	• navrhuje slovní úlohy, ve kterých objasní osvojené početní operace • zdůvodní a zapíše řešení úloh • Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20	• slovní úlohy s jedním početním výkonem a jejich obměny • jednoduché zápisy slovních úloh – samostatně • slovní úlohy se dvěma početními výkony – obchodování	-OSV5/INT-kreativita, tvořivost *Čj3-význam slov, správné vyjadřování
ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY Orientuje se v čase, provádí	**ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY** • používá jednoduché převody jednotek času	• jednotky času (hodina, minuta, sekunda), jednoduché převody	-OSV5/INT-tvořivost v mezilidských vztazích *Prv3-časový řád

jednoduché převody jednotek času M-3-2-01	• používá orientaci v čase		
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života M-3-2-02 P: Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	• používá jednoduché závislosti z praktického života, sestavuje je a vyhledává • odhaduje a zdůvodní výsledky	• manipulační činnosti - rozlišování: o několik více, méně, několikrát více, méně • představa čísel na základě názoru – peníze, čtvercová síť • provádění odhadu předběžného výsledku	-OSV4/INT-rozumové zpracování problému *Pč3-tvoření rozmanitých tvarů (čtverečky)
Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel M-3-2-03 P: Doplňuje jednoduché tabulky , schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a využívá výrazy vpravo, vlevo, po, nad, vpřed, za , nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi.	• sestavuje a doplňuje tabulky, schémata. • znázorňuje posloupnosti do 20 • používá převody jednotek – m, kg • zvládá orientaci v prostoru a využívá výrazy vpravo, vlevo, po, nad, vpřed, za , nahoře, dole, vpředu, vzadu	• posloupnost přirozených čísel do 20 • porovnávání • převody jednotek - m, kg	-OSV1/INT-cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů *Čjs3-místo kde žijeme
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci M-3-3-01 P: Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit, narýsuje přímku a úsečku a ví, jak se označují.	**GEOMETRIE V ROVINÉ A V PROSTORU** • rozpozná, vyhledá a určí základní rovinné útvary	• čtverec, obdélník - náčrty - čtvercová síť, volný papír • rozvoj prostorové představivosti –stavby z krychlí	-OSV4/INT-efektivní komunikace
Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky M-3-3-02 P:Umí používat pravítko	• rozliší velikosti útvarů • odhaduje a měří délku úsečky	• jednotky délky(m, dm, cm, mm, km), jednoduché převody • měření délky, rýsování přímek, vzájemná poloha	*Prv3-zeměpisná poloha, orientační body (měření základních veličin)
Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině M-3-3-03	• provádí rýsování úsečky • znázorní délku úsečky • rozliší útvary v rovině	• bod ležící na přímce a mimo přímku • úsečka – označení a měření délky	

5.2.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: MATEMATIKA **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 4.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-01	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • používá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení v číselném oboru do miliónu	• vlastnosti sčítání • vlastnosti násobení	-OSV1/INT-pozornost a soustředění
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-02 P: Čte, píše, porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000, sčítá odečítá písemně i zpaměti dvouciferná čísla, zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	• s využitím analogie počítání do tisíce písemně sčítá i odčítá, násobí dvojciferným činitelem a dělí jednociferným dělitelem přirozená čísla v číselném oboru do miliónu • používá rozvinutý zápis čísel v desítkové soustavě • numerace do 100, čte, píše, orientuje se na ose	• rozšíření číselného oboru do miliónu • desítková soustava • čtení a zápis čísel, jejich porovnávání, práce s číselnou osou • písemné sčítání a odčítání • písemné dělení jednociferným dělitelem • písemné násobení dvojciferným činitelem	*Čjs4-historie
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací o oboru přirozených čísel M-5-1-03 P: Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky s využitím ve slovních úlohách, tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v číselném oboru do miliónu • provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru • Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky s využitím ve slovních úlohách, tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	• zaokrouhlování • odhady výsledků • násobení a dělení v oboru do 100	
Řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-04 P: Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, rozezná sudá a lichá čísla, umí použít kalkulátor	• řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých využívá osvojené početní operace v číselném oboru do miliónu včetně úloh se dvěma početními operacemi • Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, rozezná sudá a lichá čísla, umí použít kalkulátor	• řešení slovních úloh v rozšířeném číselném oboru do miliónu • obměny slovních úloh • úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“	-OSV5/INT-kreativita *Čj4-vyjadřování
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku M-5-1-05	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • využívá názorných obrázků k určování 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku	• celek, část, zlomek • polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina • řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, třetiny, pětiny, desetiny z celku	-OSV3/INT-sebekontrola *SP4–dělení celku

	• vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny		
Porovná zlomky se stejným jmenovatelem M-5-1-06	porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	• čitatel, jmenovatel, zlomková čára	
ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY Vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-01 P: Vyhledává a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	**ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY** • vyhledává podklady pro sestavení jednoduchých tabulek • Vyhledává a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	• vyhledávání a třídění různých údajů • zařazení vyhledaných údajů do tabulek	
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-2-02 P: Orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	• čte a obměňuje jednoduché tabulky • vytvoří sloupkový diagram • Orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	• orientace v jednoduchých tabulkách • čtení údajů, jejich využití k porovnávání i výpočtům • obměny tabulek • jednotky času • jednotky délky • jednotky hmotnosti • manipulace s penězi	
GEOMETRIE V ROVINÉ A V PROSTORU Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary, užívá jednoduché konstrukce M-5-3-01 P: Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné tvary	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • dodržuje zásady rýsování • narýsuje přímku, vyznačí polopřímku • narýsuje různoběžky, označí jejich průsečík • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti	• náčrty a jednoduché konstrukce čtverce, obdélníku, trojúhelníku • kružnice, kruh, rozlišení, rýsování a popis • čtvercová síť	*Vv4-věci v prostoru
Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran M-5-3-02 P: Měří a porovnává délku úsečky,	• sčítá a odčítá graficky úsečky, určí obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku sečtením délek stran, využívá v úlohách z praktického života • měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi	• měření délek, délka úsečky, rozměry obrazců • grafické sčítání úseček, určení obvodu trojúhelníků a čtyřúhelníků sečtením délek stran • slovní úlohy z praktického života	*Čjs4-fyzikální veličiny *Vv4-věci v prostoru *Čjs4-fyzikální veličiny

vypočítá obvod mnohoúhelníka sečtením délek jeho stran.		• jednotky délky • jednoduché převody jednotek	
M-5-3-03 Sestrojí rovnoběžky a kolmice	• sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou • určí vzájemnou polohu přímek v rovině	• vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-04	• určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná • používá základní jednotky obsahu	• určování obsahů rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě • jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2	
Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru M-5-3-05 P: Určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa.	• pozná osově souměrný útvar a určí osu souměrnosti překládáním papíru • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích	• určování os souměrnosti překládáním papíru • souměrné útvary ve čtvercové síti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-5-4-01 P: Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů	• řešení slovních úloh z praktického života úsudkem • číselné a obrázkové řady • magické čtverce	P- Les *Čjs4-les

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-01	**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE** • používá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení v číselném oboru přes milion	• početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti	-OSV1/INT-cvičení pozornosti, soustředění
Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel M-5-1-02 P: Čte, píše, porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000, sčítá odečítá písemně i zpaměti dvouciferná čísla, zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	• sčítá a odčítá přirozená čísla v číselném oboru 0 - miliarda, násobí až čtyřciferným činitelem, dělí dvojciferným dělitelem v daném oboru • : Čte, píše, porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000, sčítá odečítá písemně i zpaměti dvouciferná čísla, zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	• sčítání a odčítání přirozených čísel v číselném oboru 0 - miliarda, zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa, násobení přirozených čísel až čtyřciferným činitelem, písemné dělení dvojciferným dělitelem • čtení a zápis čísel, jejich porovnávání • práce s číselnou osou • písemné sčítání a odčítání do 1000 • řady násobků čísel 2-10 do 100	*Čjs4-vesmír
Zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel M-5-1-03 P: Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky s využitím ve slovních úlohách, tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru • : Zaokrouhluje čísla na desítky a stovky s využitím ve slovních úlohách, tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	• zaokrouhlování přirozených čísel, provádění odhadů a kontrola výsledků početních operací • násobení a dělení v oboru násobilek do 100 • jednoduché slovní úlohy	
Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel M-5-1-04 P: Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, rozezná sudá a lichá čísla, umí použít kalkulátor	• řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace • Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy, rozezná sudá a lichá čísla, umí použít kalkulátor	• fáze řešení problému - zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi • zápisy jednoduchých slovních úloh, používání kalkulátoru	-OSV9/INT-hra na obchod
Používá zápis ve formě zlomku M-5-1-05	• vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	• řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	-OSV9/INT-hra na obchod
Porovná, sčítá a odčítá zlomky se	• sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	• využití názorných obrázků (např. čtvercová síť,	

stejným základem v oboru kladných čísel M-5-1-06	(poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje	kruhový diagram, číselná osa)	
Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty M-5-1-07	• vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života • přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu • porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin	• desetinné číslo • porovnávání desetinných čísel • využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)	
Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto vyznačí na číselné ose M-5-1-08	• znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až + 100 • nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	• číselná osa (kladná a záporná část) • měření teploty, vyjádření dlužné částky	
ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY Vyhledává, sbírá a třídí data M-5-2-01 P: Vyhledává a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu	**ZÁVISLOSTI,VZTAHY A PRÁCE S DATY** • vybírá z textu data podle zadaného kritéria	• vyhledávání a třídění číselných informací z praktického života, orientace v jízdním řádu	-EV3/INT-slovní úlohy s využitím tématu: lidské činnosti, práce s tabulkou *Čjs4-historie
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy M-5-1-02 P: Orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	• čte z tabulek a grafů, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • Orientuje se a čte v jednoduché tabulce, určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi.	• čtení vhodně sestavených údajů z tabulek a grafů sestavování jednoduchých tabulek a diagramů • finanční produkty: úspory • jednotky času, délky, hmotnosti, manipulace s penězi	
GEOMETRIE V ROVINÉ A V PROSTORU Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce M-5-3-01	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • načrtne a narýsuje čtverec, obdélník, kružnici a trojúhelník ze zadaných stran	• konstrukce čtverce a obdélníku • konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	*Pč4-náčrt-konstrukční činnosti

P: Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné tvary			
Sestrojí rovnoběžky a kolmice M-5-3-03	• sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou	• konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	
Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu M-5-3-04	• určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky, a obsahy porovná	• obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě • jednotky obsahu mm^2, cm^2, m^2 • složené obrazce ve čtvercové síti	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky M-5-4-01 P: Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech.	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je • Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	• magické čtverce, pyramidy, sudoku • slovní úlohy, které se řeší netradičním způsobem	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • rozlišuje mezi pojmy číslo a číslice • znázorňuje desetinná čísla na číselné ose • porovnává desetinná čísla • sčítá a odčítá desetinná čísla • násobí desetinná čísla přirozeným číslem a desetinným číslem pamětně i písemně • dělí desetinná čísla přirozeným číslem a desetinným číslem pamětně i písemně • písemně dělí přirozená čísla, když dělenec je menší než dělitel • převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti • využívá vlastností početních výkonů s desetinnými čísly	• číselná osa • porovnávání desetinných čísel • sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel pamětně i písemně • jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování, řešení problémů -OSV3/INT-sebekontrola *F6-jednotky délky, objemu, hmotnosti *F7-tlak (jednotky obsahu)
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád • provádí odhad a kontrolu výsledků, využívá kalkulátor	• zaokrouhlování desetinných čísel • sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel • slovní úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům s desetinnými čísly	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování, řešení problémů -OSV3/INT-sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů -MEV1/INT-pozorné čtení textu
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	• rozpozná prvočíslo a číslo složené • provádí rozklad přirozeného čísla na prvočinitele • určí čísla soudělná a nesoudělná • uvede znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 9, 10 • určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek 2 až 3 přirozených čísel • užívá největší společný dělitel a nejmenší společný násobek 2 až 3 přirozených čísel k řešení a tvorbě jednoduchých slovních úloh z praxe	• násobek, dělitel • prvočíslo, číslo složené • rozklad čísla na prvočinitele • znaky dělitelnosti • společný násobek, nejmenší společný násobek • společný dělitel, největší společný dělitel • čísla soudělná a nesoudělná • slovní úlohy z praxe	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování, řešení problémů -OSV3/INT-sebekontrola -MEV1/INT-pozorné čtení textu
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	• vyjadřuje desetinná čísla desetinnými zlomky	• desetinné zlomky a desetinná čísla	

(přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)			
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• řeší a tvoří slovní úlohy z praxe vedoucí k početním výkonům s desetinnými čísly	• slovní úlohy vedoucí k početním výkonům s desetinnými čísly	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování, řešení problémů -MEV1/INT-pozorné čtení textu
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • počítá aritmetický průměr	• aritmetický průměr	*F6-průměrná délka
Porovnává soubory dat	• porovnává nákresy, vyhodnocuje diagramy a tabulky	• nákresy, diagramy, tabulky	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • používá základní geometrické symboly • určí a zapíše vzájemnou polohu dvou přímek	• symbolika v geometrii • rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	• rozliší úhel ostrý, pravý, tupý, přímý • vyznačí úhly vrcholové, vedlejší a určí jejich velikosti • třídí a popisuje trojúhelníky, uvede jejich charakteristické vlastnosti	• úhel ostrý, pravý, tupý, přímý • úhel vrcholový a vedlejší • druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti	-OSV1/INT-zapamatování
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem M-9-3-03	• sestrojí a označí úhel ostrý, pravý, tupý, přímý dané velikosti určené ve stupních • změří velikost úhlu pomocí úhloměru, zapíše velikost úhlu • užívá a převádí jednotky stupeň a minuta • odhadne velikost úhlu • sestrojí osu úhlu • přenáší úhel • graficky sčítá a odčítá úhly • sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách • násobí velikost úhlu přirozeným číslem do 10	• úhel a jeho velikost • jednotky úhlů • sčítání, odčítání, násobení a dělení velikostí úhlů • osa úhlu • grafický součet a rozdíl úhlů • úhly trojúhelníku	

	• dělí velikost úhlu 2 či 3 • určí velikost vnitřního nebo vnějšího úhlu trojúhelníku na základě znalosti velikosti dvou dalších úhlů trojúhelníku		
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů M-9-3-04	• odhadne a vypočítá obvod trojúhelníku, obdélníku a čtverce • odhadne a vypočítá obsah obdélníku a čtverce	• obvod trojúhelníku • obvod a obsah obdélníku a čtverce	*F7-tlak (výpočet obsahu)
Načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-06	• načrtne, sestrojí a označí přímku, polopřímku, úsečku, kružnici, kruh, úhel, trojúhelník, čtverec, obdélník • načrtne a sestrojí trojúhelník ze tří stran • trojúhelníková nerovnost • sestrojí osy vnitřních úhlů trojúhelníku a osy stran • sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku, ověří jejich vlastnosti • sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	• jednoduché konstrukce • konstrukce trojúhelníku • trojúhelníková nerovnost • osa úhlu • osa úsečky • výšky trojúhelníku • těžnice trojúhelníku • kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	-OSV1/INT-zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola *F7-těžiště tělesa
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar M-9-3-08	• ověří a zapíše, zda jsou dva rovinné útvary shodné • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti • najde osy souměrnosti osově souměrného útvaru • sestrojí osu úsečky • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • najde střed souměrnosti středově souměrného útvaru • řeší úlohy z praxe	• shodnost geometrických útvarů • osová souměrnost • osově souměrné obrazce • osa úsečky • středová souměrnost • středově souměrné obrazce • slovní úlohy z praxe vedoucí k osové a středové souměrnosti	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• charakterizuje vlastnosti krychle a kvádru	• vlastnosti krychle a kvádru	-OSV1/INT-zapamatování
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• vypočítá objem a povrch kvádru a krychle • provádí odhady výsledků	• objem tělesa v krychlové síti • objem a povrch krychle a kvádru	*F6-objem krychle a kvádru
Načrtne a sestrojí sítě základních těles	• načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru	• síť krychle a kvádru	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• rozliší a používá různé druhy čar • načrtne a sestrojí obraz kvádru a krychle ve volném rovnoběžném promítání	• druhy čar • obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání	

Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• řeší a tvoří jednoduché úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu či obsahu čtverce a obdélníku • řeší a tvoří jednoduché úlohy z praxe na výpočty objemů a povrchů kvádru a krychle	• slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu či obsahu čtverce a obdélníku • slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu či povrchu kvádru a krychle	-EV1/INT-slovní úlohy na výpočet výměry pozemků -OSV1/INT-řešení problémů -MEV1/INT-pozorné čtení textu
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • řeší matematické rébusy a zajímavé úlohy	• číselné řady, logické hlavolamy	-OSV5/INT-pružnost nápadů, originalita řešení -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	• objem krychle a kvádru	-EV1/INT-slovní úlohy na lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti *F6-výpočet hustoty látky

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • modeluje a zapisuje zlomkem část celku • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • rozšiřuje a krátí zlomky • porovnává zlomky • provádí početní operace s racionálními čísly • rozlišuje kladná a záporná čísla • zobrazí kladná a záporná čísla na číselné ose • pracuje s pojmem opačné číslo • určí absolutní hodnotu daného čísla • provádí početní operace s celými čísly	• vyvození pojmu zlomek, zápis zlomku • zlomky - rozšiřování, krácení • porovnávání zlomků • převrácené číslo • sčítání, odčítání, násobení, dělení zlomků • složený zlomek, smíšené číslo, desetinné číslo • celá čísla - kladná, záporná • čísla navzájem opačná, uspořádání celých čísel, číselná osa • porovnávání celých čísel • početní operace s celými čísly • racionální čísla	-OSV1/INT-soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• provádí odhady výsledků reálných situací a zaokrouhluje	• slovní úlohy z reálného života	
Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) M-9-1-04	• vyjadřuje vztah celek - část přirozeným číslem, desetinným číslem, zlomkem, procentem • vyjádří poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • vysvětlí a používá pojem úměra • vysvětlí pojem 1 % • užívá základní pojmy procentového počtu • vyjádří část celku pomocí procent • vysvětlí pojem promile	• poměr • zvětšení - zmenšení v daném poměru • rozdělení v daném poměru • úměra • slovní úlohy na užití poměru • procento • procentová část, základ, počet procent, řešení úloh výpočtem přes 1 procento nebo úměrou • slovní úlohy na procenta • promile, praktické užití	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů -MEV1/INT-pozorné čtení textu
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-05	• pracuje s měřítky map a plánů	• měřítko plánu a mapy	*Z6-měřítko mapy
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší	• řeší slovní úlohy s procenty i pro případ, že procentová část je větší než celek	• slovní úlohy na procenta	-MEV1/INT-práce s informačními zdroji *CH8-složení roztoků, hmotnostní zlomek

než celek) M-9-1-06			sloučeniny, výpočet z chemické rovnice
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• řeší slovní úlohy v oboru racionálních čísel	• slovní úlohy se zlomky, celými a racionálními čísly	-OSV5/INT-pružnost nápadů, originalita řešení
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-03	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti	• přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, úměra	
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	• vyjádří vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou	• tabulka přímé a nepřímé úměrnosti	-EV3/INT-práce s tabulkou
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	• využívá trojčlenku při řešení slovních úloh	• slovní úlohy pomocí trojčlenky	-MEV1/INT-pozorné čtení textu, samostatné vyhledávání informací -OSV1/INT-řešení problémů *CH8-trojčlenka (složení roztoků, hmotnostní zlomek sloučeniny, výpočet z chemické rovnice) *CH9-trojčlenka (výpočet molární koncentrace)
Porovnává soubory dat	• aplikuje poznatky o procentech do reálného života	• příklady závislostí z praktického života – údaje v procentech	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku M-9-3-01	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • provádí zápis postupu konstrukce trojúhelníku podle vět o shodnosti trojúhelníků pomocí matematické symboliky	• konstrukce trojúhelníku podle sss, sus, usu, zápis postupu	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-02	• popíše vlastnosti rovnoběžníku • rozlišuje různé typy rovnoběžníků • rozpozná a pojmenuje lichoběžník • popíše vlastnosti lichoběžníků	• čtyřúhelníky - třídění, vlastnosti	

Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku • odhadne a vypočítá obvod a obsah trojúhelníku • odhadne a vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	• obsah a obvod trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• načrtne trojúhelník, rovnoběžník, lichoběžník • sestrojí trojúhelník podle vět o shodnosti • sestrojí v jednoduchých případech rovnoběžník a lichoběžník	• náčrt a konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku, lichoběžníku	
Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	• užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	• užití vět o shodnosti trojúhelníků při řešení úloh	
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • řeší matematické rébusy a zajímavé úlohy	• problémové úlohy • obrázkové a číselné analogie • netradiční geometrické úlohy	-OSV5/INT-originalita řešení -OSV10/INT-schopnost rozhodování

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu M-9-1-01	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek, druhé mocniny přirozených čísel do 15 zpaměti • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	• určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování
Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	• provádí odhady druhé mocniny a odmocniny, využívá kalkulátoru pro výpočet druhé mocniny a odmocniny	• určování druhé mocniny a odmocniny pomocí kalkulátoru • řešení slovních úloh z praxe vedoucí k použití druhé mocniny a odmocniny • řešení úloh s geometrickou tematikou	-OSV10/INT-řešení problémů
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	• rozliší číselný výraz a výraz s proměnnou • vypočítá hodnotu číselného výrazu • zapíše dané číslo v desítkové soustavě s pomocí mocnin • sčítá, odčítá, násobí a dělí mocniny s přirozeným mocnitelem • umocňuje součin, zlomek a mocninu s přirozeným mocnitelem • dosadí do výrazu a vypočítá hodnotu výrazu pro danou proměnnou • zapíše slovní text pomocí výrazu s proměnnou v jednoduchých případech	• číselný výraz • hodnota číselného výrazu • zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti • sčítání, odčítání násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem • mocnina součinu, zlomku, mocniny • • proměnná a hodnota výrazu s proměnnou	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • rozlišuje pojmy statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost • provádí jednoduché statistické šetření, zapíše jeho výsledky formou tabulky nebo vyjádří sloupkovým či kruhovým diagramem	• statistický soubor • pojem statistické šetření • jednotka, znak, četnost • aritmetický průměr • sloupkový a kruhový diagram	
Porovnává soubory dat	• porovnává soubory dat v úlohách z praxe	• statistická šetření a třídění podle znaků	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU**	• Pythagorova věta	-OSV1/INT-pozornost, zapamatování

PROSTORU Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku	• zapíše Pythagorovu větu pro daný trojúhelník • užívá Pythagorovu větu při řešení úloh z praxe • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic • sestrojí Thaletovu kružnici	• řešení úloh z praxe užitím Pythagorovy věty • vzájemná poloha kružnice a přímky • vzájemná poloha dvou kružnic • Thaletova věta	-OSV3/INT-sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů
Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	• odhaduje a vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice	• výpočet obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice	
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-3-05	• sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z bodu ležícího vně kružnice • užívá Thaletovu větu v konstrukčních úlohách • sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky • dodržuje algoritmus konstrukční úlohy (náčrt a rozbor, provedení konstrukce) • v jednoduchých případech zapisuje postup konstrukce trojúhelníku a čtyřúhelníku pomocí matematické symboliky	• konstrukce tečny ke kružnici v daním bodě kružnice a z bodu ležícího vně kružnice • konstrukční úlohy • konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků (rozbor, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce)	
Načrtne a sestrojí rovinné útvary	• načrtne a sestrojí kružnici	• náčrt a konstrukce kružnice	
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	• charakterizuje a analyzuje vlastnosti válce a kolmého hranolu s podstavou trojúhelníku, čtyřúhelníku, šestiúhelník	• hranoly s podstavou trojúhelník, čtyřúhelník a lichoběžník • podstava a plášť	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• odhaduje a vypočítá objem a povrch válce a kolmého hranolu	• odhad a výpočet objemu a povrchu kolmého hranolu a válce	
Načrtne a sestrojí sítě základních těles	• načrtne a sestrojí síť válce a některých hranolů	• náčrt a konstrukce sítě některých hranolů a válce	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• načrtne válec a hranol v rovině	• náčrt válce a hranolu v rovině	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice, objemu a povrchu válce • řeší úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolů	• řešení slovních úloh na obsah a obvod kruhu, délku kružnice, objem a povrch válce • řešení úloh z praxe na výpočty objemu a povrchu hranolů	-OSV10/INT-řešení problémů -EV3/INT-slovní úlohy s ekologickou tématikou

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • řeší matematické rébusy a zajímavé úlohy	• logické úlohy a hlavolamy	-OSV5/INT-pružnost nápadů, orginalita řešení -OSV10/INT-řešení problémy
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• řeší slovní úlohy pomocí aplikace Pythagorovy věty • řeší úlohy na prostorovou představivost	• řešení úloh z praxe na užití Pythagorovy věty • tělesa složená z krychlí, hranoly	

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor M-9-1-02	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • provádí odhady výsledků u slovních úloh • účelně využívá kalkulátor při řešení slovních úloh vedoucích k výpočtům objemů a povrchů těles	• slovní úlohy (lineární rovnice, soustavy rovnic, objemy a povrchy těles)	
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel M-9-1-03	• využívá poznatků o dělitelnosti čísel při rozkladech mnohočlenů	• vytýkání společného dělitele	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-1-07	• sčítá a odčítá mnohočleny • násobí mnohočlen jednočlenem, dvojčlen dvojčlenem a trojčlenem • násobí dvojčleny užitím vzorců $a^2 – b^2$, $(a + b)^2$, $(a - b)^2$ • rozkládá mnohočleny vytýkáním před závorku • využívá vzorce $a^2 – b^2$, $(a + b)^2$, $(a - b)^2$ k rozkladům mnohočlenů	• proměnná • výrazy s proměnnými • hodnota výrazu • mnohočlen • sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů • vzorce $a^2 – b^2$, $(a + b)^2$, $(a - b)^2$ • rozklady mnohočlenů vytýkáním, užitím vzorců	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-08	• řeší lineární rovnice se závorkami, zlomky, vzorci pro druhou mocninu pomocí ekvivalentních úprav • v jednoduchých případech řeší lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli pomocí ekvivalentních úprav • provádí u rovnic zkoušku správnosti svého řešení • vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot známých veličin • řeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých metodou dosazovací a metodou sčítací • formuluje reálnou situaci pomocí rovnice	• rovnost • lineární rovnice, kořen rovnice, ekvivalentní úpravy • řešení rovnic, zkouška správnosti • soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými	-OSV3/INT-sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů -EV3/INT-úlohy z denního života *F7-úlohy o pohybu *Ch8 - směsi
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát	• řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineárních rovnic a k soustavám lineárních rovnic o dvou neznámých (úlohy o pohybu, o společné práci, o	• slovní úlohy vedoucí k lineárním rovnicím a jejich soustavám	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování

v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-09	směsích)		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data M-9-2-01	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • používá základní pojmy finanční matematiky (jistina, úroková míra, úrok, úrokovací doba, úrokovací období) • vypočítá výši úroku, daň z úroku, jistinu, úrokovou míru	• základní pojmy finanční matematiky • jednoduché úrokování	-OSV10/INT-řešení problémů, rozhodovací dovednosti
Porovnává soubory dat M-9-2-02	• porovnává soubory dat v úlohách z finanční matematiky	• úlohy z reálného života • diagramy	
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-04	• rozezná funkční vztah od jiných vztahů, určí definiční obor a obor hodnot funkce • sestaví tabulku, napíše rovnici, sestrojí graf lineární funkce • k sestrojení grafu využívá pravoúhlou soustavu souřadnic • rozliší, zda je lineární funkce rostoucí nebo klesající • řeší graficky soustavu lineárních rovnic o dvou neznámých	• funkce, definiční obor, obor funkčních hodnot • lineární funkce • funkce rostoucí, klesající • tabulka, graf, rovnice funkce • pravoúhlá soustava souřadnic	*F6-závislost teploty na čase *F7-úlohy o pohybu *F9-Ohmův zákon
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-2-05	• užívá lineární funkci při řešení úloh z praxe	• úlohy z praxe vedoucí k lineární funkci	-OSV1/INT-řešení problémů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-07	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • rozliší podobné útvary v rovině • najde a použije poměr podobnosti • užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami • aplikuje věty o podobnosti trojúhelníků při řešení úloh z praxe • rozdělí, zvětší nebo zmenší úsečku dané velikosti • sestrojí rovinný útvar podobný danému	• podobnost • poměr podobnosti • věty o podobnosti trojúhelníků • užití podobnosti • konstrukce podobného útvaru	-OSV1/INT-řešení problémů *Z6-měřítko mapy
Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-09	• rozliší a charakterizuje jehlan, kužel, kouli • analyzuje vlastnosti jehlanu, kužele a koule	• jehlan, kužel, koule	
Odhaduje a vypočítá objem a povrch	• odhadne a vypočítá objem a povrch jehlanu,	• objem a povrch jehlanu, kužele, koule	

těles M-9-3-10	kužele a koule		
Načrtne a sestrojí sítě základních těles M-9-3-11	• načrtne síť jehlanu a kužele, sestrojí síť jehlanu	• síť jehlanu, kužele, koule	
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-3-12	• načrtne obraz jehlanu a kužele v rovině	• obraz jehlanu, kužele	
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu M-9-3-13	• analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu jehlanu, kužele a koule		-OSV10/INT-řešení problémů, rozhodovací dovednosti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-01	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • řeší matematické rébusy • řeší nestandardní a zajímavé úlohy	• matematické křížovky, sudoku, netradiční slovní úlohy	-OSV5/INT-pružnost nápadů, originalita -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí M-9-4-02	• orientuje se v jednoduchém technickém výkresu • okótuje jednoduchou součástku	• technický výkres • kótování	*Pč6-kótování, technický výkres

Vzdělávací oblast: INFORMATIKA
Název vyučovacího předmětu: INFORMATIKA
Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Předmět Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Informatika se stává součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání, prolíná se do všech předmětů.

Časové vymezení: Je zařazen do učebního plánu na 1. stupni a to ve 4. a 5. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Dále pak pokračuje v 6. a 7. ročníku také po 1 hodině týdně.

Organizační vymezení: Výuka ve 4. ročníku probíhá ve třídě formou práce s tablety, v dalších ročnících pak probíhá výuka informatiky v počítačové učebně nebo ve školním informačním centru.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Informatika (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- seznamuje žáky s různými informačními zdroji, vyhledáváním a tříděním informací
- upozorňuje na efektivní využití informací ve výuce i praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- poskytuje návodné informace k řešení problémů
- vede žáky k vnímání složité problematiky tohoto oboru v dnešním světě
- motivuje, chválí, povzbuzuje k aktivnímu řešení problémových situací
- učí žáky nevzdávat se při počátečním nezdaru a vytrvale hledat konečná řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- klade důraz na využívání informačních prostředků
- seznamuje s novými technologiemi pro kvalitní komunikaci se světem
- navozuje problémové situace s využitím různých zdrojů informací
- zařazuje do výuky modelové praktické situace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině, vede žáky k respektování názorů druhých
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské
Učitel

- vede k toleranci a vzájemné spolupráci v rámci skupiny, třídy

Kompetence pracovní
Učitel

- poskytuje informace, připravuje žáky na prezentaci výsledků jejich práce
- dbá na dodržování základních bezpečnostních pravidel
- seznamuje žáky s důležitostí umět se přizpůsobit novým požadavkům a situacím
- klade důraz na šetrné zacházení s technikou

Kompetence digitální
Učitel:

- vede k ovládání běžně používaných digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- posiluje práci žáků na získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- seznamuje s vytvářením a upravováním digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vede k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **INFORMATIKA** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: 4.

Tematický celek RVP- očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE + OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ Dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi Ovládá základní obsluhu tabletu Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.	**Žák:** • používá pravidla bezpečné práce • eliminuje základní rizika při práci s tabletem ZÁKLADY PRÁCE S TABLETEM • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a výpočetní technikou • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	• BOZP • Hygiena práce • Tablet – jeho zapnutí/ vypnutí + připojení k dokovací stanici • Základní aplikace – jejich zapnutí, vypnutí a základní funkce	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů -OSV11/INT-dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích
INFORMAČNÍ SYSTÉMY V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	• **systémy**: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi • školní informační systém – základní nástroje	• Informační systémy • Edupage – přihlášení / odhlášení • Edupage – základní nástroje	-MEV5/INT-organizace a postavení médií ve společnosti
ÚVOD DO KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	PRÁCE S DATY • edituje a vytváří obrázky • piktogramy, emodži • vytváří a přehraje zvuk či video • pixel, rastr, rozlišení • tvary, skládání obrazce • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor	• data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů • **modelování:** model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Prohloubení učiva v dalších předmětech	
Práce v informačních systémech	AJ, M, ČJ, ČJS

5.3.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: INFORMATIKA 5. část: Učební osnovy
Ročník: 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ZÁKLADY PRÁCE S DATY Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat. Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data.	ZÁKLADY PRÁCE S DATY **Žák:** • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků • nahradí chybný za správný	• BOZP • řád učebny VT • hygiena práce • Data, druhy dat • Doplňování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Sestavuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení. V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby, rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém	• programování jednotlivých úkonů v code.org • práce v programu Scratch, a allcancode	-OSV11/INT-dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty. Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE • ovládá základní navigační tlačítka IE • zadá internetovou adresu do adresového řádku • úspěšně se dostane na Seznam, Google, …	• prohlížeč MS IE • internetová adresa • odkaz • nebezpečí na internetu	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -MEV2/INT- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce -MEV3/INT- příklady stavby a uspořádání

zařízení. **INFORMAČNÍ SYSTÉMY** Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný • vytváří elektronické zprávy s přílohou	• vyhledávání informací na internetu – rozcestníky, vyhledávače • elektronická pošta • klient a webové rozhraní	zpráv -MEV5/INT-organizace a postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život, na postoje a chování
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ DAT Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru. P: Pracuje s výukovými a zábavnými programy podle pokynu	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ DAT • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	• MS Word, klávesnice, psaní základních znaků, malá a velká písmena, diakritika, čísla, automatická oprava • MS Kreslení • formátování textu • kopírování a vkládání textu • kopírování mezi aplikacemi	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT -cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity -MEV3/INT-příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení

Prohloubení učiva v dalších předmětech	
Práce v informačních systémech Zpracování a využití dat	AJ, M, ČJ, ČJS

5.3.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: INFORMATIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Pozn.
KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT INFORMACÍ Navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu.	KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT INFORMACÍ • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla	• zakódovaná informace • znaky, šifry, text, barvy	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV11/INT-dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích -MEV5/INT-organizace a postavení médií ve společnosti
INFORMAČNÍ SYSTÉMY Získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	INFORMAČNÍ SYSTÉMY • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE ● nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje a uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ● vybere vhodný formát pro uložení dat	• oprava chyby • vyhodnocení dat • propojení dat • data v grafu a tabulce • kontrola hodnot v tabulce • filtrování, řazení a třídění dat • porovnání dat v tabulce a grafu • informační systém • uživatelská práva • aplikace, aktualizace • formáty dat	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity -OSV11/INT-dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích -MEV1/INT-pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných

Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ● porovná různé metody zabezpečení účtů ● spravuje sdílení souborů ● pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace	• domácí síť • zabezpečení • sdílení • správná funkce PC	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ DAT A INFORMACÍ Propojuje jednotlivé aplikace a programy	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ DAT A INFORMACÍ • MS Kreslení, MS Word, Obrázky		

Prohloubení učiva v dalších předmětech	
Elektronická komunikace	AJ
Formátování textu s obrázky	Z, D, F, PŘ
Přepis textu	ČJ

5.3.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: INFORMATIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ • vytvoří tabulku v MS Excel a vhodně ji formátuje • vybrané buňky sčítá, odčítá, násobí a dělí • vytvoří jednoduchý vzorec • vytvoří graf k tabulce • vloží obrázek k sestavě	• MS EXCEL • tabulka a buňka • vzorce a výpočty • funkce • grafy • operace s buňkami	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	• volí vhodné nástroje, barevné kompozice a formáty ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro	• typografie, estetika • program • kód • blok • programovací jazyk • chyba • cyklus • příkaz	-OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -MEV3/INT-příklady stavby a uspořádání zpráv -MEV6/INT-tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, internet, technologické možnosti

Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji. Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	řešený problém a svůj výběr zdůvodní • vytvoří a předvede prezentaci MS PowerPoint	• MS PowerPoint • vytvoření snímku • vložení textu a obrázku • přechod snímku, animace • prezentace	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Vymezí problém a určí, jaké Informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model, řešení problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	<u>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ</u> • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	• standardizovaná schémata a modely • ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, • kostra grafu • orientované grafy, automaty • modely, paralelní činnost	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -MEV3/INT-příklady stavby a uspořádání jednotlivých kroků

Prohloubení učiva v dalších předmětech	
Práce s tabulkou	M, F, PČ
Práce s grafem a vzorci MS Excel	M, F
Tvorba prezentace	PŘ, D, Z

5.3.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: INFORMATIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ • vytvoří prezentaci v online sdíleném prostředí • volí vhodné nástroje, barevné kompozice a formáty	• MS PowerPoint • typografie, estetika	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby	• program • kód • blok	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity
Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	• používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • používá parametry v blocích, ve vlastních blocích • vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu • diskutuje různé programy pro řešení problému • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	• programovací jazyk • chyba • cyklus • příkaz • Code.org • Scratch • http://tomas.imysleni.cz/	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -MEV3/INT-příklady stavby a uspořádání zpráv -MEV6/INT-tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, internet, technologické možnosti

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ • při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky • používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) • řeší problémy výpočtem s daty • připíše do tabulky dat nový záznam • seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) • používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy • ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	• Relativní a absolutní adresy buněk • Použití vzorců u různých typů dat • Funkce s číselnými vstupy • Funkce s textovými vstupy • Vkládání záznamu do databázové tabulky • Řazení dat v tabulce • Filtrování dat v tabulce • Zpracování výstupů z velkých souborů dat	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity

Prohloubení učiva v dalších předmětech	
Zpracování a využití informací	ČJ, Z, CH, F, D
Data, informace s modelování	F, Z, M

5.3.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: INFORMATIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE **Žák:** • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	• základní části počítače • operační systém • komprese dat • počítačová síť • služby internetu	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -OSV5/INT-rozvoj základních rysů kreativity -MEV3/INT-příklady stavby a uspořádání zpráv -MEV6/INT-tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, internet, technologické možnosti
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro	• program • kód • blok	

V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně po přečtení programu vysvětlí, co vykoná, ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	• programovací jazyk • chyba • cyklus • příkaz • projekt Souřadnice • projekt Kulička • projekt Nákupní seznam • projekt Klavír • projekt Světadíly • projekt Ohňostroj • projekt Interaktivní pohlednice • projekt Ostrov pokladů • projekt Hodiny • projekt Bludiště • projekt Variace na hru Piano tiles	

Prohloubení učiva v dalších předmětech	
Digitální technologie	ČJ, M, F, Z, D, CH, PŘ
Programování	F, PČ

5.4. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

5.4.1. Název vyučovacího předmětu: PRVOUKA 1. – 3. ročník

5.4.2. Název vyučovacího předmětu: ČLOVĚK A JEHO SVĚT 4. -5. ročník

5.4.1-2.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání.
Žáci si rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti, které získali ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Učí se pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří si tak svůj prvotní ucelený obraz světa.
Zpočátku poznávají sebe a své nejbližší okolí. Velkou pozornost věnujeme našemu regionu, tj. městu a jeho okolí. Žáci se postupně učí vnímat nejen lidi a vztahy mezi nimi v minulosti i současnosti, ale i krásu přírody a lidských výtvorů, snaží se je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je.
Vedeme žáky k chápání základních vztahů ve společnosti, k porozumění soudobému způsobu života, k zamyšlení nad vlastní budoucností, k poznávání, chápání a respektování práv a povinností při soužití lidí ve společnosti i v globálním světě. Směřujeme k prvotní orientaci ve světě financí, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií. Upozorňujeme na situace, které ohrožují jejich zdraví a bezpečí včetně chování při mimořádných situacích. Preventivně vedeme žáky k předcházení úrazů a nemocí, ke správnému rozhodování a pomoci v různých situacích ohrožujících vlastní zdraví i zdraví a bezpečnost druhých.

Vzdělávací obsah předmětu je velmi široký. Týká se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Člení se do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody
5. Člověk a jeho zdraví

Z disponibilní časové dotace určené 1. stupni jsou 3 hodiny věnovány právě tomuto předmětu. Během vzdělávání v celé oblasti klademe důraz na vlastní prožitky žáků, které vycházejí z konkrétních nebo modelových situací, na propojení s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.
V 1. – 3. ročníku je tato vzdělávací oblast realizována ve vyučovacím předmětu Prvouka, ve 4. a 5. ročníku Člověk a jeho svět.

Časové vymezení:
1. ročník 2 hodiny
2. ročník 2 hodiny
3. ročník 3 hodiny
4. ročník 4 hodiny
5. ročník 4 hodiny

Organizační vymezení:
Výuka probíhá obvykle ve třídách. Využíváme i školní knihovnu pro práci s encyklopediemi a informační centrum. Vycházky do okolí školy, města a přírody vhodně doplňují některé tematické okruhy. Navštěvujeme muzea, planetárium, výstavy, dopravní hřiště, připravujeme projektovou výuku.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Prvouka, Člověk a jeho svět
(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- poskytuje rady a doporučení jak se učit
- dává příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporuje tvořivou činnost žáků
- podporuje sebedůvěru žáků v jejich schopnosti
- vede žáky k získávání poznatků z různých zdrojů a orientaci ve světě informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- předkládá problémy a úkoly ke konkrétnímu řešení pro každého žáka, dbá na to, aby se žáci v úkolu orientovali
- umožňuje žákům vyhledávat nové informace, třídit je a využívat při řešení problémů
- vytváří prostředí důvěry, vede žáky k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, dává prostor k vyjádření a nalezení řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k naslouchání názorům spolužáků, vzájemnému respektu, podporuje vyjádření vlastního názoru
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života i o nově získaných poznatcích
- nechává žáky tvořit otázky a vyvolávat se mezi sebou navzájem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- organizuje činnosti žáků ve dvojicích nebo ve skupinách, vytváří dobrou pracovní atmosféru
- vede žáky ke spolupráci, vzájemné domluvě, radí a podněcuje pracovní úsilí
- vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel práce ve skupině i ve třídě

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k sounáležitosti s třídním kolektivem, ke vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- motivuje žáky ve škole i mimo ni k plnění povinností a přiměřenému uplatňování vlastních práv
- vede k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní zdraví a ochraně životního prostředí
- umožňuje poznávání rozdílů mezi lidmi a tolerantnímu chování a jednání

Kompetence pracovní

Učitel

- připravuje pro žáky činnosti, při kterých se zdokonalují ve zručnosti a utváření pracovních návyků při samostatné i skupinové práci
- klade důraz na dodržování hygienických pravidel
- seznamuje žáky s různými obory lidské činnosti, jejich výsledky a významem pro ostatní lidi

Metody a formy práce uplatňované v rámci individualizace výuky

(projekt EU – peníze školám)

- vyhledávání zajímavostí z dostupných zdrojů – knihy, internet, práce s encyklopediemi

- řešení rébusů, kvízů, hádanek

- práce na projektech (individuálně, ve skupinkách), prezentace výsledků ve třídě

- tvorba tématických her a pomůcek, využití netradičních úkolů a cvičení

- videozáznamy, exkurze

- společná diskuze k tématům z učiva předmětu

5.4.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRVOUKA

Ročník: 1. **5. část: Učební osnovy**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. P: Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** • orientuje se ve škole • popíše nebezpečí v okolí školy a svého bydliště • orientuje se v okolí třídy	• orientace v okolí školy a místa bydliště • bezpečná cesta do školy • riziková místa a situace	
LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. P: Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.	**LIDÉ KOLEM NÁS** • pojmenuje blízké příbuzenské vztahy v rodině • pojmenuje rodiče	• pravidla slušného chování ve třídě, mezi sebou, k dospělým • základní příbuzenské vztahy v rodině	-OSV7/INT- péče o dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. P: Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• pojmenuje některá povolání a pracovní činnosti	• povolání • volný čas	*Vv1-volný čas
LIDÉ A ČAS Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti.	**LIDÉ A ČAS** • určuje základní časové údaje - dny, hodiny pojmenovává a řadí dny v týdnu, měsíce a roční období • určí děj v minulosti, současnosti a budoucnosti,	• základní časové údaje • orientace v čase • současnost a minulost v našem životě	

P: Pozná kolik je hodin, orientuje se v čase, zná rozvržení svých činností, rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost	včera, dnes, zítra		
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. P: Poznává různé lidské čoinnosti	• porovnává tradice a zvyky v rodině a v jednotlivých ročních obdobích	• svátky v roce, tradice a zvyky	*Vv,Hv,Pč1- Vánoce, Velikonoce
ROZMANITOST PŘÍRODY Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. P: Pozoruje a podle toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	**ROZMANITOST PŘÍRODY** • pozoruje změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• změny v přírodě	
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. P: Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijícíchzvířat	• pojmenovává a vybírá některé živočichy a rostliny	• živočichové a rostliny	*Vv,Pč1-živočichové, rostliny
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. P: Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění, pojmenuje hlavní části těla.	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • popisuje, objasňuje a provádí základní hygienické návyky • pojmenovává části lidského těla, některé	• tělo a jeho části • člověk a jeho zdraví – péče o zdraví, osobní hygiena, péče o zevnějšek • zdravý životní styl • správná výživa	

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. P:Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své ani jiných, uplatňuje základní pravidla silničního provozu	• popisuje a poznává zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své i zdraví jiných • pojmenuje základní pravidla silničního provozu	• pravidla chování ve třídě, Školní řád, pravidla slušného chování • dopravní výchova – bezpečná cesta do školy a v místě bydliště	-OSV1/INT – cvičení smyslového vnímání, dovedností, zapamatování -OSV6/INT- vzájemné poznávání se ve skupině, třídě -OSV7/INT - chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc *Tv,Vv,Pč1-vzájemné chování
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• přiměřeně reaguje a respektuje pokyny dospělých	• osobní bezpečí • vztahy mezi lidmi • čísla tísňového volání – správný způsob volání na tísňovou linku	

5.4.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRVOUKA

Ročník: 2. **5. část: Učební osnovy**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. P: Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** • orientuje se v okolí školy • posuzuje možná nebezpečí v blízkém okolí • popíše adresu svého bydliště	• jsem školák, • cesta do školy, • prostředí školy, okolí školy • náš domov, bydliště, obec • riziková místa a situace	
LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. P: Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.	**LIDÉ KOLEM NÁS** • popíše blízké příbuzenské vztahy v rodině • popíše role rodinných příslušníků • pojmenuje vztahy mezi členy rodiny • vyjadřuje toleranci k přednostem a nedostatkům spolužáků	• rodina, role členů rodiny, příbuzenské vztahy • moje rodina • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pomoc	*Vv2-rodina -OSV6/INT- vzájemné poznávání se ve skupině, třídě -rozvoj pozornosti vůči odlišnostem -OSV7/INT- péče o dobré vztahy, empatie, podpora, pomoc
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. P: Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• rozlišuje různá povolání a pracovní činnosti, některá	• soužití lidí- obchod, firmy • práce a volný čas	*M2- obchody a nakupování
LIDÉ A ČAS Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. P: Pozná kolik je hodin, orientuje	**LIDÉ A ČAS** • rozlišuje časové údaje - hodiny, minuty, sekundy • vysvětluje smysl měření času • popisuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života	*Pč2- hodiny *M2- orientace v čase

se v čase, zná rozvržení svých činností, rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost			
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. P: Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	• pojmenuje některé kulturní a historické památky města Blanska	• náš domov, naše obce	
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. P: Poznává různé lidské činnosti	• poznává sebe, svou rodinu, různé lidské činnosti • porovnává různé zvyky lidí v minulosti v souvislosti s jednotlivými ročními obdobími	• roční období • proměny způsobu života	
ROZMANITOST PŘÍRODY Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. P: Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.	**ROZMANITOST PŘÍRODY** • popisuje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• roční období • proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	*Vv,Pč,Hv2-rRoční období
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. P: Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat, provede jednoduchý pokus podle	• vybírá a přiřazuje některé přírodniny podle nápadných znaků • popisuje stavbu rostlin podle obrázku • popisuje stavbu těla některých druhů živočichů podle obrázku	• někteří zástupci skupin: *rostliny, houby, živočichové,* • živočichové ve volné přírodě • stavba těla některých čtyřnohých zvířat a ptáků • někteří představitelé hmyzu • péče o živočichy v zajetí • hospodářská zvířata • zelenina její druhy • ovocné stromy a ovoce • jehličnaté stromy • lesní byliny • lesní byliny jedovaté	*Pč2- pěstitelské práce, herbář rostlin

návodu		• houby jedlé • houby jedovaté • pokojové rostliny	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. P: Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění, pojmenuje hlavní části těla.	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • uplatňuje základní hygienické návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle • popisuje viditelné části lidského těla • pojmenuje lidské smysly • rozlišuje nemoci a úrazy • pojmenovává potraviny prospěšné pro lidské zdraví • popisuje některé viditelné části lidského těla	• osobní hygiena • naše tělo • nemoc a drobné úrazy • prevence nemocí a úrazů • lékárnička a její vybavení • první pomoc při drobných poraněních • potraviny, výživa • pitný režim, správná výživa • výběr a způsoby uchování potravin • vhodná skladba stravy	*Vv,Pč2-ovoce a zelenina *Tv2- správné držení těla
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. P:Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své ani jiných, uplatňuje základní pravidla silničního provozu	• aplikuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • využívá základní pravidla účastníků silničního provozu	• bezpečné chování • vztahy mezi dětmi • pomoc • bezpečné chování v silničním provozu • dopravní značky • předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	-OSV1/INT- dovednost k řešení problémů -OSV7/INT- respektování, podpora, pomoc
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• přiměřeně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• osobní bezpečí • situace hromadného ohrožení	

5.4.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRVOUKA

Ročník: 3. **5. část: Učební osnovy**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. P: Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** • orientuje se v jednoduchém plánu, vyznačí v něm místo svého bydliště a školy • označí cestu na určité místo • rozlišuje možná nebezpečí v blízkém okolí	• domov, bydliště a jeho okolí • bezpečná cesta do školy • dopravní značky	*Vv3- dům, ve kterém bydlím
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). P: Popíše a zvládne cestu do školy	• začlení svou obec do kraje • popíše a pozoruje změny v nejbližším okolí, městě	• části našeho města • poloha města v kraji - orientační body, významné budovy • orientace, světové strany, zeměpisná poloha • státní symboly • armáda ČR	
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. P: Zná nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy.	• pojmenuje přírodní a umělé prvky v okolí Blanska • různými způsoby vyjádří estetické hodnoty rozmanitosti okolí Blanska	• zajímavá, historická a památná místa v Blansku a okolí • pozorování a popis krajiny • místní lokality a vztah k životnímu prostředí • chování v přírodě	
LIDÉ KOLEM NÁS Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům. P: Zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, projevuje toleranci	• **LIDÉ KOLEM NÁS** • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině • rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • uplatňuje a projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, rozlišuje přednosti nedostatky	• členové rodiny a jejich postavení, práva a povinnosti • příbuzenské vztahy • mezilidské vztahy a komunikace ve škole • národnostní menšiny • povahové vlastnosti - solidarita	-OSV6/INT- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem -OSV7/INT- mezilidské vztahy ve třídě

k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům.			
Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. P: Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	• určí a odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností pozná povolání	• běžné činnosti v životě lidí • pracovní pomůcky a nástroje • zaměstnání, povolání	*Vv3- sport
LIDÉ A ČAS Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. P: Pozná kolik je hodin, orientuje se v čase, zná rozvržení svých činností, rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost	**LIDÉ A ČAS** • používá časové údaje k řešení různých situací v denním životě • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• orientace v čase a časový řád • současnost, minulost a budoucnost v našem životě	
Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. P: Rozlišuje děj v minulosti, současnosti a budoucnosti	• pojmenuje a začlení některé rodáky, kulturní a historické památky • popíše významné události okresu Blansko • interpretuje některé pověsti a báje spjaté s místem, v němž žije • poslechne si místní báji	• jak žili lidé dříve • změny způsobu života • historie rodiny • dobové dokumenty a významní rodáci • pověsti a báje • práce našich předků	-MKV1/INT – poznávání vlastního kulturního zakotvení *Čj3- pověsti
Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. P: Poznává různé lidské činnosti	• uplatňuje základní poznatky o sobě, o rodině, o činnostech člověka a lidské společnosti • porovnává popisuje zvyky, práci lidí a soužití na příkladech minulosti a současnosti	• lidské činnosti a tvořivost • běžné činnosti v životě lidí • předměty denní potřeby	
ROZMANITOST PŘÍRODY Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. P: Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny	**ROZMANITOST PŘÍRODY** • pozoruje, popisuje a porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích	• rozmanitost života v přírodě – podnebí, počasí; cvičení a pozorování v přírodě • popis a sbírky přírodnin	

v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.			
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. P: Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat, pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, pozná rozdíl mezi dřevinou abylinou.	• třídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků • uvádí příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• látky a jejich vlastnosti - třídění látek • živá příroda - rostliny, houby, živočichové • rozmanitost a rovnováha v přírodě • ochrana přírody	-OSV5/INT- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – schopnost vidět věci jinak, originality *Pč3- pěstitelské práce *Pč3- pokus klíčení
Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. P: Provede jednoduchý pokus podle návodu.	• provádí jednoduché pokusy u známých látek, určuje společné a rozdílné vlastnosti, měří základní veličiny (délka, hmotnost, čas) pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• měření délky, hmotnosti a času • základní jednotky (m, kg, s)	*M3- jednotky délky, hmotnosti a času
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. P: Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění, pojmenuje hlavní části těla.	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • dodržuje základní hygienické, režimové a zdravotně preventivní návyky • aplikuje elementární znalosti o lidském těle • uplatňuje svým chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• lidské tělo a jeho stavba – vývin jedince, tělesné a fyziologické změny • životní potřeby člověka • péče o zdraví	*Pč3- potraviny, stolování
Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby	• dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval své zdraví a zdraví jiných • dodržuje základní pravidla účastníků silničního provozu	• ohrožení zdraví – přírodní a chemické látky, kouření, drogy, alkohol a jiné škodliviny • příprava na roli cyklisty	-OSV7/INT – respektování, podpora pomoc

neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. P:Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své ani jiných, uplatňuje základní pravidla silničního provozu			
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek P: Chová se obezřetně při setkávání s neznámými lidmi, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.	• chová se a projevuje se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná • v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné	• odmítání návykových látek • ochrana osobního bezpečí • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci	
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.	• reaguje a respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech	• mezilidské a mezigenerační vztahy • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) • požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) • integrovaný záchranný systém	

5.4.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ročník: 4. **5. část: Učební osnovy**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. P: Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	• místní krajina	
Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. P: Orientuje se na mapě ČR, určí světové strany, řídí se zásadami bezpečného pohybua pobytu v přírodě.	• určí světové strany v přírodě i podle mapy • řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	• práce s buzolou a mapou • zásady bezpečného pohybu v přírodě	
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. P: Má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě	• rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map • orientuje se na vlastivědné mapě ČR, využívá legendu mapy • vyhledává jednotlivé oblasti ČR a charakterizuje některé významné a typické přírodní prvky	• mapy, náčrty a plány • naše vlast ČR, poloha, členění území ČR na kraje • povrch ČR • vodstvo ČR • počasí a podnebí • surovinové zdroje	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.	• uvede a jednoduchou formou popíše následující charakteristiky okresu: • významná města • kulturní a historické památky • CHKO Moravský kras • zájmové vyžití v Blansku	• cestujeme naším krajem	

P: Zná region ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti, zajímavosti.			
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. P: Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	• zprostředkuje spolužákům zážitky a zajímavosti z vlastních cest po ČR	• cestujeme po naší vlasti, přírodní zajímavosti a národní kulturní památky	-OSV8/INT – dovednost pro sdělování (technika, výraz řeči) *Čj4-komunikační dovednosti
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. P: Pozná státní symboly ČR	• vyjmenuje a popíše státní symboly ČR a zdůvodní při jakých příležitostech se užívají • pozná státní symbol ČR	• domov, vlast, národ, vlastenectví • demokratická společnost • státní symboly • státní instituce	*Čj4-práce s textem
LIDÉ KOLEM NÁS Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). P: Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, obci (městě)	**LIDÉ KOLEM NÁS** • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve třídě	• mezilidské vztahy • pravidla slušného chování	-VDO1/INT – demokratické vztahy ve škole *Čj4-praktická slohová cvičení
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	• obhájí při skupinové práci svoje názory vůči jednotlivci i skupině • vyslechne názor spolužáka	• pravidla dialogu a komunikace • tolerance • ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality	*Čj4-komunikační dovednosti
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. P: Zná práva dítěte a práva a povinnosti žáka	• rozpozná ve svém okolí možná nebezpečí ohrožující základní lidská práva, vyslechne případy	• základní lidská práva a práva dítěte • práva a povinnosti žáků školy	
Orientuje se v základních	• rozlišuje veřejné a osobní vlastnictví	• formy vlastnictví	*M-obchodování s papírovými penězi

formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy. P: Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu běžného nákupu a vrácené peníze, porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz, sestaví jednoduchý osobní rozpočet, uvede příklady základních příjmů.	• používá peníze v běžných situacích • vytvoří si představu o hospodaření v rodině a způsobech placení	• právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci • peníze a jejich používání • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti • hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení • banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
LIDÉ A ČAS Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.	**LIDÉ A ČAS** • vymezí dobu před a po našem letopočtu • začleňuje jednotlivá období naší historie do časové přímky • sleduje časovou přímku	• časová osa • období před naším letopočtem, období našeho letopočtu • století, tisíciletí	*M-práce s číselnou osou
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. P: Rozezná rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách	• využívá školní i místní knihovnu a sbírky muzea jako informační zdroj pro pochopení minulosti • vyjadřuje rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností • jmenuje nejvýznamnější historické památky regionu • zdůvodní základní význam péče o kulturní památky	• staré pověsti české • historická skutečnost • historické památky okresu • význam péče o historické a kulturní památky	*Čj4-zážitkové čtení a naslouchání
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. P: Zná významné události, které se vztahují k regionu, kraji	• rozeznává současné a minulé • uvádí nejvýznamnější události a některé osobnosti naší historie od příchodu Slovanů po vládu Habsburků	• české země v pravěku • příchod Slovanů • Velkomoravská říše, příchod Cyrila a Metoděje • Přemyslovci, Kosmas • Lucemburkové	*Čj4-čtení *Vv4-ilustrace k pověstem

		• vláda za Karla IV., rozkvět země, rozvoj vzdělanosti • Jan Hus, husitské války • Jiří z Poděbrad • Habsburkové	
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. P: Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a kulturní památky v okolí svého bydliště	• popíše na vybraných ukázkách rozdíly ve způsobu života a práce našich předků v minulosti a dnes	• doba kamenná, bronzová, železná • život za vlády prvních Přemyslovců, románský stavební sloh • život ve středověku, gotický stavební sloh • první Habsburkové na českém trůně, období renesance	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	• na příkladech vysvětlí vznik a význam státních svátků	• Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje • Den upálení mistra Jana Husa • Den české státnosti	
ROZMANITOST PŘÍRODY Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. P: Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	**ROZMANITOST PŘÍRODY** • objevuje a popisuje propojenost prvků živé a neživé přírody • posuzuje vliv činnosti člověka na přírodní společenstva • provádí praktické měření vybraných fyzikálních veličin – hmotnost, délka, teplota, čas	• životní podmínky živých organismů • rozmanitost podmínek života na Zemi • odpovědnost lidí • nejznámější nerosty a horniny, jejich využití • měření délky, teploty, hmotnosti a času • užívání základních jednotek délky, teploty, hmotnosti a času a běžně užívaných odvozených jednotek	-EV4/INT – průmysl a životní prostředí - ochrana přírody *M4-jednotky délky
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. P: Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje působení organismů.	• zkoumá základní společenstva – les, pole, voda, okolí lidských obydlí • zařazuje běžně se vyskytující živočichy a rostliny do jednotlivých společenstev • zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	• základní společenstva –les, pole, voda, okolí lidských obydlí • poznávání nejznámějších druhů rostlin, hub a živočichů, jejich význam v přírodě a pro člověka • přizpůsobení organismů prostředí • rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy	-EV2/INT – zákl. podmínky života: voda, ovzduší, půda, jejich ochrana -EV1/INT – les, pole, vodní zdroje – jejich významy a důležitost *Čj4-práce s textem *Vv4-kresba, malba
Porovnává na základě pozorování	• porovnává život rostlin a živočichů	• rostlinstvo a živočišstvo v různých ročních	*Čj4-čtení,práce s textem

základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	v jednotlivých ročních obdobích, vyvozuje závěry • třídí organismy do známých skupin s využitím vhodné literatury	obdobích • práce s atlasy, encyklopediemi a další vhodnou literaturou	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. P: Zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o domácí zvířata, chová se podle zásad ochrany přírody a ŽP, popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají, a které ho poškozují.	• uvede zásady ohleduplného chování k přírodě • podporuje ochranu životního prostředí	• ohleduplné chování k přírodě • ochrana rostlin a živočichů • ochrana životního prostředí	-EV4/INT- náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady)
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. P: Provádí jednoduché pokusy se známými látkami.	• založí jednoduchý pokus a svými slovy popíše postup a výsledek pokusu	• praktické měření hmotnosti • rostliny na jaře • praktické pozorování půdy	*Čj4-praktická slohová cvičení
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • vhodně se obléká pro sport a volný čas	• oblečení a obuv pro volný čas a sport • tělesná hygiena po skončení pohybové aktivity	*Tv-vhodné oblečení
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	• rozpozná možná nebezpečí ohrožující zdraví • pamatuje si a používá telefonní čísla tísňového volání	• bezpečné chování v rizikovém prostředí • důležitá telefonní čísla • krizové situace	-OSV10/INT – dovednosti pro řešení problémů

P:Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.			
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	• vlastními slovy vysvětlí význam zdravé výživy, sportu a dostatečného odpočinku pro zdraví člověka	• pitný režim • pohybový režim • denní režim • zdravá strava	

5.4.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ročník: 5. **5. část: Učební osnovy**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MÍSTO, KDE ŽIJEME Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. P: Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	**MÍSTO, KDE ŽIJEME** • orientuje se podle světových stran v přírodě i podle mapy • seznámí se světovými stranami	• okolní krajina – orientační body, světové strany	
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí. P: Má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě	• orientuje se na zeměpisné mapě Evropy, určí jednotlivé světadíly a oceány • vyhledává některé základní údaje o přírodních podmínkách a sídlištích na mapě Evropy	• Evropa a svět – orientace na mapě	
Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. P: Zná region ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti, zajímavosti.	• uvede a jednoduchou formou popíše následující charakteristiky Jihomoravského kraje: • významná města • vybrané kulturní a historické památky • CHKO • významné rodáky Blanska	• regiony ČR • Jihomoravský kraj	
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	• zprostředkuje společné zážitky a zajímavosti z vlastních po cest ČR a po Evropě	• Evropa a svět , cestování	*Čj5 –čítanková četba, komunikační dovednosti

P: Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest			
Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. P: Pozná státní symboly ČR	• vyjmenuje hlavní orgány státní moci, uvede některé zástupce • pozná presidenta republiky	• naše vlast • základy státního zřízení a politický systém ČR	*Čj5-práce s textem
LIDÉ KOLEM NÁS Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). P: Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, obci (městě)	**LIDÉ KOLEM NÁS** • vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole a mezi chlapci a dívkami	• soužití lidí • mezilidské vztahy, pravidla slušného chování	-MKV2/INT – vztahy a spolupráce s jinými lidmi
Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.	• rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci • dohodne se na společném postupu a řešení konkrétního úkolu se spolužáky, připouští svůj omyl	• soužití lidí • komunikace • principy demokracie	
Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. P: Zná práva dítěte a práva a povinnosti žáka	• upozorní na jednání a chování ve svém okolí, která se nemohou tolerovat	• právo a spravedlnost, protiprávní jednání a korupce • nárok na reklamaci • rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).	• všímá si společenského a přírodního prostředí kolem sebe • navrhne možnosti, jak může jednotlivec zlepšit životní prostředí ve svém nejbližším okolí	• ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody • odpovědnost lidí	-EV3/INT – odpady a hospodaření s odpady
LIDÉ A ČAS Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a	**LIDÉ A ČAS** • vyjádří vztahy mezi významnými historickými ději, osobnostmi a jevy	• dějiny jako časový sled událostí	

mezi jevy.			
Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. P: Rozezná rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách	• využívá různých informačních zdrojů pro pochopení minulosti • zdůvodní základní význam chráněných částí přírody • jmenuje historické památky kraje	• význam chráněných částí přírody • historické památky kraje	*M5-Sl. úlohy s historickými fakty
Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. P: Zná významné události, které se vztahují k regionu, kraji	• uvádí některé nejvýznamnější události a osobnosti naší historie od doby Osvícenství až po současnost • seznámí se s událostmi naší historie	• bitva na Bílé hoře • J. A. Komenský • M. Terezie a Josef II. • manufaktury a první stroje, čeští vynálezci • národní obrození • vznik Rakouska-Uherska • 1. sv. válka • vznik Českosl. republiky • 2. sv.válka • od totalitní moci k demokracii	*Čj5-práce s textem
Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. P: Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a kulturní památky v okolí svého bydliště	• srovnává na vybraných ukázkách rozdíly ve způsobu života našich předků v minulosti a dnes	• baroko – hudba, stavitelství • doba osvícenská • Národ sobě, rozvoj kultury, umění	
Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.	• objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• Den vzniku samost. českosl. státu, Den vítězství, Den boje za svobodu a demokracii	
ROZMANITOST PŘÍRODY Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a	**ROZMANITOST PŘÍRODY** • vysvětluje propojenost prvků živé a neživé přírody	• rovnováha v přírodě • vzájemné vztahy mezi organismy	-EV2/INT – přírodní zdroje - vyčerpatelnost

činností člověka. P: Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody			
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. P: Popíše střídání ročních období	• zprostředkuje základní poznatky o Zemi jako vesmírném tělese • popíše pohyby Země ve sluneční soustavě – den a noc, měsíc, střídání ročních období, přestupný rok	• vesmír a Země • sluneční soustava, den a noc, roční období	*Čj5-práce s textem *M5- početní operace s velkými čísly *Vv5- barevné kontrasty
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. P: Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje působení organismů.	• vyhledává a třídí informace o typických rostlinách a živočiších podnebných pásů • popíše shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí v jednotlivých oblastech	• životní podmínky rostlinstva a živočišstva na Zemi	-EV2/INT – ohrožené živočišné a rostlinné druhy *Čj5- čítanková i mimočítanková četba
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	• prakticky třídí organismy do známých skupin s využitím vhodné literatury	• rostliny, houby, živočichové • znaky života	
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. P: Zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o domácí zvířata, chová se podle zásad ochrany přírody a ŽP, popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají, a které ho	• uvede aktivity, kterými může jednotlivec chránit ale i poškozovat životní prostředí • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě	• ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody • ochrana a tvorba životního prostředí, rostlin a živočichů	-EV4/INT – prostředí a zdraví

poškozují.			
Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit. P: Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• popíše, jak se zachová při vzniku mimořádné události	• rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi • mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. P: Provádí jednoduché pokusy se známými látkami .	• naplánuje a zdůvodní postup jednoduchého pokusu, vyhodnotí výsledky • sleduje pokus	• jednoduchý pokus: lidské smysly, fyzikální vlastnosti hornin a nerostů (tvrdost, rozpustnost), zrnitost, růst obilí, klíčivost zeleninových semen	*Čj5- popis
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. P: Uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu.	**ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** • vysvětlí základní funkce orgánových soustav • získané poznatky využívá k podpoře vlastního zdravého způsobu života	• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy • životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	-OSV2/INT – moje tělo *Tv- zdravý životní styl
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. P: Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života: dětství, dospívání, dospělost, stáří • orientuje se ve vývoji dítěte od početí	• lidské tělo • základy lidské reprodukce, vývoj jedince • nemoci přenosné a nepřenosné • ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS)	
Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	• účelně plánuje svůj čas dle vlastních potřeb s ohledem na své povinnosti a nároky ostatních	• péče o zdraví • denní režim	-OSV4/INT – uvolnění - relaxace
Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících	• orientuje se v základních zásadách první pomoci při modelových situacích	• péče o zdraví • první pomoc	*Tv-1. pomoc

zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. P:Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti.		• krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru • označování nebezpečných látek	
Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. P:odmítá návykové látky	• předvede v dialogu se spolužákem způsoby odmítání návykových látek	• návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek • hrací automaty a počítače, závislost • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	*Čj5-Praktická cvičení
Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	• uplatňuje zásady prevence proti úrazu či nemoci	• osobní bezpečí • bezpečné chování v rizikových situacích	
Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. P: Ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	• ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • seznámí se s postupem	• péče o zdraví • drobné úrazy a poranění • prevence nemocí a úrazů	
Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.	• chová se ohleduplně k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• partnerství, manželství, rodičovství • základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	-OSV7/INT – modelové situace slušného chování

5.5. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.1. Název vyučovacího předmětu: DĚJEPIS

5.5.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Výuka dějepisu navazuje ve svém vzdělávacím obsahu na znalosti a dovednosti osvojené ve vzdělávací oblasti 1. stupně ZŠ – Člověk a jeho svět – v tematickém okruhu Lidé a čas.

S výjimkou 6. ročníku, kdy probíráme dějiny nejstarších civilizací preferujeme tematické celky týkající se českých a evropských dějin. Důraz klademe především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

U žáků pěstujeme schopnost odhalit a definovat příčiny a následky jednotlivých událostí, či historických jevů a chápání dějinné podmíněnosti moderní společnosti.

Ve výuce převažují tyto metody a formy práce: výklad, řízený rozhovor, skupinová práce a práce ve dvojicích, projektové vyučování, referát, využití didaktické techniky, vycházky a exkurze, práce s historickou literaturou, problémové úlohy, zpětná vazba.

Časové vymezení:

Dějepis je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 2 hodině týdně.

Organizační vymezení:

Výuka je realizována v kmenových třídách, internetové učebně, muzeích, knihovnách, galeriích.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Dějepis

(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje různé formy a metody práce
- poskytuje rady a doporučení jak se učit
- připravuje netradiční úkoly a projekty, uplatňuje mezipředmětové vztahy
- organizuje skupinovou práci
- zadává časově odlišené úkoly
- motivuje k dalšímu vzdělávání, poskytuje maximum možností zpětné vazby
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem umožňujícím různé postupy při jejich řešení
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- formuluje hypotézy, navrhuje zdroje, diskutuje a usměrňuje diskusi
- vede k zodpovědnosti, kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování a poskytuje prostor k vyjádření názoru
- vede žáky k věcnému argumentování i umění vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- vede žáky k práci s různými typy textů, vyhledávání důležitých informací, formulování vlastních myšlenek a k využívání různých komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- spoluvytváří příznivé klima třídy – dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žáky
- stanovuje přesná pravidla a vede žáky k jejich dodržování, jasně formuluje požadované výstupy
- organizuje práci tak, aby žáci při řešení problému spolupracovali
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech, utváří podmínky pro práci nadaných žáků, dodává žákům sebedůvěru
- hodnotí průběh a výsledky práce
- rozvíjí pozitivní hodnotový systém, který je založen na získaných historických poznatcích

Kompetence občanské

Učitel

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnostnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k respektování názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- organizuje exkurze, výlety, besedy, návštěvy divadel a muzeí k poznávání kulturních a historických tradic našich i jiných zemí
- vede žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k aktivnímu využívání znalostí a zkušeností získaných ve výuce dějepisu v běžné praxi

5.5.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: DĚJEPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČLOVĚK V DĚJINÁCH Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.	**ČLOVĚK V DĚJINÁCH** • dokáže pracovat s pojmy prostor, čas • uvede příklady využití historických poznatků	• význam zkoumání dějin • historické prameny	-EGS1/INT- místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a k světu -M7-číselná osa
Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány. Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	• uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje instituce, kde jsou informace o minulosti shromažďovány • osvojí si práci s časovou přímkou a historickou mapou • osvojí si základní periodizaci dějin	• získávání informací o dějinách • historický prostor a čas	-EGS3/INT- kořeny a zdroje evropské civilizace -Vl4-zeměpis Evropy
POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	**POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI** • charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka • seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	• člověk a lidská společnost v pravěku	-MKV3/INT – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa
Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	• uvědomí si souvislost přírodních podmínek se vznikem zemědělství, řemesel, obchodu a zpracování kovů	• přírodní podmínky života lidí v pravěku	-EV1/INT – lidské sídlo – město, vesnice
Uvede příklady archeologických kultur na našem území.	• pojmenuje vybrané archeologické kultury na našem území	• archeologické kultury na našem území	-OSV8/INT – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků
NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	**NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY** • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států • uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa	• nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	-EV1/INT – kulturní krajina -EV2/INT – voda -EV4/INT – nerovnoměrnost života na Zemi -Vl4-zeměpis Evropy -Ov7-stát otrokářský
Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového	• vyjmenuje nejvýznamnější starověké památky, které jsou součástí světového kulturního dědictví	• antické Řecko • antický Řím	-EGS3/INT – kořeny a zdroje evropské civilizace -MKV2/INT – vztahy mezi kulturami

kulturního dědictví.	• uvědomuje si jejich přínos pro svět	• střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	-OSV8/INT – řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků -Ov7-demokracie, hlavní principy -M6-římské číslice
Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	• chápe přínos starověkých civilizací pro rozvoj evropské kultury	• starověká kultura	-MKV1/INT – člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky -OSV8/INT – specifické komunikační dovednosti -M8- Thaletova kružnice, Pythagorova věta
Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.	• seznámí se s podstatou společenského uspořádání • seznámí se s různým společenským uspořádáním v jednotlivých státech starověkého • světa	• společenské uspořádání v jednotlivých státech starověkého světa	-VDO3/INT – volební systémy a demokratické volby

5.5.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: DĚJEPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	**KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA** • popíše změny v Evropě, které nastaly v období po stěhování národů a v důsledku přijímání křesťanství	• Evropa na konci starověku a počátku středověku • křesťanství – křesťanská církev	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost Vl4- zeměpis Evropy Ov6,Ov7-rovnost a nerovnost mezi lidmi
Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti.	• porovná základní rysy západoevropské, byzantsko- slovanské a islámské kulturní oblasti • popíše vznik prvních státních útvarů v Evropě	• Byzantská říše • Arabové – islám, výboje • Franská říše • Uherský stát • Kyjevská Rus • státy ve střední Evropě • Vikingové a vznik středověké Anglie a Francie	-EGS1/INT – naši sousedé v Evropě
Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	• objasní vývoj prvních státních útvarů na našem území	• Sámova říše – počátky českých dějin • Velkomoravská říše • počátky českého státu - Přemyslovci • první přemyslovští králové • společnost a život v českém státě v období raného středověku	-OSV2/INT – zdravé a vyrovnané sebepojetí Ov7-národ
Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.	• posoudí vliv náboženství na život středověkého člověka (křesťanství, pravoslaví, islám, křížové výpravy)	• křížové výpravy	-MKV2/INT – vztahy mezi kulturami Ov8- nesnášenlivost Ov8- významná světová náboženství
Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	• charakterizuje jednotlivé vrstvy středověké společnosti vysvětlí nově se utvářející feudální vztahy • na konkrétních příkladech popíše hlavní znaky románské a gotické kultury • vyjmenuje vybrané představitele středověkého umění a vzdělanosti	• • románská kultura • gotická kultura • život ve městech a na venkově	-EV2/INT – změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině Ov7-stát feudální Ov6- místní kulturní a historické památky

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY Vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	**OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY** • seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v reformaci • - charakterizuje reformační hnutí v Evropě vyjmenuje významné osobnosti reformace	• reformní hnutí v církvi • Mistr Jan Hus • reformační hnutí v Evropě	-OSV2/INT – zdravé a vyrovnané sebepojetí
Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život.	• objasní význam husitství pro Evropu	• husitská revoluce	-OSV11/INT – pomáhající a prosociální chování
Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.	• vysvětlí důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí	• objevné plavby- jejich příčiny a důsledky • mimoevropské civilizace	-MKV3/INT – rovnocennost všech etnických skupin a kultur
Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	• -seznámí se s rozmachem českého státu a jeho postavením ve střední Evropě za vlády • Přemyslovců, Lucemburků, Jiřího z Poděbrad, Jagellonců • vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii a v podmínkách tehdejší Evropy	• český stát dědičným královstvím • Lucemburkové – Jan, Karel IV. • vláda Jiřího z Poděbrad • Jagellonci • Habsburkové na českém trůně • boje s Turky	-MKV5/INT – aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin -OSV7/INT – péče o dobré vztahy
Objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	• objasní příčiny a důsledky třicetileté války pro české země i Evropu • popíše politické a hospodářské změny v Evropě v 15. a 16. století	• hospodářské a pol. změny v Evropě 15. a 16. století • třicetiletá válka • habsburská monarchie a České země za třicetileté války	-VDO1/INT – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství
Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus.	• na příkladech evropských států rozlišuje různé formy vlády	• sjednocení ruského státu • nizozemský odboj proti španělské nadvládě	-MKV2/INT – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost Ov7- formy vlády
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	• seznámí se s pojmy renesance, humanismus, baroko, jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, uvede hlavní představitele a přední kulturní památky	• humanismus a renesance • barokní kultura	-OSV2/INT – moje učení OV6- místní kulturní a historické památky

5.5.1.b / Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: DĚJEPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MODERNIZACE SPOLEČNOSTI Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	**MODERNIZACE SPOLEČNOSTI** • seznámí se se situací v českých zemích a ve vybraných evropských zemích po třicetileté válce • na příkladech evropských států rozlišuje různé formy vlády • vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii a v podmínkách tehdejší Evropy • seznámí se s pojmem osvícenství a jeho projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, uvede jeho hlavní představitele a příklady osvícenských panovníků • seznámí se s pojmy klasicismus a romantismus a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, uvede hlavní představitele a přední kulturní památky	• Anglie v 17. století • anglická revoluce • zrod moderní vědy • Francie za Ludvíka XIV. • ruský absolutismus – Petr Veliký • Prusko v době vrcholu absolutismu • kultura baroka • osvícenství a osvícenské reformy • habsburská monarchie po třicetileté válce • osvícenský absolutismus – Marie Terezie, Josef II. • mimoevropský svět na počátku novověku • boj anglických osad v Severní Americe za nezávislost • vznik Spojených států amerických	-OSV4/INT – dovednosti zvládání stresových situací -MKV5/INT – otázka lidských práv, základní dokumenty -MKV3/INT – různé způsoby života, odlišné myšlení, vnímání světa -Ov7-formy vlády -Ov9- principy tržního hospodářství
Objasní souvislost mezi událostmi Francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	• uvědomuje si význam boje za svobodu a za sociální spravedlnost • vysvětlí příčiny a důsledky Francouzské revoluce a napoleonských válek a vzniku USA a jejich význam pro evropské a světové dějiny	• Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro evropské dějiny • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce • boj za sociální spravedlnost • klasicismus a romantismus • habsburská monarchie v 1. pol. 19.stol. • občanská válka v USA • proces sjednocování v Německu a Itálii • habsburská monarchie v letech přestavby • kultura 19. století	-VDO2/INT – základní principy a hodnoty demokratického politického systému -VDO4/INT – význam ústavy jako základního zákona země -EV3/INT – průmysl a životní prostředí -OSV7/INT – respektování, lidská práva jako regulativ vztahů -Ov6,Ov7- rovnost a nerovnost mezi lidmi -Ov8- demokracie -Ov8- ústava
Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	• charakterizuje národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů	• národní obrození v českých zemích	-OSV3/INT – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

			-Čj-9 české národní obrození v literatuře -Ov7- vlast, vlastenectví, národ, národnostní menšiny
Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	• uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	• revoluce 1848-49 • změny ve způsobu života lidí v pol. 19. století • sjednocení Itálie, Německa a Francouzská republika • carské Rusko • občanská válka v USA • vznik Rakouska – Uherska • hospodářský a kulturní vývoj českých zemí v 50. a 60. letech 19. století	-MEV2/INT – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce -MKV3/INT – různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa
Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	• na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	• vznik ústavních svobod a rozvoj dělnického hnutí	-OSV10/INT – dovednosti pro řešení problémů
Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.	• vysvětlí rozdílné tempo modernizace příčiny a důsledky nerovnoměrného vývoje a vymezí význam kolonií	• kolonialismus	-OSV9/INT – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

5.5.1.b / Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: DĚJEPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
MODERNÍ DOBA Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	**MODERNÍ DOBA** • charakterizuje důležité politické, sociální, hospodářské a kulturní změny na přelomu 19. a 20. století • vysvětlí příčiny, popíše průběh a demonstruje ničivé politické, sociální a kulturní důsledky obou světových válek	• mezinárodní situace - vývoj na Balkáně, berlínský kongres, koloniální velmoci • politická situace v Rakousku-Uhersku • kultura a umění na přelomu století • mezinárodní situace v předvečer 1. světové války • příčiny a vznik 1. světové války • průběh 1. světové války • vývoj v Rusku na počátku 20. století • politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války • cesta k válce - příčiny a vznik 2. světové války • průběh 2. světové války	-VDO2/INT – principy soužití s minoritami -MEV3/INT – pozitivní principy -OSV5/INT – tvořivost v mezilidských vztazích -Ov7-lidská solidarita, pomoc lidem v těžkých životních situacích
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	• na základě ekonomických a politických souvislostí zdůvodní vznik demokratických a totalitních režimů a jejich důsledky pro další vývoj	• mezinárodní, politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech ve světě • světová hospodářská krize	-OSV9/INT – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci a pro etické zvládání soutěže, konkurence -OSV10/INT – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování -Ov7- národnostní menšiny -Ov7- demokratický a totalitní stát -Ov9- demokracie, pluralita, politické strany
Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.	• rozpozná destruktivní sílu totalitarismu, vypjatého nacionalismu, antisemitismu a rasismu a zdůvodní jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	• svět ve 30. letech – fašismus	-MKV2/INT – předsudky a vžité stereotypy -MKV3/INT – projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku -MEV5/INT – faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování -Ov9- lidská práva v dokumentech, diskriminace -Ov9- rasismus, xenofobie, extremismus

Zhodnotí postavení Československa a od roku 1989 České republiky v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí. Vznik České republiky	• zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech ve 20. století	• nové politické uspořádání poválečné Evropy • vznik Československa • T.G. Masaryk • republika na vzestupu –20. léta • hospodářský, politický, sociální a národnostní vývoj Československa ve 30. letech • vnitřní a vnější ohrožení Československa • rozbití Československa • situace v českých zemích za protektorátu – odboj • osvobozování Československa, porážka fašismu • poválečné uspořádání Československa • vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 • totalitní režim v Československu • uvolňování komunistického režimu v Československu – 60. léta • normalizace v Československu – 70. léta • obnovení demokracie v Československu 1989 • rozpad ČSFR a vznik České republiky	VDO3/INT – volební systémy a demokratické volby VDO4/INT – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie MKV3/INT – postavení národnostních menšin MKV5/INT – otázka lidských práv, základní dokumenty -Ov7 – stát, státní symboly -Ov7- volby, volební právo -Ov8- ústava
ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků.	**ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT** • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku nového poválečného politického rozdělení Evropy • popíše příčiny a důsledky dekolonizace ve světě	• mezinárodně politické změny ve světě po 2. světové válce • vývoj západního a východního bloku – studená válka • proces dekolonizace ve světě	MEV4/INT – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci -Ov9- problémové oblasti, lidská solidarita
Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce. Posoudí postavení rozvojových zemí.	• na příkladech doloží politickou, hospodářskou a vojenskou integraci světa a jejich vliv na rozvoj země	• výrazné státně-politické změny ve světě • pohled na Evropu a její integrace	-EGS2/INT – Evropa a svět -MKV4/INT – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování -MEV5/INT – role médií v politických změnách -Ov9-mezinárodní spolupráce a integrace, mezinárodní organizace
Prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	• charakterizuje základní globální problémy lidstva • s využitím poznatků z jiných předmětů charakterizuje rozvoj vědy, techniky, vzdělanosti a umění, vyjmenuje významné	• úspěchy a objevy dosažené lidstvem • závažné problémy ohrožující lidstvo • technika, věda a kultura 2. pol. 20.století a současnosti • globalizace	-MKV1/INT – základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě -MKV3/INT – projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

	osobnosti našich a světových dějin, charakterizuje jejich dílo a vymezí jejich odkaz pro současnost		-MKV5/INT – aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin -MEV1/INT – kritický přístup ke zpravodajství -Ov9-globalizace, globální problémy -Ov8,Ov9- mezinárodní terorismus

5.5. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

5.5.2. Název vyučovacího předmětu: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

5.5.2.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Předmět výchova k občanství je součástí vzdělávací oblasti člověk a společnost.

Seznamuje žáky s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života. Rozvíjí občanský profil žáků, zaměřuje se na utváření kladných postojů, které vedou k uvědomění si sounáležitosti s hodnotami současné demokratické Evropy. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany**.**

Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vedeme žáky k toleranci, respektování lidských práv a k odmítání rasistických, xenofobních a extremistických postojů. Otevíráme žákům cestu k sebepoznání, začlenění do společnosti a přebírání odpovědnosti za vlastní názory, jednání i s jejich důsledky, rozvíjíme jejich právní vědomí.
Zaměřujeme se především na náš region.

Využíváme převážně následující metody a formy práce: výklad, vyprávění, diskuze, řízený rozhovor, brainstorming, reprodukce textu, samostatná práce, projekty, skupinová práce, komunitní kruh, vyhledávání informací z literatury a využitím PC, využití videa, dotazníky. V souladu s minimálním preventivním programem naší školy organizujeme besedy a exkurze na poznávání regionu.

Vyučovací předmět Výchova k občanství přesahuje i do jiných vyučovacích předmětů, zejména do dějepisu, zeměpisu a výchovy ke zdraví. Navazuje a rozvíjí obsah vzdělávací oblasti 1. stupně Člověk a jeho svět – tematické okruhy Místo ve společnosti, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

Časové vymezení:
Předmět výchova k občanství je zařazen do 6. až 9. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, někdy v informačním centru. Součástí výuky je spolupráce s jinými subjekty.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- pozitivně žáka motivuje k zájmu o sociokulturní, etické, politické, právní a ekonomické poznatky tvořící rámec každodenního života
- poskytuje žákům metody, při nichž sami docházejí k řešením a závěrům
- rozvíjí u žáků zájem o současné dění v ČR, EU, NATO a ve světě

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- navozuje problémové situace využívající každodenní životní zkušenosti žáků a vede žáky k jejich optimálnímu řešení
- klade otevřené otázky
- umožňuje přístup k maximu informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky např. ve skupinách, komunitním kruhu, rozhovorem, diskuzí
- podněcuje žáky k argumentaci a vyjadřování vlastních myšlenek
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu
- nabízí žákům využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří dobrou pracovní atmosféru a vztahy vzájemné důvěry
- hodnotí žáky tak, aby vnímali vlastní pokrok
- vede žáky k vlastnímu hodnocení na základě jasně stanovených kritérií, k rozvíjení realistického sebepoznání a sebehodnocení
- posiluje sebedůvěru žáka a odolnost vůči myšlenkové manipulaci

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k úctě k vlastnímu národu a jiným národům a etnikům
- vyžaduje dodržování pravidel chování a jednání
- poskytuje vhodné příklady chování tak, aby žáci rozpoznali názory a postoje ohrožující demokratické soužití
- vede žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů vytvářením modelových situací, přebíráním rolí
- zapojuje žáky do společenského dění pořádáním besed na aktuální téma, exkurzí (zejména s cílem poznání regionu)

- vede žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu

- pomáhá žákům s orientací v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost důsledným plněním zadávaných úkolů

5.5.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA K OBČANSTVÍ** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** • uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, zvyklostí regionu, českých zemí, českého národa • popíše nejdůležitější regionální i národní zvyky a obyčeje, zdůvodní, proč je slavíme • vyjádří, co nás spojuje v národ, rozumí pojmům vlast, vlastenectví	• čím se jednotlivé regiony odlišují, co je typické pro náš region, • zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, národní zvyky a tradice, • místní a regionální zvyky a tradice v průběhu roku, • vlast, vlastenectví, národ	-EGS1/INT – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	• objasní důležitost dodržování pravidel chování podle školního řádu a posoudí důsledky jeho porušování	• školní řád	-OSV2/INT – jak se promítá mé já v mém chování -OSV11/INT – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí *Vkz 6 – způsoby chování k vrstevníkům
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	• posoudí nabídku místních kulturních institucí a možnosti využití k realizaci svých zájmů • uvede nejdůležitější kulturní instituce regionu, obce, zajímavá a památná místa, významné rodáky, místní kulturní a historické památky	• kulturní instituce v obci a jejich nabídka pro žáky ZŠ, místní kulturní a historické památky, přírodní zajímavosti, významní rodáci, co proslavilo naši obec a region – významné osobnosti, výrobky, památná místa,…	-MKV1/INT – poznávání vlastního kulturního zakotvení -EV3/INT – ochrana kulturních Památek (příklady z okolí) -EV4/INT – naše obec (kultura obce – instituce) *Vv 6 – malba významných budov obce

Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	• vyjádří vlastními slovy význam vzdělání pro svůj budoucí život • zdůvodní důležitost dodržování školního řádu, orientuje se ve významu a úkolech žákovské samosprávy • vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly), • spolupracuje ve skupině při řešení úkolů	• školní řád, žákovská samospráva, práva a povinnosti žáků • lidská činnost, spolupráce lidí, komunikace mezi lidmi	-VDO1/INT – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (žákovská samospráva, parlament) -OSV9/INT – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) *Vv 6 – malba naší školy *Vkz 6 – komunikace se spolužáky a učiteli *Vkz 6 – projevy šikany ve skupině *Tv 6 – vzájemná pomoc
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	**ČLOVĚK JAKO JEDINEC** • uvede příklady vhodných způsobů chování a jejich uplatňování v životě • respektuje pravidla chování	• vhodné způsoby chování, morálka, dodržování a porušování pravidel chování	-OSV2/INT – moje vztahy k druhým lidem -OSV7/INT – empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, pomoc, podpora *Vkz 6 – vhodné a nevhodné způsoby chování
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi. Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti.	**STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** • na příkladech vysvětlí, z čeho vzniká rozpočet domácnosti a jaké jsou jeho výdaje • rozpozná vhodné a nevhodné způsoby využívání rozpočtu domácnosti i osobního rozpočtu • vnímá hodnotu peněz a význam racionálního hospodaření s nimi	• peníze – funkce a podoby peněz, formy placení • rozpočet domácnosti, jeho příjmy a výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, úspory, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, kapesné	*Vkz 6 - rodina
STÁT A PRÁVO Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	**STÁT A PRÁVO** • vyjádří vlastními slovy význam komunálních voleb	• městská rada, zastupitelstvo, komunální(obecní) volby (- jak často probíhají, co musí splňovat člověk, aby se mohl stát zastupitelem,..)	-VDO3/INT – obec jako základní jednotka samosprávy státu
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a	• vysvětlí příklady rovnosti a nerovnosti lidí ve společnosti	• rovnost a nerovnost mezi lidmi, práva dítěte v dokumentech	-MKV2/INT – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci

oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu .	• popíše základní práva dítěte a objasní, kam se v případě porušování obrátit	• základní práva spotřebitele • obrana státu	-MKV3/INT – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost -EGS1/INT – život dětí v jiných zemích -EGS3/INT – mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže *D6 – nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

5.5.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání.	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** • vysvětlí význam státních symbolů, uvede příklady příležitostí, při kterých se používají	• státní symboly	-VDO2/INT – základní principy a hodnoty demokratického politického systému -VDO4/INT – principy demokracie -EGS2/INT – státní a evropské symboly *Hv 6 – státní hymna *D 9 – vznik ČSR
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	• vysvětlí, co je to vlast, vlastenectví	• vlast, vlastenectví, národ	
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	• na příkladech uvede a rozliší případy morálního a nemorálního jednání, zaujme k nim své stanovisko	• morálka a mravnost	-VDO4/INT – základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, zákon, morálka, právo)
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	• vysvětlí přínos kulturních informací pro život lidí, orientuje se v jejich nabídce, informuje ostatní spolužáky	• kultura, kulturní instituce, podoby a projevy kultury	-MeV5/INT – vliv médií na kulturu *Čj 8 – kulturní představení *Vv 7 – návštěva Galerie města Blanska
Kriticky0 přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	• objasní možná nebezpečí vlivu masmédií na utváření masové kultury	• masmédia, masová kultura	-MeV1/INT – rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných -MeV5/INT – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení.	• rozlišuje rozdíl mezi mravností, morálkou, zdůvodní příčiny nerovnosti mezi lidmi • posoudí a rozpozná krizové situace a navrhuje postupy při jejich řešení	• rovnost a nerovnost mezi lidmi, • lidská solidarita, pomoc lidem v těžkých životních situacích	-OSV6/INT – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem -VDO4/INT – způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti -MKV2/INT – lidská solidarita

Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	• navrhne vhodné chování a způsoby komunikace při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky a dospělými	• právní a společenské normy, pravidla chování	-VDO2/INT – přijímat odpovědnost za své postoje a činy -OSV8/INT – komunikace v různých situacích *Vkz 7 – osobnostní a sociální rozvoj *Vkz 7 – vrstevnické skupiny
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám.	• vnímá, proč je třeba respektovat jiné národy, národnosti, národnostní menšiny • popíše nejdůležitější národní zvyky a obyčeje v průběhu roku, zdůvodní, proč je slavíme	• národy, národnost, národnostní menšiny, národní zvyky a obyčeje, rodinné • tradice	-MKV1/INT – respektování zvláštností různých etnik -MKV2/INT – vztahy mezi kulturami, předsudky a vžité stereotypy -MKV3/INT – rovnocennost všech etnických skupin a kultur, postavení národnostních menšin
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.	**ČLOVĚK JAKO JEDINEC** • vysvětlí, jaký vliv má v životě jednotlivce i společnosti morální odpovědnost za své činy, na konkrétních příkladech zaujme svůj postoj k nemorálnímu jednání	• právní normy, vhodné a nevhodné způsoby chování	-MKV2/INT – uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) *Vkz 6 – pravidla chování ve třídě *Vkz 7 – osobnostní a sociální rozvoj
<u>STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</u> Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady. Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	**<u>STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ</u>** • objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami • rozpozná odlišnost v zacházení s veřejným a soukromým vlastnictvím, způsoby jeho využívání	• majetek, vlastnictví, formy vlastnictví, jejich ochrana • hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví • úspory, investice, úvěry • hotovostní a bezhotovostní platby, debetní a kreditní platební karta	
STÁT A PRÁVO Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	**STÁT A PRÁVO** • objasní nejčastější základní typy a formy států z hlediska historického vývoje, • vyhledává a porovnává jejich znaky	• stát otrokářský, feudální, demokracie parlamentní a prezidentská, totalitní stát	-VDO4/INT – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, principy demokracie *D 6-9 – formy vlády
Rozlišuje a porovnává úkoly	• orientuje se v základních státoprávních pojmech	• stát, představitel státu, parlament, vláda	-VDO4/INT – základní kategorie

jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	• uvede rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných a soudních orgánů	• moc zákonodárná, výkonná, soudní	fungování demokracie (řád, norma, zákon, právo, morálka)
Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťováni obrany státu.	• vyjmenuje nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva • vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce a společností dodržování lidských práv • uvede příklady porušování lidských práv	• základní lidská práva, Ústava ČR a práva občanů, poškozování lidských práv	-OSV7/INT – lidská práva jako regulativ vztahů -VDO2/INT – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana -VDO4/INT – význam Ústavy jako základního zákona země -MKV5/INT – otázka lidských práv, základní dokumenty *D6-7 – vývoj lidských práv (společnost)

5.5.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** • odliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	• vlastenectví, nacionalismus, pojmy, projevy	-EGS1/INT – naši sousedé v Evropě
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje.	• zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování .	• vandalství-příčiny, důsledky	-OSV/INT – postoje a hodnoty v jednání lidí
Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají.	• orientuje se v kulturním dění v obci a cíleně vybírá akce, které ho zajímají.	• kulturní hodnoty, masová kultura, prostředky masové komunikace	-MKV1/INT - vlastní kulturní zakotvení *Čj 9 – kulturní představení *Vv 8 – malba významných budov obce
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	• předkládá průběžně mediální informace formou aktualit	• média, propaganda, reklama, veřejné mínění, úloha masmédií	-MEV5/INT – vliv medií na každodenní život *Čj 9 – reklama a její jazyk
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	• objasní význam vzájemné solidarity mezi lidmi, uvede její příklady a možnosti, jak pomáhat ostatním	• lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi • obrana státu	-MKV2/INT – lidská solidarita, možnosti osobního zapojení *Vkz 6 – potřeby lidí nemocných a zdravotně postižených
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám.	• respektuje odlišné názory, zájmy, způsoby chování i myšlení • zaujímá tolerantní postoj k menšinám (příslušníkům menšin ve škole) • objasní nejdůležitější principy významných světových náboženství (křesťanství, islám, judaismus, hinduismus, budhismus) • vysvětlí na příkladech význam náboženské svobody a tolerance	• nesnášenlivost, tolerance, národ, národnostní menšina, významná světová náboženství	-MKV3/INT – odlišné myšlení a vnímání světa -MKV4/INT – multikulturalita jako prostředek obohacování *D6 – Starověk: náboženství, křesťanství *D7 – Islám, křesťanství, pravoslaví, reforrnace *Vkz 8 – respektování odlišného sex. chování
Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy	• vysvětlí pojmy netolerance, rasismus, xenofobie, extremismus na příkladech z okolí, masmédií	• rasismus, xenofobie, extremismus	-MKV3/INT -,projevy rasové a náboženské nesnášenlivosti

v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	nebo historie a tyto jevy zhodnotí • rozpozná tyto projevy v chování lidí a zaujme k nim stanovisko.		*D 9 – Příčiny a vznik 2. světové války
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	**ČLOVĚK JAKO JEDINEC** • realisticky hodnotí svoje zvláštnosti, schopnosti a omezení. • využívá sebehodnocení při spolupráci s ostatními při práci ve skupině. • překonává překážky, pracuje systematicky, je důsledný.	• vnímání, prožívání, poznávání, stereotypy v posuzování	-OSV10/INT- problémy v seberegulaci *Vkz 7 – osobnostní a sociální rozvoj *Pč 8(svět práce) – složky osobnosti, sebepoznání
STÁT A PRÁVO Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu.	**STÁT A PRÁVO** • charakterizuje a uvede vztah složek státní moci a objasní činnost odpovídajících státních orgánů	• Ústava, moc zákonodárná, výkonná, soudní. Státní orgány a instituce – jejich pravomoci.	*D8 – vznik USA - Velká fr. revoluce
Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	• vysvětlí pojem demokracie a uvede příklady možností podílu občana na řízení státu	• demokracie – hlavní principy, podíl občana v dem. státě na správě státu.	-VDO4/INT – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie *D8 – Velká fr. revoluce
Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.	• objasní význam voleb do zastupitelských orgánů pro demokracii	• volby, volební principy, orgány vzniklé na základě voleb.	-VDO3/INT – společenské organizace a hnutí
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod.	• uvede dokumenty zabývající se lidskými právy. • vysvětlí, jaká má občan základní práva, jak je může uplatňovat nebo se jich domáhat v případě porušování. • uvede příklady diskriminace a porušování lidských práv	• lidská práva v dokumentech, vývoj lidských práv, dodržování a poškozování lidských práv, diskriminace, šikana	-VDO2/INT – práva a povinnosti občana *D6-9 – vývoj lidských práv (společnost)
Objasní význam právní vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	• na příkladech rozliší právní normy (zákony, mravní normy a pravidla slušného chování) • Uvede nejdůležitější zákony týkající se manželství, pracovního poměru a vlastnictví.	• právní norma, mravní norma, pravidlo slušného chování, právní stát, právní odvětví, orgány právní ochrany, rodina a právo, pracovní právo, ochrana vlastnictví.	-VDO2/INT – právo a spravedlnost *Pč 9 (svět práce) – práva a povinnosti zaměstnance a zdroje informací o pracovně-právních vztazích
Provádí jednoduché úpravy důležitých vztahů – právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých	• rozliší, k jakému účelu se používají různé druhy smluv a co z nich pro občana plyne (smlouva o koupi, osobní přepravě, pronájmu…)	• právní úkon, způsobilost k právním úkonům, právo v každodenním životě, občanský průkaz	

smluv upravujících občansko-právní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	• vysvětlí, kde a jak zažádat o vydání OP a jak s ním zacházet.		
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování. Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• zdůvodní, proč je nutno dodržovat právní řád a vyjmenuje možné tresty při jeho porušování • uvede, kdy vzniká způsobilost k právním úkonům a co z toho pro člověka vyplývá	• dodržování právního řádu, protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost, sankce	
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny	**STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** • na příkladech chování kupujících a prodávajících vysvětlí principy fungování trhu (vztah nabídky a poptávky, tvorby cen, zisku)	• principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; podstata fungování trhu • ochrana spotřebitele, reklamace	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	**MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** • uvede příklady některých globálních problémů.	• globální problém	-EV3/INT – průmysl a životní prostředí *Př 9 – ekologická výchova *Z7,8 – zeměpis světadílů
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.	• uvede příklad mezinárodního terorismu jako porušování základních lidských práv.	• mezinárodní terorismus.	

5.5.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: VÝCHOVA K OBČANSTVÍ **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí.	**ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** • průběžně sleduje a předkládá informace z médií formou aktualit • posuzuje vliv médií na utváření postojů lidí, popíše možnosti manipulace	• prostředky masové komunikace, masmédia, manipulace a propaganda	-MEV5/INT – role médií v politickém životě *Čj 9 – reklama a její jazyk
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu.	• uvede možnosti pomoci lidem v nouzi a příklady solidarity s lidmi žijícími v problémových oblastech	• problémové oblasti, lidská solidarita	-MKV5/INT- aktivní spolupodílení na přetváření společnosti
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem.	• řeší neshody a konflikty ve třídě a škole nenásilným způsobem, vhodně se chová a komunikuje	• konflikt, vznik, příčiny, způsoby řešení	-OSV8/INT – řešení konfliktů, asertivní komunikace -Vkz 8 – předcházení konfliktům
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	**ČLOVĚK JAKO JEDINEC** • vysvětlí význam pojmu jedinečná osobnost jako jednota fyzického, psychického a sociologického • sestaví si žebříček vlastních životních hodnot a porovná jej s ostatními • analyzuje silné a slabé stránky své osobnosti	• systém osobních hodnot, sebehodnocení, životní cíle a plány, struktura osobnosti.	-OSV11/INT- analýza vlastních i cizích hodnot *Vkz 7,8 – osobnostní a sociální rozvoj *Pč 8 (svět práce)– složky osobnosti, sebepoznání, silné a slabé stránky
Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	• posilováním svých silných stránek posiluje svou sebedůvěru • vytvoří svůj akční plán rozvoje osobnosti na školní rok, který na konci školního roku vyhodnotí • vybere si zodpovědně svou další profesní cestu	• životní perspektivy, sebepojetí, sebedůvěra adaptace, smysl života, úloha osobní kázně	-OSV10/INT – dovednost rozhodování -OSV11/INT – dovednost rozhodování v problematických situacích všedního dne *Vkz 7 – osobnostní a sociální rozvoj *Vkz 8 – životní hodnoty *Pč 8 (svět práce) – důsledky nesprávných rozhodnutí pro profesní život, sestavení akčního plánů do budoucnosti
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	**STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ**	• hmotné a duševní vlastnictví, způsoby jejich	

Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	• uvede způsoby ochrany duševního vlastnictví a objasní potřebu jeho ochrany	ochrany	
Dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi.	• uvede příklady různých forem placení a objasní funkci peněz	• peníze – funkce, podoba, formy placení	*M9 – základy finanční matematiky
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít. Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu.	• uvede příklady služeb bank občanům, vysvětlí funkci bank	• postavení banky v ekonomice, funkce a úloha bank, banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí života stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	• rozliší příjmové a výdajové složky státního rozpočtu a jedn. druhy daní • na základě poskytování sociálních dávek a příspěvků vysvětlí nutnost a význam solidarity ve společnosti	• státní rozpočet – typ, příjmy, výdaje, význam daní a jejich druhy, sociální politika státu, sociální dávka, sociální příspěvek, solidarita ve společnosti	-MKV2/INT – míra a formy solidarity ve společnosti
Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti.	• přiřadí jednotlivé ekonomické činnosti do jednotlivých rezortů (výroba, obchod, služby) a uvede příklad jejich součinnosti	• ekonomické rezorty, výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	*Z9 – zeměpis ČR
Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše	• na příkladech chování kupujících a prodávajících vysvětlí principy fungování trhu (vztah nabídky a poptávky, tvorby cen, zisku). • uvede příklad konkurence a monopolního chování v ekonomice	• principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání	

vliv inflace na hodnotu peněz			
STÁT A PRÁVO Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů.	**STÁT A PRÁVO** • rozliší příklady demokratického a nedemokratického řízení státu a vysvětlí význam demokracie pro život občana	• demokracie, pluralita, politické strany	-VDO3/INT – demokracie,různorodost *Z7,8,9 – typy státního uspořádání
Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování.	• vysvětlí důsledky porušování zákonů, které se na něj vztahují	• právní vztahy, závazky, styk s úřady	
Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů , uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.	• uvede příklady činnosti a spolupráce orgánů právní ochrany občana při postihování trestných činů.	• soudy, policie, státní zastupitelství	
Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	• rozliší přestupek a trestný čin, uvede příklady trestní postižitelnosti především mladistvých	• protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví • kriminalita mladistvých	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování.	**MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** • vysvětlí význam mezinárodní integrace a spolupráce, uvede příklady • sleduje informace o změnách vyplývajících pro ČR ze vstupu do EU • popíše práva, která vyplývají z členství ČR v EU i možné způsoby jejich uplatňování	• mezinárodní spolupráce a integrace, evropská integrace, EU a ČR	-EGS2/INT – naše vlast a Evropa -EGS3/INT – evropská integrace, instituce EU a jejich fungování *Z7,8 – zeměpis světadílů *Z9 – zeměpis ČR
Uvede některé významné mezinár. organizace, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích.	• uvede příklady činností mezinárodních organizací, ke kterým má ČR vztah (OSN, NATO, WHO, UNICEF, UNESCO, MČK)	• významné mezinárodní organizace, jejich význam a činnost • mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)	-EGS3/INT – mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže *Z7,8 – zeměpis světadílů *Z9 – zeměpis ČR

Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	• uvede příklady některých problémů globalizace a objasní a porovná jejich klady a zápory	• globalizace – projevy, příčiny, klady, zápory	-EV4/INT nerovnoměrnost života na Zemi a její důsledky
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva.	• popíše hlavní příčiny glob. problémů a • posoudí jejich dopad na lidstvo	• významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení	*Př 9 – ekologická výchova
Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu.	• objasní souvislost globálních problémů s lokálními a na konkrétním příkladu navrhne způsob řešení.	• globální a lokální problém	*Př 9 – ekologická výchova
Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru.	• uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme postoj ke způsobům jeho potírání	• mezinárodní terorismus, příčiny, projevy.	-VDO2/INT-příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů

5.6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.1. Název vyučovacího předmětu: FYZIKA

5.6.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Předmět fyzika patří do vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Svým obsahem navazuje na poznatky žáků získané na 1. stupni ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět – Lidé a čas, Rozmanitost přírody. Zahrnuje v sobě zkoumání přírody, jevů v přírodě a jejich souvislostí. Vede žáky k porozumění zákonitostí přírodních procesů a k aplikaci těchto znalostí v praktickém životě. Při výuce si osvojují poznávací metody a specifické dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry.

Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, kladou si otázky jak, proč a co se stane, jestliže…

Fyzika vede žáky k poznávání složitosti problematiky lidské činnosti a jejího vlivu na stav přírody, závislost člověka na přírodních zdrojích a v konečném důsledku chování lidstva k Zemi z pohledu globálního i místního.

Ve velké míře ve fyzice využíváme praktické úlohy, fyzikální zajímavosti, měření různých veličin, laboratorní práce a jednoduché pokusy. Pokusy provádíme jak frontální, tak demonstrační. Snažíme se, aby si žáci sami získali osobní zkušenost s daným jevem nebo dovedností. Pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách. K získávání informací využíváme knihy,časopisy, internet, fyzikální aplety, …

Předmět Fyzika se nejvíce prolíná s předmětem Matematika, Zeměpis, Přírodopis, Chemie, Dějepis a Pracovní činnosti..

Časové vymezení:

Vyučovací předmět je vyučován ve všech ročnících druhého stupně s dotací 7 hodin. (6. ročník – 2h, 7. ročník – 2h, 8. ročník – 2h, 9. ročník – 1h), od školního roku 2015-2016 s dotací 8 hodin (9. ročník – 2 hodiny)

Organizační vymezení:

Fyzika se vyučuje v odborné pracovně fyziky, v informačním centru, počítačové učebně, výjimečně v kmenových třídách. Součástí fyziky jsou tematicky zaměřené exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Fyzika

(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- zařazuje různé metody práce
- vede žáky k pozorování, experimentování, porovnávání získaných výsledků
- podporuje u žáků formulování hypotéz a vyvozování závěrů
- motivuje k vytrvalému hledání řešení a navádí žáky k efektivním způsobům hledání řešení
- požaduje od žáků vyhledávání informací, jejich správné zpracování a nacházení souvislostí mezi nimi

Kompetence komunikativní

Učitel

- upevňuje u žáků užívání správné fyzikální symboliky a odborných termínů
- vede žáky ke kultivovanému, přesnému, výstižnému a logickému vyjadřování
- vyžaduje od žáků pozorné čtení textu, ověřuje si porozumění, naslouchání, vhodné reagování, zapojování se do diskuse, obhajování jejich názoru vhodnými argumenty
- vede žáky k porozumění obrazovému materiálu, modelu a pokusu souvisejícímu s pozorovaným jevem
- překládá žákům různé způsoby získávání informaci (internet, literatura…)

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává problémové úlohy z reálného života
- zařazuje metody kritické myšlení, přemýšlení o příčinách problému, promýšlení a plánování způsobu řešení problému, vyhledávání potřebných informací
- usměrňuje žáky ke správnému postupu řešení problému a vyhodnocení získaných výsledků
- podporuje praktické ověření řešení problému
- pozitivně hodnotí tvořivé nápady žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- umožňuje žákům zažít úspěch a těšit se z vlastního pokroku
- vytváří příjemnou atmosféru, vede žáky k ohleduplnému chování, práci v týmu, pomáhání spolužákům
- povzbuzuje žáky a dodává jim sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke vnímání složitosti problematiky světa a k pochopení jednání a názorů druhých
- podle potřeby pomáhá a radí žákům
- hodnotí žáky na základě jasných a předem stanovených kriterií
- rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, vede je k objektivnímu hodnocení vlastní i cizí práce

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky ke správnému používání pomůcek, nástrojů a přístrojů
- jasně vymezuje pravidla bezpečnosti práce a vyžaduje jejich dodržování
- zařazuje měření různých veličin, porovnávání naměřených hodnot

5.6.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: FYZIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
LÁTKY A TĚLESA Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	**LÁTKY A TĚLESA** • uvede hlavní jednotku délky a jednotky vedlejší • převádí jednotky délky • změří délku vhodným měřidlem a zapíše výsledek • vypočítá aritmetický průměr z naměřených hodnot • uvede hlavní jednotku objemu a jednotky vedlejší • převádí jednotky objemu • změří objem tělesa odměrným válcem a zapíše výsledek • uvede hlavní jednotku hmotnosti a jednotky vedlejší • převádí jednotky hmotnosti • změří hmotnost tělesa laboratorními vahami a zapíše výsledek • uvede jednotku teploty °C • změří teplotu teploměrem a zapíše výsledek • uvede hlavní jednotku času • převádí jednotky času • změří čas stopkami a zapíše výsledek	**LÁTKY A TĚLESA** **Délka** • jednotky délky • měření délky • opakované měření délky **Objem** • jednotky objemu • měření objemu • LP: objem kapky vody **Hmotnost** • jednotky hmotnosti • laboratorní váhy • LP: určení hmotnosti kapaliny **Teplota** • měření teploty **Čas** • jednotky času • měření času	-M6-jednotky délky, objemu, hmotnosti -OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování, -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí.	• rozliší pojmy látka a těleso • určí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) pevné, kapalné či plynné • charakterizuje hlavní rozdíly mezi složením látek pevných, kapalných a plynných (uspořádání částic v látkách, velikost sil mezi nimi – vliv na vlastnosti) • charakterizuje pojem neustálého a neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, např. difúzi, které jej potvrzují	• co jsou látky a tělesa • vlastnosti pevných látek, kapalin a plynů • stavba látek • difúze, Brownův pohyb	-EV1/INT – druhy látek a jejich vlastnosti -OSV1/INT-pozornost, zapamatování, řešení problémů -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Ch8-vlastnosti látek (skupenství)
Předpoví, jak se změní délka či objem	• předpoví, zda se délka či objem tělesa při dané	**Teplotní roztažnost**	-OSV8/INT-komunikace, naslouchání,

tělesa při dané změně jeho teploty.	změně teploty zvětší či zmenší • využívá teplotní roztažnost látek při řešení praktických úloh		vysvětlování
Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	• uvede hlavní a vedlejší jednotku hustoty • převádí jednotky hustoty • vyhledá v tabulkách hustoty látek • porovnává hustoty látek • experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu • řeší jednoduché slovní úlohy využívající vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	**Hustota** • jednotky hustoty • výpočet hustoty • slovní úlohy • LP: určení hustoty pevné látky	-EV1/INT – vlastnosti látek -OSV1/INT-pozornost, zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu
POHYB TĚLES, SÍLY Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	**POHYB TĚLES, SÍLY** • odhadne, zda bude gravitační pole kolem různých těles silnější či slabší v závislosti na jejich hmotnosti a vzdálenosti • přiřadí gravitační síle v různých místech na Zemi správný směr • experimentálně určí olovnicí svislý směr a vodováhou vodorovný směr	**Gravitační síla** • vlastnosti gravitační síly • směr vodorovný a svislý	-OSV1/INT- zapamatování, řešení problémů -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	**ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE** • zelektrizuje těleso • ověří existenci elektrického pole v daném místě • jednoduchými pokusy ukáže účinky elektrické síly na těleso • vyjmenuje druhy elektrického náboje • na základě znalosti druhu náboje určí, zda se dvě tělesa budou elektricky přitahovat, odpuzovat nebo na sebe nebudou působit • rozliší vodič a izolant • uvede složení atomu • určí ze znalosti počtu protonů v jádře a elektronů v atomovém obalu, zda jde o kladný či záporný iont nebo o neutrální atom • charakterizuje molekulu jako částici tvořenou z dvou či více atomů	**Elektrické vlastnosti látek** • Elektrická síla • Elektrický náboj • Elektrické vodiče a izolanty • atom, molekula • iont	-OSV1/INT- zapamatování -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Ch8-vlastnosti látek (atom, molekula, iont)

Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	• ověří existenci magnetického pole v daném místě • vyjmenuje druhy magnetů a popíše části magnetu • na základě znalosti pólů dvou magnetů určí, zda se magnety budou přitahovat, či odpuzovat • určí druh magnetického pólu u konkrétního magnetu • načrtne indukční čáry u daného magnetu • využije magnetizaci látky k výrobě magnetu • charakterizuje magnetické pole Země	**Magnetické vlastnosti látek** • druhy magnetů • póly magnetů • magnetické pole • magnetizace látky • magnetické pole Země	-OSV1/INT- zapamatování -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.6.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: FYZIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POHYB TĚLES, SÍLY Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu.	**POHYB TĚLES, SÍLY** • na konkrétním příkladě pozná, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vzhledem k jinému tělesu • určí druh pohybu tělesa vzhledem k jinému tělesu (posuvný, otáčivý, přímočarý, křivočarý, rovnoměrný, nerovnoměrný, zrychlený, zpomalený)	• klid a pohyb tělesa • druhy pohybu	-OSV1/INT-pozornost, zapamatování, řešení problémů -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování
Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	• uvede hlavní jednotku rychlosti a jednotky vedlejší • převádí jednotky rychlosti • experimentálně určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu ze změřené dráhy a času • používá vztah mezi rychlostí, dráhou a časem k řešení problémů a úloh	• jednotky rychlosti • průměrná rychlost • úlohy o pohybu • LP - autíčko	-OSV1/INT- soustředění, zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *M9-úlohy o pohybu
Změří velikost působící síly.	• uvede hlavní jednotku síly a jednotky vedlejší • převádí jednotky síly • změří velikost síly siloměrem a zapíše výsledek	• jednotky síly • měření síly	-OSV1/INT-pozornost, zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	• znázorní orientovanou úsečkou sílu o dané velikosti, působišti a směru • z orientované úsečky určí velikost síly a zapíše výsledek • uvede vlastnosti gravitační síly • používá vztah mezi gravitační silou a hmotností při řešení problémů a úloh • charakterizuje tlakovou sílu • uvede hlavní jednotku tlaku a jednotky vedlejší • převádí jednotky tlaku • využívá vztah mezi tlakem, tlakovou silou a plochou k řešení problémů a úloh • uvede vlastnosti smykové třecí síly (je přímo úměrná tlakové síle, souvisí s materiálem a	• znázornění síly • gravitační síla • tlaková síla, tlak • jednotky tlaku • třecí síla • skládání sil	-OSV1/INT-pozornost, zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu

	drsností styčných ploch, ale ne s jejich obsahem) • navrhuje využití vlastností třecí síly k ovlivňování její velikosti v praxi • v jednoduché konkrétní situaci určí druhy sil působících na těleso, jejich působiště, velikosti a směry • graficky i početně hledá výslednici sil stejného nebo opačného směru		
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	• vyjmenuje Newtonovy pohybové zákony a vysvětlí jejich podstatu • využívá Newtonovy zákony pro objasňování jednoduchých situací ze života a k řešení problémů a úloh	• Newtonovy pohybové zákony	-OSV1/INT-pozornost, zapamatování -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	• uvede hlavní jednotku momentu síly • používá vztah pro moment síly při řešení problémů a úloh • experimentálně určí moment síly ze změřené síly a ramene síly • pozná, zda jsou síly působící na těleso v rovnováze • objasní funkci páky a pevné kladky • vyjádří rovnováhu na páce a pevné kladce pomocí momentů sil, řeší úlohy z praxe • charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly • určí experimentálně těžiště tělesa • využívá poznatek, že poloha těžiště tělesa závisí na rozložení látky v tělese pro objasňování praktických situací	• moment síly • rovnováha sil • páka • LP – rovnováha na páce • pevná kladka • těžiště a stabilita	-OSV1/INT- zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV8/INT-komunikace, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů a r-rozhodovací dovednosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *M6-těžiště trojúhelníku
MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů.	**MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN** • charakterizuje hydrostatický tlak a využívá ho k řešení problémů a úloh • charakterizuje atmosférický tlak, objasní podstatu jeho určení pomocí Torricelliho pokusu • ze znalosti tlaku v uzavřené nádobě a tlaku atmosférického určí, zda je v nádobě přetlak či podtlak	• hydrostatický tlak • atmosférický tlak • přetlak, podtlak • Pascalův zákon	-OSV1/INT- zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů -EV1/INT-spojené nádoby, plavební k-komory, přehrady -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu

	• objasní podstatu Pascalova zákona • používá Pascalův zákon k řešení problémů a úloh (hydraulická zařízení)		*M7-trojčlenka
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	• vysvětlí vznik vztlakové síly při ponoření tělesa do tekutiny, určí její velikost a směr v konkrétních situacích • objasní podstatu Archimédova zákona a používá ho k řešení problémů a úloh • z porovnání velikostí gravitační síly a vztlakové síly působící na těleso v tekutině určí, zda se těleso bude potápět, vznášet či plovat	• vztlaková síla • Archimédův zákon • plování těles	-OSV1/INT-pozornost, zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola --OSV8/INT-komunikace, naslouchání, vysvětlování -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.6.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: FYZIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ENERGIE Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.	**ENERGIE** • uvede hlavní jednotku práce a jednotky vedlejší • převádí jednotky práce • používá vztah mezi prací, dráhou a silou k řešení problémů a úloh	**Práce** • jednotky práce • výpočet práce • jednoduché stroje	-OSV1/INT- zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	• uvede hlavní jednotku výkonu a jednotky vedlejší. • převádí jednotky výkonu • používá vztah mezi výkonem, prací a časem k řešení problémů a úloh	**Výkon** • jednotky výkonu • výpočet výkonu	-OSV1/INT- zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	• na jednoduchém příkladu objasní přeměnu polohové a pohybové energie • charakterizuje vnitřní energii • interpretuje správně zákon zachování energie a vysvětlí na jednoduchém příkladě	**Pohybová a polohová energie** • charakteristika pohybové a polohové energie **Zákon zachování energie** • vnitřní energie	-OSV1/INT- zapamatování -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	• uvede hlavní jednotku tepla a jednotky vedlejší • převádí jednotky tepla • vysvětlí rozdíl mezi teplem a teplotou • používá vztah pro výpočet tepla při řešení problémů a úloh • dokáže rozlišit šíření tepla (vedení, proudění, záření) a uvede konkrétní příklady • v jednoduchých případech popíše změnu skupenství látky, rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktický příklad (tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace a desublimace) • vyjádří vlastními slovy na čem závisí rychlost vypařování • vyjádří vlastními slovy na čem závisí teplota varu	**Teplo** • jednotky tepla • měrná tepelná kapacita • výpočet tepla **Šíření tepla** • tepelný vodič a izolant • vedení, prodění, záření **Změny skupenství** • tání a tuhnutí • skupenské teplo tání • vypařování a kapalnění • var • sublimace	-OSV1/INT- zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení -problémů -OSV10/INT-řešení problémů EV2/INT-využití energie -EV1/INT-druhy látek a jejich vlastnosti -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Ch8-vlastnosti látek (skupenství)

Zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	• objasní základní principy činnosti tepelných motorů • uvědomuje si úzkou souvislost mezi užíváním spalovacích motorů a životním prostředím	**Tepelné motory** • přeměna tepla v práci • parní stroj • spalovací motory • proudový a raketový motor	-OSV1/INT- zapamatování -EGS1, EV3/INT – vliv tepelných motorů na životní prostředí -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	**ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE** • vysvětlí šíření světla v různých prostředích s ohledem na jeho rychlost; vysvětlí, proč vidíme barvy, kde vzniká stín;popíše, kdy dochází k zatmění Slunce a zatmění Měsíce • při řešení jednoduchých úloh aplikuje znalost zákona odrazu: vysvětlí chování paprsků u rovinného, dutého a vypuklého zrcadla	**Šíření světla** • rychlost šíření • barvy, černá, bílá **Stín** • stín, polostín • měsíční fáze • zatmění Slunce a Měsíce **Odraz světla** • zákon odrazu • zrcadlo rovinné, duté a vypuklé	-OSV1/INT- zapamatování, řešení - problémů -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Z6-měsíční fáze, zatmění Slunce a Měsíce
Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami.	• jednoduchým náčrtem vysvětlí lom ke kolmici a od kolmice; analyzuje čočku a pozná, zda se jedná o spojku, či rozptylku; jednoduchým náčrtem vysvětlí průchod paprsků přes spojku a rozptylku	**Lom světla** • zákon lomu • čočky – spojka a rozptylka • optické přístroje	-OSV1/INT- zapamatování, řešení problémů -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Př-lupa, mikroskop

5.6.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: FYZIKA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa.	**ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE** • uvede hlavní jednotku el. náboje • na jednoduchém pokusu dokáže existenci el. síly • vyjádří vlastními slovy změnu energie tělesa v el. poli	**El. náboj** • jednotka el. náboje • el. pole	-OSV1/INT- zapamatování, řešení problémů -OSV3/INT- sebekontrola
Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem.	• uvede hlavní jednotku el. výkonu a jednotky vedlejší • používá vztah pro el. výkon, příkon, el. práci při řešení problémů a úloh	**Elektrická energie** • jednotky energie, práce • el. práce • jednotky výkonu • el. výkon a příkon	-OSV1/INT- zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů
ENERGIE Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	**ENERGIE** • vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu funguje jaderný reaktor • popíše, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně • dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus	**Jaderná energie** • atomová jádra • radioaktivita • využití jaderného záření • jaderné reakce • uvolňování jaderné energie • jaderný reaktor • jaderná elektrárna • ochrana před zářením	-OSV1/INT- zapamatování, řešení problémů -EV2, EGS1/INT – vliv jaderných elektráren na životní prostředí MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Ch9-paliva (jaderná energie, radioaktivita, atom, druhy záření)
Zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.	• vlastními slovy vysvětlí výhody a nevýhody užívaných energetických zdrojů (jaderná, tepelná, vodní, sluneční elektrárna), rizika spojená s provozem a jejich vliv na životní prostředí	• energie a její přeměny	-EV2, EGS1/INT – vliv výroby a spotřeby el. energie na životní prostředí -MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *CH9-paliva(obnovitelné a neobnovitelné zdroje)
ZVUKOVÉ DĚJE Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku.	**ZVUKOVÉ DĚJE** • určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku • objasní podmínky šíření zvuku a rychlost jeho šíření.	**Zvukové jevy** • šíření zvuku • odraz zvuku • tón, výška tónu	-OSV1/INT- zapamatování, řešení problémů *Hv-výška tónu, šíření zvuku

	• popíše odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny • vysvětlí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • vysvětlí pojem hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí.	• hladina zvuku	
Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	• vyjmenuje rizika vyplývající z nadměrného hluku	• ochrana před nadměrným hlukem	-OSV4/INT-ochrana před nadměrným hlukem *Př-ucho, rezonance, zvuková hygiena
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	**ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE** • sestaví jednoduchý el. obvod (zdroj, žárovka, vypínač) • sestaví sériový obvod., pracuje podle schématu • sestaví paralelní obvod, pracuje podle schématu	• el. obvod • za sebou a vedle sebe • výsledný odpor	-OSV1/INT- zapamatování -OSV10/INT-řešení problémů
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	• popíše částicovou stavbu látek s ohledem na el. náboj • uvede hlavní jednotku el. proudu a jednotky vedlejší. • popíše svými slovy el. proud v kovech, kapalinách a plynech • změří el. proud a el. napětí v jednoduchém obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu	**Atomy a ionty** • složení atomu • elektrický náboj,el.síla • kladné a záporné ionty **El. proud** • jednotky el. proudu • směr el. proudu • měření el. proudu **Vedení el. proudu** • vedení v kovech, kapalinách a plynech	-OSV1/INT- zapamatování, řešení problémů Ch8-atom, iont *Ch9-redoxní reakce (galvanický článek, elektrolýza)
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	• uvede závislost odporu na délce vodiče, jeho průřezu, materiálu a teplotě • pokusem určí, zda se jedná o vodič či izolant • vysvětlí, jak se chová polovodič	• vodič a izolant • el. odpor vodiče • vlastnosti polovodičů	
Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů.	• uvede hlavní jednotku el. napětí a jednotky vedlejší • uvede hlavní jednotku el. odporu a jednotky vedlejší • používá Ohmův zákon při řešení jednoduchých úloh a problémů	• jednotky napětí • měření napětí • jednotky el. odporu • Ohmův zákon • jak vypočítáme el. proud, napětí a odpor	-OSV1/INT- zapamatování -OSV10/INT-řešení problémů

Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole cívky na vznik indukovaného napětí v ní.	• popíše chování cívky protékané stejnosměrným el. proudem • vysvětlí na pokusu jev elektromagnetické indukce • popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu elektrické energie • uvede základní charakteristiky střídavého proudu • dokáže popsat způsob výroby a přenosu elektrické energie • popíše některá rizika při výrobě elektrické energie v elektrárnách na životní prostředí	• magnetické účinky el. proudu • elektromagnetická indukce • střídavý proud • transformátor • výroba a přenos el. energie	-OSV1/INT- zapamatování -OSV10/INT-řešení problémů -EV2, EGS1/INT – vliv výroby a spotřeby el. energie na životní prostředí
Zapojí správně polovodičovou diodu.	• zařadí do jednoduchého el. obvodu diodu a rozhodne, zda je zapojena ve směru propustném či nepropustném	• polovodiče • dioda	
VESMÍR Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet.	**VESMÍR** • popíše Sluneční soustavu (planety, měsíce, planetky, komety)a vysvětlí představu o pohybu vesmírných těles. (na základě poznatků o gravitačních silách) • objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází	**Sluneční soustava**	-MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Z6-Sluneční soustava
Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností.	• objasní rozdíl mezi planetou a hvězdou • prokáže základní orientaci na noční obloze (galaxie, souhvězdí)	**Naše galaxie**	-MEV1/INT-vyhledání základních prvků v textu *Z-naše galaxie

5.6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.2. Název vyučovacího předmětu: CHEMIE

5.6.2.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Žáci v něm získávají základní poznatky z různých oborů chemie, osvojují si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů. Vedeme žáky k nacházení vysvětlení chemických jevů a jejich uvádění do širších souvislostí s praktickým životem. Učíme žáky bezpečnému, účelnému a ekonomickému zacházení s chemickými látkami. U žáků budujeme pozitivní vztah k ochraně přírody a zdraví člověka. Využíváme mezipředmětových vztahů zejména s předměty přírodopis, fyzika, zeměpis, matematika, výchova ke zdraví.

Časové vymezení:
8. ročník: 2 hod.
9. ročník: 2 hod.
Žáci 9. ročníku mají možnost volitelného předmětu Přírodovědné praktikum se zaměřením na pokusy.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v odborné pracovně, kmenových třídách, organizujeme exkurze k doplnění výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Chemie

(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- klade otázky o průběhu a příčinách chemických procesů
- vede žáky k porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem životního prostředí a lidského zdraví
- zařazuje do výuky konkrétní příklady, kterými dokládá souvislost mezi teorií a praxí – učí žáky preferovat ve svém uvažování a jednání obnovitelné zdroje energie
- utváří dovednosti vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi, které ohrožují život, zdraví či majetek člověka

Kompetence sociální a personální

Učitel

učitel:

- vede a moderuje diskusi mezi žáky
- vyslechne názory, podporuje sebedůvěru žáků

Kompetence komunikativní

Učitel

- využívá různé způsoby k upoutání pozornosti, motivuje žáky
- seznamuje s různými zdroji informací o chemických látkách a dějích
- vede žáky k přesné formulaci chemických zákonitostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formuluje názory, hypotézy týkající se chem. dějů a vlastností chem. látek
- ilustruje na analogických příkladech látek jejich povahu a působení
- učí odpovědnosti za zdraví své i jiných lidí

Kompetence pracovní

Učitel

- seznámí s pravidly BOZP, první pomoci, řádem pracovny
- seznamuje s pravidly zdravého životního stylu
- podporuje kladný vztah k přírodě

Kompetence občanské

Učitel

- zdůrazňuje základní ekologické problémy, hledá s žáky možná řešení

5.6.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu : CHEMIE **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
POZOROVÁNÍ , POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Určí společné a rozdílné vlastnosti látek.	**OZOROVÁNÍ , POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE** • určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek, rozliší fyzikální a chemický děj, používá pojmy spojené se skupenstvím látek a jejich změnami	• vlastnosti látek	-F6,8-skupenství látek
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	• pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami, se kterými se seznámil • (zejména anorganickými), a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nemůže	• zásady bezpečné práce , nebezpečné látky a přípravky	
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek.	• objasní nejefektivnější jednání při běžných haváriích s únikem kyselin, hydroxidů a při ohrožení anorganickými i jinými látkami	• zásady bezpečné práce, anorganické sloučeniny	
SMĚSI Rozlišuje směsi a chemické látky.	**SMĚSI** • rozlišuje směsi a chemické látky, rozlišuje směsi stejnorodé a různorodé a základní typy různorodých směsí, pracuje s pojmy – koncentrace, nasycený a nenasycený roztok	• směsi – druhy směsí	
Vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení.	• vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení , porovná koncentrace roztoků	• směsi - roztoky	*M7-trojčlenka *M7-procenta
Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek .	• vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek (vliv teploty, velikost povrchu, …)	• směsi - roztoky	

Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi.	• navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení , uvede příklady oddělování složek v praxi – usazování, filtrace, destilace, krystalizace	• směsi – oddělování složek směsí	
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití.	• rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, vysvětlí koloběh vody v přírodě	• směsi – voda	
Uvede příklady znečisťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění.	• uvede hlavní zdroje znečisťování vody a vzduchu v ČR, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění, uvede hlavní složky vzduchu, objasní význam vzduchu jako průmyslové suroviny	• směsi – voda a vzduch	-EV2/INT – význam vody a ovzduší pro život člověka, - čistota ovzduší *Z6-přírodní obraz Země *Z9-životní prostředí
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech.	**ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY** • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech, objasní složení atomu a vznik iontů z atomu, rozliší povahu chemické vazby	• částicové složení látek	*F6-částicové složení látek
Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech.	• rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech, ovládá značky vybraných prvků, orientuje se v PSP (protonové číslo, perioda, skupina, elektronegativita)	• částicové složení látek, prvky, sloučeniny	
Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti.	• orientuje se v periodické soustavě prvků (kovy, nekovy, polokovy), rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti, uvede vlastnosti a význam vybraných prvků	• prvky, periodická soustava prvků	*Př9-neživá příroda

CHEMICKÉ REAKCE Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání.	**<u>CHEMICKÉ REAKCE</u>** • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady základních typů chemických reakcí (slučování, rozklad), určí správně zapsanou chemickou rovnici	• chemické reakce, anorganické sloučeniny	*M7-trojčlenka
Přečte chemické reakce a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu.	• přečte chemické reakce a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu u jednoduchých příkladů	• chemické reakce, chemické výpočty	
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu.	• aplikuje některé základní poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí (teplota, katalyzátor, povrch látky)	• chemické reakce, anorganické sloučeniny	*Př9-neživá příroda
ANORGANICKÉ SLOUČENINY Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí.	**ANORGANICKÉ SLOUČENINY** • objasní pojem oxid, halogenid, kyselina, hydroxid, uvede vlastnosti a využití vybraných oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů, posoudí vliv těchto látek na životní prostředí, vytvoří z názvu chemický vzorec a naopak u základních sloučenin, uplatňuje zásady bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy, ovládá zásady první pomoci při poleptání žíravinou.	• anorganické sloučeniny – oxidy, halogenidy, kyseliny, hydroxidy	*Př9-neživá příroda *Př9-základy ekologie
Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet.	• vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	• anorganické sloučeniny – oxidy, kyseliny	
Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi.	• orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, uvede reaktanty a produkty neutralizace a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	• anorganické sloučeniny – kyseliny, hydroxidy	

Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	• Objasní pojem sůl, přiřadí vzorec soli k názvu a naopak, orientuje se v základních způsobech přípravy solí, uvede vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí	• Anorganické sloučeniny - soli	
CHEMIE A SPOLEČNOST Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi.	**CHEMIE A SPOLEČNOST** • zhodnotí využívání základních surovin pro chemickou výrobu z hlediska trvale udržitelného rozvoje	• chemická věda a výroba, prvky, anorganické sloučeniny	-EV3/INT – průmysl a životní prostředí, -odpady
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe.	• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	• hoření a hašení , zásady bezpečné práce	*Př9-neživá příroda
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka.	• orientuje se v přípravě a významu základních anorganických látek a v jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• anorganické sloučeniny, prvky	

5.6.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu : CHEMIE **5. část: Učební osnovy**

Ročník 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ORGANICKÉ SLOUČENINY Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**ORGANICKÉ SLOUČENINY** • Objasní pojem uhlovodík, rozliší základní skupiny uhlovodíků (alkany, cykloalkany, alkeny, alkiny, areny), uvede příklady nejjednodušších uhlovodíků, jejich zdroje, vlastnosti a použití	• Uhlovodíky	
Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	• Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy, rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie a zhodnotí jejich význam	• Uhlovodíky, paliva	-EV2/INT – energie a život, - přírodní zdroje *F9-jaderná energie
Určí společné a rozdílné vlastnosti látek	• Objasní pojem derivát uhlovodíku, odliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu, uvede příklady skupin derivátů uhlovodíků • (halogenderiváty, alkoholy a fenoly, karbonylové sloučeniny karboxylové kyseliny), určí společné a rozdílné vlastnosti vybraných organických sloučenin a jejich význam	• Deriváty uhlovodíků, uhlovodíky	*Př8-látky poškozující zdraví člověka *Rv7,8-návykové látky *Tv6,7,8,9-škodlivý vliv kouření a návykových látek na pohybovou výkonnost
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	**POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE** • Pracuje bezpečně s vybranými organickými látkami, hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost látek, s kterými pracovat nesmí	• Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků	
Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie	• Objasní nejefektivnější jednání v příkladech havárie s únikem nebezpečných organických	• Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, paliva, chemický průmysl	

s únikem nebezpečných látek	látek		
CHEMICKÉ REAKCE Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	**CHEMICKÉ REAKCE** • Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí organických látek, uvede příklady důležitých reakcí organických sloučenin, zhodnotí jejich využívání	• Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, přírodní sloučeniny	
Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh reakcí organických látek a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	• Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků	
ORGANICKÉ SLOUČENINY Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	**ORGANICKÉ SLOUČENINY** • Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich vlastnosti a význam	• Deriváty uhlovodíků	
Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	• Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů, rozliší endotermickou a exotermickou reakci, pracuje s pojmy makromolekula, monomer a polymer, polymerace, makromolekulární látky	• Přírodní látky, exotermní a endotermní reakce	*Př6,7,9-fotosyntéza a dýchání *Př8-trávicí soustava *Rv7,8-výživa
Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	• Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	• Přírodní látky, exotermní a endotermní reakce	
Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů	• Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů, rozliší tuky a bílkoviny podle původu a konzistence, odlišuje základní skupiny jednoduchých a složených cukrů, uvádí příklady významu přírodních sloučenin pro člověka (složky potravy, průmyslové suroviny	• Přírodní látky	-MEV1/INT – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
CHEMIE A SPOLEČNOST	**CHEMIE A SPOLEČNOST**	• Chemický průmysl v ČR, základní chemické	-EV3/INT – odpady a hospodaření

Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	• Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	výroby	s odpady, - průmysl a životní prostředí
Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	• Orientuje se v přípravě a využívání vybraných anorganických i organických látek a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka, vysvětlí význam enzymů, hormonů a vitamínů pro lidské zdraví, vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem, uvádí příklady užitných vlastností různých materiálů • (i z hlediska jejich likvidace a recyklace), dodržuje pravidla bezpečné práce s běžně používanými látkami (čistící prostředky, barvy, laky, ředidla,…	• Uhlovodíky, deriváty uhlovodíků, přírodní látky, chemický průmysl v ČR, základní chemické výroby	
CHEMICKÉ REAKCE Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	• **CHEMICKÉ REAKCE** • Vysvětlí pojem redoxní reakce, oxidace a redukce, uvede příklady prakticky důležitých redoxních reakcí, zhodnotí jejich význam (koroze kovů, galvanické články, elektrolýza,…)	• Redoxní reakce, chemie a elektřina	*F9-vedení elektrického proudu

5.6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.3 Název vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS

5.6.3.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Vyučovací předmět přírodopis je součástí vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA.
Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém. Jeho součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.
Žáci se učí otevřenému myšlení, jsou přístupní alternativním názorům, používají kritické myšlení a učí se logicky uvažovat..
Žáci si osvojují poznatky, dovednosti a metody pozorování živé a neživé přírody, kterých mohou využívat ve svém dalším vzdělávání i praktickém životě.
Učitelé zařazují různé formy a metody práce /vysvětlování.pozorování,experimentování, demonstrování/ , organizují exkurze ve vztahu tematickým okruhům předmětu.
Využíváme mezipředmětových vztahů s předměty Chemie, Zeměpis, Výchova ke zdraví.
Motivujeme žáky k šetrnému vztahu k přírodě , k poznávání důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Výuka Přírodopisu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni, zejména na okruhy Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.
Učitelé i žáci si uvědomují odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i svého zdraví

Časové vymezení:
6. ročník: 2 hod.
7. ročník: 2 hod.
8. ročník: 1 hod.
9. ročník: 1 hod.
Celkem 6 vyučovacích hodin za 2. stupeň

Od školního roku 2015-2016:

6. ročník: 2 hod.
7. ročník: 2 hod.
8. ročník: 2 hod.
9. ročník: 1 hod.
Celkem 7 vyučovacích hodin za 2. stupeň

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v odborné učebně, kmenových třídách, případně v podobě výukových programů zajištěných mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Přírodopis

(činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- poukazuje na souvislosti mezi teorií a praxí,mezi učením a životem

Kompetence komunikativní

Učitel

- využívá různé způsoby k upoutání pozornosti žáků,motivuje ukázkami
- rozmanitých druhů přírodnin z živé i neživé přírody
- seznamuje žáky s různými zdroji informací – encyklopediemi,časopisy,naučnými
- pořady, vzdělávacími programy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- ilustruje na analogických příkladech průběh a příčiny různých přírodních jevů
- předkládá problémové úlohy týkající se aktuálních problémů životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- seznámí s pravidly BOZP,první pomoci ,s řádem odborné pracovny
- seznamuje s pravidly zdravého životního stylu
- podporuje kladný vztah km přírodě

Kompetence občanské

Učitel

vede žáky k toleranci mezi lidmi

5.6.3.b /Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Rozliší základní projevy a podmínky života,orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin,živočichů a bakterií,objasní funkci základních organel. Rozpozná.porovná a objasní funkci základních orgánů /orgánových soustav/ rostlin a živočichů. Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka.	**OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA** • uvede základní projevy a podmínky života • popíše buňku • rozliší základní organely v buňce rostlin,živočichů a bakterií • rozliší pojmy : buňka,pletivo,tkáň,orgánová soustava,organismus • pozná a zařadí do systému organismů vybrané druhy rostlin a živočichů • uvede význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka dokáže pojmenovat běžné virové a bakteriální nemoci • rozlišuje pojmy :producent – konzument-reducent	• vznik života • buňka - bakteriální - rostlinná - živočišná • buňka,tkáň,pletivo • orgány,orgánové soustavy • organismus jako celek • jednobuněčné organismy : sinice,řasy,prvoci • viry,bakterie,virové a bakteriální nemoci • mnohobuněčné organismy • oběh látek v přírodě	-EV 2/ INT – význam vody a ovzduší pro život *Z 6 – planeta Země -EV 1/INT –vodní zdroje -EV 2/INT – funkce ekosystémů *Vkz 7,8 zdraví a nemoc -EV 2/INT půda -EV 1/INT voda -EV 4/ INT prostředí a zdraví
BIOLOGIE HUB Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi,porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a v potravních řetězcích. Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	**BIOLOGIE HUB** • pozná naše nejvýznamnější houby • vysvětlí způsoby výživy hub jednobuněčných i mnohobuněčných • pozná vybrané druhy lišejníků objasní symbiózu organismů	• houby - • bez plodnic • s plodnicemi • kvasinky lišejníky	-EV 1/ INT – les a jeho význam *Vkz 7,8 – návykové látky -EV 1/INT les
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ	**BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**		

Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů,určuje vybrané živočichy,zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	• dokáže popsat základní vnější a vnitřní stavbu vybraných druhů živočichů pozná a zařadí do systému vybrané druhy živočichů	• mnohobuněční živočichové - žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci	-EV 1 / INT les -EV 1 / INT voda -EV 2/ INT půda
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Aplikuje praktické metody poznávání přírody	**PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** • dokáže pracovat s lupou a mikroskopem • dokáže pozorovat přírodní materiály dokáže připravit jednoduchý mikroskopický preparát	• laboratorní práce - pozorování buněk • pozorování prvoků - houby s plodnicemi hmyz	

5.6.3. b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 7

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Rozpozná,porovná a objasní funkci základních orgánů/orgánových soustav/ rostlin a živočichů. Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti **BIOLOGIE ROSTLIN** Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům. Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostliny, uvede praktické příklady funkcí a vztahů v rostlině jako celku. Vysvětlí princip základních fyziologických procesů v rostlině a jejich využití při pěstování rostlin. Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů. Odvodí na základě pozorování závislost a přizpůsobení některých	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA • popíše a porovná stavbu těl vybraných druhů rostlin a živočichů • • zařadí vybrané druhy organismů do taxonomických jednotek • dokáže rozlišit principy pohlavního a nepohlavního rozmnožování BIOLOGIE ROSTLIN • rozezná význam slov - buňka,pletivo,orgán,soustava • popíše stavbu těla rostliny • rozliší rostliny výtrusné a semenné • rozliší pojmy stélka a korpus • vysvětlí základní fyziologické procesy v těle rostliny • zařadí vybrané druhy rostlin do systému,učí se pracovat s atlasy a klíčem k určování rostlin • uvádí příklady vybraných druhů rostlin v závislosti na podmínkách prostředí	• • vnější a vnitřní stavba těla vyšších rostlin a vyšších živočichů • systematická botanika a zoologie • způsoby rozmnožování rostlin a živočichů • nižší rostliny - řasy • vyšší rostliny : • Mechy • Kapraďorosty • Nahosemenné • krytosemenné (jednoděložné , dvouděložné)	-EV 1/INT – ekosystém lesa *Z 6,7 – biosféra – rostlinná společenstva na Zemi -EV 1/ INT – ekosystémy –les, pole,lidská sídliště -EV 1/ INT ekosystémy: les pole, lidská sídla

rostlin podmínkám prostředí. BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů ,určuje vybrané živočichy,zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě,na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. Zhodnotí význam živočichů v přírodě a pro člověka,uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ • dokáže popsat vnitřní a vnější stavbu těla vybraných druhů živočichů • pozná vybrané druhy živočichů • uvádí příklady chování vybraných druhů živočichů a jejich závislost na prostředí • vysvětlí přizpůsobení vybraných druhů živočichů v jejich prostředí • dokáže zhodnotit význam živočichů v přírodě a pro člověka,význam domestikace • dokáže uplatnit principy bezpečného chování ve styku s živočichy	• vyšší živočichové • kruhoústí • paryby • ryby • obojživelníci • plazi • ptáci • savci	*Z 7,8 – biosféra - fauna světadílů *Z 9 - fauna ČR *D 8 - rybníkářství v Čechách -EV1/ INT ekosystémy – les - pole - voda - lidská sídla
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Aplikuje praktické metody poznávání přírody.	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY • dokáže pracovat s lupou a mikroskopem. • dokáže nasbírat přírodní materiály a zpracovat je dokáže připravit mikroskopický preparát	• laboratorní práce - vyšší rostliny - jehličnany - herbářové položky krytosemenných rostlin - obratlovci	

5.6.3. b /Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka,uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	porovná stavbu těl základních tříd obratlovců dokáže zařadit člověka do systému živočichů	obratlovci : charakteristika tříd obratlovců	
BIOLOGIE ČLOVĚKA Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla,vysvětlí jejich vztahy.	**BIOLOGIE ČLOVĚKA** dokáže určit polohu,stavbu a význam vybraných orgánů těla pojmenuje a popíše jednotlivé orgánové soustavy těla člověka vysvětlí funkci a vztahy mezi orgány a orgánovými soustavami	biologie člověka: somatologie fyziologie anatomie	-MeV1/INT kritický přístup ke zpravodajství a reklamě (léky,alkohol,potraviny) -MKV1/INT člověk jako součást etnika *F 8 -– optika *TV - význam posilování *CH 8,9- organická chemie – deriváty uhlovodíků
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka.	vysvětlí vývojové stupně člověka	vývoj rodu HOMO a jeho předchůdci	-MKV3/INT rovnocennost a odlišnost etnických skupin *D 6 – vývoj člověka
Objasní vznik a vývin nového jedince ode početí až do stáří.	vysvětlí princip pohlavního rozmnožování seznámí se s nejdůležitějšími hormony a jejich vlivy na řízení organismu	ontogeneze fylogeneze - rozmnožování člověka	*Vkz 8 – sexuální výchova
Rozlišuje příčiny,případně příznaky běžných nemocí, a uplatňuje zásady prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	dokáže pojmenovat běžné nemoci dokáže rozlišit původce běžných nemocí	zdravý životní styl nemoci, epidemie úrazy prevence	-EV4/INT prostředí a zdraví *Ch 8 – organická chemie – organické látky jako návykové látky *Vkz 8 – pohlavní nemoci antikoncepce
Aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla.	Dokáže poskytnout první pomoc při běžných poraněních v mezích věku žáka	první pomoc laboratorní práce dýchání činnost srdce tkáně	
OBECNÁ BIOLOGIE A	**OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA**		

GENETIKA Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	uvádí příklady výskytu organismů v určitých prostředích dokáže jednoduchým způsobem popsat podstatu dědičnosti uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	dědičnost a proměnlivost organismů Mendelovy zákony	

5.6.3. b /Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PŘÍRODOPIS **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
NEŽIVÁ PŘÍRODA Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života.	**NEŽIVÁ PŘÍRODA** popíše Zemi jako těleso Sluneční soustavy	planeta Země – vznik,stavba	*Z 6 - planeta Země
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek. Rozlišuje důsledky vnitřních i vnějších geologických dějů,geologický oběh hornin a oběh vody.	dokáže rozpoznat a charakterizovat vybrané nerosty a horniny dokáže roztřídit horniny vyvřelé, usazené a přeměněné rozpozná vlastnosti vybraných nerostů dokáže rozlišit vnitřní a vnější geologické děje objasňuje význam sfér Země	litosféra – nerosty horniny mineralogie petrografie geologické děje sféry Země	*CH 7,8 –prvky a sloučeniny – chemické značky a vzorce roztoky –rozpustnost voda a její působení -Z 6 – litosféra vznik pohoří poruchy zemské kůry
Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě.	dokáže rozlišit základní půdní typy a půdní druhy a jejich význam pro pěstování plodin	pedologie vznik půd klasifikace půd	-EV2/INT půda -EV3/INT zemědělství a ŽP *Z 9 – půdy v ČR
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků. Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	rozlišuje hlavní znaky geologických období podle charakteristických znaků a typických organismů rozlišuje pojmy podnebí,počasí a vliv klimatických změn na život organismů	geologická období- vznik života charakteristická fauna a flora podnebí počasí	*Z 6 - atmosféra
ZÁKLADY EKOLOGIE	**ZÁKLADY EKOLOGIE**		

Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi. Rozlišuje příklady systému organismů -populace společenstva,ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence složek ekosystému. Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na ŽP a příklady narušení rovnováhy ekosystémů.	dokáže rozlišit vzájemné vztahy mezi organismy ve vybraných ekosystémech uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí dokáže uvést příklady jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech dokáže vysvětlit základní pojmy z ekologického slovníčku rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	organismy a prostředí	-EV3/INT změny v krajině
PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Aplikuje praktické poznávání přírody. Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání přírody	**PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** dokáže pracovat s lupou,mikroskopem dokáže nasbírat přírodní materiály a zpracovat je. dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce	ochrana životního prostředí chráněná území základy ekologie potravní řetězce ekosystémy – přirozené a umělé narušení přírodní rovnováhy laboratorní práce - horniny - nerosty	EV2/INT ochrana biologických druhů,ochrana ekosystémů a životního prostředí *Z 7,8,.9 – ochrana ŽP -EV3/INT odpady a hospodaření s odpady,změny v krajině

5.6. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.6.4. Název vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS

5.6.4.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:

Předmět Zeměpis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V práci navazujeme na vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“, která je svým obsahem zařazena na 1. stupeň (v 1.-3. roč. předmět Prvouka, ve 4.-5. roč. předmět Člověk a jeho svět) V předmětu se snažíme o poznání a pochopení zeměpisných souvislostí, které žákům umožňují postupně odhalovat přírodní podmínky a život lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě, ve světě a postavení planety Země ve vesmíru. Snažíme se, aby pochopili důležitost udržování rovnováhy přírody a člověka pro zachování života na Zemi, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Ve vhodných tematických celcích umožňujeme žákům ověřovat si pozorováním, měřením a zkoumáním souvislosti a vztahy mezi přírodními procesy, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů i majetku. Vyhodnocujeme důležitost a správnost získaných informací. Zapojíme se do činností, které směřují k ochraně přírody.Ve výuce převažuje hlavně práce s různými mapami, vyvozování vzájemných souvislostí, zobecňování načerpaných informací a jejich samostatné a souvislé prezentování)

Časové vymezení: 2013-2014

V jednotlivých ročnících jsou předmětu zeměpis stanoveny následující časové dotace

6. roč. - 2 hodiny
7. roč. - 2 hodiny
8. roč. - 1 hodina
9. roč. - 2 hodiny

Časové vymezení: 2014-2015

V jednotlivých ročnících jsou předmětu zeměpis stanoveny následující časové dotace

6. roč. - 2 hodiny
7. roč. - 2 hodiny
8. roč. - 2 hodina
9. roč. - 2 hodiny

Časové vymezení: 2015-2016

V jednotlivých ročnících jsou předmětu zeměpis stanoveny následující časové dotace

6. roč. - 2 hodiny
7. roč. - 2 hodiny
8. roč. - 2 hodiny
9. roč. - 2 hodiny

Časové vymezení: 2016-2017

V jednotlivých ročnících jsou předmětu zeměpis stanoveny následující časové dotace

6. roč. - 2 hodiny
7. roč. - 2 hodiny
8. roč. - 2 hodiny
9. roč. - 1 hodina

Celkem 7 vyučovacích hodin za II. stupeň

Organizační vymezení:

Výuka Zeměpisu se uskutečňuje v učebně, informačním centru, okolí školy, na vycházkách a exkurzích

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Zeměpis (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k samostatnosti při získávání informací z různých map
- zařazuje různé formy a metody práce
- poskytuje návodné informace k řešení obtížných úkolů
- ověřuje dosaženou úroveň, oceňuje pokrok

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- navozuje problémové situace z oblasti vztahů mezi člověkem a přírodou
- vede žáky k pochopení přírodních procesů, které mají vliv i na zdraví,bezpečnost
- hodnotí práci žáků tak, aby mohli vnímat vlastní pokrok
- navrhuje kde vyhledávat zdroje informací

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává úkoly při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učí pracovat s textem, mapami, vyhledávat důležité informace, formulovat hlavní myšlenky
- využívá různé způsoby upoutání pozornosti především popularizací tématu
- učí žáky samostatnému a souvislému prezentování získaných informací

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k dodržování pravidel
- motivuje k práci ve skupině všechny její členy
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a aby ji byli schopni a ochotni poskytnout
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel

- vyžaduje od žáků odpovědnost přiměřenou jejich věku
- vede žáky k toleranci, zdůrazňuje kladnou stránku osobnosti
- využívá regionálních prvků ve výuce , zdůrazňuje tradice
- vede k porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem životního prostředí
- jednáme tak, abychom žáky vedli k co nejefektivnějšímu využívání přírodních zdrojů,
- obnovitelných zdrojů (sluneční energie, voda,vítr, biomasa)

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k vlastnímu organizování a plánování učení
- chová se příkladně, seznamuje s pravidly zdravého životního stylu
- organizuje besedy, exkurze, projekty se zeměpisnou tématikou
- vede žáky k odpovědnosti za odvedenou práci

5.6.4.b/Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE** • rozezná základní geografické informace z map a kartografických produktů.	• glóbus • mapa, druhy map • měřítko • vysvětlivky na mapách, legenda map • smluvené značky	-OSV 8/INT-komunikace, naslouchání -OSV 9/INT -kooperace, dovednost navazovat na druhé, práce v týmu -MEV 2/INT -mapa – prezentace reality *M7-měřítko
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	• používá na své úrovni základní topografickou a kartografickou terminologii	• zeměpisné souřadnice • zemské polokoule • orientace mapy • práce s buzolou	
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	• přiměřeně rozliší jevy a procesy v krajině, jejich pravidelnosti, zákonitosti a souvislosti	• přírodní sféra Země • litosféra • hydrosféra • pedosféra • atmosféra • biosféra • socio-ekonomická sféra	-EV 1/INT-důležitost pro krajinnou ekologii -EV 4/INT-příčiny a důsledky zvyšování globalizace *Př9-sféry Země
PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	**PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ** • objasní postavení planety Země ve vesmíru • Rozezná podstatné vlastnosti Země a ostatních vesmírných těles v rámci Sluneční soustavy	• vesmír a hvězdy • sluneční soustava • Měsíc • souhvězdí • planety	-MEV 2/INT-snímky z kosmu a jejich interpretace
Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	• popíše tvar planety Země, zhodnotí a vysvětlí důsledky pohybů Země na život na Zemi.	• Země jako planeta • globus a telurium • trvání dne a noci • střídání ročních období	-OSV 5/INT-otázka vlastního názoru na tvar a pohyb Země v minulosti -EGS 1/INT -důsledky pohybů Z na život lidí, časová pásma, vztah

			k Evropě a světu -MKV 3/INT-různé způsoby života na Zemi
Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.	• vymezí složky a prvky přírodní sféry • vysvětlí jejich vzájemnou souvislost • rozliší litosféru, pedosféru,atmosféru, hydrosféru a biosféru na Zemi • posoudí jejich vzájemnou souvislost • pojmenuje různé tvary zemského povrchu a popíše jejich vztah.	• přírodní sféra Země • -litosféra • -pedosféra • -atmosféra • -hydrosféra • -biosféra • dno oceánů • povrch planety Země • přírodní krajiny: • tropické lesy • savany • pouště a polopouště • stepi a lesy mírného pásu • tundra a lesotundra	-EV 1/INT-vliv člověka na biosféru -EV 3/INT-klimatické změny, principy ochrany životního prostředí *Př7-lesy, rostlinstvo
Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	• vymezí působení vnitřních procesů v zemském povrchu • objasní jejich vliv na tvářnost Země • popíše a porovná působení vnějších činitelů v přírodní sféře • doloží příklady působení vnitřních a vnějších činitelů na přírodní oblasti Země.	• vrásnění a vznik pohoří • zemětřesení a sopečná činnost • vnější činitelé • působení tekoucí vody • působení ledovců a ledu • povrch Země a její utváření • působení člověka na reliéf	-OSV 7/INT-zájem o okolí, řešení problémů, mezilidské vztahy *Př9-geologická stavba, poruchy zemské kůry
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	**ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** • doloží a vymezí různé části pevninské sféry • rozlišuje znaky krajin • dokáže je porovnávat	• biosféra • člověk ovlivňuje přírodu • tropické lesy • savany • pouště a polopouště • stepi a lesy mírného pásu • tundra a lesotundra • výškové stupně	-EV 3/INT-změny v krajině dříve a dnes *Ov8,9-ochrana ŽP

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	**TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** • ovládá na přiměřené úrovni orientaci v terénu, používání mapy, buzoly a základy topografie	• mapa, druhy map • orientace mapy • měření vzdáleností na mapách • kóty, vrstevnice, smluvené značky	*M6-jednotky, měření
Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě,	• využívá zásady bezpečného pobytu ve volné přírodě při terénních cvičeních, je připraven na řešení problémů při mimořádných událostech	• topografické cvičení	

5.6.4.b/Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
REGIONY SVĚTA Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa .	**REGIONY SVĚTA** • vysvětlí a snaží se rozlišit důvody rozdílů geografických i společenských podmínek v různých částech světa	• rozdíly v reliéfu, podnebí, osídlení, nalezištích strategických surovin • rasy, národy a skupiny národů	-MKV 1/INT-zvláštnosti etnik -MEV 1/INT-chápání podstaty mediálního sdělení *Př8-lidské rasy *Ov8-rasové a národnostní problémy
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	• pojmenuje a ukáže na mapě světa: • světadíly, jejich části a nejvýznamnější státy • oceány a moře • velké a významné světové regiony • porovná velikost, význam a rozdíly mezi jednotlivými světadíly • osvětlí problémy některých regionů	• Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie • světové oceány	-EV 3/INT-lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a ekologická zátěž
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	• zhodnotí a na příkladech porovná polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílů a oceánů • jejich přednosti a nedostatky • pojmenuje zvláštnosti a specifika vybraných a hlavních světových regionů	• Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie • světové oceány	-EGS 1/INT-zážitky a zkušenosti, vztah ke světu -EV 2/INT-problémy s pitnou vodou, čerpání přírodních zdrojů
Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.	• vysvětlí změny, které nastaly v jednotlivých světadílech • objasní příčiny změn a vývoje	• Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie • světové oceány	-MKV 3/INT-rovnocennost a odlišnost lidí

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje. Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit.	**SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** • porovnává hospodářství v jednotlivých světadílech a regionech • lokalizuje hlavní oblasti světa s energetickými a surovinovými zdroji • zhodnotí narušení životního prostředí činností člověka • zdůvodní rozmístění hospodářských aktivit v jednotlivých světadílech a ve světě jako celku	• Afrika • Austrálie • Amerika • Asie • světové oceány	-OSV 8/INT-přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, poznávání lidí -EGS 2/INT -styly života ve světě -MKV 2/INT-princip slušného chování, harmonický rozvoj osobnosti -EV 2/INT-čerpání neobnovitelných zdrojů Země *Př9-využívání přírodních zdrojů
Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků.	• popíše státy světa na základě podobných a odlišných znaků • (umístění, vyspělost, integrace, zaměření)	• Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie	-OSV 7/INT-zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů -VDO 4/INT-principy demokracie, základní kategorie *Ov7,8-demokratické a totalitní systémy
Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech.	• objasní a ukáže na mapách konkrétní lokality a státy s politickými a hospodářskými problémy • pokusí se zdůvodnit současnou situaci v daných regionech	• Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie	-VDO 3/INT-politika a demokracie -MKV 4/INT-různé jazyky, naslouchání druhým *Čj8-jazykové skupiny
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	**ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** • popíše důsledky a vlivy lidské společnosti na přírodu v jednotlivých světadílech a regionech	• Afrika • Austrálie a Oceánie • Amerika • Asie	-EV 1/INT-globální problémy, narušení ekosystémů, kulturní krajina -MEV 6/INT-správná interpretace mediálního sdělení *Př9-vliv člověka na přírodu

5.6.4.b/Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE** • využívá internetu a statistických informací pro získávání nejrůznějších dat o evropských i ostatních státech	• Evropa, evropské regiony a státy	-OSV 2/INT-dovednosti pro učení a studium -MEV 1/INT-identifikování základních orientačních prvků v textu *M8-statistické metody
Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.	• osvojuje si a používá zeměpisnou terminologii	• tématické mapy Evropy	-OSV 3/INT-plánování učiva, stanovení osobních cílů
Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	• srovnává geografické jevy u jednotlivých evropských států, vyhledává shodnost, podobnost i rozdílnost	• státy Evropy • jednotlivé evropské regiony a oblasti	-OSV 5/INT-originalita, schopnost vidět věci jinak -MKV 3/INT-etnické skupiny, různé způsoby života, projevy rasové nesnášenlivosti
Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	• pokouší se vytvořit mentální mapu (schéma) států v Evropě • vnímá problémy a vytváří si svůj postoj ke světu jako celku	• přírodní a hospodářské poměry evr. států: • reliéf • vodstvo • suroviny • obyvatelstvo • hospodářství • narušení přírody	-OSV 5/INT-tvořivost, nápady využitelné v reálném životě -MKV 4/INT-význam využívání cizího jazyka -EV 3/INT-ochrana přírody, památek, evropské aktivity -MEV 4/INT-výběr obrazů, zvuků z hlediska významu

			*Čj8-jazykové skupiny *Ch8,9-chemické škodlivé látky v přírodě
REGIONY SVĚTA Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa .	**REGIONY SVĚTA** • dokáže lokalizovat a rozdělit jednotlivé evropské státy do zeměpisných oblastí • (jižní, severní, střední, západní, jihovýchodní, severovýchodní)	• oblasti Evropy • (S, J, Z, V, JV, SV, Stř.)	-EGS 1/INT-naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice *Aj8,9-tradice a zvyky *Nj-8,9-tradice a zvyky
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	• najde na mapě všechny evropské státy a jejich hlavní města • vymezí jejich rozdíly přírodní, hospodářské i sociální • určí hlavní rozvojové oblasti • orientuje se v hlavních turisticky atraktivních lokalitách, srovná jejich význam a postavení	• soubor evropských států podle velikosti, polohy, • zalidnění,hospodářství, • atd.	-EGS 2/INT-evropské krajiny, evropské symboly -MKV 5/INT-odstranění diskriminace a předsudků
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.	• shrne přírodní, hospodářské, kulturní a sociální podmínky jednotlivých evropských států, vysvětlí rozdíly	• soubor evropských států podle velikosti, polohy, • zalidnění,hospodářství, • atd.	-VDO 3/INT-volební systémy, demokracie a politika -EGS 3/INT-EU, fungování integrace, mezinárodní organizace *Ov7,8-státní zřízení
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů).	**ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** • porovná a vysvětlí narušení přírody lidskou činností v jednotlivých evropských státech • uvádí konkrétní příklady změn v přírodě	• evropské regiony a jejich vztah k ŽP	-EV 1/INT-významy lesů -EV 2/INT-ohrožení, změny, rekultivace, energetické zdroje *Př9-využívání přírodních zdrojů

5.6.4.b/Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: ZEMĚPIS **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE Vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	**GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE** • orientuje se v konkrétních regionech, dokáže srovnávat • Vytvoří jednoduché schéma a závislosti jednotlivých jevů na základě pozorování místní krajiny • Sestaví jednoduchou mentální mapu	• kraje a regiony ČR	-OSV 1/INT-cvičení dovednosti zapamatování -OSV 8/INT-specifické komunikační dovednosti -Ov7,8-krajské uspořádání
REGIONY SVĚTA Rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa.	**REGIONY SVĚTA** • vymezí rozdíly v přírodních poměrech evropských států • Pokusí se o srovnání s některými státy světa	• oblasti Evropy	-EGS 2/INT-naše vlast a Evropa
Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny.	• najde na mapě Evropy oblasti podle předem zadaných kritérií • (velikost, hranice, jazyk, hospodářství, turistic. ruch…)	• evropské státy	-EGS 3/INT-evropská integrace -OSV 1/INT-řešení problémů
Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů,	• dokáže srovnat hospodářské a politické poměry nejvyspělejších evropských států	• hospodářská a politická situace evropských států	-EGS 1/INT-zvyky a tradice národů Evropy *Ov7,8-státní zřízení

vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.			
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	**SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** • posoudí mozaiku populace na konkrétním případě v České republice, kraji, okresu, místním regionu a srovná s vybraným vzorkem států Evropy a světa	• obyvatelstvo ČR • sídla ČR • migrace (imigrace , emigrace) • rasy a národy v ČR • přírůstek obyvatelstva	-OSV 7/INT-empatie a pohled na svět očima druhého -Ov8-rasové a národnostní problémy -Ov9-trh práce, nezaměstnanost *M6-průměrné hodnoty
Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.	• popíše základní znaky lidských sídel a jejich umístění a rozložení v ČR	• lidská sídla v souvislosti s přírodními podmínkami	-MKV 2/INT-lidská solidarita
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin.	**ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ** • argumentuje a porovnává různé regiony a oblasti z hlediska tvorby krajiny a narušení ŽP	• průmysl , zemědělství, doprava ČR • Vliv lidské činnosti na přírodu a ŽP	-EV 1/INT-porovnávání ekosystémů *Pč8-léčivé a okrasné rostliny
Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	• doloží konkrétní negativní důsledky vlivu společnosti na přírodu místního regionu na základě vlastního pozorování • ukáže na mapě a vysvětlí důsledky činnosti člověka pro přírodu a ŽP v ČR	• tvorba krajiny člověkem, umístění sídel, průmyslových podniků, rozšíření zemědělské výroby a vliv lidí na přírodu a ŽP	-EV 2/INT-ekologická zátěž, odpady, význam ochrany -EV 4/INT-životní styl a dopad na – přírodu *Př9-vliv člověka na přírodu
ČESKÁ REPUBLIKA Vymezí a lokalizuje místní oblast	**ČESKÁ REPUBLIKA** • ukáže a charakterizuje místní region	• poloha, rozloha, členitost místního regionu	-MEV 1/INT-pěstování kritického

(region) podle bydliště nebo školy.	podle bydliště a školy, objasní rozdíly s okolními regiony		přístupu ke zpravodajství médií
Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům.	• definuje přírodní a hospodářské poměry místního regionu • popíše možnosti dalšího vývoje • vysvětlí principy vazeb místního regionu k vyšším územním celkům	• vztah přírodních poměrů na lidskou činnost. • regionální souvislosti a vazby	-MEV 3/INT-principy sestavování zpravodajství *Ov7-státní a územní uspořádání
Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	• ukáže na mapě polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky • zhodnotí sociální potenciál ČR • srovná a hodnotí Českou republiku s evropským a světovým měřítkem	• poloha ČR, přírodní poměry ve srovnání s okolními státy • obyvatelstvo, jeho vzdělanost, odbornost a zaměření	-VDO 2/INT-občan, odpovědný člen společnosti -MKV 5/INT- otázka lidských práv *Ov8-Lidská práva *Pč9-půdy
Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit.	• ukáže na mapách jednotlivé kraje ČR • zhodnotí zdroje oblastí ČR • aplikuje podmínky jednotlivých oblastí z hlediska hustoty a kvality osídlení a hospodářských aktivit	• regiony a územně správní celky v ČR	-VDO 4/INT- řešení konfliktů ve společnosti i osobním životě -MEV 2/INT- identifikace společensky významných hodnot v textu
Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států.	• porovná s využitím konkrétních příkladů působení České republiky v mezinárodních seskupeních a nadnárodních společnostech • uvede klady i zápory evropské integrace ve vztahu k ČR	• postavení ČR v Evropě a ve světě	-EGS 3/INT - pochopení „evropanství“ -Ov9-mezinárodní organizace
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.	**TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** • uplatňuje při orientaci v terénu práci s turistickou mapou a buzolou • dokáže se orientovat • bezpečně se pohybuje v krajině a v modelových situacích ovládá zásady	• topografická vycházka a cvičení	-EV 4/INT- naše obec, odpadové hospodářství, ekologický problém *M7-přepočet měřítka

	bezpečného chování při mimořádných událostech		
Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.	• vysvětlí na příkladech z místní krajiny kladné i záporné jevy způsobené člověkem • zhodnotí a srovná kvalitu krajiny ve srovnání s okolními oblastmi • vnímá konkrétní negativní zásahy člověka do krajiny	• zeměpisná cvičení • osobní konkrétní zkušenost v rámci pozorování v krajině	-EV 1/INT - kulturní krajina -EV 2 /INT- hospodaření s přírodními zdroji

5.7. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

5.7.1. Název vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

5.7.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Hudební výchova je předmět estetický, patřící do oblasti umění a kultura.
Na prvním stupni jsou jejím základem činnosti pěvecké, instrumentální, hudebně-pohybové a poslechové.
Na druhém stupni jsou tyto činnosti dále rozvíjeny a výuka je rozšířena o seznámení žáků s různými hudebními žánry a vývojem hudby umělecké i populární.
Výuka vede nejen k rozvoji hudebnosti a získávání znalostí, ale také formuje u žáků kladný postoj k hudbě.

Časové vymezení:
Na prvním i druhém stupni je předmět vyučován 1 hodinu týdně. Výuka probíhá zpravidla v kmenových třídách s využitím hudebních nástrojů, poslechové techniky či jiných pomůcek a dle možností s využitím volného prostoru ve třídě k pohybovým aktivitám. Na doplnění výuky zajišťujeme výchovné koncerty, návštěvy divadel apod.
Mezipředmětové vztahy na prvním stupni realizujeme zejména jako průniky s výtvarnou a tělesnou výchovou a okrajově i s předměty naukovými. Na druhém stupni nabývá na významu v rámci učiva o vývoji hudby spojení s dějepisem a literární výchovou.

Organizační vymezení:
Z forem a metod práce využíváme k praktickým činnostem názorné hudební ukázky pomocí přednesu učitele, audio i videonahrávek a hudebních nástrojů, žáci zkouší předvedené či jimi vytvořené hromadně, v malých skupinkách či jednotlivě. Tato práce je založena na prožitkovém učení. Opakujeme pomocí různých zábavných úkolů. K teoretické výuce, která je vždy spojena s praktickými činnostmi, využíváme referáty, různé způsoby práce s textem a vyhledávání informací na internetu. Při navazování na znalosti z jiných předmětů užíváme i brainstorming či skupinovou práci.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Hudební výchova (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- připravuje netradiční úkoly a projekty
- motivuje k dalšímu vzdělávání a využití různých médií
- připravuje diferencované úkoly v závislosti na schopnostech žáka, dle možností umožňuje projevit se a rozvíjet schopnosti žáků talentovaných
- systematicky upevňuje znalost hudebních symbolů a znaků
- učitel demonstruje praktické činnosti, vede žáky ke správnému opakování i rozvíjení hudebních podnětů a jejich obměně.
- připravuje diferencované úkoly, aby se mohli projevit a zapojit žáci s různým stupněm nadání.
- zařazuje do výuky dostatek tréninkových možností na využití znalostí hudebních symbolů i upevnění znalostí o vývoji hudby a vybraných hudebních skladatelích.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáky k aktivní práci a samostatnému vyhledávání informací
- nabízí témata referátů a samostatné práce
- navozuje problémové situace, vybízí žáky ke srovnávání a utváření celkové představy o vývoji hudby a hudbě jako systému
- demonstruje různé aktivity (rytmické, melodické…) a navozuje podmínky k tomu, aby je žáci nejen opakovali, ale dle svých možností je i tvůrčím způsobem rozvíjeli a měnili
- využívá žáků hudebně nadaných a hrajících na hudební nástroje tak, aby ostatní obohacovali a sami sebe dále rozvíjeli
- velmi oceňuje aktivity žáků jdoucí nad rámec povinného učiva

Kompetence komunikativní

Učitel

- seznamuje žáky s velkým množstvím hudebních ukázek, žádá od nich pokusy o jejich interpretaci, seznamuje je v některých případech i s notovým záznamem skladeb
- ukazuje žákům hudbu jako svébytný komunikační prostředek, který poskytuje velkou škálu emocionálních prožitků, utváří hierarchii hodnot a rozvíjí estetické cítění žáků
- učitel vzorově demonstruje zpěv a hru na nástroje a od žáků vyžaduje kultivovaný pěvecký projev
- využívá k výuce různá média, motivuje k jejich užívání žáky
- seznamuje žáky s velkým množstvím hudebních ukázek, žádá od nich pokusy o jejich interpretaci, seznamuje je v některých případech i s notovým záznamem skladeb

Kompetence sociální a personální

Učitel

- dodává žákům sebevědomí, povzbuzuje je.
- učitel vytváří dobrou pracovní atmosféru a důvěru.
- vede žáky k respektování výkonů ostatních a schopnosti ocenit dobrý výkon spolužáka.

Kompetence občanské

Učitel

- seznamuje žáky s hodnotou a jedinečností umělecké hudby i zajímavostmi a kvalitami hudby populární
- vede je k tolerantnímu přístupu k poslechu různých hudebních stylů, seznamuje je s tím, v čem spočívá hodnota této tvorby
- informuje žáky průběžně o hudebním dění a motivuje je rovněž k jeho sledování.

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky při práci k soustředěnosti a aktivitě
- vysvětluje žákům pravidla hlasové hygieny a vyžaduje jejich dodržování, upozorní na rizika spojená s jejich nedodržováním
- učitel seznamuje žáky se správným užíváním hudebních nástrojů a ostatních pomůcek.
- vede je k chápání procesu hudební tvorby.

5.7.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 1.- 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. P: Zpívá jednoduché písničky v rozsahu kvinty	• zpívá písně podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase • využívá správných pěveckých návyků	1.ročník • lidová píseň, koleda • sólový zpěv, zpěv ve skupinách. • zásady správného držení těla při zpěvu • dýchání, dechová cvičení, hlasová cvičení 2.ročník • lidová a umělá píseň, koleda • zpívání v jednohlase • sjednocování hlasového rozsahu • zásady správného otevírání úst a vyslovování při zpěvu. • dechová cvičení 3.ročník • lidová a umělá píseň, koleda. • zpívání v jednohlase, jednoduchý kánon • správné dýchání (nádech, dechová výdrž) • správné držení těla při zpěvu (vstoje i vsedě)	- EGS1/INT- zpěv slovenských lid. písní. - OSV4/INT- zpěv je prostředek k udržení dobré nálady, k relaxaci.Hlasová hygiena.
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. P: Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu	• deklamuje říkadla nebo jednoduché texty • zvládne zopakovat jednoduchá rytmická cvičení hrou na tělo nebo rytmické nástroje • podle svých schopností melodizuje říkanky, krátké texty • zvládá hru na rytmickou a melodickou ozvěnu	1.ročník • deklamace říkadel • tvořivá práce (rytmizace a melodizace) • hra na „otázku a odpověď. • rytmická průprava- rytmické nástroje • hra na tělo 2.ročník • rytmizace a melodizace krátkých textů • melodizace otázky a odpovědi • rytmická ozvěna • rytmická cvičení hrou na tělo nebo na rytmické nástroje 3.ročník • rytmizace a melodizace textů a básní	- OSV7/INT – vzájemná komunikace mezi žáky a vyučujícím. * ČJ1-říkadla * ČJ2- básně, krátké texty * ČJ3- básně

		• rytmická i melodická ozvěna	
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	• doprovází písně hrou na jednoduché hudební nástroje	1.-3. ročník • hraní doprovodů na Orffovy nástroje.	
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie. P: Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny.	• vyjádří pohybem náladu v hudbě • rozliší tempo, dynamiku, směr melodie	1. ročník • pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad • pohybové vyjádření vlastností tónů • seznámení s alespoň 2 pohybovými hrami a 2 tanečky 2. ročník • pohybový doprovod znějící hudby • pohybové vyjádření nálady v hudbě • seznámení s alespoň 3 pohybovými hrami a 2 tanečky 3. ročník • pohybové vyjádření charakteru melodie. • dvoudobá chůze, krok poskočný a přísuvný, pochod. • seznámení s alespoň 1 pohybovými hrami a 1 tanečky.	* Tv1- pohyb (cvičení) podle hudby * Tv2- vyjádření rytmu pohybem * Tv3- krok poskočný a přísuvný, chůze
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby P: Rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednotlivé skladby	• při poslechu hudby rozpozná výrazné tempové a dynamické změny • přiměřeně věku charakterizuje dojmy z poslouchané hudby	1. ročník • poslechové skladby dle výběru učitele, • zvuk-tón,řeč-zpěv, tón dlouhý-krátký, hluboký-vysoký • melodie pomalá-rychlá, veselá-smutná • rozpoznávání některých hudebních nástrojů (dle výběru učitele) v sólové hře 2. ročník • rozlišování kvalit tónů(vysoký, hluboký) • poznávání zesilování a zeslabování melodie • rozpoznávání některých hudebních nástrojů (dle výběru učitele) • poslechové skladby dle výběru učitele 3. ročník • poznávání melodie stoupavé a klesavé, zesilování- zeslabování melodie • rozpoznávání některých hudebních nástrojů při	

		sólové hře • poslechové skladby dle výběru učitele	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje • odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	1.-3. ročník • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidová, umělá • odlišování dětského pěveckého sboru á cappella od dětského pěveckého sboru s doprovodem	- OSV1/INT- cvičení smyslového vnímání,pozornosti a soustředění, dovedností zapamatování.

5.7.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 4.-5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti. P: Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem	• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových i v mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	4. ročník • lidová a umělá píseň (v dur i moll), koleda • rytmicky přesný zpěv ve 2/4 a ¾ taktu • zpívání v jednohlase, kánon. • dechová a hlasová cvičení • rozšiřování pěveckého rozsahu 5. ročník • zdokonalování hlasové techniky • zpívání lidových, umělých písní a koled (v dur i moll) • rozšiřování hlasového rozsahu • automatizace získaných pěveckých dovedností (dýchání, artikulace, hlasová hygiena, dynamicky odlišený zpěv)	-EGS1/INT – zpěv slovenských lidových písní. -OSV4/INT – zpěv je prostředek k udržení dobré nálady, k relaxaci. Hlasová hygiena. * ČJ4-jazykolamy
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not. P: Propojí vlastní pohyb s hudbou	• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii nebo píseň	4. ročník • doprovod s použitím Orffových nástrojů • notový zápis (notová osnova, houslový klíč, noty, jejich délka a výška, pomlky, repetice, legato, tečka u noty, rozliší c1 a c2) 5. ročník • využívání jednoduchých Orffových nástrojů • (rytmických i melodických) k doprovázení jednoduchých písní. • rozpoznání předehry, mezihry a dohry • orientace v notovém zápisu jednoduché písně (viz 4. ročník) • takt, taktová čára, 2/4, ¾ takt	
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a	• žáci hrající na hudební nástroje jsou zapojováni k doprovodu písní a k reprodukci jednoduchých skladeb a písní	4., 5. ročník • dělení hudebních nástrojů (strunné, dechové, smyčcové, bicí, žesťové)	-OSV7/INT – vzájemná komunikace mezi žáky a vyučujícím.

písní. P: Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje			
Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	4., 5. ročník • předvětí, závětí	
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.	• vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry	4.,5. ročník • vytváření předeher, meziher a doher	
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny. P: Odliší tóny podle výšky, síly, barvy	• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové a dynamické změny	4. ročník • poslech drobných skladeb • rozpoznávání hudby-vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • dirigent a sbormistr • základní poznatky o vybraných autorech 5. ročník • rozpoznávání hudby vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, hudby taneční (seznámení s menuetem, polkou, valčíkem), pochodové, ukolébavky • práce s poslechovými skladbami • rozpoznávání některých hudebních nástrojů(strunných, bicích, dechových, smyčcových)	
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. P: Propojí vlastní pohyb s hudbou	• reaguje na hudbu pohybem (taneční kroky,volnější pohybové ztvárnění)	4. ročník • reagování na tempové a dynamické změny v hudbě pohybem • taktování (2/4 a3/4 takt) • kroky se zhoupnutím ve ¾ taktu • vyjádření charakteru poslouchané hudby • hudebně pohybové hry. 5. ročník • taktování 2/4 a ¾ taktu • pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • vyjádření emocionálního zážitku pohybem • lidové tance (polka a valčík). • hudebně pohybové hry	

5.7.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **HUDEBNÍ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	• žák doprovodí píseň na hudební nástroj, který volí podle svých schopností a zkušeností, nebo na nástroj předvede melodii v duu či triu	• píseň, duo, trio, lidový dvojhlas	-OSV5/INT-rozvoj kreativity -OSV8/INT-řeč zvuků a předmětů
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	• zpívá dle svých možností zřetelně, nahlas, intonačně čistě, rytmicky přesně • zapojuje se do zpěvu ve vícehlasu (kánon a lidový dvojhlas) za pomoci vyučujícího • posoudí svůj výkon i výkon spolužáka	• lidový dvojhlas, hudební výrazové prostředky • sólo, duo, trio • píseň	-OSV2/INT-co o sobě vím (představa o vlastních hudebních schopnostech) -OSV7/INT-podporující chování, respektování
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	• rozliší a reprodukuje jednotlivé části vícedílné písňové formy • sám se pokusí o jednoduchou variaci, např. rytmického motivu • zpívá vybrané melodie z opery či umělecké písně	• píseň • variace	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, zapamatování -OSV8/INT-řeč zvuků, neverbální komunikace -MEV1/INT-identifikace základních významových a stavebních prvků skladby
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	• reaguje pohybem na dynamiku,výšku, tempo, plynulost hudby apod. • předvede vybrané taneční kroky či jednoduchý tanec, pohybovou vazbu na hudbu	• hudební výrazové prostředky	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti

Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	• charakterizuje v hudbě užité výrazové prostředky • orientuje se velmi zběžně v zápisu partitury • jmenuje, co vše dělá dirigent • rozliší části písňové formy, pozná předvětí a závětí • rozliší obměny tématu u variace • rozliší u opery sbor, árii, duet, recitativ, předehru • rozezná vybrané hudební žánry a popíše, co je charakterizuje	• hudební výrazové prostředky • partitura • variace • píseň a její hudební forma • hudební dramatické žánry	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti -MEV1/INT-identifikace základních významových a stavebních prvků skladby
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	• -jmenuje, jaké druhy umění jsou využity v hudebně dramatických žánrech • (např. opera, balet – výtvarná, hudební, pohybová složka)	• hudebně dramatické žánry	

5.7.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	• podle svých schopností se podílí na lidovém dvojhlasu či zpěvu jednoduché polyfonie • zapojuje se do tvorby doprovodů	• lidová píseň, polyfonie	-OSV5/INT-rozvoj kreativity
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	• zpívá s třídou, v menších skupinkách i samostatně různé lidové i umělé písně, zpravidla s doprovodem • zpívá dle dispozic v jednohlasu, v lidovém dvojhlasu i v jednoduché polyfonii, zejména kánonu • jmenuje pravidla hlasové hygieny a řídí se jimi • posoudí pěvecký výkon sebe i spolužáků	• lidová píseň • pravidla hlasové hygieny • polyfonie • tanec, taktování, muzikál	-OSV2/INT-sebepoznání -OSV7/INT-respektuje výkony spolužáků, podporuje je -MKV1/INT-písně různých etnik, všímání si odlišností Vkz6-tělesná hygiena
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	• rytmicky doprovodí lidovou píseň, užije rytmickou mezihru • reprodukuje zpěvem základní motivy vybraných skladeb, reprodukuje rytmus melodie	• lidová píseň • symfonie	-OSV1 -OSV5/INT-rozvoj kreativity
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	• předvede polkový a valčíkový krok, případně některý z oblíbených moderních tanců, např. macarenu • na základě ukázek rozliší vybrané druhy tanců • předvede správně taktování k lidové písni i střídání dvoudobého a třídobého metra	• tanec • taktování	-OSV8
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k	• u koncertu rozliší předehru, sólový nástroj a doprovod • zaznamená, jak na něj hudba působí , sleduje práci s hudebními výrazovými prostředky • srovná ukázky a vystihuje rozdíly • rozliší na základě ukázek koncert, sonátu a symfonii a kantátu či oratorium, v symfonii a	• učivo o hudebních formách a druzích skladeb	-OSV1 -OSV8 -MEV1

logicky utvářenému celku	sonátě u vybrané ukázky rozliší jednotlivá témata • rozliší pojem hudební forma a druh skladby • rozliší hudbu světskou a duchovní a charakterizuje		
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	• jmenuje, co vše je součástí lidové tvorby • jmenuje profese, které se podílejí na tvorbě hudebně-dramatického žánru (text, výtvarná stránka)	• lidová hudba • balet • muzikál	*Čj6-lidová slovesnost *Čj8-drama

5.7.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.	• sluchem rozliší akord dur – moll, celý tón, půltón • pozná základní tón písně	• stupnice, tónina	-OSV1/INT-sluchové cvičení
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	• zpívá dle svých dispozic zřetelně, nahlas, intonačně čistě, rytmicky přesně • zpívá v jednoduchém vícehlasu pomocí kánonu	• písně : lidové, klasické, country, popové	-OSV1/INT-sluchové cvičení
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	• zpívá ve skupině vybrané písně různých žánrů populární hudby • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části vybraných skladeb na základě poslechu a notového zápisu	• kapitoly z dějin evropské hudby	-OSV1/INT-rozvoj pozornosti a paměti -OSV5/INT-rozvoj kreativity
Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.	• zpívá ve skupině vybrané písně různých žánrů populární hudby	• kapitoly z dějin evropské umělecké i populární hudby	
Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.	• country tanec • podle ukázky pozná rokenrol	• kapitoly z dějin evropské umělecké i populární hudby	-OSV1/INT-rozvoj pozornosti a paměti rytmu a motoriky
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky,	• charakterizuje rozdíly mezi hudbou uměleckou a populární, odlišnost umělecké hodnoty, vliv médií • pojmenuje a charakterizuje užité hudebně	• charakteristika hudby umělecké a populární • kapitoly z dějin evropské umělecké i populární hudby	-OSV1/INT-rozvoj smyslového vnímání -OSV8/INT-cvičení aktivního naslouchání -MEV2/INT-identifikace hodnot v hudbě -MEV5/INT-vliv médií na kulturu, postoj

chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	výrazové prostředky a charakteristické prvky • na základě instrukcí učitele analyzuje stavbu ukázky (předehra, nástup sólisty, mezihry, dohry, improvizace, virtuozitu přednesu, u polyfonie prolínání hlasů, jmenuje základní znějící hudební nástroje…) • rozpozná typické ukázky žánrů populární hudby, charakterizuje je, vyjádří k nim svůj postoj		ke kultuře a výběr poslouchané hudby
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	• srovnává a charakterizuje ukázky, přiřazuje k uměleckému období, charakterizuje dané umělecké období, jaké druhy skladeb či hudební nástroje jsou pro ně typické • rozpozná typické ukázky žánrů populární hudby, charakterizuje je, vyjádří k nim svůj postoj	• kapitoly z dějin evropské umělecké i populární hudby	-EGS3/INT-seznámení s kořeny evropské civilizace a klíčovými mezníky v jejím vývoji -MEV5/INT-vliv médií na kulturu, postoj ke kultuře a výběr poslouchané hudby *D6,7,8,9- učivo o uměleckých žánrech (pravěk, antika, sloh románský, gotický, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus, moderní umění) *Čj6-9-literatura v různých stylových obdobích
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.	• na základě svých znalostí, zápisů a vyhledávání přiřazuje k hudbě daného období i významné evropské osobnosti z ostatních oborů, nejvýznamnější historické události, charakterizuje architekturu apod.	• kapitoly z dějin evropské umělecké i populární hudby	-EGS3/INT-seznámení s kořeny evropské civilizace a klíčovými mezníky v jejím vývoji *D6,7,8,9- učivo o uměleckých žánrech (pravěk, antika, sloh románský, gotický, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, impresionismus, moderní umění) *Čj6-9-vývoj literatury

5.7.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého.	• zpívá dle svých dispozic zřetelně, nahlas, intonačně čistě, rytmicky přesně • zpívá v jednoduchém vícehlasu pomocí kánonu	• písně. lidové, country, pop-music, muzikálové.	-OSV1/INT-rozvoj pozornosti, paměti, sluchu
Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace.	• zpívá ve skupině vybrané písně různých žánrů populární i umělecké hudby • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části vybraných skladeb na základě poslechu a notového zápisu	• kapitoly z dějin české umělecké i populární hudby • tempo, rytmus, metrum	-OSV1/INT-rozvoj pozornosti a paměti -OSV5/INT-rozvoj kreativity
Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.	• pojmenuje a charakterizuje užité hudebně výrazové prostředky • a charakteristické prvky • snaží se na základě instrukcí učitele vnímat stavbu ukázky (předehra, nástup sólisty, mezihry, dohry, improvizace, virtuozitu přednesu, u polyfonie prolínání hlasů, jmenuje základní znějící hudební nástroje…)	• kapitoly z dějin české umělecké i populární hudby	-OSV1/INT-rozvoj smyslového vnímání -OSV8/INT-cvičení aktivního naslouchání -MEV2/INT-identifikace hodnot v hudbě -MEV5/INT-vliv médií na kulturu, postoj ke kultuře a výběr poslouchané hudby
Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.	• srovnává a charakterizuje ukázky, přiřazuje k uměleckému období, charakterizuje dané umělecké období, jaké druhy skladeb či hudební nástroje jsou pro ně typické	• kapitoly z dějin české umělecké i populární hudby	-EGS3/INT-srovnání vývoje české hudby s vývojem ve vybraných evropských zemích *D6,7,8,9- učivo o uměleckých žánrech (sloh románský, gotický, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, moderní umění) *Čj6-9-vývoj české literatury
Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	• na základě svých znalostí, zápisů a vyhledávání přiřazuje k hudbě daného období i významné české osobnosti z ostatních oborů,	• kapitoly z dějin české umělecké i populární hudby	-EGS3/INT-seznámení s kořeny evropské civilizace a klíčovými mezníky v jejím vývoji *D6,7,8,9- učivo o uměleckých žánrech

	nejvýznamnější historické události, charakterizuje architekturu apod.		(sloh románský, gotický, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, moderní umění) *Čj6-9-vývoj české literatury

5.7. Vzdělávací oblast: UMĚNÍ A KULTURA

5.7.2. Název vyučovacího předmětu: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

5.7.2.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Výtvarná výchova je předmět estetický, patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízíme výrazové vyjádření skutečnosti nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích.

V předmětu Výtvarná výchova je žák veden k osvojení vědomostí, dovedností a postojů v oblasti Kultura a umění. Rozvíjí si smyslovou citlivost pomocí vizuálně obrazných vyjádření, uspořádání objektů do celků. Uplatňuje subjektivitu pro vyjádření emocí, pocitů a nálad. Ověřuje si postoj v komunikaci při vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření. Pro žáky s hlubším zájmem o výtvarnou výchovu je určen volitelný předmět Výtvarné činnosti v 7. ročníku.

Časové vymezení:
Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících následně:

1. stupeň	**2. stupeň**
1. roč. – 2 hod.	6. roč. – 2 hod.
2. roč. – 1 hod.	7. roč. – 2 hod.
3. roč. – 2 hod.	8. roč. – 1 hod.
4. roč. – 1 hod.	9. roč. – 1 hod.
5. roč. – 1 hod.	

Organizační vymezení:
Výuka probíhá obvykle v kmenových třídách, mimo školu v přírodě – rekreační oblast Palava, návštěvou výstav v kulturních zařízeních – Galerie města Blanska, Knihovna Blansko.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Výtvarná výchova (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáka k pozitivnímu myšlení v oblasti Umění a kultura
- organizuje a plánuje tvůrčí činnost žáka
- vede žáka k uplatnění vlastního vnímání, cítění, prožívání a fantazii
- předkládá tvorbu tradiční, nebojí se experimentovat

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje, navrhuje, nabízí různé možnosti řešení
- vede žáka k navrhování různých tvůrčích způsobu a postupů řešení

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáka k vyjádření názoru, diskuzi spojené s dodržováním pravidel

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině, klade důraz na týmovou spolupráci
- komunikuje a spolupracuje se žáky
- snaží se vytvořit dobré pracovní podmínky a klidnou atmosféru

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu při tvorbě výtvarného vyjádření
- vybírá vhodné materiály a nástroje pro zpracování výtvarného návrhu
- seznámí žáky s bezpečnostními pravidly a první pomocí
- vysvětluje jejich důležitost, upozorňuje na různá rizika spojená s tvůrčí činností

5.7.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **1.-3.**

Školní výstup	Očekávaný výstup z RVP	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• osvojí si základní dovednosti pro výtvarnou práci • uvědomuje si sám sebe, je vnímavý ke svému okolí • uplatňuje osobitost při výtvarné práci • popisuje své prožitky a představy	Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ. P: Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary objekty ve výsledcích tvorby vlastní i ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	• péče o pomůcky a materiál • dodržení čistoty • první zachycení děje • zachycení děje, popis a zachycení prožitku • zachycení děje, prožitku a nových zkušeností	-VDO1/INT – kreslení a malba výkresů na téma: Požární ochrana očima dětí (1. – 3. ročník) -OSV5/INT – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; nápady, originalita, citlivost, tvořivost (1. – 3. ročník) * Čj123 – vyprávění, zachycení děje
• výtvarně zpracuje své představy; vymýšlí, dokončuje a mění • pozoruje vztahy kolem sebe, v přírodě, v životě člověka, všímá si následnosti dějů • vnímá vrstvení materiálu, rozezná popředí • a pozadí, kombinuje různé techniky (kresba, malba, kombinovaná technika)	V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. P: Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit spolužákům.	• objevení linie, pokusy s vytvářením linií • objevení barvy, pokusy s mícháním barev • plocha, tvar prvky lidových tradic v tvorbě • hra s linií, vytváření a dotváření linie • hra s barvou, míchání barev, umisťování barev na ploše • plocha, tvar, prolínání tvarů • prvky lidových tradic v tvorbě • práce s linií, druhy linií • práce s barvou, míchání barev • vrstvení, kombinování neobvyklých materiálů, kompozice • prvky lidových tradic v tvorbě	-MKV2/INT – lidské vztahy, spolupráce s jinými lidmi, princip slušného chování (2. ročník) *Prv1 – krajina na podzim, objevení barvy *M1 – geometrické tvary, plocha a tvar *Prv2 – příroda na podzim, hra s barvou *M2- geometrické tvary, plocha a tvar *Prv1,2,3 – lidové obyčeje, Velikonoce a Vánoce

• výtvarně zpracuje své fantazijní představy; uplatňuje svojí osobitost • porovnává svůj způsob vyjádření z tvorbou ostatních	Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností. P: Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit spolužákům.	• kresba, malba, kombinovaná technika (seznamuje se s teplými a studenými odstíny, portrétem) • kresba, malba, kombinovaná technika (rozlišuje teplé a studené odstíny) • kresba, malba, kombinovaná technika (rozlišuje základní a podvojné barvy) • první seznámení se strukturou, s povrchem a jeho vlastnostmi • otisk • práce s hmotou, vrstvení a vršení jednotlivých částí • struktura, povrch a objem • prostorový otisk • práce s hmotou, uvědomování si prostoru • objevení reliéfu • práce s grafickým válečkem • práce s hmotou • v prostoru	
• používá různé nástroje a materiály při práci, rozšíří si nabídku možností, jak výtvarně vyjádřit své představy • vnímá souvislost mezi detailem a celkem, nabízí vlastní výtvarné vyjádření • objevuje a poznává různé způsoby modelace	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. P: Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary objekty ve výsledcích tvorby vlastní i ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)		-EV3/INT – výtvarné umění a životní prostředí, vlastní činnost, vycházky, práce v přírodě, zpracování přírodnin (1. – 3. ročník)
• domýšlí příběhy a kontexty, rozvíjí své myšlenky i fantazijní představy • uplatňuje své osobité pojetí výběrem materiálu a způsobem vyjádření	Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	• vyjádření napětí, kontrastu • kontexty	

5.7.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **4.-5.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné). P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty, velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podlesvých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	• hledá a všímá si plošných tvarů, vytváří kompozice • hledá tvary zajímavé i deformované, volně pracuje s tvarem, barvou a kompozicí • vnímá nepevné tvary kolem sebe (světlo, vzduch, voda) • vnímá barvy jako vlastnosti světla, všímá si světelných proměn v čase	• kresba, malba • linie, obrys, silueta • klid a pohyb • světlo a stín, kontrast • kresba, malba • linie, bod, síť • negativ a pozitiv • prstomalba, tečkovaná technika, podvojné barvy • pohyb vzduchu, vody	-EV2/INT – pozorování základních podmínek života; slunce a světlo, voda a vzduch, pohyb vody a vzduchu (4. – 5. ročník) *Čjs4 – živá příroda, linie, obrys a silueta *Čjs4 – neživá příroda, pohyb vzduchu a vody

Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model. P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty, velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podlesvých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	• vnímá proporce lidského těla, vztahy mezi jednotlivými částmi těla • vnímá proporce věcí, seznámí se	• figura, stavba těla (pozorování) • zátiší (pozorování věcí) • figura, proporce lidského těla (pozorování a poměřování)	

Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy. P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových a sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušenosti, fantazie.	• slovně reaguje na text, obraz, hudbu a tanec • domýšlí, dotváří a rozvíjí své myšlenky	• ilustrace k pověsti • kouzlo, atmosféra, písmo • ilustrace k bajce • oživení, personifikace, dotvoření	-VDO1/INT – kreslení a malba výkresů na téma: Požární ochrana očima dětí (4. – 5. ročník) *Čjs4 – historie naší vlasti a její osobnosti, ilustrace k pověsti
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových a sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušenosti, fantazie.	• všímá si věcí v jejich prostředí, zamýšlí se nad vztahem mezi nimi a prostředím	• prostor, věci v prostoru • struktura, povrch, koláž, muchláž • vytyčení prostoru, mapování • reliéf	-EV3/INT – výtvarné umění a životní prostředí; vlastní činnost, vycházky, práce v přírodě, zpracování přírodnin (4. – 5. ročník) *M4 – geometrická tělesa, věci v prostoru

Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění). P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	• vnímá rytmy kolem sebe a uvědomuje si jejich význam pro člověka	• nefigurální umění • rytmus v hudbě, v přírodě • nefigurální umění • rytmus v životě člověka, dekor	*Hv4 – poslech skladeb, nefigurální umění
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr, vyjádří(slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla.	• poznává tvorbu některých umělců, která může být zdrojem inspirace při vlastním výtvarném projevu	• výtvarné umění (návštěva galerie, výstavy) • výtvarné umění (návštěva galerie, výstavy)	
Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil. P: Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr	• ve vlastním výtvarném projevu uplatňuje osobitost, nemá zábrany volně rozvíjet své myšlenky a představy	• výtvarné ztvárnění skutečnosti • výtvarné ztvárnění skutečnosti	-OSV5/INT – cvičení pro rozvoj rysů kreativity; pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věcí jinak, citlivost, tvořivost v mezilidských vztazích (4.- 5. ročník)

5.7.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• všímá si věcí v jejich prostředí a zamýšlí se nad vztah mez nimi a prostředím, uvědomuje si sama sebe jako součást vymezeného prostoru	• prostor, věci v prostoru • postava a prostor, vytyčení určitého prostoru, mapování	EV4/INT – výtvarné umění a životní prostředí
Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	• všímá si prostorových vztahů ve svém okolí, rozložení hmoty v prostoru k chování člověka • (reakce, chování lidí, pohyb, migrace)	• prostorové vyjádření • objekty – skupinové práce – dekorativní členění plochy	MKV2/INT – lidské vztahy *Vko6 - logo školy
Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	• všímá si svých haptických zkušeností, snaží se odpovídat na otázky proč a jak	• studie dle skutečnosti – proporce lidské postavy • malba – písmo • dekorativní členění plochy • kresba – pastel • uhel – různé struktury • kresba • malba – písmo v pohybu • malba – volné téma	OSV/INT – cvičení pro rozvoj kreativity *Vkz6 - zdravý životní styl
Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	• uplatňuje osobitost, volně rozvíjí své myšlenky a představy	• prostorové vyjádření – objekty z drátu • výtvarné hry – otisky • koláž • grafika • malba – skupinová práce • kresba tužkou – výrazové možnosti • užitková tvorba – batika,	MEV4/INT – zážitky a zkušenosti z Evropy

Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	• vnímá barvy jako vlastnosti, proporce těla, vztahy mezi jednotlivými částmi těla	• kresba v plenéru – dle skutečnosti	*Vkz6 - životní styl – barevné odstíny

5.7.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	• charakterizuje krajinu jako životní prostředí, volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, kombinuje různé materiály , interpretuje svou práci i tvorbu ostatních	• kresba – šrafura • stínování – kresba v plenéru • malba – vaječnou temperou	OSV5/INT – kreativita, pružnost nápadů
Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	• rozeznává jednotlivé architektonické slohy a staví je do kontextu s historií, vnímá architekturu jako odkaz historických a společenských událostí a zároveň jako součást prostoru, ve kterém žijeme, hledá a nachází zajímavá zákoutí a pohledy, všímá si detailů pomocí vizuálně-obrazných elementů a pomocí textu i mluveného slova prezentuje výsledky svého hledání a objevování	• beseda – románský sloh • kresba tuší	EV1/INT – pozorování základních podmínek života *D6 - románský sloh v západní Evropě
Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	• uplatňuje osobitost a subjektivitu ve vlastní práci • vnímá rytmy kolem sebe a uvědomuje si jejich význam pro člověka	• beseda – gotický sloh • malba – skupinová práce (figura) Výrazná malba (pocity) • beseda – renesanční sloh • práce s materiálem – sádrové s grafit. • beseda - osobnosti renesance (Michelangelo, L. da Vinci) • prostorové vytváření – práce s papírem • beseda – baroko • práce s materiálem – konopí (účesy) • výrazová malba – pocity z barok. hudby • beseda – umění 19. stol. • práce s materiálem – šperky • prostorové vyjádření – objekty z krabic	MKV2/INT – lidské vztahy *Hv7 - pocity z barokní hudby Vko/INT*prostorové řešení plochy VDO2

Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu. Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• volně pracuje s vizuálně obrazovými elementy, kombinuje různé materiály, interpretuje svou práci i tvorbu ostatních • vnímá umění jako velké množství nejrůznějších vztahů, uplatňuje osobitost a subjektivitu ve vlastní práci	• beseda – generace národního divadla • prostorové vytváření – divadelní masky • dekorativní řešení plochy – návrh na logo • kresba, koláž – technika kolem nás • beseda – kresby • perspektiva v plenéru podle skutečnosti • ilustrace, písmo	*Vko7 - návrh na logo školy *Čj7 - ilustrace k básním MEV5/INT – Evropa a svět kolem nás

5.7.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	• vnímá prostředí ve kterém žije, vidí, hledá výtvarně (kompozičně) zajímavé obrazy kolem sebe, vnímá světlo, barevnost, rozvržení v motiv prostoru, struktury, povrchy, všímá si zajímavých detailů	• kresba v plenéru • malba – bar. odstíny • kontrast – kalendář	*Vkz8 – sportovní vyžití v různých ročních obdobích (kalendář)
Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	• poznává tvorbu některých umělců a snaží se jí porozumět, neodmítá moderní malířství	• impresionismus • malba v plenéru • práce s přírodninami	EV4/INT – práce v přírodě, zpracování přírodnin
Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• porovnává svůj způsob vyjádření výtvarného projevu s realitou	• post impresionismus – realistická kresba – studie hlavy • pointilismus • malba – barvy zákl. • batika	MKV2/INT – lidské vztahy, portrét
Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	• respektuje povahu materiálů, uplatňuje subjektivitu, představu a fantazii	• secese • šperky – drát, kůže • secese • prostor, vytváření – architektura • expresionismus • výrazová malba – bolest a radost • fauvismus • malba • kresba uhlem • kubismus • grafika	OSV5/INT – cvičení pro rozvoj kreativity *Hv8 – výrazová malba ovlivněná pocitovou hudbou

Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	• vnímá umění 20. století jako velké množství nejrůznějších vztahů, uplatňuje osobitost a subjektivitu ve vlastní práci	• české umění 1. pol. 20. století • kresba v plenéru	MEV4/INT - multikultura *Vko8 – návštěva galerie VDO2/INT – forma vlády, principy, demokracie, spravedlnost, řád norma a zákon

5.7.2.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝTVARNÁ VÝCHOVA** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace.	• Vkz - zdraví životní styl • zobrazování umělých a přírodních forem	• malba v plenéru • materiály – textil, keramika, užitá grafika, fotografie	MEV4/INT – zajímá nás zdravé životní prostředí
Žáka vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	• charakterizuje krajinu jako životní prostředí, volně pracuje s vizuálně-obrazovými elementy, kombinuje různé materiály, interpretuje svou práci i tvorbu ostatních	• dekorativní práce – dekorativní řešení plochy • pocity, nálady	OSV5/INT – kreativita, pružnost nápadu *Hv9 – vyjádření pocitů z hudby (B. Smetana – Má vlast)
Žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	• používá různé materiály a nástroje při práci	• výtvarná práce v materiálu – dárky • tématická práce – postava, skupina postav • zobrazování přírodních forem, lidská hlava • tématická práce – ilustrace knih	MKV2/INT – lidské vztahy, spolupráce s druhými *Čj9 – popis obrazu – kresba na základě popisu
Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	• nachází inspiraci ve vlastním výtvarném projevu	• výtvarná práce v materiálu – koláž • prostorové vyjádření – uměleckého řemesla	
Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	• dotváří a rozvíjí své myšlenky, všímá si věcí v jejich prostředí, zamýšlí se nad vztahy mezi nimi	• výtvarné práce v materiálu	EV1/INT – ekosystémy, pozorování základních podmínek života

5.8. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.1. Název vyučovacího předmětu: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

5.8.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Výchova ke zdraví tvoří součást vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zařazení samostatného předmětu na naší škole je ovlivněno faktem, že jsme součástí republikové sítě Zdravých škol. Od r. 2001 je podpora zdraví základem dlouhodobé koncepce rozvoje školy.
Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví. Zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život. Seznamuje je s různými riziky, která zdraví ohrožují. Žáci si osvojují pozitivní způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví. Osvojují si zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních ~~i~~ rizikových situacích i při mimořádných událostech. Učí se odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných tak, aby pochopili způsob jeho ochrany. Podpora ochrany zdraví je jednou z priorit. Upevňují si hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky a jak předcházet úrazům.
Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví ~~je~~ vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vyučující využívají zejména následující metody a formy práce: komunitní kruh, diskuse, řízený rozhovor, samostatná práce, skupinová práce, projekty, vyhledávání informací na PC, video, besedy, dotazníky, exkurze, spolupráce s jinými subjekty. Témata besed jsou v souladu s minimálním preventivním programem naší školy.
Vyučovací předmět Výchova ke zdraví svým vzdělávacím obsahem navazuje bezprostředně na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Přesahuje i do jiných vyučovacích předmětů, zejména do tělesné výchovy a přírodopisu.

Časové vymezení:
Předmět Výchova ke zdraví je zařazen do 6. – 8. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.
Od školního roku 2015-2016 je zařazen v 6. a 7. ročníku po jedné vyučovací hodině týdně.

Časové vymezení: 2013-2014
6. roč. - 1 hodina
7. roč. - 1 hodina
8. roč. - 1 hodina

Časové vymezení: 2014-2015
6. roč. - 1 hodina
7. roč. - 1 hodina
8. roč. - 1 hodina

Časové vymezení: 2015-2016
6. roč. - 1 hodina
7. roč. - 1 hodina

Organizační vymezení:
Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, informačním centru nebo počítačové učebně. Součástí výuky je spolupráce s jinými subjekty s možností výuky na jejich pracovištích.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti :

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležitou hodnotu v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, které využívají poznatky týkající se zdraví z ostatních předmětů i jiných zdrojů a uvádí je do vzájemných vztahů a souvislostí
- zajímá se o názory a zkušenosti žáků , nabízí žákům dostatek informačních zdrojů s tématikou ochrany a podpory zdraví
- zařazuje aktivizující metody práce a vede tak žáky k potřebě celoživotně pečovat o svoje zdraví

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade otázky, předkládá náměty k zamyšlení a řešení problémů z oblasti tělesného, duševního i sociálního zdraví, zdravého životního stylu
- podněcuje žáky k argumentaci, co je zdraví, co zdraví prospívá nebo škodí
- na chybách ukazuje cestu ke správnému řešení problémů souvisejících s tematikou tělesného i duševního zdraví

Kompetence komunikativní

Učitel

- vytváří prostor pro komunikaci mezi žáky ,vede žáky ke kultivovanému ústnímu projevu
- prostřednictvím základních komunikačních dovedností pomáhá žákům vytvářet dobré mezilidské vztahy a rozvíjet kladné vztahové dovednosti pro život
- umožňuje žákům prezentaci a obhajobu jejich prací s tématikou zdraví
- rozvíjí u žáků dovednosti komunikační obrany vůči manipulaci a agresi (např. dovednost říkat ne)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- motivuje žáky ke spolupráci, zadává úkoly z oblasti zdraví využívající spolupráci mezi žáky
- vyžaduje dodržování pravidel práce v týmu (skupině), pravidel slušného chování, ohleduplnosti
- informuje žáky o možnostech a způsobech požádání o pomoc při situacích ohrožujících jejich zdraví nebo zdraví nekoho jiného

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky k ohleduplnosti k postiženým a jiným lidem
- na základě daných kritérií umožňuje, aby žáci hodnotili výsledky své činnosti
- využívá preventivní postupy pro ovlivňování zdraví v denním životě
- vytváří příležitosti pro činnosti podporující zdraví v rámci školy i v obci

Kompetence pracovní

Učitel

- umožňuje propojovat osvojené poznatky z oblasti ochrany zdraví s praktickými činnostmi ve škole
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

5.8.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **5.část: Učební osnovy**

Ročník: **6.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k udržení dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	• přiměřeně komunikuje se spolužáky a učiteli • rozliší a popíše vhodné a nevhodné způsoby chování k vrstevníkům a dospělým • podílí se na sestavení pravidel chování ve třídě • spolupracuje se spolužáky ve třídě a skupině	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** • kamarádství, přátelství, vrstevnická skupina – třída	-OSV1/INT-cvičení vnímání,pozornosti a soustředění -OSV7/INT-chování podporující dobré vztahy v naší třídě *Vko 6 – školní řád - komunikace se spolužáky a učiteli - vhodné a nevhodné způsoby chování *Vko 7 – postoje k nemorálnímu jednání
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví).	• vysvětlí role členů rodiny • rozlišuje kladné vlivy rodinného prostředí na osobnost člověka a záporné vlivy nefunkčního rodinného prostředí.uvede příklady změn v rodině (narození dítěte, úmrtí, rozvod…) a popíše jejich vliv na vnitřní život a potřeby rodiny • rozliší, jak se mění potřeby rodiny vzhledem k bydlení	• rodina užší, širší, úplná, neúplná, příbuzní, funkce rodiny, generace, náhradní rodinná péče, změny v rodině, • požadavky na bydlení	-OSV7/INT- respektování,podpora,pomoc -MKV2/INT-důležitost integrace v rod. a vrstevnických vztazích *Vko 6 – rodinný rozpočet *Vko 8 – nejdůležitější zákony týkající se manželství
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím: vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví: dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	• vysvětlí zásady zdravého způsobu života • rozliší přiměřeně věku způsoby chování pro zdraví člověka přínosné a poškozující	Zdravý způsob života a péče o zdraví • zdraví tělesné, duševní , zásady zdravého způsobu života	-OSV3/INT-organizace vlastního času *Vv 6 – tvorba plakátu na podporu zdraví

Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	• ve vlastním životě uplatňuje zásady hygieny v denním režimu • sestaví svůj režim dne podle zásad duševní hygieny • zařazuje formy odpočinku a otužování a nejrůznější pohybové aktivity • dodržuje základní hygienické návyky • uplatňuje hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení částí bytu • využívá nabídky mimoškolních aktivit v Blansku	• hygiena, režim dne, aktivní a pasivní formy odpočinku, volný čas, únava, relaxace, pohyb	-OSV3/INT- regulace vlastního jednání *Tv 6 – význam pohybu pro zdravý vývoj organismu *Tv 7 – pravidelná hygiena po pohybových aktivitách *Tv 6 – význam biorytmů
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyk.	• vysvětlí význam základních potravin pro zdraví (pyramida výživy) • uplatňuje správné stravovací návyky přiměřeně svému věku (pravidelnost, pestrost, energetická náročnost))	• zdravá výživa, typy potravin, stravovací návyky	*Př 8 – trávicí soustava,složky potravy
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, tj. svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	• popíše potřeby lidí nemocných nebo zdravotně postižených • orientuje se v základních příčinách nemocí. • .v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc, objasní význam preventivních lékařských prohlídek pro zdraví • předchází svým chováním onemocnění	<u>Hodnota a podpora zdraví</u> • zdraví a nemoc, , příčiny nemocí , prevence, vztah k nemocným a tělesně postiženým • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví •	-MKV2/INT- empatie,umění vžít se do role druhého *Př 8 – nakažlivé nemoci
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu: dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	• objasní hlavní zásady projektu podpory zdraví ve škole • podílí se na jeho realizaci • popíše, které složky osobnosti je možné ovlivnit a jak	• škola podporující zdraví, typy osobnosti, dědičnost a výchova • sebepoznání	-VDO1/INT- formy participace žáka na životě školy
Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka: uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, tj. v případě	• rozpozná návykové látky (alkohol, kouření) • popíše zdravotní a sociální rizika kouření • rozpoznává taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • návyková látka, alkohol, kouření, zneužívání,zdravotní a sociální rizika, reklama • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií,	-OSV3/INT- cvičení sebeovládání -OSV3,4,7,11, MEV1/P – Kouření a já *Tv 6-9 – škodlivý vliv kouření, návykových látek na pohybovou výkonnost

potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým		sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí •	
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	• rozpozná projevy šikany a jiných forem násilí (týrání a sexuálního zneužívání), • popíše, jak se účinně bránit • vyjmenuje možnosti vyhledání pomoci v krizových situacích • uvede hlavní zásady bezpečnosti v dopravě	• komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, konfliktní a krizové situace, šikana.	-OSV8/INT- komunikační obrana proti manipulaci a agresi *Vko 6 – spolupráce ve třídě *Tv 7 – první pomoc v podmínkách Tv

5.8.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **7.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k udržení dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).	• rozpozná vlastní silné a slabé stránky • respektuje odlišné názory, zájmy a myšlení lidí • objasní význam vůle při překonávání překážek • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů • vysvětlí výhody spolupráce	**Osobnostní a sociální rozvoj** • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování •	-OSV1/INT- já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně -OSV2/INT – cvičení sebekontroly, sebeovládání -OSV6/INT- vzájemné se poznávání ve skupině -OSV8/INT – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích *Vko 7 – vhodné chování a způsoby komunikace *Pč 8 (svět práce) – sebepoznání a sebehodnocení

Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví.	• uvede pozitivní hodnoty člověka při výběru kamaráda, přítele, partnera • nachází vhodné prostředky komunikace při řešení konfliktů • rozlišuje kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin na osobnost člověka	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** • kamarádství, přátelství, láska, vrstevnické skupiny, role a status ve skupině	-OSV10/INT – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztaích *Vko 7 – vhodné způsoby chování a řešení konfliktních situací
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravímVysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	• uplatňuje ve svém denním režimu základní zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví • dodržuje zásady duševní hygieny, optimálně rozvrhne svůj režim dne • uvede vztahy mezi biologickými rytmy a výkonností v průběhu dne i týdne	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** • denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • pohybový režim • tělesná (intimní) a duševní • hygiena, biologické rytmy	-OSV3/INT – organizace vlastního času, plánování učení -MKV1/INT – člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky *Tv 7 – pravidelná hygiena po pohybových aktivitách
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	• rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání	**Hodnota a podpora zdraví** • jednotlivé složky zdraví a jejich interakce	-EV4/INT – prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví *Př 8 – tělní soustavy a jejich nemoci
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	• projevuje v kolektivu vrstevníků (v třídním kolektivu) zdravotně vhodné chování	• základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)	-OSV4/INT – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	• porovnává současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy • sestaví jídelníček pro rodinné stravování podle zásad zdravé výživy • šetrně zachází s potravinami a zná způsob jejich	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** • zásady zdravého stravování, pitný režim, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví-kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, poruchy příjmu potravy, nákup potravin a jejich správné uskladnění	-EV4/INT – prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví *Př 8 – výživa člověka

	skladování	• cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci •	
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu: dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	• popíše hlavní zásady projektu podpory zdraví ve škole a aktivně se podílí na jeho realizaci	• škola podporující zdraví	
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje ~~a~~ kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	• objasní důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období dospívání • vysvětlí, jak se v tomto období navzájem k sobě chovat	**Změny v životě člověka** • tělesné a duševní změny v období dospívání, puberta	-OSV11/INT – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• zdůvodní význam antikoncepce, uvědomuje si rizika pohlavně přenosných chorob • vysvětlí rozdíly v sexuální orientaci člověka • seznámí se s doporučenou odbornou literaturou v oblasti sexuální výchovy	• druhy antikoncepce, pohlavně přenosné choroby, • předčasná sexuální zkušenost, různé sexuální orientace člověka	*Př 8 – rozmnožovací soustava
Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka: uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni: v případě	• rozpozná návykové látky (alkohol, kouření, drogy), rizika jejich užívání • uplatňuje osvojené způsoby odmítání návykových látek • rozpozná taktiky reklamních agentur propagující tabákové a alkoholické výrobky, zaujme k nim správné stanovisko • posoudí a rozpozná krizové situace (týrání,	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu~~)~~	-OSV4/INT – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích *Př 8 – trávící a dýchací soustava *Ch 9 – deriváty uhlovodíků *Ch 9 – přírodní sloučeniny *Tv 6-9 – škodlivý vliv kouření, návykových látek na pohybovou

potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým.	sexuální zneužívání) • navrhuje možnosti řešení krizových situací (týrání, sexuální zneužívání), vyhledání pomoci v krizových centrech	• skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	výkonnost
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	•		

5.8.1.b/ Vzdělávací obsah předmětu: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: **8.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k udržení dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).	• rozliší pozitivní i negativní hodnoty při výběru partnera pro trvalý vztah (partnerský, manželství a rodičovství) • pojmenuje základní předpoklady pro vznik trvalého vztahu a založení rodiny	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** • výběr partnera, manželství, rodičovství, tolerance a odpovědnost ve vztazích, životní hodnoty	-OSV6/INT- vzájemné poznávání,chyby při poznávání -OSV11/INT- vytváření povědomí o spolehlivosti, odpovědnosti,respektování *Vko 6 – rodina *Vko 8 – stereotypy v posuzování
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím: vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví: dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	• vysvětlí na příkladech vztah mezi zdravím tělesným, duševním a sociálním • vysvětlí význam citů a prožívání pro život jedince • popíše, jak předcházet konfliktům a vyrovnávat se s negativními citovými prožitky a stresovými situacemi • využije svoje silné a slabé stránky ke správnému rozhodování	• rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • osobnostní a sociální rozvoj • duševní, tělesné a sociální zdraví, chování a prožívání, city a jejich úloha v životě	-OSV4/INT- psychohygiena- zvládání stresových situací,hledání pomoci při obtížích -OSV9/INT- řešení konfliktů, respektující komunikace *Pč 8 (svět práce) – sebepoznání, rozhodování
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	• vyhýbá se rizikům ohrožujícím zdraví	• nebezpečné situace	
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	• argumentuje vhodně a snaží se přesvědčit vrstevníky o možných následcích nezodpovědného chování ve vztahu k jejich zdraví • argumentuje vůči vrstevníkovi v souvislosti s odmítáním návykových látek	• rizika ohrožující zdraví	-OSV8/INT- informování,odmítání,přesvědčování *Tv 6-9 – škodlivý vliv kouření, návykových látek na pohybovou výkonnost
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	• posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu z hlediska zdravé výživy. • popíše cesty, kterými se cizorodé látky dostávají do potravin a vysvětlí následky	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** • výživová a energetická hodnota potravin, cizorodé látky v potravinách, alternativní výživové směry, poruchy příjmu potravy, výživa	-EV4/INT – vliv prostředí na zdraví -MEV5/INT- vliv médií na každodenní život *Př 8 – trávící soustava,

	• na zdraví člověka • vysvětlí souvislost mezi zdravou a nezdravou výživou a vznikem civilizačních chorob • objasní nebezpečnost alternativních výživových směrů, bulimie a anorexie • rozpozná klamavou reklamu na potraviny	a zdraví	- výživa člověka
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami: svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	• popíše základní příčiny duševních, civilizačních a infekčních nemocí • omezuje negativní faktory , které jejich vzniku přispívají	• příčiny duševních, civilizačních a infekčních nemocí, jejich projevy, prevence	-EV4/INT – náš životní styl a zdraví *Př 8 – nakažlivé choroby *Vv 8 – tvorba plakátu na téma zdravý životní styl *Tv 8 – význam sledování základních tělesných parametrů pro zdraví
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu: dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	• podílí se na realizaci projektu podpory zdraví ve škole	<u>Hodnota a podpora zdraví</u>	-VDO1/INT – formy participace žáků na životě školy
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím.	• využívá kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, vyrovnávání se • se zátěžovými situacemi	• kompenzační a relaxační techniky, stres – příčiny projevy, • způsoby řešení svízelných situací	-OSV4/INT – kompenzační a relaxační techniky *Tv 8 – preventivní význam zdravotně zaměřených činností
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování.	• vysvětlí základní pojmy z oblasti sexuality • objasní etickou stránku sexuality, rozliší zamilovanost, erotickou známost a trvalý cit. • uvede argumenty pro odložení zahájení pohlavního života do doby plné zralosti • uplatňuje základní pravidla hygieny při menstruaci • popíše základní pravidla hygieny sexuálního života • pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a rozliší vhodnost jejich použití • vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a	**Změny v životě člověka a jejich reflexe** • stejnosti a odlišnosti obou pohlaví, zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, sexuální zdrženlivost, sexuální obtěžování a zneužívání, hygiena sex. života, antikoncepce, pohlavní choroby, • HIV,AIDS, prevence, promiskuita, problémy těhotenství mladistvých	-OSV5/INT – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem -OSV11/INT –postoje a projevy v chování lidí ve vztahu k sexualitě. *Př 8 – rozmnožovací soustava - antikoncepce - pohlavní choroby *Vko 8 – tolerance k menšinám

	vysvětlí způsoby ochrany • objasní způsob přenosu viru HIV, onemocnění AIDS a způsoby prevence. • respektuje odlišné přístupy k sexualitě dané jinou sexuální orientací, jinou kulturou nebo vírou • uplatňuje na veřejnosti vhodnou míru zdrženlivosti v sexuálním chování • posoudí vliv médií na sexuální chování mládeže • orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince včetně různých forem sexuálního zneužívání • v případě problémů využije kontakty • na odbornou pomoc		
Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka: uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni: v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým.	• popíše mechanismy vzniku závislostí na návykových látkách, výherních automatech i hazardních hrách • vyhledá v případě problému pomoc v krizových centrech • navrhne možné způsoby náhrady těchto aktivit • posilováním svých silných stránek dospívá ke zdravému a vyrovnanému sebepojetí orientuje se v zákonech řešících problematiku návykových látek	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • rizika zneužívání, rizikové skupiny, hazardní hry a jejich důsledky MPP na naší škole, • centra odborné pomoci, linky důvěry	-VDO1/INT- spolupráce s institucemi v obci -VDO4/INT- zákon,morálka *Ch 9 – deriváty uhlovodíků *Ch 9 – přírodní sloučeniny
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt: uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.	• vyhodnocuje ovlivňování vrstevníky • především v partách • uvede příklady působení a vlivu sekt a zaujme k němu postoj	• sekty, party a jejich manipulativní vliv	-OSV3/INT- regulace vlastního jednání *Vko8 – nesnášenlivost a tolerance
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech: v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	• uplatňuje zásady chování v případě mimořádných situací • při besedě s odborníkem si vyzkouší první pomoc v případě ohrožení základních životních funkcí	• charakter mimořádné situace, tísňová volání, nebezpečí terorismu	*Tv8 – první pomoc v podmínkách Tv *Př 8 – první pomoc

5.8.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **od škol. roku 2015-2016** **5.část: Učební osnovy**
Ročník: **6.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k udržení dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)	• přiměřeně komunikuje se spolužáky a učiteli • rozliší a popíše vhodné a nevhodné způsoby chování k vrstevníkům a dospělým • podílí se na sestavení pravidel chování ve třídě • spolupracuje se spolužáky ve třídě a skupině	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** • kamarádství, přátelství, vrstevnická skupina – třída	-OSV1/INT-cvičení vnímání,pozornosti a soustředění -OSV7/INT-chování podporující dobré vztahy v naší třídě *Vko 6 – školní řád - komunikace se spolužáky a učiteli - vhodné a nevhodné způsoby chování *Vko 7 – postoje k nemorálnímu jednání
Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí z hlediska prospěšnosti zdraví).	• vysvětlí role členů rodiny • rozlišuje kladné vlivy rodinného prostředí na osobnost člověka a záporné vlivy nefunkčního rodinného prostředí. Uvede příklady změn v rodině (narození dítěte, úmrtí, rozvod…) a popíše jejich vliv na vnitřní život a potřeby rodiny • rozliší, jak se mění potřeby rodiny vzhledem k bydlení	• rodina užší, širší, úplná, neúplná, příbuzní, funkce rodiny, generace, náhradní rodinná péče, změny v rodině, • požadavky na bydlení	-OSV7/INT- respektování,podpora,pomoc -MKV2/INT-důležitost integrace v rod. a vrstevnických vztazích *Vko 6 – rodinný rozpočet *Vko 8 – nejdůležitější zákony týkající se manželství
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdraví , vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.	• uplatňuje ve svém denním režimu základní zásady přispívající k zachování a upevňování zdraví • dodržuje zásady duševní hygieny, optimálně rozvrhne svůj režim dne • uvede vztahy mezi biologickými rytmy a výkonností v průběhu dne i týdne	Zdravý způsob života a péče o zdraví • denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit • pohybový režim • tělesná (intimní) a duševní • hygiena, biologické rytmy	-OSV3/INT – organizace vlastního času, plánování učení -MKV1/INT – člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky *Tv 7 – pravidelná hygiena po pohybových aktivitách

Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	• ve vlastním životě uplatňuje zásady hygieny v denním režimu • sestaví svůj režim dne podle zásad duševní hygieny • zařazuje formy odpočinku a otužování a nejrůznější pohybové aktivity • dodržuje základní hygienické návyky • uplatňuje hygienické a bezpečnostní požadavky na zařízení částí bytu • využívá nabídky mimoškolních aktivit v Blansku	• hygiena, režim dne, aktivní a pasivní formy odpočinku, volný čas, únava, relaxace, pohyb	-OSV3/INT- regulace vlastního jednání *Tv 6 – význam pohybu pro zdravý vývoj organismu *Tv 7 – pravidelná hygiena po pohybových aktivitách *Tv 6 – význam biorytmů
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyk.	• vysvětlí význam základních potravin pro zdraví (pyramida výživy) • uplatňuje správné stravovací návyky přiměřeně svému věku (pravidelnost, pestrost,energetická náročnost))	• zdravá výživa, typy potravin, stravovací návyky	*Př 8 – trávicí soustava,složky potravy
Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, tj. svěří se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc.	• popíše potřeby lidí nemocných nebo zdravotně postižených • orientuje se v základních příčinách nemocí. • .v případě potřeby vyhledá lékařskou pomoc, objasní význam preventivních lékařských prohlídek pro zdraví • předchází svým chováním onemocnění	<u>Hodnota a podpora zdraví</u> • zdraví a nemoc, , příčiny nemocí, prevence, vztah k nemocným a tělesně postiženým • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví •	-MKV2/INT- empatie,umění vžít se do role druhého *Př 8 – nakažlivé nemoci
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu: dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	• objasní hlavní zásady projektu podpory zdraví ve škole • podílí se na jeho realizaci • popíše, které složky osobnosti je možné ovlivnit a jak	• škola podporující zdraví, typy osobnosti, dědičnost a výchova • sebepoznání	-VDO1/INT- formy participace žáka na životě školy
Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka: uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, tj. v případě	• rozpozná návykové látky (alkohol, kouření) • popíše zdravotní a sociální rizika kouření • rozpoznává taktiky reklamních agentur propagujících tabákové výrobky	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • návyková látka, alkohol, kouření, zneužívání,zdravotní a sociální rizika, reklama • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií,	-OSV3/INT- cvičení sebeovládání -OSV3,4,7,11, MEV1/P – Kouření a já *Tv 6-9 – škodlivý vliv kouření, návykových látek na pohybovou výkonnost

potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým		sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí •	
Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	• rozpozná projevy šikany a jiných forem násilí (týrání a sexuálního zneužívání), • popíše, jak se účinně bránit • vyjmenuje možnosti vyhledání pomoci v krizových situacích • uvede hlavní zásady bezpečnosti v dopravě	• komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, konfliktní a krizové situace, šikana.	-OSV8/INT- komunikační obrana proti manipulaci a agresi *Vko 6 – spolupráce ve třídě *Tv 7 – první pomoc v podmínkách Tv

5.8.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** **od školního roku 2015-2016** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: **7.**

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k udržení dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).	• rozpozná vlastní silné a slabé stránky • respektuje odlišné názory, zájmy a myšlení lidí • objasní význam vůle při překonávání překážek • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů • vysvětlí výhody spolupráce	**Osobnostní a sociální rozvoj** • sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování • psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování •	-OSV1/INT- já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně -OSV2/INT – cvičení sebekontroly, sebeovládání -OSV6/INT- vzájemné se poznávání ve skupině -OSV8/INT – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, komunikace v různých situacích *Vko 7 – vhodné chování a způsoby komunikace *Pč 8 (svět práce) – sebepoznání a sebehodnocení

Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická skupina, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví. **Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k udržení dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě).**	• uvede pozitivní hodnoty člověka při výběru kamaráda, přítele, partnera • nachází vhodné prostředky komunikace při řešení konfliktů • rozlišuje kladné a záporné vlivy vrstevnických skupin na osobnost člověka • **rozliší pozitivní i negativní hodnoty při výběru partnera pro trvalý vztah (partnerský, manželství a rodičovství)** • **pojmenuje základní předpoklady pro vznik trvalého vztahu a založení rodiny**	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití** • kamarádství, přátelství, láska, vrstevnické skupiny, role a status ve skupině • **výběr partnera, manželství, rodičovství, tolerance a odpovědnost ve vztazích, životní hodnoty**	-OSV10/INT – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztaích *Vko 7 – vhodné způsoby chování a řešení konfliktních situací **-OSV6/INT- vzájemné poznávání,chyby při poznávání** **-OSV11/INT- vytváření povědomí o spolehlivosti, odpovědnosti,respektování** ***Vko 6 – rodina** ***Vko 8 – stereotypy v posuzování**
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	• rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání	**Hodnota a podpora zdraví** • jednotlivé složky zdraví a jejich interakce	-EV4/INT – prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví *Př 8 – tělní soustavy a jejich nemoci
Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí.	• projevuje v kolektivu vrstevníků (v třídním kolektivu) zdravotně vhodné chování	• základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)	-OSV4/INT – dovednosti pro pozitivní naladění mysli, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.	• porovnává současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy • sestaví jídelníček pro rodinné stravování podle zásad zdravé výživy • šetrně zachází s potravinami a zná způsob jejich skladování	**Zdravý způsob života a péče o zdraví** • zásady zdravého stravování, pitný režim,vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví-kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota, poruchy příjmu potravy, nákup potravin a jejich správné uskladnění • cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty • ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence	-EV4/INT – prostředí a zdraví – rozmanitost vlivů prostředí na zdraví *Př 8 – výživa člověka

		kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci •	
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu: dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.	• popíše hlavní zásady projektu podpory zdraví ve škole a aktivně se podílí na jeho realizaci	• škola podporující zdraví	
Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje ~~a~~ kultivovaně se chová k opačnému pohlaví V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování.	• objasní důležitost a příčiny změn v psychice jedince v období dospívání • vysvětlí, jak se v tomto období navzájem k sobě chovat • vysvětlí základní pojmy z oblasti sexuality • objasní etickou stránku sexuality, rozliší zamilovanost, erotickou známost a trvalý cit. • uvede argumenty pro odložení zahájení pohlavního života do doby plné zralosti • uplatňuje základní pravidla hygieny při menstruaci • popíše základní pravidla hygieny sexuálního života • pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a rozliší vhodnost jejich použití • vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů • pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a vysvětlí způsoby ochrany • objasní způsob přenosu viru HIV, onemocnění AIDS a způsoby prevence. • respektuje odlišné přístupy k sexualitě dané jinou sexuální orientací, jinou kulturou nebo vírou • uplatňuje na veřejnosti vhodnou míru	Změny v životě člověka a jejich reflexe • tělesné a duševní změny v období dospívání, puberta • stejnosti a odlišnosti obou pohlaví, zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, sexuální zdrženlivost, sexuální obtěžování a zneužívání, hygiena sex. života, antikoncepce, pohlavní choroby, • HIV,AIDS, prevence, promiskuita, problémy těhotenství mladistvých	-OSV11/INT – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne -OSV5/INT – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem -OSV11/INT –postoje a projevy v chování lidí ve vztahu k sexualitě. *Př 8 – rozmnožovací soustava - antikoncepce - pohlavní choroby *Vko 8 – tolerance k menšinám

	zdrženlivosti v sexuálním chování • posoudí vliv médií na sexuální chování mládeže • orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince včetně různých forem sexuálního zneužívání • v případě problémů využije kontakty • na odbornou pomoc •		
V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	• zdůvodní význam antikoncepce, uvědomuje si rizika pohlavně přenosných chorob • vysvětlí rozdíly v sexuální orientaci člověka • seznámí se s doporučenou odbornou literaturou v oblasti sexuální výchovy	• druhy antikoncepce, pohlavně přenosné choroby, • předčasná sexuální zkušenost, různé sexuální orientace člověka	*Př 8 – rozmnožovací soustava
Uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka: uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni: v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým.	• rozpozná návykové látky (alkohol, kouření, drogy), rizika jejich užívání • uplatňuje osvojené způsoby odmítání návykových látek • rozpozná taktiky reklamních agentur propagující tabákové a alkoholické výrobky, zaujme k nim správné stanovisko • posoudí a rozpozná krizové situace (týrání, sexuální zneužívání) • navrhuje možnosti řešení krizových situací (týrání, sexuální zneužívání), vyhledání pomoci v krizových centrech	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence** • auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci	-OSV4/INT – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, hledání pomoci při potížích *Př 8 – trávící a dýchací soustava *Ch 9 – deriváty uhlovodíků *Ch 9 – přírodní sloučeniny *Tv 6-9 – škodlivý vliv kouření, návykových látek na pohybovou výkonnost
Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí.	•		

5.8. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.8.2. Název vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA

5.8.2.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Předmět tělesná výchova je částí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a společně se samostatným předmětem Výchova ke zdraví přispívá k naplňování zásad školy podporující zdraví.
Tělesná výchova je součást komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví, pohybových činností, tělesné zdatnosti a duševní pohody. Směřuje také k poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Souvisí se zdravým způsobem života, budováním dobrých mezilidských vztahů, se základními etickými a morálními postoji a rozvojem volního úsilí.
Tělesná výchova souvisí také s poznáváním zdraví jako základní životní hodnoty, s vnímáním radostných prožitků, s poznáváním člověka jako biologického jedince, s chápáním zdatnosti dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera, profesní dráhy a uplatnění ve společnosti. Tím splňuje přesahy do ostatních předmětů.
Součástí předmětu Tělesná výchova je plavecký výcvik ve 2. a 3. ročníku 1. stupně a dále lyžařský výcvikový kurz v 7. ročníku. Mezi sporty má na škole tradici baseball, ve kterém mnozí žáci dosahují úspěchů při reprezentaci školy.
Významným aspektem předmětu tělesná výchova je položit základy pro celoživotní potřebu rekreačního sportu nebo vrcholového sportu. Umožnit také zapojení dětem handicapovaným, sledovat jejich úspěchy a tím povzbuzovat jejich sebevědomí.
V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.
Důležitým předpokladem splnění základního cíle tohoto předmětu je navození radostné atmosféry pro všechny žáky.

Časové vymezení:
Na prvním stupni i na druhém stupni se tělesná výchova vyučuje pravidelně dvě hodiny týdně. Vzhledem k důležitosti zdraví naše škola zařazuje na druhém stupni volitelný předmět Sportovní hry v 6. - 9. ročníku, vždy jednu hodinu týdně.

Organizační vymezení:
TV se na 1. stupni vyučuje ve společné skupině H+D. Na 2. stupni, pokud organizace dovolí skupiny dívek a chlapců odděleně. V Odůvodněných případech je ale možno i na 2. stupni učit TV společně hochy s dívkami.

Hodiny tělesné výchovy probíhají: v tělocvičně,
v přírodě – rekreační oblast Palava,
v plaveckém bazénu,
na školním hřišti.

V rámci spolupráce školy s dalšími tělovýchovnými subjekty je významná především spolupráce s TJ Olympia Blansko.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Tělesná výchova (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- Organizujeme skupinovou práci, týmové sportovní činnosti a soutěže.
- Oceňujeme pokrok, každé zlepšení při získávání pohybových dovedností a zvyšování výkonnosti.
- Ověřujeme dosaženou úroveň s přihlédnutím k individuálním pohybovým předpokladům.
- Respektujeme svalová oslabení a zařezujeme prvky zdravotní tělesné výchovy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- Podporujeme odpovědnost, samostatnost a vůli pro zlepšování úrovně zdatnosti.
- Uvádíme konkrétní příklady pohybových aktivit i modelové situace sportovních her.

Kompetence komunikativní

Učitel

- Vytváříme různé varianty pohybových her a tím různé způsoby upoutání pozornosti k pohybovým aktivitám.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- Motivujeme k práci i spolupráci všechny členy skupiny při sportovních hrách a utkáních. Při pohybových aktivitách monitorujeme situaci ve skupinách.
- Dáváme prostor všem žákům podle jejich individuálních pohybových předpokladů.
- Dodáváme sebevědomí, opravujeme nedostatky pohybové činnosti a doporučujeme způsoby odstranění chyb v provedeném pohybu.

Kompetence občanské

Učitel

- Zdůrazňujeme kladné stránky osobnosti, podporujeme spolupráci a chválíme za hru v duchu fair-play.

Kompetence pracovní

Učitel

- Nabádáme k opatrnosti při cvičení a ohleduplnosti při soutěžích a sportovních hrách.
- Jasně vymezíme pravidla her a soutěží, vysvětlíme jejich důležitost.

- Vedeme k osobní odpovědnosti za vlastní bezpečnost při pohybových činnostech a pohybu

5.8.2.Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 1., 2., 3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti. P: Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• nacvičuje základní cviky pro správné držení těla • zvyšuje pohybový rozsah a obratnost • pravidelně cvičí, cvičení se stává součástí zdravého životního stylu • správně dýchá při relaxačních cvičeních podle slovního vedení učitele • rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	**Činnosti ovlivňující zdraví** *1. ročník* • význam pohybu pro zdraví • vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne • správné držení těla a správné dýchání při jednoduchých cvicích *2. ročník* • správné držení těla a správné dýchání při složitějších pohybech • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu *3. ročník* • zvyšování pohybového rozsahu a obratnosti • automatizace správného držení těla při známých pohybech	-OSV2/INT- moje tělo -OSV1/INT-cvičení dovednosti zapamatování
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché zdravotně zaměřené činnosti jednotlivce	• cvičí protahovací a napínací cvičení jako cvičení relaxační nebo průpravná nebo kompenzační (volená podle následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků) • provádí cvičení pro kloubní pohyblivost a pohybovou obratnost	*1. ročník* • základní pojmy spojené se základními druhy cvičení, základními polohami a pohyby zdravotně zaměřených činností *2. ročník* • základní pojmy spojené s různými druhy cvičení • pohyblivost a koordinace pohybů jednotlivých typů cvičení • napínací a protahovací cvičení	

		3. ročník • protahovací, relaxační a kompenzační cvičení	
Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy. P: Dodržuje základní zasady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách.	• vhodně se oblékne na hodinu tělesné výchovy podle pokynu učitele • respektuje učitelem opakovaná pravidla bezpečnosti při hrách v tělocvičně, na hřišti, při cvičeních náčiním nebo na nářadí	*1. ročník* • bezpečnost při pohybových činnostech pod vlivem učitele • bezpečná příprava a ukládání náčiní *2. ročník* • bezpečnost při pohybových činnostech s vlastním uvědomováním *3. ročník* • bezpečnost při pohybových činnostech se stává samozřejmostí	
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Zaujímá správné základní cvičební polohy.	**ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA** • dodržuje správné způsoby držení těla • provádí jednoduchá cvičení související s vlastním oslabením	**Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení**: • *1.ročník* • prevence, pohybový režim, zásady správného držení těla v základních polohách, dechová cvičení v jednoduchých polohách pod jasným slovním vedením učitele • *2.ročník* • pravidelný pohybový režim, • zásady správného držení těla v dalších polohách, • dechová cvičení při jednoduchých cvičeních pod slovním vedením učitele • *3.ročník* • správné držení těla při různých pracovních činnostech, • dechová cvičení prováděná s větším důrazem na samostatnost • vnímání pocitů při cvičení	*Čj 1, 2-správné držení těla při psaní a čtení
Zvládá v souladu s individuálními	• koordinuje základní pohyby	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových**	

předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení.	• zvyšuje pohybový rozsah a obratnost • spolupracuje při pohybových hrách a aktivitách • osvojené pohybové dovednosti provádí podle svých pohybových předpokladů a schopností a zlepšuje se	**dovedností.** • <u>Pohybové hry:</u> *1. ročník* • jednoduché hry s využitím kruhů, krabic, míčků, papíru, gymnastických míčů, apod., • vybíjená „každý každým“ na malém prostoru 2. *ročník* • hry s využitím kruhů, krabic a gymnastických míčků • vybíjená „každý každým“ na větším prostoru • *3.ročník* • hry s kruhy, míči, hry s pravidly • vybíjená dvou družstev na polovičním hřišti <u>Základy gymnastiky</u>: • pojmy, základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní • svalové napětí a uvolnění celého těla • vhodně zvolené oblečení pro gymnastiku, u dívek zdůraznit úpravu vlasů A k r o b a c i e: *1. ročník* • průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed a vzad *2. ročník* • kotoul vpřed a vzad *3. ročník* • kotoul vpřed do roznožení, kotoul vzad do stoje P ř e s k o k	-OSV 3/INT-cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle. -OSV2/INT-moje tělo

		1. ročník • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku. • na můstku postupně pouze s výskokem na nízkou bednu *2. ročník* • průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku s výskokem na vyšší bednu *3. ročník* • gymnastický odraz z můstku s výskokem na vyšší bednu doplněný vzpřímeným seskokem H r a z d a *1. ročník* • cvičením na žebřinách posiluje paže pro následné cvičení na hrazdě • vis na hrazdě • *2., 3. ročník* • ručkování ve visu na hrazdě K l a d i n k a *1. ročník* • chůze po lavičce *2. ročník* • chůze po otočené lavičce *3. ročník* • chůze po kladince s dopomocí <u>Rytmické a kondiční formy</u> <u>cvičení:</u> *1. ročník*	-MKV 1/INT-jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky. -OSV3/INT- cvičení vůle

		• soustředění na hudební a rytmický doprovod: • chůze, běh, poskoky, obraty • cvičení na míčích s hudbou *2. ročník* • vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie • základní estetický pohyb těla a jeho částí (kombinace chůze, běhu, poskoků, obratů), vyjádření rytmu pohybem • cvičení na míčích s hudbou rytmicky náročnější *3. ročník* • kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, cvičení na míčích s hudbou, tvořivé vyjádření rytmu pohybem <u>Základy atletiky:</u> • základní pojmy týkající se běhů, skoků a hodů • zjednodušené startovní povely a signály, vhodné oblečení, průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti B ě h *1. ročník* • rychlý běh na 20 až 50 m • motivovaný běh v terénu, běh prokládaný chůzí, základy polovysokého startu *2. ročník* • rychlý běh na 50 až 60 m, • delší motivovaný běh v terénu, základy nízkého startu. *3. ročník* • rychlý běh na 60 m, nízký a vysoký start, startovní povely	

		S k o k *1. ročník* • skok do dálky z místa, skok do dálky s rozběhem, • odraz z pásma širokého 50cm, • rozběh 3 až 4 dvoukroky *2. ročník* • skok do dálky s rozběhem, užší pásmo odrazu a delší rozběh *3. ročník* • skok do dálky –příprava spojení rozběhu s odrazem • H o d *1. ročník* • hod míčkem z místa 2. *ročník* • hod z chůze 3. *ročník* • hod s rozběhem <u>Základy sportovních her:</u> • základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, základní sportovní hry *1. ročník* • držení míče obouruč, • manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě • průpravné hry *2. ročník* • držení míče obouruč, manipulace s míčem v pohybu	-EV 4/INT-náš životní styl, prostředí a zdraví

		• složitější průpravné hry *3. ročník* • manipulace s míčem jednoruč i obouruč na místě i v pohybu, vyvolenou i opačnou rukou, nohou • utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • <u>Plavání:</u> • *2., 3. ročník* • základní plavecká výuka, • hygiena plavání, • adaptace na vodní prostředí, • základní plavecké dovednosti, • jedna plavecká technika <u>Hry na sněhu</u> • *1., 2. ročník* • vzhledem k možnosti rekreační oblasti Palava ¨ • poučení o bezpečnosti při hrách na sněhu, bobování <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> • *1.ročník* • základní pojmy spojené s vycházkami • způsob pohybu v terénu, chování v přírodě • oblečení pro turistiku, obsah batohu • základní zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě • elementární ochrana přírody • chůze v terénu do 4km a orientace v přírodě, ukrytí, přístřešek • *2.ročník* • stravování a pití na turistické akci • aplikace pohybových her v přírodním prostředí • chůze v terénu do 5 km a orientace v přírodě,	

		ukrytí, přístřešek • *3. ročník* • základní turistické značky, orientace v přírodě podle přírodních úkazů • chůze v terénu do 6km a orientace v přírodě, ukrytí, přístřešek	
Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.	• spolupracuje při jednoduchých pohybových činnostech a soutěžích	*1. ročník* • štafetové jednoduché hry *2. ročník* • štafetové složitější hry 3. *ročník* • soutěže skupin	-OSV2/INT-moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí -OSV 7/INT-péče o dobré vztahy, podpora, pomoc
Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. P: Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů.	• reaguje na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na jiné podněty – slovní, gestikulační,…) • chová se v duchu fair play • ocení, když spolužák jedná podle zásady fair play • zná pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží)	• **Činnosti podporující pohybové učení** *1. ročník* • smluvené povely, základní orientace v prostoru *2. ročník* • organizace činností ve známém prostředí *3. ročník* • pravidla her, soutěží	-OSV2/INT-moje vztahy k druhým lidem, moje psychika, -OSV3-/INT regulace vlastního jednání, OSV4/INT-dovednosti zvládání stresových situací -OSV8/INT-řeč těla, řeč zvuků a slov, komunikace v různých situacích -OSV 9/INT-seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	• Zvládá základní plavecké dovednosti	• 2. ročník 20 hodin	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky záchrany a bezpečnosti	• Zvládá jeden plavecký způsob dle svých schopností, je seznámen s prvky záchrany a bezpečnosti	• 3. ročník 20 hodin	

5.8.2 Název předmětu: TĚLESNÁ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 4, 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti P:Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu.	• upevňuje návyky správného držení těla, • provádí základní i složitější cviky vedoucí ke správnému držení těla • stále zvyšuje pohybový rozsah a obratnost • pravidelně cvičí a tím získává návyk pravidelného pohybu jako součásti zdravého životního stylu • správně dýchá při kompenzačních cvičeních s menším slovním vedením učitele • rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • zdokonaluje se v relaxačních, průpravných, kompenzačních cvičeních	**Činnosti ovlivňující zdraví** *4. ročník* • správné držení těla a správné dýchání s důrazem na osobní uvědomování si *5. ročník* • správné držení těla a připomínání učitele (žák projevuje přiměřenou samostatnost) • pohybový rozsah a obratnost • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	-OSV 1/INT- cvičení dovednosti zapamatování -OSV 2/INT-moje tělo -OSV 3 /INT-cvičení sebekontroly
Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka P: Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.	• dodržuje pravidla hygieny a bezpečnostní pravidla chování při pohybových aktivitách ve známém i neznámém prostředí • při úrazu spolužáka přiměřeně reaguje	*4. ročník* • organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek *5. ročník* • první pomoc v podmínkách TV	-OSV 4 /INT-dovednost zvládání stresových situací , hledání pomoci při potížích *Čjs5-první pomoc
	• aktivně se podílí na činnosti ovlivňující zdraví • podílí se na realizaci vlastního pohybového režimu	• *4. ročník* • pohybové akce a soutěže školy • *5.ročník* • pohybové aktivity v místě bydliště	*Čjs5-zdravý životní styl
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	**ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA**	• *4. ročník*	*Čjs4-vhodné oblečení na sport

Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením optimálním počtu opakování P: Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením.	• pravidelně provádí speciální vyrovnávací cvičení • cvičí cviky korigující vlastní oslabení v optimálním množství	• pohybový režim, vhodné oblečení a obutí, zásady správného držení těla, dechová cvičení *6. ročník* • vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her. P: Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností.	• koordinuje složitější pohyby • zvyšuje pohybový rozsah, obratnost a vytrvalost • spolupracuje při pohybových hrách, soutěžích a aktivitách • zlepšuje osvojené pohybové dovednosti • vytváří různé varianty osvojených pohybových her	**Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností.** <u>Pohybové hry:</u> *4. ročník* • hry s důrazem na spolupráci, • s využitím kruhů, krabic, míčků, papíru, gymnastických míčů, apod. *5. ročník* • různé varianty osvojených her, soutěží, aktivit <u>Základy gymnastiky</u>: • pojmy, cvičební polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní • svalové napětí a lépe zvládnuté uvolnění celého těla • vhodně zvolené oblečení pro gymnastiku A k r o b a c i e: • *4. ročník* • kotoul vpřed a vzad, jejich modifikace (např. střídání kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul přes spolužáka) • *5. ročník* • kotoul vpřed a vzad, kotoul plavmo a další modifikace v návaznosti na stoj na lopatkách a výskokem	

		P ř e s k o k • *4. ročník* • gymnastický odraz z můstku • přípravná cvičení na roznožku a skrčku • *5. ročník* • roznožka nebo skrčka přes kozu našíř H r a z d a • *4. ročník* • ručkování ve visu na hrazdě • *5. ročník* • nácvik na výmyk K l a d i n k a • *4. ročník* • chůze bez dopomoci • *5. ročník* • chůze bez dopomoci a různé modifikace chůze, pohled na konec kladiny, paže propnuté <u>Základy atletiky:</u> • pojmy: discipliny, názvy částí atletického hřiště, úprava doskočiště v lepším provedení • startovní povely a signály • techniky běhů, skoků a hodů • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti B ě h • *4., 5. ročník* • některé prvky běžecké abecedy • rychlý běh do 60 m	-OSV 8/INT-řeč těla -OSV 3/INT-cvičení vůle

		• vytrvalý běh do 1 000 m • *5. ročník* • běh v terénu • základy nízkého startu, polovysoký start S k o k • *4. ročník* • skok do dálky s rozběhem, spojení odrazu s rozběhem • *5. ročník* • skok do dálky s rozběhem • příprava rozběhu vzhledem k individuálním potřebám H o d • *4. ročník* • hod míčkem z rozběhu • *5. ročník* • spojení rozběhu s odhodem <u>Základy sportovních her:</u> • základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, základní sportovní hry • základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her *4. ročník*: • držení míče jednoruč, obouruč, průprava k udržení míče pod kontrolou družstva, střelba obouruč, základní přihrávky rukou a nohou, průpravné hry, průpravná utkání podle zjednodušených pravidel minisportů: • minifotbal, přehazovaná, vybíjená na celé ploše	-OSV 7/INT-péče o dobré vztahy, podpora, pomoc -OSV 9/INT-rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, dovednost navazovat na druhé, pozitivní myšlení, Rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (řešení konfliktů)

		tělocvičny • *5. ročník*: • držení míče jednoruč a obouruč, udržet míč pod kontrolou družstva, vedení míče driblinkem, střelba jednoruč i obouruč, základní přihrávky rukou i nohou, i opačnou rukou i nohou, minibasketbal, minifotbal, přehazovaná <u>Hry na sněhu</u> • *4. , 5. ročník* • poučení o bezpečnosti při hrách na sněhu, sáňkování <u>Turistika a pobyt v přírodě</u> • *4. ročník* • další pojmy spojené s pěší turistikou • základy ochrany přírody a orientace v terénu, ukrytí, přístřešek • *5. ročník* • pojmy spojené s orientací podle mapy a buzoly • základy ochrany přírody a orientace v terénu, ukrytí, přístřešek •	-EV 4/INT-náš životní styl, prostředí a zdraví
Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti P: Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti.	• zhodnotí výkon svůj i výkon spolužáka • vhodně reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	**Činnosti podporující pohybové učení** • *4. ročník* • měření některých výkonů • hodnocení některých výkonů • *5. ročník* • měření výkonů • hodnocení výkonů	
Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí	• adekvátně reaguje na povely učitele (nejen na píšťalku, ale i na jiné podněty – slovní,	• *4. ročník* • fair play	-OSV 2/INT -mé chování, moje vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané

zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví. P: Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play. Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	gestikulační,…) • ocení, když spolužák jedná podle zásady fair-play • respektuje při pohybových aktivitách opačné pohlaví a v některých případech rozlišuje intenzitu svého pohybu při hře	• *5. ročník* • olympijské ideály a fair play (zjednodušeně)	sebepojetí -OSV 9/INT- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• užívá základní osvojené tělocvičné názvosloví a dokáže cvičit podle jednoduchého nákresu nebo jednoduchého popisu cvičení	• *4. ročník* • smluvené signály, povely v širším rozsahu • základní tělocvičné názvosloví • *5. ročník* • tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	-OSV 8/INT-řeč těla, řeč zvuků a slov
Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.	• zorganizuje soutěž pro třídu	• *4.. ročník* • základní organizace prostoru a činnosti při soutěži • *5. ročník* • vyhodnocení soutěže	
Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky.	• dokáže změřit, zaznamenat, porovnat výkon s předcházejícími výkony	*4. ročník* • měření některých výkonů *5. ročník* • porovnání některých výkonů	
Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	• orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a akcích ve škole i mimo školu • sleduje nástěnky ve škole věnované tělesným aktivitám a soutěžím	*4. ročník* • některé zdroje informací o pohybových činnostech *5. ročník*	-MEV 1/INT- rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných

	• na internetu, v tisku, z rozhlasu popř. televize najde informace o sportovních akcích	• další zdroje informací o pohybových činnostech	
Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	•		Plavecký výcvik uskutečněn ve 2. – 3. ročníku dotací 2x 20 hodin
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky záchrany a bezpečnosti	•		Plavecký výcvik uskutečněn ve 2. – 3. ročníku dotací 2x 20 hodin

5.8.2.b/Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6. – 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • pravidelné cvičení bere jako součást zdravého životního stylu • využívá různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení svých pohybových schopností • podílí se na realizaci svého pohybového režimu. • samostatně zlepšuje úroveň své zdatnosti • vybere si pravidelnou pohybovou činnost, která ho baví • orientuje se v základní sportovní výzbroji a výstroji	• význam pohybu pro zdraví a vývoj organizmu. • režim dne • nabídka příležitostí pro sport mimo školu • informace o školní tělovýchově a sportu	-OSV1/INT-můj vztah ke mně samému *Vkz6-zdravý životní styl *Vkz6-režim dne -OSV3/INT-organizace vlastního času -OSV4/INT-dovednosti pro pozitivní naladění mysli -OSV4/INT-předcházení stresům -OSV4/INT-dobrá organizace času -OSV4/INT-uvolnění, relaxace
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program.	• má návyky správného držení těla. • vědomě zvládá pohyb • Usiluje o zlepšení obratnosti a koordinace	• cvičení pro správné držení těla, cvičení kompenzační, cvičení vyrovnávací-podle úrovně oslabení, nebo ohrožení jednotlivých žáků • gymnastika • atletika • silová cvičení • vytrvalostní cvičení	-OSV1/INT-můj vztah ke mně samému -OSV3/INT-stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	• zvolí vhodnou obuv, oblečení, případně pomůcky • usiluje o zvětšení rozsahu pohybu • vnímá důležitost rozcvičení • cvičí samostatně podle instrukcí	• význam přípravy organizmu před cvičením • vhodné a nevhodné vybavení pro Tv	
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění prostředí.	• projevuje vůli ke zlepšení svého výkonu poctivým přístupem • chápe škodlivost kouření, alkoholu a užívání drog • registruje škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a výkonnost	• motivační prvky v Tv (soutěže, sledování vlastního zlepšení výkonu, významné sportovní soutěže, význam sportu pro zdraví) • vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport • vhodné a nevhodné pohybové činnosti.škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na	-EV4/INT-prostředí a zdraví -EV4/INT-rozmanitost vlivů prostředí na zdraví *Vkz7,8-návykové látky

		zdraví a pohybovou výkonnost	*Př8-Dýchací a oběhová soustava
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	• dodržuje bezpečností zásady. • reaguje na podněty učitele • dodržuje pravidla bezpečného chování a jednání ve škole i v neznámém prostředí. • má základní hygienické návyky • vnímá a soustředí se na danou činnost • rozumí významu dopomoci a záchrany při cvičení. • poskytuje dopomoc a záchranu při cvičení • dokáže správně reagovat při úrazu spolužáka • zvládá základní údržbu sportoviště	• povely, signály, znamení a gesta • první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci, bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech • příprava a úklid nářadí a náčiní • údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výzbroj a výstroj • pravidelné mytí po pohybových aktivitách	-EV4/INT-možnosti a způsoby ochrany zdraví *Vkz6-vyhledání pomoci *Př8-lidské tělo-1. pomoc -EV3/INT-zásada předběžné opatrnosti *Vkz6-základy hygieny
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • vědomě zvládá pohyb při sportovních činnostech a hrách, atletice • zvládá průpravná cvičení pro míčové hry • ovládá techniku kopů, házení, chytání, přihrávek a odbíjení ve sportovních hrách • zvládá základní pohybové činnosti při cvičení na nářadí	• <u>Sportovní hry:</u> • označení a vybavení hřišť • základní role ve hře • pravidla zjednodušených her • průpravné sportovní hry • držení míče pod kontrolou družstva • dopravení míče z obranné poloviny na útočnou a zakončení střelbou • situace jeden proti jednomu • pohyb s míčem a bez míče • chytání míče rukama • tlumení míče nohou • vedení míče • střelba na koš • střelba jednoruč na branku • střelba placírkou a nártem • sbírání odpálených míčů • chytání míčů ze vzduchu • pálkování ze stativu • <u>Atletika:</u> • pojmy, discipliny, části běžecké dráhy a skokanských sektorů, pomůcky pro měření a	-OSV/INT1-cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

		úpravu sportoviště. • základní technika běhů, skoků a hodů, startovní povely, základní způsoby měření • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické discipliny • běžecká abeceda, 60m, 1 000 m, běh v terénu, nízký start, polovysoký start, • skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna, • skok do výšky, průpravná cvičení s výskokem na švédskou bednu, • skok přes gumu • hod míčkem bez rozběhu, spojení rozběhu s odhodem • <u>Gymnastika:</u> • základní cvičební polohy, postoje, pohyby paží,nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní. Kotoul vpřed a jeho modifikace, kotoul vzad. průpravná cvičení pro stoj na rukou.,průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku a na trampolínách, roznožka přes kozu našíř průpravná cvičení pro výmyk, výmyk s dopomocí. Přešvihy ve sporu s dopomocí, náskok do vzporu, sešin vpřed • Dívky: • chůze bez dopomoci po kladině, různé druhy chůze a obratů • <u>Bruslení.</u> • zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě samostatné obutí • jízda vpřed. • <u>Lyžování.</u>	

		• základní pojmy související s lyžováním, výzbrojí, výstrojí a terénem • zásady pohybu v zimní krajině. • zásady mazání, ochrana očí a pokožky, průpravné cvičení pro seznámení se sněhem • nošení, odepínání lyží • výstupy, obraty. • Běh střídavý, jízda odpichem soupaž, odšlapování, zastavování, přejíždění terénních nerovností. Brzdění přívratem, vlnovka, základní oblouk, sjíždění upraveného svahu, jízda na vleku. • Turistika • pobyt v přírodě, přeprava v různých dopravních prostředcích, způsob pohybu v terénu, chůze a orientace v terénu, ukrytí, přístřešek • Úpoly a úpony • význam pro sebeobranu, přetahy, přetlaky, pády. • Koordinační, kompenzační a relaxační cvičení. • základní pojmy, polohy a činnosti, význam cvičení a jejich použití v denním režimu • správné držení těla při zvedání břemen, význam soustředění při cvičení, strečink, • cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení nebo ohrožení žáků	*Z6/INT-práce s buzolou
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	• zvládá své chování a jednání při úspěchu a neúspěchu. • Hodnotí kvalitu pohybové činnosti a reaguje na pokyny k odstranění chy.	• sledování vlastního výkonu • hledání zjevných nedostatků při vlastní pohybové činnosti na podnět učitele	-OSV2/INT- druzí jako zdroj poznání o mně
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka,	• **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** • rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, • orientuje se v pravidlech sportovních her a	• pravidla sportovních her a disciplin ve zjednodušené formě. • základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním	

čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	disciplín, • samostatně komunikuje o průběhu a výsledcích soutěží, orientuje se v informacích o tělovýchovných aktivitách a sportovních akcích ve škole i mimo ni	• názvy částí areálu • základní tabulka a určování pořadí • školní informační systém • základní zdroje informací o tělovýchově a sportu z televize, rozhlasu, internetu, časopisů.	*Inf4-5-Internet
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným," respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	• závodí, soutěží a jedná v duchu zásad fair play • pomáhá slabším spolužákům a ocení jejich zlepšení • dokáže poradit méně zdatným spolužákům	• jednání fair-play • význam pomoci slabším spolužákům • základy dopomoci • základní olympijské myšlenky	-OSV7/INT- podpora a pomoc *Vo6-Člověk ve společnosti -VDO2/INT-vztah k jinému -EV3/INT-ochrana přírody při sportovních akcích
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	• • při kolektivních soutěžích podřizuje zájmy družstv • spolupracuje při týmových činnostech • respektuje ostatní	• základy obrany a útoku ve sportovních hrách. • činnosti jednotlivce v souvislosti s herním projevem družstva	-OSV6/INT-vzájemné poznávání ve skupině -VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	• dodržuje pravidla. • vnímá povely učitele • při sledování sportovního klání fandí v duchu fair play	• základy pravidel sportovních her a činností • základní názvosloví a gesta rozhodčích a učitele • základy chování sportovního fanouška	-OSV9/INT-řešení konfliktů -OSV9/INT- etické zvládání situace soutěže -VDO2/INT- příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů -MKV2/INT-uplatňování principů slušného chování
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	• snaží se o organizaci jednoduché hry • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	• zjednodušené sportovní hry prováděné samostatně i v družstvech. • streetball, obíhaná, vybíjená, přehazovaná, kopaná, honičky)	-VDO1/INT- formy participace žáků na životě školy

Spravuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	• dokáže výkon změřit a zaznamenat	• měření výkonu, zaznamenání, seřazení podle výkonu	
Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	• cílevědomě a soustavně koriguje rizika zdravotního oslabení	• konkrétní zdravotní oslabení, funkce a zaměření pohybu ve zdravém životním stylu, základy rozvoje tělesné zdatnosti, základní prostředky regenerace sil, kompenzace jednostranného zatížení a vyrovnávání zdravotního oslabení	
Zařezuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení.	• Dbá na správné provedení vyrovnávacích cvičení, • zařazuje je pravidelně	• lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp , rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy, adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; orientace v prostoru	
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení.	• vyhýbá se činnostem, které by mohli zhoršit jeho zdravotní oslabení	• nevhodné činnosti: protahovací cvičení prováděná až do prahu bolesti; švihová cvičení bez předchozího zahřátí a protažení svalů a svalových úponů; rychlostně silová a koordinačně i fyziologicky náročná cvičení bez dostatečné přípravy organismu; opakovaná vytrvalostní cvičení dlouhodobého charakteru v časově krátkém sledu bez dostatečné regenerace organismu; činnosti v nevhodných polohách zatěžující klouby a páteř, podporující svalovou nerovnováhu; cvičení s náčiním nad 15% hmotnosti žáka; náročnější izometrická	

		cvičení (především se zadrženým dechem); jógová cvičení a jiná specifická cvičení náročná na přesné provedení; cvičení v nevhodných hygienických, klimatických a ekologických podmínkách; cvičení neodpovídající konkrétnímu zdravotnímu stavu (při dlouhodobé změně zdravotního stavu, při rekonvalescenci)	

5.8.2.b/Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu TĚLESNÁ VÝCHOVA **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.-9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem.	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** • pravidelné cvičení bere jako součást zdravého životního stylu • využívá různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení svých pohybových schopností • podílí se na realizaci svého pohybového režimu. • samostatně zlepšuje úroveň své zdatnosti • bere pohyb jako kompenzaci sedavého způsobu života • vybere si pravidelnou pohybovou činnost, která ho baví • orientuje se v základní sportovní výzbroji a výstroji	• preventivní význam zdravotně zaměřených činností • funkce pohybu ve zdravém životním stylu • význam sledování základních tělesných parametrů • pro zdraví • význam pohybu pro zdraví a vývoj organizmu • význam biorytmů pro zdraví a tělesnou aktivitu • význam hodnot srdeční frekvence při sportu • nabídka příležitostí pro sport mimo školu • informace o školní tělovýchově a sportu • základní zdroje informací o tělesné výchově a sport	-Vkz6-zdravý životní styl -OSV1/INT-můj vztah ke mně samému -OSV3/INT-organizace vlastního času -Vkz8-civilizační choroby-prevence -OSV4/INT-dovednosti pro pozitivní naladění mysli -OSV4/INT-předcházení stresům -Vkz6-režim dne *Př8-řídící soustava *Př8-oběhová soustava -OSV4/INT-dobrá organizace času -OSV4/INT-uvolnění, relaxace *Inf4-5-Internet
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program.	• dbá na správné držení těla • vědomě zvládá pohyb • usiluje o zlepšení obratnosti a koordinace	• rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním) sportem • cvičení pro správné držení těla, cvičení kompenzační,cvičení vyrovnávací-podle úrovně oslabení, nebo ohrožení jednotlivých žáků • gymnastika • atletika • silová cvičení • vytrvalostní cvičení	-OSV1/INT-můj vztah ke mně samému -OSV3/INT-stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly.	• zvolí vhodnou obuv, oblečení, případně pomůcky • usiluje o zvětšení rozsahu pohyb • vnímá důležitost rozcvičení pro další pohybovou	• zásady bezpečného pohybu • význam přípravy organismu před cvičením • strečink a jeho význam	

	činnost • cvičí samostatně podle instrukcí		
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím. Upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění prostředí.	• projevuje vůli ke zlepšení svého výkonu poctivým přístupem a dovolenými prostředky. • snaží se udržet dobrý zdravotní sta. v • registruje škodlivý vliv kouření, alkoholu a drog na zdraví a výkonnost.	• motivační prvky v tv (soutěže, sledování vlastního zlepšení výkonu, významné sportovní soutěže, význam sportu pro zdraví) • vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport. • vhodné a nevhodné pohybové činnosti • škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost • ekologické chování při sportu v přírodě	-EV4/INT-prostředí a zdraví -EV4/INT-rozmanitost vlivů prostředí na zdraví -Vkz6-8-návykové látky
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu. Předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost.	• dodržuje bezpečností zásady • reaguje na podněty učitele • dodržuje pravidla bezpečného chování a jednání ve škole i v neznámém prostředí. • má základní hygienické návyky • vnímá a soustředí se na danou činnost • poskytuje dopomoc a záchranu při cvičení. • dokáže správně reagovat při úrazu spolužáka a poskytnout základní první pomoc • zvládá základní údržbu sportoviště. • všímá si možných závad na sportovišti. • při zátěži pozná, že je zdravotně oslaben.	• první pomoc při poraněních, přivolání pomoci, bezpečný pohyb a chování i v méně známých prostorech, přežití v přírodě, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy a tepla • příprava a úklid nářadí a náčiní • údržba cvičišť. Péče o náčiní a vlastní výzbroj a výstroj. • hygiena při pohybových aktivitách	*Př8-1.pomoc -Vkz8-1.pomoc -EV4/INT-možnosti a způsoby ochrany zdraví -EV3/INT-zásada předběžné opatrnosti
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech.	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** • vědomě zvládá pohyb při sportovních činnostech a hrách • zvládá průpravná cvičení pro míčové hry • ovládá techniku kopů, házení, chytání, přihrávek a odbíjení ve sportovních hrách • zvládá základní pohybové činnosti při cvičení na nářadí	**Sportovní hry** • označení a vybavení hřišť a jejich souvislost s pravidly • herní role a funkce, příprava a organizace utkání • průpravné sportovní hry • držení míče pod kontrolou družstva situace dva na jednoho • útočná kombinace založená na hoď a běž, činnost brankáře	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

		• dopravení míče z obranné poloviny na útočnou, založení útoku a zakončení střelbou • standardní situace • situace jeden proti jednomu • pohyb s míčem a bez míče, nabíhaní do volného prostoru • zabíhání při baseballu a softballu • chytání míče rukama • tlumení míče nohou • vedení míče • střelba na koš • střelba jednoruč na branku • střelba placírkou a nártem • sbírání odpálených míčů a rozehra po metách • pohyb běžců po metách • chytání míčů ze vzduchu • pálkování nadhozeného míče **Atletika** • základní pravidla atletických soutěží • rozhodování o umístění při skocích a hodech • příprava a úprava sportoviště • technika běhů, skoků a hodů, startovní povely, základní způsoby měření • průpravná cvičení pro jednotlivé atletické discipliny • běžecká abeceda, 60m, 1 500 m, běh v terénu, nízký start, polovysoký start, štafetový běh • skok do dálky • skok do výšky, průpravná odrazová cvičení • hod míčkem • vrh koulí, z místa, sun, spojení sunu s vrhem **Gymnastika**: • základní cvičební polohy, postoje • pohyby paží, nohou, trupu • názvy používaného nářadí a náčiní	

		• kotoul vpřed a jeho modifikace • kotoul vzad, kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu a stoje na rukou • přemet stranou, stoj na rukou • průpravná cvičení pro nácvik odrazu z můstku a na trampolínách., skrčka přes bednu našíř • výmyk, přešvihy únožmo ve vzporu. toč vzad s dopomocí • salto vpřed s odrazem z trampolínky Dívky: • chůze bez dopomoci po kladině, různé druhy chůze a obratů **Bruslení** • zásady bezpečnosti a hygieny při pohybu na ledě jízda vpřed • překládání, jízda vzad **Turistika** • pobyt v přírodě, přeprava v různých dopravních prostředcích, způsob pohybu v terénu, chůze v terénu, orientace, rozvoj pohybových dovedností a kondičních předpokladů s využitím terénu **Úpoly a úpony** • význam pro sebeobranu, přetahy, přetlaky, pády, pád kotoulem přes rameno, střehové postoje, boj o únik z držení na zemi **Koordinační, kompenzační a relaxační cvičení.** • základní pojmy, polohy a činnosti, význam cvičení a jejich použití v denním režimu • cvičení pro vyrovnávání svalových disbalancí • správné držení těla při zvedání břemen • význam soustředění při cvičen, strečink • cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení nebo	*Z6-práce s buzolou

		ohrožení žáků	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	• zvládá své chování a jednání při úspěchu a neúspěchu • hodnotí kvalitu pohybové činnosti a snaží vědomě se odstranit případné nedostatky	• sledování a hodnocení vlastního výkonu, porovnání s ostatními • hledání zjevných nedostatků při vlastní pohybové činnosti samostatně, ve dvojicích a ve skupinách	-OSV2/INT- druzí jako zdroj poznání o mně
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu.	• **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** Rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví. • Orientuje se v pravidlech sportovních her a disciplín. • Samostatně komunikuje o průběhu a výsledcích soutěží. • Orientuje se v informacích o tělovýchovných aktivitách a sportovních akcích ve škole i mimo ni.	• základní názvosloví sportovních činností • pravidla sportovních her a disciplin ve zjednodušené formě • základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním • názvy částí sportovních areálů • základní tabulka a určování pořadí • školní informační systém • základní zdroje informací o tělovýchově a sportu z televize, rozhlasu, knih, internetu, časopisů	
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným,¨ respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu.	• závodí, soutěží a jedná v duchu zásad fair play • vnímá sportovní činnost jako možnost setkávání s přáteli i novými lidmi • pomáhá slabším spolužákům a ocení jejich zlepšení • dokáže poradit méně zdatným spolužákům • chápe spojitost mezi pojmy sport a přátelství	• rozdíly mezi tělesným cvičením a sportem dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých oslabených a handicapovaných • jednání fair-play • význam pomoci slabším spolužákům • dopomoc a záchrana při cvičení • základní olympijské myšlenky	*Př8-lidské tělo -OSV7/INT- podpora a pomoc -VDO2/INT-vztah k jinému -EV3/INT-ochrana přírody při sportovních akcích *Vo6-člověk ve společnosti
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji.	• vnímá důležitost spolupráce a organizace při cvičení a hrách • při kolektivních soutěžích podřizuje zájmy družstvu • spolupracuje při týmových činnostech • respektuje ostatní.	• obrana a útok ve sportovních hrách, úkoly • vyplývající z herních funkcí a rolí ve hře • činnosti jednotlivce v souvislosti s herním projevem družstva	-OSV6/INT-vzájemné poznávání ve skupině -VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce
Rozlišuje a uplatňuje práva a	• dodržuje pravidla a ovládá základní způsoby	• základy organizace sportovních utkání, soutěží a	-OSV9/INT-řešení konfliktů

povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora.	• rozhodování při hrách a soutěžích. • vnímá povely učitele • při sledování sportovního klání fandí v duchu fair play	závodů • základy pravidel sportovních her a činností • základní názvosloví a gesta rozhodčích a učitele • základy chování sportovního fanouška	-OSV9/INT- etické zvládání situace soutěže -VDO2/INT- příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů -MKV2/INT-uplatňování principů slušného chování
Sleduje určení prvky, pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí.	• dokáže zhodnotit pohybový výkon svých spolužáků i svůj • dokáže porovnat výkon předchozí a současný	• hodnocení pohybového výkonu pomocí měření a srovnávání a využitím videotechniky • základní evidence výkonů	
Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy. Spolurozhoduje osvojované hry a soutěže.	• pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům • za pomoci učitele a spolužáků zorganizuje sportovní turnaj či soutěž na školní úrovni • pomáhá při organizaci meziškolních soutěží	• samostatné rozhodování sportovních utkání v tělesné výchově • základy systému a organizace sportovních soutěží	-VDO1/INT- formy participace žáků na životě školy
Spravuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci.	• dokáže výkon změřit a zaznamenat • zpracuje tabulku turnaje nebo výsledkovou listinu atletické soutěže	• měření výkonu, zaznamenání, seřazení podle výkonu, zapsání výsledků do tabulky, zpracování jednoduché výsledkové listiny	-MEV3/INT-sestavování příspěvků podle kritérií -MEV1/INT-hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov)
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení.	**ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA** • cílevědomě a soustavně koriguje rizika zdravotního oslaben	• složky zdravotně orientované tělesné zdatnosti • kardiovaskulární zdatnost, svalová zdatnost • pohyblivost, množství podkožního tuku • zásady rozvoje aerobní a svalové zdatnosti, vytrvalosti a pohyblivosti • výběr pohybových činností • zatěžování, odpočinek • konkrétní zdravotní oslabení	
Zařezuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	• dbá na správné provedení vyrovnávacích cvičení, zařazuje je pravidelně	• lokální a celková relaxace • správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen • protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle • posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu	

		• zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu • uvolňování páteře • rotační cvičení • správný dýchací stereotyp, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž • cvičení koordinace a rovnováhy, adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému • koordinace pohybu; rovnovážné polohy; orientace v prostoru	
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	• vyhýbá se činnostem, které by mohli zhoršit jeho zdravotní oslabení	Nevhodné činnosti: protahovací cvičení prováděná až do prahu bolesti; švihová cvičení bez předchozího zahřátí a protažení svalů a svalových úponů; rychlostně silová a koordinačně i fyziologicky náročná cvičení bez dostatečné přípravy organismu; opakovaná vytrvalostní cvičení dlouhodobého charakteru v časově krátkém sledu bez dostatečné regenerace organismu; činnosti v nevhodných polohách zatěžující klouby a páteř, podporující svalovou nerovnováhu; cvičení s náčiním nad 15% hmotnosti žáka; náročnější izometrická cvičení (především se zadrženým dechem); jógová cvičení a jiná specifická cvičení náročná na přesné provedení; cvičení v nevhodných hygienických, klimatických a ekologických podmínkách; cvičení neodpovídající konkrétnímu zdravotnímu stavu (při dlouhodobé změně zdravotního stavu, při rekonvalescenci)	

5.9. Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.9.1. Název vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1.a/Charakteristika předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení:
Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti.
Předmět Pracovní činnosti vychází z konkrétních životních situací. Žáci pracují s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Využíváme práce ve dvojicích, skupinové práce, reálně řešíme problémové situace. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.
Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje na 1. stupni čtyři tématické okruhy: **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.**
Na 2. stupni budou mít žáci na naší škole kromě povinného tématického okruhu **Svět práce**, také **Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství.**

Časové vymezení:
Tento předmět se vyučuje od 1. do 9. ročníku 1 hodinu týdně. Na 2. stupni mají žáci v 6. a 7. ročníku **Práce s technickými materiály,** v 9. ročníku **Design a konstruování.** Tematický okruh **Pěstitelské práce a chovatelství** provází žáky v 6., 7. a 8. ročníku, **Svět práce** mají žáci v 8. a 9. ročníku.

Organizační vymezení:
Výuka probíhá v kmenových třídách, v dílnách, na školním pozemku nebo také někdy v přírodě.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacího předmětu Pracovní činnosti (činnosti vedoucí naplňování klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

Učitel

- poskytuje rady a doporučení k osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- objasní používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci pro praktický život
- vede žáky k vytrvalosti a soustavnosti
- směruje žáky při tvorbě pracovních postupů tak, aby dosáhli správného cíle

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k vyhledávání vhodných informací a objevování různých variant řešení
- zadává úkoly s možností uplatnění vlastní tvořivosti a nápadů

Kompetence komunikativní

Učitel

- pomáhá žákům vyjadřovat se k přesnému, výstižnému a logickému vysvětlení myšlenky
- vede k porozumění textové i grafické dokumentace (návody, technické výkresy, …)

Kompetence sociální a personální

Učitel

- snaží se vytvořit dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žáky
- pomáhá orientovat se v různých oborech lidské činnosti
- upozorňuje na důležitost výběru životní a profesní orientace

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- projevuje u žáků pozitivní postoj k tvoření a k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnosti za kvalitu výsledků
- nabádá k opatrnosti a ohleduplnosti, upozorňuje na rizika
- seznámí s pravidly BOZP, 1.pomoci, řádem školy a pracoven a vyžaduje dodržování

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 1.,2.,3.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. P: Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami, vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, využívá své fantazie • provede určitou činnost podle slovního návodu a předlohy	**1.roč.** • mačkání, trhání, lepení, stříhání, vystřihování, překládání a skládání papíru • seznámení se s modelovací hmotou a přírodninami, popř. s jiným netradičním materiálem **2.roč.** • zdokonalování se v obkreslování a vystřihování • skládání obálek do matematiky • vytváření jednoduchých předmětů z papíru, textilu, přírodnin aj. podle vlastní fantazie • modelovací hmota – hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání **3.roč.** • objevování dalších vlastností materiálů (papír, přírodniny, textil, vlna, drát, aj.) • práce podle předlohy • tvoření rozmanitých tvarů, předmětů, zvířat z modelovací hmoty • užití pracovních pomůcek a nástrojů (funkce a využití) • dodržování bezpečnosti práce a udržování pořádku na prac. místě	*Čj1-vyvození písmen *Prv1-ovoce, zelenina -OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání -OSV3/INT-organizace vlastního času -OSV5/INT-rozvoj kreativity *M2,3-čísla-čtverečky
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • užívá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	**1.roč.** • stavby z krychlí • skládání obrazců z geometrických tvarů • práce s jednoduchou stavebnicí	*M1-počítání krychlí *M1-geom. tvary

		2.roč. • tvoření z plošných stavebnic • vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu **3.roč.** • stavění ze stavebnic v prostoru (možnost užití geom. těles) • práce s návodem, předlohou • montážní a demontážní práce	-OSV6/INT- vzájemné poznávání (kolektivní práce) -OSV8/INT-řeč předmětů vytvářených člověkem *M3-geom. tělesa
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování. P: Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky Pečuje o nenáročné rostliny.	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • pozoruje změny přírody v jednotlivých ročních obdobích, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování • provádí základní péči o nenáročné rostliny	**1.roč.** • pozorování změn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích v rámci vycházek do přírody • pokojové rostliny ve třídě-pozorování **2.roč.** • vycházky do přírody – pozorování změn v širších souvislostech • otírání listů, zalévání rostlin • založení herbáře rostlin **3.roč.** • základní podmínky pro pěstování rostlin • rozlišení rostlin okrasných, léčivek, ovoce a zeleniny • pokus-klíčení – pozorování, zaznamenání a zhodnocení výsledků pozorování • pokojové rostliny ve třídě (otírání listů, zalévání, kypření)	*Prv1-roční období -EV2/INT- podmínky života –pozorování, praktické činnosti -EV4/INT-naše obec – příroda *Prv2-rostliny *Prv3-rostliny
PŘÍPRAVA POKRMŮ Připraví tabuli pro jednoduché stolování P: Upraví stůl pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • připraví jednoduché stolování • sestaví jednoduchý jídelníček • chová se vhodně při stolování	**1.roč.** • rozlišení vhodného a nevhodného chování při stolování **2.roč.** • jednoduchá úprava stolu • správné umístění a používání příboru • úprava ovoce a zeleniny za studena	*Prv1-pravidla slušného chování -OSV5/INT- rozvoj kreativity -OSV9/INT-rozvoj individuálních a sociálních dovedností

		3.roč. • sestavení jídelníčku na 1 den • seznámení se s potravinami • jednoduché pohoštění ze studené kuchyně • vhodné chování při jídle	*Prv2-ovoce, zelenina *Prv3-potraviny, stolování

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 4., 5.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. P: Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. P: Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. P: Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu, snaží se hospodárně zacházet s materiálem • poznává zvyky, tradice a řemesla našich předků prostřednictvím tvořivých činností nebo exkurzí • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • upevňuje návyky organizace a plánování práce, bezpečnosti a hygieny práce, udržuje pořádek, • poskytne první pomoc při úrazu	**4.roč.** • rozměřování, stříhání a polepování papíru nebo kartónů, zhotovování složitějších skládanek, výrobky z dalších materiálů (textil, drát, přírodniny, fólie- dle možností) • drobná oprava oděvu (poutko, knoflík), jednoduchý výrobek z textilu • vánoční, velikonoční zvyky a tradice – ozdoby a dekorace • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • bezpečnost, první pomoc **5.roč.** • zhotovování modelů z papíru, pomůcek do různých předmětů, • modelování těles • práce s jednoduchým střihem • využití dalších materiálů (rozlišování a pojmenování druhů zpracovaného materiálu, určení vlastností) • hospodárné zacházení s materiálem • volba vhodných pracovních pomůcek, nástrojů a náčiní vzhledem k použitému materiálu • lidové zvyky, tradice, řemesla (přímá ukázka, video, film, popř. návštěva muzea) • udržování pořádku	*M4-mřížka s nulami (pomůcka) *Čj4-práce s textem -OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání -OSV3/INT-organizace vlastního času -OSV5/INT-rozvoj kreativity *M5-krychle, kvádr *Čj5-práce s texty

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž. Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. P: Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek.	**KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** • provádí sestavování stavebnicových prvků, montuje a demontuje stavebnici • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	**4.roč.** • stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů • sestavování prostorových modelů z kartónových vystřihovánek • práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem • hygiena, bezpečnost, první pomoc **5.roč.** • sestavování obtížnějších modelů (nejlépe pohyblivých) z plastových nebo kovových konstrukčních stavebnic • práce podle vlastní představy spojená s provedením jednoduchého náčrtu • správné názvy nástrojů i součástí stavebnice • dodržování zásad správného zacházení s náčiním u montáží	-OSV6/INT- vzájemné poznávání (kolektivní práce) -OSV8/INT-řeč předmětů vytvářených člověkem *M5-geom. útvary
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování. P: Zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny. P: Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelské pozorování.	**PĚSTITELSKÉ PRÁCE** • provádí pokusy a pozorování na základě jednoduchých pěstitelských činností • orientuje se v jednoduchých zásadách pro pěstování pokojových i jiných rostlin, užívá je při své práci, rozliší setí a sázení rostlin	**4.roč.** • základní podmínky pro rostliny, výživa rostlin • půda a její zpracování, osivo • okopávání a zalévání rostlin • pěstování rostlin (užitek pěstovaných rostlin) • rostliny jedovaté, alergie, rostliny jako drogy • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • hygiena, bezpečnost, první pomoc	*Čjs4-pokus -EV2/INT- podmínky života –pozorování, praktické činnosti

Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. P: Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě.	• volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní při pěstitelské činnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	**5.roč.** • příprava půdy pro setí a sadbu • péče o rostliny, sledování růstu rostlin, záznam pozorování • při péči o rostliny seznamování s různým zahradním náčiním a jeho vhodné použití • ošetřování drobných zranění, dodržování hygieny	-EV4/INT-naše obec – příroda *Čjs5-pokus *Čjs5-první pomoc *Tv5-první pomoc
PŘÍPRAVA POKRMŮ Orientuje se v základním vybavení kuchyně. P: Zná základní vybavení kuchyně Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodržuje pravidla správného	**PŘÍPRAVA POKRMŮ** • orientuje se v základním vybavení kuchyně • provede samostatně přípravu jednoduchého pokrmu, sestaví zdravý jídelníček • dodržuje pravidla společenského chování při	**4.roč.** • rozlišení a pojmenování potřebných věcí v kuchyni • výběr, nákup a skladování potravin – seznámení • sestavení zdravého jídelníčku • příprava jednoduchých snídaní, přesnídávek • pravidla správného stolování, slavnostní prostírání stolu • hygiena, bezpečnost, první pomoc	*M4-slovní úlohy (úsudek) -OSV5/INT- rozvoj kreativity -OSV9/INT-rozvoj individuálních a

stolování a společenského chování P: Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	správném stolování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, • poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	**5.roč.** • technika v kuchyni – historie a význam • zacházení s elektrickými a plynovými spotřebiči v kuchyni • zásady skladování potravin • výběr, nákup a skladování potravin pro přípravu jednoduchého jídla • příprava jednoduchého jídla samostatně nebo ve skupině • udržování pořádku a úklid pracovního místa po vaření • příprava stolu pro servírování připraveného pokrmu, zdobné prvky při úpravě stolu	sociálních dovedností

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu.	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny • pracuje v souladu s řádem školní dílny	***Bezpečnost a hygiena práce*** • řád školní dílny • obecné zásady bezpečnosti práce a hygieny práce	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	• načrtne jednoduché těleso (prostorový náčrt) • načrtne půdorys a nárys jednoduchého tělesa • narýsuje jednoduchý technický výkres	***Základy zobrazování*** • náčrty • pravoúhlé promítání • měřítko • kótování • technický výkres	*M9-základy rýsování
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	• popíše vlastními slovy zpracování dřeva a jeho základní vlastnosti • správně orýsuje materiál • vybere vhodné nástroje pro požadovanou pracovní operaci • určí pracovní postup jednoduchého výrobku • dodržuje vhodné technologické postupy • vypracuje jednoduchý výrobek	***Práce se dřevem*** • vlastnost dřeva, využití dřeva • zpracování dřeva • měření a orýsování • upínání • řezání, rašplování,pilování, broušení • vrtání, dlabání, hoblování • spojování, lepení • povrchové úpravy	-OSV10/INT-řešení problémů -OSV9/INT-komunikace, organizování práce skupiny -EV1/INT-les, kulturní krajina -EV2/INT-energie, přírodní zdroje -EV3/INT-průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, změny v krajině -EV4/INT-naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi *Prv2/3-Věci a činnosti kolem nás *Př7-Nahosemenné rostliny

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY** **5. část: Učební osnovy**
Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu.	**PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY** • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny • pracuje v souladu s řádem školní dílny	***Bezpečnost a hygiena práce*** • řád školní dílny • obecné zásady bezpečnosti práce a hygieny práce	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů
Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku.	• narýsuje technický výkres	***Základy zobrazování*** • pravoúhlé promítání • měřítko • kótování • technický výkres	
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost.	• popíše vlastními slovy základní vlastnosti plastů • správně orýsuje materiál • vybere vhodné nástroje pro požadovanou pracovní operaci • určí pracovní postup jednoduchého výrobku • dodržuje vhodné technologické postupy • vypracuje jednoduchý výrobek	***Práce s plasty a kovy*** • informace o materiálech z plastů a kovů • ruční zpracování • upínání • měření a orýsování • stříhání, řezání, pilování • broušení, vrtání • lepení • tvarování teplem	-OSV10/INT-řešení problémů -OSV9/INT-komunikace, organizování práce skupiny -EV1/INT-kulturní krajina -EV3/INT-průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s odpady, změny v krajině -EV4/INT-naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi *PRV2/3-Věci a činnosti kolem nás *CH8-Prvky *CH9-Deriváty uhlovodíků

5.9.1/b Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI – PĚSTITELSTVÍ A PŘÍPRAVA POKRMŮ 5.část: Učební osnovy

Ročník: 7.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
PĚSTITELSKÉ PRÁCE A PŘÍPRAVA POKRMŮ Pečuje o květiny a využívá je pro výzdobu Připravuje jednoduché pokrmy	**Pěstitelské práce** • seznámí se s vybranými druhy pokojových rostlin.a s principy jejich pěstování • ošetřuje, zalévá a přihnojuje pokojové rostliny • seznámí se s nároky vybraných druhů pokojových rostlin na světlo,teplo,přezimování výživu a zálivku • dokáže využít pokojové rostliny pro výzdobu interiérů • dokáže vhodným způsobem vyzdobit interiér u příležitosti svátků během roku / Vánoce,Velikonoce apod./ **Příprava pokrmů** • seznamuje se s pravidly zdravé výživy • upravuje pokrmy za studena • připravuje jednoduché teplé pokrmy • dodržuje správný postup při přípravě teplé i studené kuchyně	• výživa rostlin • okrasné rostliny (dřeviny, byliny, venkovní, pokojové) • používání rostlin v interiéru a exteriéru • praktické práce • tradiční zvyky • výběr potravin a jejich nákup • příprava pomazánky, ovocného nebo zeleninového salátu • tepelná příprava pokrmu • základní postupy při přípravě pokrmů (polévka, hlavní jídlo, příloha, nápoj, moučník)	*Př 7 – krytosemenné rostliny -EV 2/ Int. význam vody pro život *Př 6 – oběh látek v přírodě *Př 7 – fotosyntéza -EV 2/Int .půda *Př 9 – pedologie *Z 9 – půdy v ČR -EV 1/ Int. lidská sídla,umělé ekosystémy -EV 3/ Int. zemědělství -EV 1/ Int. lidské sídlo
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu.	• seznámí se s různými druhy nářadí a jejich používáním pro různé druhy prací. Používá vhodné pracovní pomůcky , dokáže o ně pečovat a provádět jejich jednoduchou údržbu	• praktické práce	

5.9.1/b Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **PRACOVNÍ ČINNOSTI – PĚSTITELSTVÍ A PŘÍPRAVA POKRMŮ** **5.část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Volí vhodné postupy pro pěstování rostlin.	**Pěstitelské práce** • seznámí se s vybranými druhy léčivých rostlin a jejich využitím pro medicínu,kosmetiku • seznámí se s vybranými druhy koření a jejich využitím při přípravě a zpracování potravin • seznámí se s vybranými druhy jedovatých rostlin a jejich významem negativním i pozitivním pro člověka • pěstuje vybrané druhy léčivých rostlin	• léčivé rostliny • koření • jedovaté rostliny • drogy a jejich nebezpečí zneužívání • Vliv rostlin na zdraví člověka • praktické práce	-EV 1/INT. umělé ekosystémy -EV 2/ INT - půda -EV 2/ INT - voda *Př 7.- krytosemenné rostliny *Z 7.- světadíly *Vkz -6. 7. 8. 9. návykové látky -EV 4/ INT - zdraví, životní styl
Dodržuje technologickou kázeň,zásady hygieny a bezpečnosti práce,poskytne první pomoc při úrazu,včetně úrazu způsobeného zvířaty.	• dodržuje principy hygieny. • dokáže poskytnout základní první pomoc • ví,.kde je lékárnička a jakým způsobem se přivolává lékařská záchranná služba.	• pravidla hygieny • první pomoc	-EV 4/ INT - zdraví *Př 8.- biologie člověka (první pomoc)

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI – SVĚT PRÁCE **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
SVĚT PRÁCE Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	**SVĚT PRÁCE** • stručně popíše charakteristické znaky jednotlivých povolání, rozliší povolání příbuzná a různé skupiny povolání. • uvede příklady kvalifikačních nároků jednotlivých profesí. • rozpozná určité nevýhody vybraných povolání a zvažuje, proč je nebo není ochoten je přijmout nebo nepřijmout. • rozlišuje různé způsoby obživy jako zaměstnání, podnikání, „svobodné povolání“, jejich výhody a nevýhody	• povolání lidí, druhy pracovišť,znaky povolání, • zaměstnání podnikání, „svobodné povolání“, kvalifikace	
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	• popíše jednotlivé složky osobnosti, rozliší složky vrozené a získané • realistickou volbu povolání spojuje se sebepoznáváním • charakterizuje své nejdůležitější osobnostní kvality, rozpozná své silné a slabé stránky, své přednosti, omezení a předpoklady pro různé činnosti. • osobní nedostatky se snaží oslabovat nebo kompenzovat • rozpozná překážky, které mohou profesní volbu negativně ovlivňovat • posoudí, kdo jej může při rozhodování ovlivňovat a jak může být vliv druhých osob na jeho rozhodování prospěšný. • uvede příklady nesprávných rozhodnutí a zhodnotí možné důsledky pro osobní i profesní život člověka..	• složky osobnosti : fyzické parametry, temperament ,schopnosti, dovednosti, vlastnosti, zájmy, • sebepoznání, sebehodnocení, • rozhodování	-OSV2/INT-já jako zdroj informací o sobě,druzí jako zdroj informací omně -OSV11/INT- dovednost rozhodování v situacích všedního dne -MKV1/INT – člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky *Vkz 7 – osobnostní a sociální rozvoj *Vkz 8 – životní hodnoty *Vko 8 – hodnocení svých zvláštností, schopností a omezení *Vko 9 – profesní cesta, životní hodnoty
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr. vhodného vzdělávání	• navštíví příslušný úřad práce, kde se seznámí s náplní jeho poradenské činnosti. • popíše, kde může získat informace o	• informační základna, profesní informace,poradenské služby, • školský a vzdělávací systém v ČR, typy středních	*VDO1/INT- spolupráce s ÚP

	studijních oborech a povoláních. • rozlišuje základní směry středoškolského vzdělávání, uvede jejich klady a zápory v návaznosti na své předpoklady a zájmy. • vyhledává informace o nabídce středních škol v regionu.	škol.	
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	• klade vhodné otázky odbornému poradci v oblasti volby povolání. • sestaví a průběžně hodnotí osobní akční plán přípravy na další vzdělávání a povolání.	• akční plán profesní přípravy	-OSV1/INT-dovednosti pro učení a studium -OSV2/INT-moje učení -OSV3/INT- organizace vlastního času,plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení *Vkz 6,7 – rozvoj komunikace *Vko 9 – vytvoření akčního plánu rozvoje osobnosti

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI – SVĚT PRÁCE **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
SVĚT PRÁCE Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí.	**SVĚT PRÁCE** • usměrňuje a zdůvodní na základě získaných informací a osobních zkušeností svůj dosavadní pohled na vybraná povolání • orientuje se v mapách povolání, schématech, tabulkách, grafech, informace z nich využije pro svou osobní volbu	• mapa povolání, kvalifikační požadavky, • druhy a struktura organizací, formy podnikání	-MKV 2/INT-integrace jedince v profesních vztazích
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy.	• rozpozná rozdíly v přípravě na různá povolání a tyto informace využije při výběru vhodného typu dalšího vzdělávání • zdůvodní, proč jej určitá povolání přitahují a jiná odrazují, tuto skutečnost porovná se svými reálnými předpoklady • porovná požadavky na výkon různých povolání se svými reálnými předpoklady a možnostmi. • realisticky posoudí své aktuální výsledky ve škole,porovná je s požadavky a podmínkami přijetí na vybranou střední školu	• osobní vlastnosti, schopnosti, zdravotní stav, předpoklady ke studiu a výkonu určité profese	-OSV10/INT –zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu -OSV4/INT –dobrá organizace času -OSV 2/INT – sebepoznání a sebepojetí *Vko 8 – sebehodnocení svých schopností, zvláštností a omezení
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání.	• samostatně vyhledává informace o nabídce studijních i učebních oborů z různých zdrojů , pracuje s nimi a využívá je pro své rozhodování o dalším vzdělávání • vyhledává informace o pracovních příležitostech ve zvoleném oboru • uvede základní práva a povinnosti zaměstnance a zdroje informací o pracovněprávních vztazích • rozlišuje podstatné informace od nepodstatných • popíše náplň učebních i studijních oborů • naplánuje si vhodný způsob dosažení vybraného životního cíle	• náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů, • příležitosti na trhu práce	*Vko 8 – zákony týkající se pracovního poměru *Vko 9 – vytvoření akčního plánu na školní rok
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při	• vyplní přihlášku na střední školu, vysvětlí pravidla přijímacího řízení	• přijímací řízení,pracovní příležitosti v regionu, způsoby hledání zaměstnání,	-OSV8/INT – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální

vstupu na trh práce.	• sepíše úřední dopis budoucímu zaměstnavateli • stručně a věcně odpoví na inzerát nabízející uplatnění v určitém povolání a sestaví vlastní inzerát • představí se osobně nebo telefonicky potenciálnímu zaměstnavateli • předvede pohovor s budoucím zaměstnavatelem, kde bude klást vhodné otázky a rozumně na jiné předpokládané odpovídat • popíše způsoby vyhledávání zaměstnání a problémy nezaměstnanosti zvlášť u absolventů škol • napíše strukturovaný životopis. uvede příklady diskriminace na trhu práce	• životopis, pohovor u zaměstnavatele, úřad práce, nezaměstnanost, diskriminace na trhu práce	-OSV9/INT – rozvoj dovedností pro zvládání situací soutěže,konkurence *Vko 9 – zodpovědný výběr profesní cesty

5.9.1.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: PRACOVNÍ ČINNOSTI – DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Očekávaný výstup z RVP	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu.	**DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ** • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny • pracuje v souladu s řádem školní dílny	***Bezpečnost a hygiena práce*** • řád školní dílny • obecné zásady bezpečnosti práce a hygieny práce	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů
Sestaví podle návodu náčrtu, plánu jednoduchého programu daný model.	• používá při návrhu elektrického obvodu správné elektrotechnické značky	• vývoj elektrotechniky a elektroniky • schématické značky a schémata • základní elektrický obvod	-OSV1/INT-zapamatování, řešení problémů *F9-Elektrický proud
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu,…	• samostatně řeší problémy při sestavování el. obvodů, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problému logické, matematické a empirické postupy	• jednoduché elektrické obvody • dioda • tranzistor • logické obvody	-OSV5/INT-cvičení pro základní rozvoj kreativity -OSV10-dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů *F9-Elektrické obvody
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení.	• ověřuje prakticky správnost řešení problému a osvědčené postupy aplikuje při řešení • obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání • problému.	• elektrické instalace • bezpečnost práce v elektrotechnice • rozvody elektrické energie • světelné obvody • elektrické zkoušení a zkoušečky	OSV5/INT-cvičení pro základní rozvoj kreativity -OSV10-dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů *F9-Elektřina a magnetizmus

5.10.1. Název volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA 1.-2. ROČ.

5.10.1.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Cvičení z českého jazyka pro 1.a 2. ročník napomáhá žákům lépe se vyjadřovat a správně používat v mluveném projevu mateřský jazyk.
V tomto předmětu dbáme na správnou výslovnost, melodii i na dechovou oporu. Snažíme se rozšiřovat slovní zásobu žáků, vedeme je k tomu, aby dobře chápali přečtený text.

Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka je vyučován v 1. a 2. ročníku**.** Připadá na něj časová dotace 1 hodina týdně.

Výuka probíhá obvykle v kmenových třídách, bývá doplněna činnostmi v informačním centru, školní knihovně a městské knihovně.

Mezipředmětové vztahy jsou nejčastěji naplňovány mezi předmětem Cvičení z českého jazyka a vzdělávacími oblastmi: Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk), Člověk a jeho svět (Prvouka), Umění a kultura (Hudební a Výtvarná výchova)

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení
Učitel:
- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k správnému používání mateřského jazyka

Kompetence k řešení problémů
Učitel:
- hodnotí práci žáků motivujícím způsobem
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní
Učitel:
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci vzájemně spolupracovat
- pomáhá rozšiřovat slovní zásobu žáků
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- vede žáky ke správné stavbě větných celků

Kompetence sociální a personální
Učitel:
- dodává žákům sebedůvěru k překonávání překážek při čtení
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek
- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vytváří prostředí k tomu, aby žáci mohli diskutovat o konkrétních problémech
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc

Kompetence občanské
Učitel:
- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam

- využívá různých druhů literatury k vytváření kladných postojů k přírodě, životnímu prostředí, ke společenským hodnotám a ke kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnutých postupů při plnění zadaných úkolů

5.10.1.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA
Ročník: 1.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Techniky mluveného projevu • správně dýchá,tvoří hlas • dbá na správnou výslovnost,intonaci • volí vhodné tempo řeči	• dechová a artikulační cvičení • jazykolamy • říkadla,popěvky • rytmus • poslech • hra na tělo	*Hv1-dechová cvičení
Mluvený projev • spojuje slabiky, slova,věty • chápe významy běžně používaných slov • naslouchá a dle možností opakuje • tvoří krátký mluvený projev • přednáší zpaměti krátké básně	• rozšiřování slovní zásoby • pozorné a soustředěné naslouchání,otázky • recitace	*Čj1-zvuková podoba slova
Komunikační dovednosti • respektuje základní pravidla v rozhovoru • předvede jednoduchou dramatizaci	• zdvořilostní obraty • pozdrav, oslovení, poděkování,omluva, prosba, • základní komunikační pravidla • střídání rolí mluvčího a posluchače	-MKV2/INT-tolerance
Mimojazykové prostředky • pokouší se ovládnout svoji mimiku	• vnímání gest a mimiky • pantomima	-OSV2/INT-cvičení sebekontroly *Prv1-moje tělo

5.10.1.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA
Ročník: 2.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
Techniky mluveného projevu • pečlivě vyslovuje • opravuje svou nesprávnou výslovnost	• slovní zásoba • významy slov • artikulační a dechová cvičení	*Čj2-porovnávání významů slov
Mluvený projev • spojuje věty do jednodušších souvětí • moduluje souvislou řeč • tvoří krátký mluvený projev na dané téma • plynule čte	• tempo, intonace, přízvuk • čtení vhodně zvolených textů-porozumění,zpětná vazba • praktické naslouchání	*Hv2-rytmická cvičení
Komunikační dovednosti • volí vhodné prostředky řeči v běžných situacích • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti • zdramatizuje jednoduchý děj pohádky	• komunikační žánry-pozdrav,omluva, prosba,otázky a odpovědi • postoj mluvčího a posluchače • vyprávění podle obrázkové osnovy • pohádka	-MKV2/INT-základní morální normy
Mimojazykové prostředky • uvědomuje si nonverbální výrazy	• mimické hry-pantomima • rozlišování a vhodnost gest	-OSV2/INT-moje gesta k druhým lidem

5.10.2. Název volitelného předmětu: ANGLIČTINA HRAVĚ

5.10.2.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Angličtina hravě je volitelný předmět určený nejmladším žákům základní školy. Jak je uvedeno již v názvu, angličtina je dětem předkládána hravou formou pomocí písniček, různých říkadel a krátkých příběhů.

Výuka cizího jazyka v nejmladším školním věku je specifická v tom, že rozvíjí především dvě ze základních jazykových dovedností listening (poslech) a speaking (mluvení). S dalšími dovednostmi writing (psaní) a reading (čtení) se děti okrajově seznamují v tomto volitelném předmětu ve druhém ročníku, nicméně větší požadavky na tyto dovednosti jsou kladeny až ve třetí třídě v povinném předmětu Anglický jazyk.

Těmto vzdělávacím potřebám odpovídá sada učebnic Little Bugs od nakladatelství Macmillan (http://www.macmillan.cz/bk-littlebugs.htm), podle kterých se žáci v Angličtině hravě budou učit. Učebnice slouží zároveň jako pracovní sešit, do kterého si děti mohou kreslit. V příloze učebnice jsou obrázky na vystřihování ke každé lekci a sada nálepek sloužících jako obrázkový slovníček.

Cílem tohoto předmětu je především probudit v dětech zájem o anglický jazyk a seznámit je s elementární slovní zásobou nenásilnou formou.

Časové vymezení: jedna hodina týdně v 1. a 2. ročníku

Organizační vymezení: výuka probíhá ve třídě nebo v jazykové učebně v menších skupinách (maximálně 16 žáků)

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k správnému používání anglického jazyka

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správné výslovnosti
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- pomáhá rozšiřovat slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- radí a podporuje úsilí žáků o dobré výsledky
- vede žáky k dodržování pravidel
- vytváří dobrou pracovní atmosféru

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky se zvyky v anglicky mluvících zemích

Kompetence pracovní
Učitel:

- střídá formy a metody práce

5.10.2.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: ANGLIČTINA HRAVĚ

Ročník: 1.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• vyslovuje slovní zásobu v přiměřeném rozsahu dle probíraného tématu	• broučci, barvy, čísla 1-10, hračky, části těla, zvířata, jídlo, věci v domě	
• rozpozná základní pokyny, reaguje na ně, pozdraví a rozloučí se	• základní pokyny – stand up, sit down, go to…, open… • pozdravy – Hello, Goodbye	
• dle zadání vybarví, nebo nakreslí obrázek	• obrázkový diktát	
• krátce odpovídá na jednoduché otázky z příběhu	• např. Can I have…?, Do you want….?	

5.10.2.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: ANGLIČTINA HRAVĚ

Ročník: 2.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• vyslovuje a čte slovní zásobu v přiměřeném rozsahu dle probíraného tématu	• školní potřeby, části těla, dům, jídlo, domácí zvířata, čísla 10-20, nemoci, rodina	
• reaguje na jednoduché pokyny	• např. draw…, colour..., point to…, touch…	
• dle zadání vybarví, nebo nakreslí obrázek	• obrázkový diktát	
• reaguje na otázky z příběhů a otázky podobného typu	• např. Can I borrow…, Where´s …	
• převypráví ve skupinkách příběhy z učebnice	• tématické příběhy v učebnici	
• píše základní slovíčka z probírané lekce	• slovní zásoba dle tématu	

5.10.3. Název volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA 8.-9. ROČ.

5.10.3.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Cvičení z českého jazyka je volitelný předmět, jehož hlavním cílem je rozvíjení a upevňování základního učiva. Mateřský jazyk je prostředkem pro práci ve většině dalších předmětů a je nezbytný pro úspěšné aktivní zapojení do života.

V tomto předmětu vedeme žáky k tomu, aby dobře porozuměli přečtenému textu a dokázali vyhledat klíčové informace, aby uměli samostatně sestavit stylisticky správný text a v něm prokázat své znalosti základních pravidel českého pravopisu a větné skladby.

Všechny aktivity přizpůsobujeme věku a individuálním schopnostem dětí. Celou činnost zaměřujeme na to, aby si žáci uvědomovali zásadní důležitost českého jazyka.

Volitelný předmět Cvičení z českého jazyka je vyučován 1 hodinu týdně v 8. a 9. ročníku.

Výuka probíhá obvykle v kmenových třídách, dále bývá doplněna činnostmi ve školní knihovně a v informačním centru.

Mezipředmětové vztahy jsou nejčastěji naplňovány mezi předmětem Cvičení z českého jazyka a vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a příroda a Umění a kultura

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednosti potřebné k osvojování jazykového, literárního a slohového učiva
- vede žáky k aplikaci naučených jazykových pravidel a jejich vzájemnému propojování
- seznamuje žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému ústnímu i písemnému projevu
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných literárních textů
- pomocí literárního i gramatického učiva rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k logické tvorbě textů.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru při plnění náročných úkolů
- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření kladných postojů k přírodě, k životnímu prostředí, ke společenským hodnotám a ke kulturnímu dědictví
- seznamuje žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětluje jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu využívání zkušeností z předchozích etap vzdělávání v českém jazyce

5.10.3.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• třídí ohebné slovní druhy a tvoří jejich spisovné tvary	• ohebné slovní druhy	
• třídí neohebné slovní druhy a tvoří jejich spisovné tvary	• neohebné slovní druhy	
• užívá správné i/y v předponách, kořenech, příponách a koncovkách slov • zdůvodní a v písemném projevu použije správný pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně-	• vyjmenovaná a příbuzná slova • koncovky ohebných slov • shoda přísudku s podmětem • pravopis předpon s-, z-, vz- a skupin -bě-/-bje, -vě-/-vje-, pě, -mě-/-mně-	
• rozliší věty podle postoje mluvčího • vysvětlí rozdíl mezi větou a větným ekvivalentem a mezi větou jedno- a dvojčlennou • rozliší základní a rozvíjející větné členy • sestaví souvětí s vedlejší větou a určí její druh • používá vhodné spojovací výrazy při tvorbě souvětí • zdůvodní používání interpunkce v souvětí	• věty podle postoje mluvčího • věta a souvětí • věta jedno- a dvojčlenná a větný ekvivalent • souvětí podřadné • větné členy, druhy vedlejších vět • nahrazování větných členů vedlejšími větami a naopak	
• spisovně vyslovuje česká a běžná cizí slova	• výslovnost přejatých slov • správná výslovnost běžně užívaných cizích slov	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

5.10.3.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• rozliší, vysvětlí a doloží způsoby tvoření slov v češtině a obohacování slovní zásoby • vysvětlí často používaná rčení a frazémy	• nauka o slovní zásobě a tvoření slov	
• skloňuje a užívá přejatá obecná a vlastní jména	• přejatá obecná a vlastní jména a jejich užití v textu	
• rozliší souvětí souřadné a podřadné • porovná významy a rozliší poměry v souvětí souřadném a v několikanásobných větných členech • používá vhodné spojovací výrazy při tvorbě souvětí • zdůvodní používání interpunkce v souvětí a ve větě jednoduché	• souvětí souřadné a podřadné • souřadné spojení vět • spojovací výrazy a interpunkce v souřadném souvětí • několikanásobný větný člen • grafické znázornění souvětí	
• zdůvodní a použije správný pravopis v přejatých slovech	• pravopis přejatých slov	
• odliší spisovný a nespisovný projev • užije vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru	• individuální tvorba textů • mluvený a psaný projev, řeč a jazyk	
• formuluje složitější myšlenky pomocí složitého souvětí • v souladu s pravidly užívá interpunkci v složitém souvětí a ve větě jednoduché • rozliší řeč přímou, nepřímou a uvozovací větu a použije správnou interpunkci	• složité souvětí • grafické znázornění složitého souvětí • řeč přímá a nepřímá • samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná	
• při tvorbě vlastního ústního i písemného projevu vědomě užívá získaných vědomostí • vytvoří vhodný spisovný projev a odstraní nespisovné a hovorové tvary slov	• aplikace pravopisných pravidel • jazyková kultura • tvorba textů	-OSV8/INT – tvorba textů

5.10.4. Název volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

5.10.4.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Pozornost je zaměřena především na rozvoj komunikativních schopností žáků. Proto je potřeba si uvědomit, že nepůjde o doučování či doplnění si učiva angličtiny. Tato hodina navíc je určena pro žáky talentované.

V kombinaci se zvukovou nahrávkou je kladen důraz na porozumění a správnou výslovnost. Žáci se učí podle jiných učebnic, než které používají v běžných hodinách anglického jazyka. Výuka tak rozšiřuje slovní zásobu a gramatiku. Věnujeme se konverzačním tématům, které jsou důležité pro základní praktickou komunikaci. Nechybí ani výukové programy na počítači a poslech a porozumění CD výukových programů.

Ve výuce se používají také pracovní sešity, kde bude procvičena i grafická podoba jazyka. Při výuce nechybí výuka pomocí časopisů a odborné literatury. Nadané děti se připravují pro konverzační soutěže, při kterých reprezentují školu a zjišťují, jaké jsou jejich dovednosti v okresním měřítku.

Je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací.

Ve vyučovací hodině probíhá skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé a dlouhodobé projekty, olympiády, výjezdy do zahraničí, příležitostné aktivity.

Časové vymezení: 1 hodina týdně, od 6. do 9. ročníku.

Organizační vymezení: výuka probíhá ve třídách, v jazykových učebnách, v učebnách VT, v info-centru a v knihovně. Příležitostně v terénu, divadle.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky, slovníky, časopisy, odbornou literaturu, tabule, audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů
- zařazuje práci se slovníky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje vyhledávat vhodné informace
- klade vhodné otázky
- využívá kreativitu dětí
- chválí, motivuje, povzbuzuje
- diskutuje, usměrňuje práci žáků
- dodává sebevědomí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zařazuje komunikaci na odpovídající úrovni
- nabízí žákům poslech lidí komunikujících anglicky a posiluje sebedůvěru vhodně reagovat.
- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří podmínky pro komunikaci
- připravuje aktivity, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu a uplatňuje zásady sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamujeme žáky s kulturním děním v anglicky mluvících zemích
- aktivně podporuje zapojení dětí do jazykových soutěží

Kompetence pracovní

Učitel:

- motivuje žáka pro shromažďování důležitých informací a materiálů

5.10.4.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Ročník: 6.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orální texty	• o bydlení, o zvířatech v nebezpečí, enviromentální vědy, sporty a hry	*Tv6-9-Spor *Čj1-6-Gramatika
• orientuje se v obsahu jednoduchého textu, odpovídá na otázky k textu, vyhledává v nich známé výrazy	• domy a domovy, oblečení,části těla, podnebí v zemích, země a voda, zvířata v ohrožení	-OSV1/INT – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
• přiměřeně rozumí monologu, dialogu rodilých mluvčích, reaguje na pokyny učitele ve vyučování	• svolení, instrukce, pokyny,co se děje nyní, a co pravidelně a nepravidelně, umíme a neumíme, jsme schopni	-OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
• s pomocí textu odhadne význam neznámých slov	• vysněný domov, mazlíčci, denní rutina, policejní zpráva a rozhovor	-MKV4/INT – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
• seznamuje se s různými typy dvojjazyčných, výkladových slovníků, pokouší se hledat v nich nová slova nebo informace	• práce se slovníky	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků
• sdělí základní informace o sobě, své rodině, svém bydlišti, napíše krátký dopis	• dopis o výletě nebo dovolené, dopis do muzea nebo informačního centra,	-OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě
• doplňuje, obměňuje otázky, jednoduché věty • tvoří otázky, odpovídá na ně, • písemně formuluje otázky a odpovědi na ně	• dialog na téma: talentovaná osoba, zájem o něco, známý sportovec.	-MEV6/INT – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení
• interpretuje svými slovy jednoduchý text	• co jsem si naplánoval, co hodlám dělat – moje plány chci nové informace, o co se zajímám	
• vyžádá si jednoduchou informaci pro řešení každodenních situací	• týkající se školy, rodiny a kamarádů	*Vkz6-Rodina,kamarádi EGS/INT-Život Evropanů a styl života v evropských rodinách. Životní styl

• využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci v běžných denních situacích	• téma: denní režim, kde žijí lidé, jejich mazlíčci, jaké máme rádi oblečení,	*Vkz6-Volný čas, režim dne

5.10.4.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Ročník: 7.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• čte nahlas foneticky správně texty dané učebnicí	• oblíbená hudba, zpěváci, sluneční soustava, legendy z rozdílných zemí, angličtina v moderním světě.	-OSV2/INT- Já jako zdroj informací o sobě *F-9,Z-6-Sluneční soustava
• postihuje hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů.	• co udělám zítra, v blízké budoucnosti, co plánuji v budoucnu, co jsem dělal.	
• orientuje se s drobnou pomocí v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam se snaží úspěšně odhadnou	• na téma: Geryho párty, dobré zprávy, co je to za příšeru? mezinárodní večer	Čj1-9-Gramatika
• využívá kapesní slovníky • vyhledává zákl. informace a hlavní myšlenky	• práce se slovníky	
• písemně, gramaticky tvoří obměňuje jednoduché věty s použitím: What are you doing ? • vazba: to be gong to. How often? What are you doing on Saturday? Are you going to visit..? Where were you on..?	• použití všech budoucích časů	
• rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob. • tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob.	• hudební skupiny, oblíbena hudba, naše planety, The Loch Ness, co vše o sobě dokáži říci, na co se dokáži zeptat kamaráda	*Hv-6-9 -EGS1/INT-Rodinné příběhy a zážitky z Evropy , život ve Skotsku -OSV8/INT-Dialog,vedení dialogu *F-9,Z-6-Naše planety
• vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích, jednoduše vyjadřuje svůj názor • reaguje na omluvu a nepřítomnost, prosbu, žádost, poděkování, návrh - souhlas, nesouhlas	• dialogy • reaguje na omluvu a nepřítomnost, prosbu, žádost, poděkování, návrh - souhlas, nesouhlas	

5.10.4.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Ročník: 8.

Školní výstup	**Učivo**	**Průřezová témata Mezipředmětové vztahy**
• čte nahlas plynule a foneticky texty dané učebnicí, časopisy a jiné materiály s vymezenou slovní zásobou, čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru.	• lidé z jiných zemí, hrozný víkend v Yorkshire, dospívající genius, výročí a svátky • čtení aktuálních článků a materiálů informující o současnosti.	-EGS3/INT-Styl života v evropských rodinách., životní styl a vzdělání mladých Evropanů -EGS/INT-Život Evropanů a styl života v evropských rodinách. Životní styl *Z9-Ochrana životního prostředí
• z velké části rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení, které je dáno učebnicí.	• na téma: koníčky a zájmy,způsob dopravy,obchody a nakupování, v restauraci	-EV3/INT-Druhy dopravy
• v textech vyhledává samostatně známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky.	• na výše uvedená témata	
• dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů.	• svolení, schopnost, návrh, poradit směr – jak se dostanu na určité místo,dát radu.	-OSV7/INT-Péče o dobré vztahy
• dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout	• kdo je ten chlapec? • víkend venku, ztraceni v Toweru – Londýně, chlapci umí vařit.	*Vkz6,7-Rodina Kamarádství, přátelství *Čj1-9-Gramatika
• používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.	• práce se slovníky	
• sestaví jednoduché ústní písemné sdělení ve skupině, nebo ve dvojici týkající se situací souvisejících s probíranými tématickými okruhy.	• moje nová identita, den v mém životě • můj nejoblíbenější svátek • jak cestujeme.	-OSV8/INT-Odmítání, omluva, pozdrav,prosba
• písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje krátké texty s použitím těchto gramatických tvarů: can, stall, should, shouldn´t, mustn´t a minulý čas	• dovolení, schopnost, návrh, žádost, zákaz, dát radu	-OSV9/INT-Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci

5.10.4.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: CVIČENÍ Z ANGLICKÉHO JAZYKA

Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• pracuje s autentickými texty (časopisy, knihy, prospekty) • orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích s omezenou slovní zásobou	• safari, deštně pralesy, nebezpečné sporty, biologie – svaly v těle • věda a technologie • orchestr	-EV3/INT-Druhy dopravy. Doprava a životní prostředí *Z8-Anglie *Z7-Kanada, Amerika *Z9-Klimatické podmínky *Čj1-9-Gramatika *Z7 Učivo o Africe-deštné pralesy *Př7 Fauna flóra-deštné pralesy *Př-8 Z-7 Savci-Safari
• rozumí z velké části souvislým projevům učitele • monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v pomalejším tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu. Formuluje otázky a odpovídá na ně přirozeně a jazykově bez závažných chyb, reaguje v dialogických situacích každodenního života	• povídání o tom, co si naplánuje • nabízíme, pozveme, prosíme o dovolení,je nám dovoleno • naše zkušenosti • čí je to? • dáváme běžné pokyny	
• snaží se porozumět jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci v maximálním rozsahu	• povídání o tom, co si naplánuje • nabízíme, pozveme, prosíme o dovolení,je nám dovoleno • naše zkušenosti • čí je to? • dáváme běžné pokyny	
• sestaví jednoduché ústní písemné sdělení týkající se tématických celků: • Pracuje s přídavnými jmény, vazbou gong to, will, přítomným a předpřítomným časem.	• počasí, moje dovolená • nejlepší místo v Londýně • máš rád nebezpečné sporty • rodiče mi nerozumí • žádám v dopise o něco, co rád dělám a o co se zajímám.	-VDO2/INT-Moje vztahy k druhým lidem -MKV2/INT-Vztahy mezi kulturami -MEV7/INT- Komunikace a spolupráce v týmu -OSV6/INT-Vzájemné poznávání se ve třídě -OSV8/INT- Komunikace

		v různých situacích -EGS/INT-Život Evropanů a styl života v evropských rodinách. Životní styl

5.10.5. Název volitelného předmětu: NĚMECKÝ JAZYK

5.10.5.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Německý jazyk je určen žákům 8.-9. ročníku jako druhý cizí jazyk. Umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce. Poskytuje prostor pro rozvíjení zájmů, schopností a dovedností především jazykově orientovaných žáků. Přispívá k objevování a chápání skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Obsahem výuky je systematické rozvíjení řečových dovedností na základě osvojení přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, zeměvědných poznatků, pracovních dovedností a návyků potřebných k efektivnímu osvojování cizích jazyků v propojení s dalšími vyučovacími předměty a zdroji vzdělávání a v jednotě s výchovnými cíli školy.

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časové vymezení: předmět je vyučován od 8. do 9. ročníku v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně. Žáci si cizí jazyk volí v 8. ročníku a pokračují v jeho výuce i v 9. ročníku.

Organizační vymezení: výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykové učebně nebo v infocentru.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky aktivizační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem
- využívá ve výuce rozmanité cizojazyčné materiály
- vede k samostatnému vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úkoly způsobem umožňujícím různé postupy při jejich řešení
- vede k zodpovědnosti, kritickému myšlení a logickému uvažování
- seznamuje žáky s možnými zdroji informací a jejich využitím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování v cizím jazyce a poskytuje prostor k vyjádření názoru
- využívá texty namluvené rodilými mluvčími
- řídí komunikaci v cizím jazyce
- vede žáky k práci s různými typy textů, vyhledávání důležitých informací, formulování vlastních myšlenek
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- spoluvytváří příznivé klima třídy – dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žáky
- stanovuje přesná pravidla a vede žáky k jejich dodržování, jasně formuluje požadované výstupy
- dodává žákům sebedůvěru
- organizuje práci tak, aby žáci při řešení problému spolupracovali
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech, utváří podmínky pro práci nadaných žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnostnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s kulturními odlišnostmi německy mluvících zemí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení, psaní a dalších činnostech
- seznamuje žáky s pravidly zdravého životního stylu
- vede žáky k aktivnímu využívání znalostí a zkušeností získaných pří výuce německého jazyka v běžné praxi

5.10.5.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: NĚMECKÝ JAZYK
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	• já, můj kamarád, moje rodina, škola, zvířata	-OSV2/INT – já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-Rodina,kamarádi -OSV6/INT-Vzájemné poznávání se ve třídě
• rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám	• reaguje na pozdravy, jednoduché pokyny a promluvy • vyžádá si jednoduchou informaci pro řešení každodenních situací	*Čj1-6-Gramatika
• rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	• odpovídá na jednoduché otázky	-MKV4/INT – specifické rysy jazyků
• rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku	• práce s jednoduchými texty daných témat • interpretuje svými slovy jednoduchý text	
• používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník		-MKV4/INT – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
• sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	• krátký dopis na daná témata	
• reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace	• využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci v běžných denních situacích	-MEV7/INT- Komunikace a spolupráce v týmu
• zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	• vede jednoduché rozhovory v každodenních situacích	-OSV8/INT – dialog, vedení dialogu

5.10.5.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: NĚMECKÝ JAZYK
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • v textech vyhledává samostatně známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	• já, můj den, moje koníčky, prázdniny, můj pokoj, můj dům	*Vkz6-Volný čas, režim dne
• rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám • reaguje na pozdravy, jednoduché pokyny a promluvy • vyžádá si jednoduchou informaci pro řešení každodenních situací • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů.	• jednoduché fráze, otázky, pokyny • sestavení dotazníku	-VDO2/INT-Moje vztahy k druhým lidem -MKV2/INT-Vztahy mezi kulturami
• rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	• dialog na daná témata	-OSV8/INT – dialog, vedení dialogu
• rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku • interpretuje svými slovy jednoduchý text	• práce s jednoduchými texty daných témat • dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout	
• používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník		-MKV4/INT – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
• sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů	• krátký dopis o sobě, svých zálibách a plánech na prázdniny	
• reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace • využívá osvojené slovní zásoby ke konverzaci v běžných denních situacích	• monolog na téma – moje škola, rodina, kamarádi	-OSV7/INT-Péče o dobré vztahy
• napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	• témata – denní režim, oblečení, počasí	*Z9-Klimatické podmínky
• zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace	• jednoduché rozhovory v každodenních situacích	-OSV8/INT-Odmítání, omluva, pozdrav,prosba

5.10.6. Název volitelného předmětu: FRANCOUZSKÝ JAZYK

5.10.6.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Francouzský jazyk zařazený jako druhý cizí jazyk je vhodným doplňkem k dnes již téměř univerzálnímu jazyku anglickému. Francouzština si přesto zachovává svou důležitost v jazykovém vybavení žáků, neboť v je úředním jazykem ve významných evropských zemích jako je Francie, Belgie, Lucembursko, částečně také ve Švýcarsku, v zámoří v Kanadě či některých afrických zemích. Může se stát také dobrou základnou pro studium dalších románských jazyků.

Kromě jazykové vybavenosti zprostředkovává tento předmět žákům poznání prostředí a kultury frankofonních zemí.

Předmět je zařazen v učebním plánů jako volitelný předmět v 8. a 9. ročníku s dotací 3 vyučovací hodiny týdně.

Základem výuky francouzštiny je komunikace a práce s textem v nejrůznějších formách - mluvený, slyšený, psaný. Využity budou interaktivní učebnice, audio a videonahrávky, obrazové materiály, slovníky, časopisy, literatura ve francouzštině, případně výukové programy či zapojení do internetové komunikace ve francouzštině.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- postupuje od jednodušších schémat ke složitějším celkům
- zařazuje do výuky materiály z praktického, běžného života

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úkoly zaměřené na práci s informačními zdroji
- nabízí, zajišťuje a seznamuje žáky s možnými zdroji informací a textů
- vytváří situace pro improvizaci a aktivizaci dovedností žáků ve francouzském jazyce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje a sleduje vyjadřování žáků v cizím jazyce, od jednodušších myšlenek k složitějším
- využívá texty namluvené rodilými mluvčími
- využije komunikačních dovedností rodilých mluvčích a jejich účasti ve vyučování
- informuje žáky o možných zdrojích poslechu a sledování vysílání ve fr. jazyce
- vede komunikaci v cizím jazyce
- zařazuje dialog i vícečlenný rozhovor v cizím jazyce
- střídá rozsazení žáků v prostoru (kruh, skupinové uspořádání)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje spolupráci a skupinové řešení úloh
- pozoruje a kultivuje sociální vztahy v jazykové skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- předkládá a vysvětluje odlišnosti jiných zemí
- demonstruje a následně vytváří pozitivní postoj ke kultuře, historii frankofonních zemí

Kompetence pracovní

Učitel:

- poznatky získané v předmětu Francouzský jazyk směruje i k volbě budoucího povolání

5.10.6.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: FRANCOUZSKÝ JAZYK
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby • doplňuje a obměňuje neúplné texty • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slov	• gramatické struktury a typy vět • základy lexikálního pravopisu slov • věta jednoduchá • tvorba otázky • tvorba záporu • pořádek slov ve větě • tvar sloves v čísle jednotném • přivlastňovací zájmena	*Z7 – evropské země.Francie -VGES1/INT – porozumí kulturním a sociálním poměrům fr. zemí *ČJ3-7 – gramatická kategorie slova,stavba vět
• aktivně se zapojí do konverzace • rozumí jednoduchým pokynům, větám a reaguje na ně	• pravidla komunikace v každodenních situacích • pozdrav • poděkování • představování • omluva	-OSV4/INT – pravidla komunikace
• pochopí smysl jednoduché konverzace s dostatkem času na porozumění • sestaví gramaticky a formálně správné jednoduchý písemný nebo ústní projev • reprodukuje správně obsah textu	• jednoduchá sdělení • já – zkladní informace o sobě , rodiny, domov • volný čas a zájmová činnost • základní zeměpisné údaje - Francie • tradice a svátky • čísla 0-20 • základní barvy	-OSV1/INT – poznání a vyjádření sama sebe, blízkých lidí

5.10.6.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: FRANCOUZSKÝ JAZYK
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• čte foneticky správně obtížnější texty • rozumí obsahu textů a reprodukuje jejich obsah • odpovídá na otázky z textu • odvodí význam slov podle souvislostí v textu • pracuje se slovníkem	• rodina, škola • volný čas • jídlo, nákupy • charakteristika osob,povolání • zeměpisné údaje – ostatní frankofonní země	-OSV/INT – charakteristika blízkých osob -VEGS/INT2 – školní s a správní systém fr. zemí *Z 7 – Kanada, Afrika
• sestaví jednoduché písemné nebo ústní sdělení probíraným tématům	• gramatické struktury a typy vět • lexikální pravopis slov • člen určitý a neurčitý • množné číslo podstatných jmen • nepravidelná slovesa • rozkazovací způsob • přivlastňovací zájmena	*Čj 5-8 –skladba větných celků
• dorozumí se v jednoduchých komunikačních situacích • vyžádá si jednoduchou informaci • zapojí do jednoduché konverzace na daná témata	• pozdrav , reakce na pozdrav • poděkování, reakce na poděkování • představování jiné osoby • telefonování • korespondence	

5.10.7. Název volitelného předmětu: RUSKÝ JAZYK

5.10.7.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Volitelný vyučovací předmět Ruský jazyk je určen žákům 8.-9. ročníku jako druhý cizí jazyk. Umožňuje žákům osvojit si vedle hlubších znalostí jednoho cizího jazyka základy komunikace v dalším cizím jazyce.

Tento jazyk si v současné době upevňuje své místo ve výuce nejen v České republice, ale také v řadě jiných evropských zemí.

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časové vymezení: předmět je vyučován od 8. do 9. ročníku v rozsahu tří vyučovacích hodin týdně. Žáci si cizí jazyk volí v 8. ročníku a pokračují v jeho výuce i v 9. ročníku.

Organizační vymezení: výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykové učebně nebo v infocentru.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje do výuky aktivizační metody, které vedou k samostatné práci s dvojjazyčným slovníkem
- využívá ve výuce rozmanité cizojazyčné materiály
- vede k samostatnému vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává problémové úkoly způsobem umožňujícím různé postupy při jejich řešení
- vede k zodpovědnosti, kritickému myšlení a logickému uvažování
- seznamuje žáky s možnými zdroji informací a jejich využitím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování v cizím jazyce a poskytuje prostor k vyjádření názoru
- využívá texty namluvené rodilými mluvčími
- řídí komunikaci v cizím jazyce

- vede žáky k práci s různými typy textů, vyhledávání důležitých informací, formulování vlastních myšlenek
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků
- zařazuje dialog i vícečlenný rozhovor v cizím jazyce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- spoluvytváří příznivé klima třídy – dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žáky
- stanovuje přesná pravidla a vede žáky k jejich dodržování, jasně formuluje požadované výstupy
- dodává žákům sebedůvěru
- organizuje práci tak, aby žáci při řešení problému spolupracovali
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech, utváří podmínky pro práci nadaných žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnostnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s kulturními odlišnostmi obou zemí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování hygienických pravidel při čtení, psaní a dalších činnostech
- seznamuje žáky s pravidly zdravého životního stylu
- vede žáky k aktivnímu využívání znalostí a zkušeností získaných při výuce ruského jazyka v běžné praxi

5.10.7.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: RUSKÝ JAZYK
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	• přízvuk v ruštině • intonace oznamovacích a tázacích vět • písmena azbuky • výslovnost hlásek azbuky • osoby a předměty rodinného a školního prostředí	
• rozumí známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám	• reaguje na pozdravy, jednoduché pokyny a promluvy • nazývá některé vlastnosti předmětů • určuje datum, základní číslovky do 100 • rozlišuje barvy	
• rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	• odpovídá kladně i záporně na jednoduché otázky učitele i spolužáků • pojmenovává činnosti ze školního a rodinného prostředí	-OSV4/INT-pravidla komunikace
• používá abecední slovník učebnice		-MKV4/INT – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
• sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě a rodině	• představí sebe, kamarády a členy rodiny • sdělí, že někdo něco zná a něco se učí	-OSV2/INT-já jako zdroj informací o sobě *Vkz6-Rodina, kamarádi
• reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu	• interpretuje svými slovy jednoduchý text	-MEV7/INT- Komunikace a spolupráce v týmu
• sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchý písemný nebo ústní projev	• hlavní město Ruska – ukáže na mapě, popíše nejznámější objekty a památky • žák a jeho rodina • služby - pošta	*Z7-evropské země

5.10.7.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu:RUSKÝ JAZYK
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• čte foneticky správně obtížnější texty • rozumí obsahu textů, dokáže postihnout hlavní smysl sdělení a reprodukuje jejich obsah • odpovídá na otázky z textu • pracuje s dvojjazyčným slovníkem	• čas, denní doba, roční období • zájmy, volný čas • tradice a zvyky v ČR a Rusku • zboží, nákupy • prostředky městské dopravy	-MKV4/INT-význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění
• sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje formulářů	• krátký dopis o sobě, svých zájmech a trávení volného času • obraty během nakupování, v dopravě • představení osob – země, místo, bydliště, oblíbené činnosti	-VDO2/INT-Moje vztahy k druhým lidem
• reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu	• dokáže se orientovat v textu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam vyhledá nebo dokáže odhadnout	
• sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné nebo ústní sdělení týkající se probíraných témat	• témata - česká a ruská jídla - nejpopulárnější svátky (Vánoce, Nový rok) - setkání s vrstevníky	-EGS1/INT-zvyky a tradice národů Evropy -OSV7/INT-péče o dobré vztahy
• zapojí se do jednoduché konverzace na daná témata	• žák, jeho zájmy, každodenní činnosti • doprava a orientace ve městě • zdvořilostní obraty	-OSV8/INT-dialog, vedení dialogu OSV8/INT-odmítání, omluva, pozdrav, prosba

5.10.8. Název volitelného předmětu: CVIČENÍ Z MATEMATIKY 6. – 9. ročník
SEMINÁŘ Z MATEMATIKY 9. ročník

5.10.8.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Cvičení z matematiky je určen žákům 6. – 9. ročníku, kteří mají zájem o procvičování a upevňování znalostí základního učiva a dovedností získaných v běžných hodinách matematiky. Podle možností jsou zařazovány aplikační a zajímavé úlohy z denního života. Využíváme různé metody a formy práce včetně výukových programů na PC. Charakter předmětu je činnostní, pozornost věnujeme odhadu výsledků, důsledné sebekontrole a následnému odstraňování chyb. V devátém ročníku má tento volitelný předmět dvě úrovně. Kromě Cvičení z matematiky nabízíme žákům, kteří mají zájem o studium na střední škole, rozšíření obsahu výuky matematiky v dalším předmětu Seminář z matematiky. Zde se zaměřujeme ve větší míře na dovednosti z algebry doplněním celků o rovnicích a lomených algebraických výrazech, v geometrii pak rozšiřujeme témata o goniometrické funkce Důležitou roli zde mají i výukové programy na PC se zaměřením na geometrii, práci s daty, jejich zpracování a vyhodnocování pomocí počítače.

Volitelný předmět Cvičení z matematiky má časovou dotaci 1h v každém ročníku 2. stupně.

Výuka probíhá jak v kmenových třídách, tak v počítačové učebně, informačním centru, případně mimo školu.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- rozvíjí logické myšlení žáků řešením úsudkových úloh
- dává žákům prostor pro jejich aktivní projev např. při skupinové práci
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů, matematických vzorců, algoritmů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace z reálného života, rozebírá jejich podstatu a dává žákům prostor k pojmenování problému
- podporuje u žáků hledání různých variant řešení, hledání chyb a jejich odstraňování
- pozitivně hodnotí tvořivé nápady žáků
- nechává žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí
- umožňuje žákům využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- upevňuje u žáků užívání správné matematické terminologie a symboliky při provádění matematických zápisů
- využívá různé typy záznamů v pracovních materiálech a učebnicích

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vytváří příjemnou atmosféru, vede žáky k ohleduplnosti a uznávání druhých při individuální i skupinové práci
- zařazuje řešení aplikačních úloh z běžného života, které vedou k poznání významu matematiky pro praktický život

Kompetence občanské

Učitel:

- rozvíjí u žáků důvěru ve vlastní schopnosti, podporuje jejich sebekontrolu v průběhu řešení problémových situací
- dává žákům možnost, aby sami rozhodovali, které dovednosti zvládají a co ještě musí udělat, aby zvládli uložené úkoly

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje rozvoj prostorové představivosti žáků při zhotovování modelů těles a řešení aplikačních úloh

5.10.8.b/ Vzdělávací obsah volitelného předmětu: **CVIČENÍ Z MATEMATIKY** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 6.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ • provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • početní operace s přirozenými a desetinnými čísly • pamětné počítání	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• používá desetinná čísla k řešení úloh z praxe	• aplikační slovní úlohy s desetinnými čísly z praxe	-OSV10/INT-řešení problémů
• používá znaky dělitelnosti, společné násobky a dělitele k řešení slovních úloh	• pamětné počítání (násobek, dělitel) • slovní úlohy z praxe	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • aritmetický průměr výpočtem, pomocí kalkulátoru	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV10/INT-řešení problémů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • třídí a popisuje trojúhelníky, uvede charakteristické vlastnosti • sestrojí výšky, těžnice, kružnici opsanou a vepsanou • vypočítá obvod trojúhelníku	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • vnější a vnitřní úhly v trojúhelníku • výšky, těžnice, kružnice opsaná a vepsaná • obvod trojúhelníku	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT- sebekontrola
• řeší úlohy z praxe na obsah a obvod čtverce a obdélníku • řeší úlohy na výpočet povrchu a objemu kvádru a krychle	• slovní úlohy z praxe na obvod a obsah čtverce a obdélníku • slovní úlohy z denního života na povrch a objem kvádru a krychle	-OSV1/INT- pozornost, soustředění, zapamatování -OSV10/INT- řešení problémů
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • řeší úlohy na prostorovou představivost, rébusy a zajímavé úlohy	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • nestandardní úlohy z matematických soutěží a zábavné matematické úlohy	-OSV5/INT-pružnost nápadů, orginalita -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.10.8.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **CVIČENÍ Z MATEMATIKY** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 7.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • početní operace s celými a racionálními čísly • slovní úlohy s racionálními čísly z reálného života	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• řeší praktické úlohy na procenta, počítá úrok	• slovní úlohy z praxe na procenta, úrok	-OSV10/INT-řešení problémů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • vyjádří vztah přímé a nepřímé úměrnosti a užívá trojčlenku při řešení úloh z praxe • aplikuje poznatky o procentech do reálného života • vyhledává a zpracovává data i graficky	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • řešení slovních úloh z praxe pomocí trojčlenky • výpočet procentové části, počtu procent, základu • slovní úlohy na procenta z denního života • sestavování a čtení z grafů s procenty	-OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -MEV1/INT – práce s informačními zdroji -OSV 10/INT- řešení problémů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • řeší úlohy o trojúhelnících, čtyřúhelnících, mnohoúhelnících a hranolech • sestrojí v jednoduchých případech trojúhelník	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • aplikační slovní úlohy na obvody, obsahy, objemy a povrchy • konstrukce trojúhelníků podle vět sss, sus, usu	-OSV3/INT-sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • řeší matematické rébusy a zajímavé úlohy	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • nestandardní úlohy z matematických soutěží	-OSV5/INT-pružnost nápadů, orginalita -OSV10/INT-řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.10.8.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **CVIČENÍ Z MATEMATIKY** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ • užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • provádí odhady, využívá účelně kalkulátor	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • operace s mocninami – úprava výrazů s mocninami, slovní úlohy	-OSV10/INT-řešení problémů
• vypočítá hodnotu číselného výrazu • dosadí do výrazu a vypočítá hodnotu výrazu pro danou proměnnou	• číselný výraz • hodnota výrazu s proměnnou	-OSV3/INT-sebekontrola
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • zpracovává a vyhodnocuje data získaná v jiných předmětech	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • statistické šetření, průměr a četnost znaku, diagramy	-OSV10/INT-řešení problémů -OSV3/INT-sebekontrola
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • aplikuje Pythagorovu větu při řešení úloh z denního života	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • slovní úlohy z praxe na Pythagorovu větu	-OSV10/INT-řešení problémů
• Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu kruhu, objemu a povrchu hranolu a válce	• Řešení úloh z praxe – obvod a obsah kruhu, objem a povrch hranolu a válce	-OSV10/INT-řešení problémů
• využije pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh	• konstrukční úlohy - trojúhelník a čtyřúhelníki	-OSV10/INT-řešení problémů
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • řeší rébusy a zajímavé úlohy	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • netradiční geometrické úlohy, obrázkové analogie, úlohy z matematických soutěží	

5.10.8.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: **CVIČENÍ Z MATEMATIKY** **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ • provádí výpočty v oboru reálných čísel • řeší slovní úlohy s využitím reálných čísel (využití procent, poměrů, úměry) • pracuje s měřítky plánů a map	**ČÍSLO A PROMĚNNÁ** • číselné obory, početní operace s reálnými čísly • poměr, postupný poměr, měřítko, úměra, trojčlenka • slovní úlohy z praxe (měřítko plánu a mapy, přímá a nepřímá úměrnost, procenta)	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV10/INT-řešení problémů
• sčítá, odčítá, násobí mnohočleny • provádí rozklady výrazů součin pomocí vzorců a vytýkáním	• mnohočlen, početní operace s mnohočleny • využití vzorců • rozklady výrazů vytýkáním, využití vzorců	-OSV3/INT-sebekontrola
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí jednoduchých rovnic	• ekvivalentní úpravy rovnic • slovní úlohy vedoucí k rovnicím	-OSV3/INT-sebekontrola -OSV10/INT-řešení problémů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • vypočítá výši úroku, daň z úroku, jistinu, úrokovou míru	**ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** • jednoduché úrokování – úlohy z praxe	-OSV10/INT-řešení problémů
• užívá lineární funkci při řešení úloh z praxe	• úlohy z praxe vedoucí k lineární funkci	-OSV10/INT-řešení problémů
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU • řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty	**GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** • slovní úlohy z praxe s využitím Pythagorovy věty	-OSV10/INT-řešení problémů
• řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu trojúhelníků a čtyřúhelníků, obvodu a obsahu kruhu, objemu a povrchu hranolu, válce, jehlanu, kužele, koule	• řešení úloh z praxe – obvod a obsah trojúhelníku, čtyřúhelníku a kruhu • úlohy z denního života - objem a povrch válce, hranolu, jehlanu, kužele, koule	-OSV10/INT-řešení problémů
• využije pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh vedoucích k sestrojení trojúhelníku a čtyřúhelníku • sestrojí obraz útvaru ve středové a osové souměrnosti	• konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku • středová souměrnost, osová souměrnost	-OSV10/INT-řešení problémů
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY • řeší rébusy a zajímavé úlohy	**NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** • netradiční geometrické úlohy, obrázkové analogie, úlohy z matematických soutěží	-OSV5/INT-pružnost nápadů a originalita řešení

5.10.8.b/ Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: SEMINÁŘ Z MATEMATIKY **5. část: Učební osnovy**

Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
ČÍSLO A PROMĚNNÁ • rozliší lomený výraz • určí smysl lomeného výrazu • krátí a rozšiřuje lomené výrazy • sčítá a odčítá 2 – 3 lomené výrazy • násobí a dělí 2 lomené výrazy	**Lomený výraz** • smysl lomeného výrazu • krácení a rozšiřování lomených výrazů • sčítání a odčítání lomených výrazů • násobení a dělení lomených výrazů	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k rovnicím s neznámou ve jmenovateli	**Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli** • řešení rovnice s neznámou ve jmenovateli • slovní úlohy z praxe vedoucí k rovnicím s neznámou ve jmenovateli	-OSV10/INT-řešení problémů
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY • určí goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku • používá tabulky a kalkulátor pro určování hodnot goniometrických funkcí sin, cos, tg, cotg v intervalu od 0° do 90° • užívá goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg k řešení úloh z praxe	**Goniometrické funkce** • goniometrické funkce sin, cos, tg, cotg • užití goniometrických funkcí v praxi	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV10/INT-řešení problémů

5.10.9.1. Název volitelného předmětu: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM SEMINÁŘ Z BIOLOGIE

5.10.9.1.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Předmět Seminář z biologie navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané v přírodopisu v 7. ročníku. Zaměřujeme se především na rozšíření jejich znalostí a dovedností při praktickém pozorování přírody, poznávání a rozlišování vybraných základních druhů rostlin a živočichů. Se žáky pracujeme s lupou a mikroskopem, zhotovíme si sbírku přírodnin a pozorujeme přírodu přímo v terénu.

Hodiny jsou zaměřeny především na činnostní učení a projektové vyučování.

Volitelný předmět je zařazen do 7. ročníku, 1 hodina týdně. Výuka probíhá v pracovně přírodopisu, informačním centru, okolí školy, dále formou vycházek a exkurzí.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování přírodnin a k nalézání souvislostí mezi poznatky z výuky a praktickým životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- využívá metody, které vedou žáky k formulování hypotéz, k navrhování pracovních postupů a k vyhodnocování výsledků práce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek a jejich uplatnění při prezentaci výsledků své práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové práce
- vede žáky ke spolupráci při zhotovování sbírek

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k toleranci a k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, zdraví svého i zdraví jiných lidí

Kompetence pracovní

Učitel:

- seznamuje žáky s pravidly bezpečnosti při práci, vede žáky k dodržování hygienických pravidel při práci s biologickým materiálem

5.10.9.1.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM SEMINÁŘ Z BIOLOGIE

Ročník: 7.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• samostatně vyhledává informace • vyhledá, upraví a zpracuje přírodní materiály • pracuje s lupou a mikroskopem • zpracuje miniprojekt a tem. úkol	• stavba těl organismů • systém rostlin a živočichů • vlastnosti a třídění nerostů a hornin • významní biologové	-OSV 8/ INT Specifické komunikační dovednosti
• orientuje se v základních biologických pojmech • definuje jednobuněčný a • mnohobuněčný organismus • seznámí se s vybranými druhy vyšších živočichů, stavbou jejich těl a jejich životním prostředím	• základní biologické pojmy • jednobuněčné a mnohobuněčné organismy • vyšší živočichové - ryby sladkovodní i mořské, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	*Př 6,7 jednobuněčné a mnohobuněčné organismy, stavba těla rostlin a živočichů pro učení a studium
• rozlišuje základní přírodní a umělé ekosystémy • orientuje se v základní problematice ochrany přírody (rozlišuje kategorie chráněných území vysvětlí základní pojmy z ekologického slovníčku)	• krajina přírodní a kulturní • ochrana přírody • malý ekologický slovníček	-EV 1/INT, ekosystémy *Př9 Ochrana pžírody *Z9 Ochrana přírody v CR
• nasbírá, zpracuje a uchová části rostlinného těla (listy, plody a semena rostliny) • zpracuje a uchová herbářové položky	• vyšší rostliny -mechy, kapradiny, nahosemenné, krytosemenné	-EV 1/ INT ekosystém les *Př 7 vyšší rostliny

5.10.9.2. Název volitelného předmětu: **PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM ZEMĚPIS TROCHU JINAK**

5.10.8.2.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Zeměpis trochu jinak rozšiřuje znalosti žáků získané v hodinách zeměpisu. Cílem je rozšířit získané vědomosti a dovednosti ze zeměpisu a využit je v praktických úlohách a situacích, které nastávají v běžném životě. Stěžejní téma je Evropa. Hodiny jsou zaměřeny především na činnostní učení a práci na projektech. Žáci se učí orientovat v krajině, pracovat s mapou, plánem, popisem trasy. V hodinách jsou zapojováni do činností, které směřují k ochraně přírody a porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem životního prostředí. Předpokládáme samostatné a souvislé prezentování získaných informací včetně použití dostupných pomůcek ve výuce.

.Při práci využíváme znalosti i z jiných předmětů, ve kterých dochází k prolínání učiva.

Volitelný předmět je zařazen do 8. ročníku, 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebně, informačním centru, okolí školy, při vycházkách a exkurzích.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnosti při získávání informací
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v celém vyučovacím procesu
- zařazuje různé formy a metody práce
- poskytuje návodné informace k řešení obtížných úkolů
- organizuje skupinovou práci
- ověřuje dosaženou úroveň, oceňuje pokrok

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- navozuje problémové situace
- hodnotí práci žáků tak, aby mohli vnímat vlastní pokrok
- navrhuje zdroje informací, plánuje a vede žáky

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učí pracovat s textem, vyhledávat důležité informace, formulovat hlavní myšlenky
- využívá různé způsoby upoutání pozornosti

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel
- motivuje k práci ve skupině všechny její členy
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc a aby ji byli schopni a ochotni poskytnout
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje od žáků odpovědnost přiměřenou jejich věku
- vede žáky k toleranci, zdůrazňuje kladnou stránku osobnosti
- využívá regionálních prvků ve výuce, zdůrazňuje tradice

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k vlastnímu organizování a plánování učení
- chová se příkladně, seznamuje s pravidly zdravého životního stylu
- organizuje besedy, exkurze, projekty
- vede žáky k odpovědnosti za odvedenou práci

5.10.9.2.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM ZEMĚPIS TROCHU JINAK

Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, TOPOGRAFIE A KARTOGRAFIE • využívá internetu a statistických informací pro získávání nejrůznějších dat o evropských státech a místním regionu, porovnává data, třídí je, vyhodnocuje a pokusí se o hypotézu	• statistika a informace v elektronické i psané podobě • tvorba dotazníků, přehledů a tabulek, porovnání získaných dat. • náčrty a nákresy krajiny	-OSV 2/INT Dovednosti pro učení a studium *M8-Statistické metody
• vysvětlí na příkladech z místní krajiny kladné i záporné jevy způsobené člověkem • zhodnotí a srovná kvalitu krajiny ve srovnání s okolními oblastmi • vnímá konkrétní negativní zásahy člověka do krajiny	• atmosféra, hydrosféra, pedosféra • (pozorování kvality vody, sledování půdních horizontů)	*Př9-Vliv člověka na přírodu
• pokouší se vytvořit vlastní mentální mapu svého bydliště, regionu	• okolí školy, město Blansko (vlastní bydliště)	
• používá na své úrovni základní topografickou a kartografickou terminologii	• zeměpisné souřadnice • práce s buzolou	
REGIONY SVĚTA • dokáže lokalizovat a rozdělit jednotlivé evropské státy do zeměpisných oblastí (Jižní,Severní,Střední,Západní, Jihovýchodní, Severovýchodní)	• projekty o jednotlivých státech Evropy, srovnání a posouzení evropských regionů, zaměření na praktické informace a turistické zajímavosti	-OSV 8/INT Specifické komunikační dovednosti
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ • porovná a vysvětlí narušení přírody lidskou činností v jednotlivých evropských státech a v místním regionu • uvádí konkrétní příklady změn v přírodě	• odpady v přírodě, negativa lidských zásahů do krajiny, vlastní pozorování krajiny a vyhledávání i návrhy odstraňování nevhodných zásahů člověka do krajiny	-EV 1/INT Významy lesů -EV 2/INT Ohrožení, změny, rekultivace, energetické zdroje *Př9-Využívání přírodních zdrojů
TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE • ovládá na přiměřené úrovni orientaci v terénu, používání mapy, buzoly a základy topografie	• zeměpisná cvičení v terénu, určování světových stran, orientace mapy, azimut, práce s turistickou a topografickou mapou regionu • osobní konkrétní zkušenost v rámci pozorování v krajině	-MEV 2/INT Mapa – prezentace reality *M7-Měřítko
• využívá zásady bezpečného pobytu ve volné přírodě při terénních cvičeních	• praktický pohyb v okolí školy podle podrobné mapy a buzoly	

5.10.9.3. Název volitelného předmětu: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM CHEMIE ZKOUMÁ PŘÍRODU

5.10.9.3.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Tento předmět směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodní děje. Vede žáky k bezpečnému a účelnému zacházení s přírodninami a chemickými látkami, k ochraně přírody a zdraví člověka. Žáci si osvojují dovednosti spojené s pozorováním přírodnin, chemických látek a s prováděním jednoduchých pokusů. Náplň předmětu je zaměřena na praktické činnosti a rozvoj kritického myšlení.

Předmět se vyučuje v 9. ročníku, 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v pracovně přírodopisu a chemie.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování chemických látek a k nalézání souvislostí mezi poznatky z výuky a praktickým životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, které vedou žáky k formulování hypotéz, k navrhování pracovních postupů a k vyhodnocování výsledků práce

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek a jejich uplatnění při prezentaci výsledků práce s chemickými látkami

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využívá skupinové práce
- vede žáky ke spolupráci při pokusech a praktických činnostech

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k toleranci a k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, zdraví svého i zdraví jiných lidí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vysvětluje hygienická pravidla, která je nutno při práci s biologickým materiálem a chemickými látkami respektovat, a kontroluje jejich dodržování

5.10.9.3.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM CHEMIE ZKOUMÁ PŘÍRODU

Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• pracuje bezpečně s vybranými látkami a hodnotí jejich rizikovost • používá správně základní laboratorní pomůcky • sestaví písemný záznam o své práci	• organizace a průběh práce v chemické laboratoři • práce s laboratorními pomůckami	-OSV1/INT-cvičení pozornosti a soustředění *Ch8-zásady bezpečnosti práce
• odměří správně určitou hmotnost a objem látky • připraví roztok o určité koncentraci	• měření hmotnosti a objemu látek • příprava roztoku	*F-měřené veličiny
• rozliší směs a chemickou látku • provede oddělení složek různých směsí	• oddělování složek směsí	*Ch8-směsi, oddělování složek směsí *M7-trojčlenka, procenta
• pracuje bezpečně s plyny • dokáže připravit plyn rozkladem sloučeniny	• práce s plyny	*Ch8-zásady bezpečnosti práce
• orientuje se v základních dějích, které probíhají v organismech • aplikuje poznatky o faktorech, které ovlivňují průběh chemické reakce • provede důkaz složení organické sloučeniny • vysvětlí význam základních organických sloučenin	• složení organických sloučenin • studium živých soustav	-EV2/INT-přírodní zdroje -EV4/INT-prostředí a zdraví *Ch9-přírodní látky, exotermní a endotermní reakce *Př7-fyziologie rostlin *Př8-složky potravy
• orientuje se v základních metodách, které určují složení anorganických sloučenin	• složení anorganických sloučenin	-EV3/INT-průmysl a životní prostředí -Ch8-anorganické sloučeniny
• ovládá základní chemické výpočty	• chemické výpočty	*Ch8,9-chemické výpočty *M7-trojčlenka, procenta
• používá základní pojmy z oboru chemie a biologie ve správných souvislostech	• chemické otazníky, hádanky, křížovky	-OSV1/INT-cvičení řešení problémů *Ch8,9-základní pojmy z oboru chemie *Př6,7,8,9-základní pojmy z oboru biologie

5.10.10. Název volitelného předmětu: VÝTVARNÉ ČINNOSTI

5. 10.10.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Výtvarné činnosti jsou postaveny na tvůrčí práci žáka v oblasti psychomotorické, umožní rozvíjet žákovy dovednosti a zkušenosti. K realizaci jsou žákovi nabídnuty prostředky nejen tradiční a ověřené,ale i práce umělecko-řemeslné. Vzhledem k menšímu počtu žáků ve skupině je možný individuální přístup pedagoga.

Volitelný předmět Výtvarné činnosti je vyučován v 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá obvykle v kmenových třídách, mimo školu v přírodě, např. v rekreační oblasti Palava, dále formou návštěv výstav v kulturních zařízeních (Galerie města Blanska, Městská knihovna Blansko)

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Mezi výchovné a vzdělávací cíle patří:

- samostatná umělecko-řemeslná práce
- osvojení vědomostí, dovedností a postojů v oblasti kultury a umění
- uplatňování subjektivity pro vyjádření vlastních psychomotorických dovedností
- ověřování postojů v komunikaci při vzniku odlišných interpretací vizuálně-obrazových vyjádření

5.10.10.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: VÝTVARNÉ ČINNOSTI
Ročník: 7.

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• dotváří a rozvíjí své myšlenky	• výtvarná práce v materiálu (modelování z volné ruky)	-OSV5/INT – kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů
• všímá si věcí v jejich prostředí	• keramické materiály	-VKO/INT – prostorové řešení * D6 – řemeslné zpracování keramiky a kamene
• zamýšlí se nad vztahy mezi nimi	• drátování	-VDO4 – řád, norma, zákon, morálka
• používá různé materiály	• materiály-textil	-EV4/INT – výtvarné umění a životní prostředí, vlastní činnost a vycházky, práce v přírodě, zpracování přírodnin
• zobrazování umělých a přírodních forem	• užitá grafika • fotografie	-MKV2/INT – lidské vztahy, spolupráce, komunikace
• vnímá barvy jako vlastnosti	• batikování	-EV4/INT – výtvarné umění a životní prostředí, vlastní činnost a vycházky, práce v přírodě, zpracování přírodnin
• kombinuje různé materiály	• dekorativní práce – řešení plochy	-OSV5/INT – kreativity, pružnost nápadů *VKO6 – pozorování základních podmínek života
• interpretuje svou práci i tvorbu ostatních	• výtvarná práce v materiálu - dárky	-EV4/INT – výtvarné zpracování přírodních materiálů
• rozvíjí své myšlenky a představy	• prostorové vyjádření – objekty z drátů	-VDO4/INT – výtvarné umění jako základ pro prostorové vyjádření

5.10.11. Název volitelného předmětu: SBOROVÝ ZPĚV

5. 10.11.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Sborový zpěv je volitelný předmět, jehož hlavním cílem je upevňování pěveckých dovedností, rozvoj estetického cítění a schopností spolupracovat se spolužáky.

V tomto předmětu vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali možnosti zpěvu jako prostředku relaxace.

Mezipředmětové vztahy jsou nejčastěji naplňovány mezi předmětem Sborový zpěv a vzdělávacími oblastmi Umění a kultura a Člověk a příroda.

Volitelný předmět Sborový zpěv je vyučován 1 hodinu týdně v 6. a 7. ročníku.

Výuka probíhá obvykle v učebně Hv nebo v kmenových třídách.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k aplikaci naučených pravidel hlasové hygieny, artikulace a intonace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k plánování postupů při plnění zadaných úkolů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat při nácviku písně
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému pěveckému projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru k vystupování před publikem
- vede žáky k dodržování pravidel
- vede žáky k prezentaci výsledků své práce a k vzájemnému respektu mezi členy skupiny

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- seznamuje žáky s naším kulturním a hudebním dědictvím a vysvětluje jim jeho význam
- podporuje v žácích potřebu uměleckého projevu

Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům při adaptaci na činnosti v kolektivu

5.10.11.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: SBOROVÝ ZPĚV

Ročník: 6.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• respektuje pravidla hlasové hygieny	• hlasová hygiena	
• zpívá podle svých individuálních možností technicky správně	• hlavový tón • správná výslovnost • dýchání	
• zpívá zřetelně, nahlas, intonačně čistě, rytmicky přesně • zvyká si na zpěv ve vícehlasu pomocí kánonu	• hlasová cvičení • rytmická cvičení • zpěv vybraných písní • jednohlas, kánon	
• využívá k doprovodu rytmické a melodické nástroje	• melodie, rytmus • doprovod (noty půlové a čtvrťové)	

5.10.11.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: SBOROVÝ ZPĚV

Ročník: 7.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• zná pravidla hlasové hygieny a řídí se jimi	• hlasová hygiena	
• zpívá podle svých individuálních možností technicky správně	• hlavový tón • správná výslovnost • správné dýchání	
• zpívá zřetelně, nahlas, intonačně čistě, rytmicky přesně • zpívá dle dispozic v jednohlasu, v lidovém dvojhlasu i v jednoduché polyfonii, zejména kánonu	• hlasová a intonační cvičení • rytmicko-melodická cvičení • jednohlas, kánon, polyfonie, vícehlas • zpěv vybraných písní a skladeb	
• využívá k doprovodu rytmické a melodické nástroje	• melodie, rytmus • doprovod (noty půlové, čtvrťové a osminové)	

5.10.12. Název volitelného předmětu: ZÁKLADY ADMINISTRATIVY

5. 10.12.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Základy administrativy umožňuje žákům získat kompetence k provádění jednoduchých administrativních úkonů potřebných v běžném životě. Žáci si osvojí psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou, na základě využití počítačového programu ATF. Tento program umožňuje žákům pracovat individuálním tempem, opakovat psaní problematických znaků, slov, větných celků i celých lekcí. Důraz je kladen na správný prstoklad, přesnost a gramatickou správnost písemného projevu. V osmém ročníku si žáci osvojují psaní většiny písmen abecedy. V devátém ročníku provádí nácvik zbývajících písmen, číslic, znaků, souvislého textu a sestavují základní písemnosti užitečné v praktickém životě: dopis, žádost, životopis, plnou moc.

Základy administrativy svým obsahem úzce souvisí s předměty Český jazyk a Pracovní činnosti.

Předmět Základy administrativy se vyučuje v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v informačním centru nebo v počítačové učebně.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k postupnému osvojování si správného prstokladu při psaní písmen abecedy, znaků, číslic
- motivuje žáky k dalšímu vzdělávání v oblasti administrativy pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- povzbuzuje žáky, aby se nenechali odradit nezdarem při zvládání techniky psaní

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému (především písemnému) projevu
- nabádá žáky k využívání ICT pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- povzbuzuje žáky a dodává jim sebedůvěru ke zdolávání překážek při zvládání stanoveného programu
- oceňuje snahu a úsilí vynaložené ke splnění úkolů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky ke vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a plnění povinností

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání počítače
- pomáhá žákům při získávání orientace k provádění základních administrativních úkonů

5.10.12.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: ZÁKLADY ADMINISTRATIVY
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce • zaujímá správnou polohu těla při psaní • pracuje s programem ATF • nacvičuje psaní písmen *a, s, d, f, j, k, l, ů* v základní radě, *u, r, p, q, i* v horní řadě a *čárka* v dolní řadě písmen desetiprstovou hmatovou metodou	• zásady bezpečnosti a hygieny práce • program ATF • lekce 1 - 7	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• nacvičuje psaní písmen *g, h* v základní řadě písmen, *e, o, w, z, t,ú* v horní řadě písmen desetiprstovou hmatovou metodou	• lekce 8 – 15	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• Nacvičuje psaní písmen *m, v, y, , c, n, b, x* a znaků *tečka, pomlčka* v dolní písmenné řadě a psaní velkých písmen desetiprstovou hmatovou metodou	• lekce 16 – 29	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• nacvičuje psaní písmen *í, č, á, ř* v číselné řadě desetiprstovou hmatovou metodou	• lekce 30 – 37	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola

5.10.12.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: ZÁKLADY ADMINISTRATIVY
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• nacvičuje psaní písmen é, *š, ě, ý, ž, háček, čárka nad písmenem* v číselné řadě desetiprstovou hmatovou metodou.	• lekce 38 – 50	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• nacvičuje psaní znaků ?, :, _ v dolní řadě písmen, *!* ve střední řadě písmen, znaků (,), / v horní řadě písmen desetiprstovou hmatovou metodou • využívá nacvičená písmena a znaky k psaní souvislého textu	• lekce 51 – 59	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• nacvičuje psaní číslic 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 v číselné řadě, znaků § ve střední řadě písmen, %, +, = v číselné řadě desetiprstovou hmatovou metodou	• lekce 60 – 65	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• aplikuje všechny nacvičené znaky při psaní souvislého textu	• lekce 66 – 75	-OSV1/INT-pozornost, soustředění, zapamatování -OSV3/INT-sebekontrola
• sestaví a napíše dopis s adresou, životopis, žádost, udělí plnou moc	• dopis, životopis, žádost, plná moc	-OSV10/INT-řešení problémů *Čj6-dopis, adresa *Čj7,8-žádost *Čj8-životopis

5.10.13. Název volitelného předmětu: SPORTOVNÍ HRY

5. 10.13.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Sportovní hry tvoří součást komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví a v poznávání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejich smyslem je řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy žáka a zároveň rozvíjela výkonnost žáka, sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení.

Předmět sportovní hry umožňuje žákům uspokojovat vyhraněné zájmy o tělovýchovnou a sportovní činnost. Svým zaměřením vede k prohloubení a rozšíření vědomostí, dovedností a dalšímu rozvoji tělesné zdatnosti a výkonnosti. Vedle individuálních a kolektivních sportů jsou do výuky zařazeny i netradiční pohybové činnosti a sport, dále zdravotně pohybové a relaxační činnosti, regenerační aktivity, a to samostatně nebo jako doplněk konkrétní sportovní činnosti. Náplň hodin je ovlivňována rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin.

Na druhém stupni se předmět Sportovní hry vyučuje pravidelně 1 hodinu týdně.

Hodiny probíhají v tělocvičně, na školním hřišti, školním tenisovém kurtu, v přírodě – rekreační oblast Palava. V rámci poznávání sportovišť probíhají i ukázkové hodiny v některých sportovních zařízeních ve městě.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem podle jejich předpokladů
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- nacvičuje herní a cvičební strategie tak, aby žáci objevovali logické postupy
- rozvíjí schopnost žáka odhalovat vlastní chyby při sportování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- provádí s žáky činnosti ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace a spolupráce, tolerance k ostatním
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou a s rozhodčími

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- informuje o negativech sportu (doping, korupce, přetrénování a vyhoření)
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů skupiny či družstva a respektování pravidel
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního chování a jednání
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanské

Učitel:

- stanovuje krátkodobé a dlouhodobé cíle v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohybových schopností ve volném čase

Kompetence pracovní

Učitel:

- učí žáky připravit náčiní a sportoviště před cvičením a uklidit ho po skončení činnosti

5.10.13.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: SPORTOVNÍ HRY
Ročník: 6.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných disciplínách a dílčích dovednostech	• rozvoj pohybových schopností • průpravná cvičení na rozvoj obratnosti	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

• dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře
• hraje a soutěží podle základních pravidel sportovních i netradičních her
	• atletické hry a disciplíny
	• průpravné hry
	• kooperativní hry
	• netradiční hry
	  • obíhaná
	  • ringo
	  • deskobal
	  • t-ball
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

• spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
• zvládá s ohledem na své předpoklady herní činnosti jednotlivce a herní kombinace v procvičovaných sportovních hrách
	• sportovní hry
	  • košíková
	  • kopaná
	  • přehazovaná
	  • vybíjená
	  • Floorball
	• (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy jednotlivých her podle úrovně schopností a dovedností žáků)
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

5.10.13.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: SPORTOVNÍ HRY
Ročník: 7.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných disciplínách a dílčích dovednostech	• rozvoj pohybových schopností • cvičení na rozvoj startovní rychlosti a obratnosti	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

• dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře
• vyloží základní pravidla sportovních i netradičních her
	• atletické hry a disciplíny
	• průpravné hry
	• kooperativní hry
	• netradiční hry
	  • obíhaná
	  • ringo
	  • deskobal
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

• zvládá s ohledem na své předpoklady herní činnosti jednotlivce a herní kombinace v procvičovaných sportovních hrách,dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře
• spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
	• sportovní hry
	  • košíková
	  • kopaná
	  • přehazovaná
	  • vybíjená
	  • floorball
	  • softball
	  • házená
	• (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy jednotlivých her podle úrovně schopností a dovedností žáků)
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

5.10.13.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: SPORTOVNÍ HRY
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných disciplínách a dílčích dovednostech	• rozvoj pohybových schopností • základní úpolová cvičení	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

• dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře
• používá základní pravidla sportovních i netradičních her, podílí se na rozhodování i organizaci soutěže
	• atletické hry a disciplíny
	• průpravné hry
	• kooperativní hry
	• netradiční hry
	  • obíhaná
	  • ringo
	  • flagball
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

• spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
• zvládá s ohledem na své předpoklady herní činnosti jednotlivce a herní kombinace v procvičovaných sportovních hrách,dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře
	• sportovní hry
	  • košíková
	  • kopaná
	  • přehazovaná
	  • vybíjená
	  • floorball
	  • softball
	  • házená
	  • odbíjená
	  • ragby
	• (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy jednotlivých her podle úrovně schopností a dovedností žáků)
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

• ovládá základy posilování s vlastním tělem	• kondiční kulturistika a posilování	
• ovládá osvojené způsoby relaxace	• relaxační a regenerační činnosti	-OSV4/INT-dovednosti pro pozitivní naladění mysli -OSV4/INT-předcházení stresům -OSV4/INT-uvolnění, relaxace

5.10.13.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: SPORTOVNÍ HRY
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení • průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných disciplínách a dílčích dovednostech	• rozvoj pohybových schopností • cvičení na rozvoj aerobní vytrvalosti	-OSV1/INT-cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

• dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře
• používá základní pravidla sportovních i netradičních her, dokáže se podílet na rozhodování i organizaci soutěže
	• atletické hry a disciplíny
	• průpravné hry
	• kooperativní hry
	• netradiční hry
	  • obíhaná
	  • ringo
	  • flagball
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

• spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích
• zvládá s ohledem na své předpoklady herní činnosti jednotlivce a herní kombinace v procvičovaných sportovních hrách,dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře
	• sportovní hry
	  • košíková
	  • kopaná
	  • přehazovaná
	  • vybíjená
	  • floorball
	  • softball
	  • baseball
	  • házená
	  • odbíjená
	  • ragby
	• (herní činnosti jednotlivce, herní kombinace a herní systémy jednotlivých her podle úrovně schopností a dovedností žáků)
		-VDO2/INT- vzájemná komunikace a spolupráce

• ovládá základy posilování s vlastním tělem a využívá znalostí pro zlepšení svalové síly a budování vlastního těla	• kondiční kulturistika a posilování	
• zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	• relaxační a regenerační činnosti	-OSV4/INT-dovednosti pro pozitivní naladění mysli -OSV4/INT-předcházení stresům -OSV4/INT-uvolnění, relaxace *Vkz6-Zdravý životní styl *Vkz6-Režim dne

5.10.14. Název volitelného předmětu: Domácnost

5. 10.14.a/ Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět Domácnost je založen především na praktických činnostech. Je určen pro chlapce i dívky. Doplňuje vzdělání o složku potřebnou v běžném životě. Vede žáky k práci s nástroji, spotřebiči a materiály, které jsou potřeba při přípravě pokrmů a dále k práci s různými textilními materiály. Žáci mají možnost seberealizace při uplatňování nápadů při přípravě pokrmů, nebo zhotovování výrobků různými technikami.
Předmět je zařazen do 6. - 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.
Zaměření předmětu: 6. ročník - vaření
7. ročník – vaření
8. ročník – ruční práce, oděvy
9. ročník – vedení domácnosti
Výuka probíhá ve třídě, ve cvičné kuchyni, informačním centru, součástí jsou i exkurze a návštěvy výstav. Svým obsahem navazuje na témata z pracovních činností na 1. stupni a dále je propojen s předměty Výchova ke zdraví a Výchova k občanství.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Mezi výchovné a vzdělávací cíle patří:

- osvojení pracovních dovedností a návyků
- pozitivní vztah k práci a radost z dosaženého výsledku
- vytrvalost a soustavnost
- správné používání pomůcek a nástrojů

Mezi pomůcky, se kterými žáci pracují patří kuchyňské spotřebiče a vybavení pro domácnost, textilní materiály a pomůcky pro jejich zpracování, odborné publikace, kuchařské knihy, apod.

5.10.14 b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: DOMÁCNOST - VAŘENÍ

Ročník: 6.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• seznamuje se se základním vybavením kuchyně • ovládá obsluhu běžných kuchyňských přístrojů • správně používá nástroje a přístroje potřebné při přípravě pokrmů • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dbá na bezpečnost	• základní vybavení kuchyně • udržování pořádku a čistoty při přípravě pokrmů • bezpečnost a hygiena provozu • pracovní pomůcky, elektrické spotřebiče	-OSV 11/INT osobní odpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem
• seznamuje se s pravidly zdravé výživy • upravuje pokrmy za studena • připravuje jednoduché teplé pokrmy • dodržuje správný postup při přípravě teplé i studené kuchyně • dodržuje hygienická pravidla	• výběr potravin a jejich nákup • uskladnění potravin • sestavení jídelníčku • příprava studeného pokrmu (pomazánka, zeleninový salát) • tepelné zpracování různých potravin • příprava jednoduchého menu • základní postupy při přípravě pokrmů (předkrm, polévka, maso a příloha, zeleninové a ovocné saláty,pečivo, nápoje)	-EGS 1/INT -MKV 1/INT Stravovací návyky ostatních národů
• seznamuje se s pravidly správného stolování • připraví tabuli pro stolování při různých příležitostech	• jednoduché prostírání • obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování v rodině • zdobné prvky a květiny na stole	-OSV 10/INT Sebepoznání, kultura stolování

5.10.14 b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: DOMÁCNOST - VAŘENÍ

Ročník: 7.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• seznamuje se se základním vybavením kuchyně • ovládá obsluhu běžných kuchyňských přístrojů • správně používá nástroje a přístroje potřebné při přípravě pokrmů • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dbá na bezpečnost	• základní vybavení kuchyně • udržování pořádku a čistoty při přípravě pokrmů • bezpečnost a hygiena provozu • pracovní pomůcky, elektrické spotřebiče	-OSV 11/INT osobní odpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem
• seznamuje se s pravidly zdravé výživy • upravuje pokrmy za studena • připravuje jednoduché teplé pokrmy • dodržuje správný postup při přípravě teplé i studené kuchyně • dodržuje hygienická pravidla	• výběr potravin a jejich nákup • uskladnění potravin • sestavení jídelníčku • příprava studeného pokrmu (pomazánka, zeleninový salát) • tepelné zpracování různých potravin • příprava jednoduchého menu • základní postupy při přípravě pokrmů (předkrm, polévka, maso a příloha, zeleninové a ovocné saláty,pečivo, nápoje)	-EGS 1/INT -MKV 1/INT Stravovací návyky ostatních národů
• seznamuje se s pravidly správného stolování • připraví tabuli pro stolování při různých příležitostech	• jednoduché prostírání • obsluha a chování u stolu • slavnostní stolování v rodině • zdobné prvky a květiny na stole	-OSV 10/INT Sebepoznání, kultura stolování

5.část: Učební osnovy

5.10.14.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: DOMÁCNOST - RUČNÍ PRÁCE
Ročník: 8.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• provádí údržbu oděvů z různých materiálů • učí se rozeznávat značky na oděvech sloužící k jejich správné údržbě • používá vhodné čistící prostředky k údržbě oděvů	• druhy textilních materiálů a jejich údržba • prací a čistící prostředky • praní a žehlení oděvů • symboly u oděvů sloužící ke správné údržbě • správné ukládání prádla a oděvů	-OSV 11/INT osobní odpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem *CH9 Čisticí prostředky
• zašívá poškozených oděvů • používá při šití různé druhy stehů • přišívá knoflíky, opravuje knoflíkové dírky a švy	• oprava prádla a oděvů • druhy stehů • přišívání a zašívání	
• používá pletací jehlice a háček ke zhotovení vzorníků • vyšívá prostírání různými stehy	• základní pletení (hladce, obrace) • základy háčkování (druhy sloupků) • jednoduchý výrobek podle vlastní volby • základní vyšívací stehy • vzorník stehů • zhotovení jednoduchého prostírání	-MKV 1/INT módní trendy -EGS 1/INT *Z8 Odívání ostatních národů

5.část: Učební osnovy

5.10.14.b / Vzdělávací obsah volitelného předmětu: DOMÁCNOST
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
• při úklidu domácnosti volí vhodné čistící prostředky a pomůcky, orientuje se v jejich nabídce, posoudí i ekologické dopady různých čistících prostředků • upevňuje si správné návyky organizace a plánování práce, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci • orientuje se v elektrospotřebičích v domácnosti, je schopen podle návodu základní elektrospotřebiče používat • třídí domácí odpad, poznává základní způsoby ekologické likvidace domácího odpadu • navrhne zařízení studentského pokoje (rozmístění nábytku, osvětlení, doplňky, pracovní plochy)	**DOMÁCNOST** • vhodné čistící prostředky (nádobí, přístroje, pracovní plochy) • používání nástrojů a spotřebičů při přípravě pokrmů • správné třídění odpadu • bezpečnost a hygiena při práci • zařízení a doplňky v domácnosti • estetické, technické, hygienické a ekonomické zásady bydlení	-OSV 11/INT osobní odpovědnost za své zdraví, respektování a dodržování předpisů a norem *CH9 Čisticí prostředky *Vkz6 Požadavky na bydlení Projekt: Můj studentský pokoj
• sestaví pracovní řád kuchyně v návaznosti na dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti v kuchyni • popíše základní vybavení kuchyně, rozvržení nábytku i pracovních ploch • orientuje se v základním kuchyňském inventáři a možnostech jeho použití • vybere a nakoupí vhodné potraviny k danému účelu • popíše způsoby vhodného uskladnění potravin a vysvětlí hrozící zdravotní rizika při jejich nedodržení • zpracuje základní pokrmy, dodržuje při nich základy hygieny • při práci udržuje pořádek a čistotu • připraví tabuli pro stolování • chová se vhodně při stolování	**VAŘENÍ** • • pracovní řád a jeho dodržování • pořádek a čistota při přípravě pokrmů • nákup potravin (rodinná finanční rozvaha) • základní postupy při přípravě pokrmů: snídaně, přesnídávka, oběd, večeře • příprava pokrmů • tradiční pečivo • správné stolování při různých příležitostech	-OSV 10/INT Sebepoznání, kultura stolování *Vkz6,7 Zdravá životospráva *Př 8 Výživa člověka Projekt: Jídelníček – správná životospráva

5.10.15. Název volitelného předmětu : ZÁKLADY KOMUNIKACE, KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

5.10.15.a) Charakteristika volitelného předmětu

1. Obsah předmětu, časové a organizační vymezení

Základy komunikace je volitelný vyučovací předmět, který je určen žákům 6. a 9. ročníku.

Učení se neobejde bez aktivního čtení. Na zvládání čtenářských dovedností závisí tedy výsledky učení žáků. Rozvinutí čtenářské gramotnosti každého žáka na potřebnou úroveň je jedním z cílů předmětu Základy komunikace. Druhým cílem je rozvoj komunikačních dovedností, verbálních i neverbálních, v různých situacích.

V tomto předmětu vedeme žáky k tomu, aby dobře porozuměli přečtenému textu a dokázali vyhledat klíčové informace, aby dokázali text interpretovat, aby uměli vytvořit stylisticky správný text. Pracujeme jak s texty literárními, tak s texty odbornými (historickými, kulturními, přírodovědnými, zeměpisnými…). Tím jsou naplňovány mezipředmětové vztahy.

Využíváme metod dramatické výchovy, vytváříme herní situace, žáci vstupují do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jednají. Pracujeme s komunikačními dovednostmi verbálními i neverbálními.

Všechny aktivity přizpůsobujeme věku a individuálním schopnostem dětí. Celou činnost zaměřujeme na to, aby si žáci uvědomovali, jakou důležitost má jazyk, hlas i tělo v komunikaci.

Volitelný předmět Základy komunikace je vyučován 1 hodinu týdně v 6.ročníku, jednu hodinu týdně v 9. ročníku. (Žáci si volí volitelný předmět v 6. ročníku a v 9. ročníku v jeho výuce pokračují.)

Výuka probíhá v kmenových třídách, knihovně, informačním centru.

2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k naplňování klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke čtení, vyhledávání a třídění informací
- rozvíjí u žáků jazykové, literární a slohové dovednosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- hodnotí práci žáků s ohledem na jejich vlastní pokrok
- vede k zodpovědnosti, kritickému myšlení a logickému uvažování
- seznamuje žáky s možnými zdroji informací a jejich využitím

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dbá na výstižnou argumentaci, výstižný a kultivovaný projev
- vede žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v rámci probíraných žánrů
- nabízí žákům dostatek příležitostí k porozumění probíraných textů
- vede žáky k práci s různými typy textů, vyhledávání důležitých informací, formulování vlastních myšlenek
- rozšiřuje slovní zásobu žáků
- vede žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k logické úpravě textů
- vede žáky k využívání informačních i komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje sebedůvěru žáků
- organizuje práci ve skupinách, podporuje spolupráci při řešení problémů
- vybízí žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů, k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost k tomu, aby žáci mohli diskutovat o přečteném textu
- vede žáky k tomu, aby uměli požádat o pomoc a aby ji byli schopni a ochotni poskytnout
- pomáhá podle potřeby žákům v činnostech
- spoluvytváří příznivé klima třídy – dobrou pracovní atmosféru a důvěru mezi učitelem a žáky
- stanovuje přesná pravidla a vede žáky k jejich dodržování, jasně formuluje požadované výstupy

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k zájmu o názory, které se liší od jejich vlastních
- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření kladných postojů k přírodě, k životnímu prostředí, ke společenským hodnotám, ke kulturnímu dědictví
- podporuje v žácích potřebu literárního projevu, četby

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu využívání zkušeností

5.10.15b) Vzdělávací obsah volitelného předmětu: ZÁKLADY KOMUNIKACE
Ročník: 6.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
- rozlišuje herní a reálnou situaci - vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná - zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání - spolupracuje ve skupině - reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek	- sociálně komunikační dovednosti - herní dovednosti - dramatická situace, příběh	- OSV4/INT- psychohygiena - OSV5/INT- kreativita - OSV6/INT- poznávání lidí - OSV8/INT- komunikace
- odliší spisovný a nespisovný projev - užije vhodné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru - formuluje stručně základní informace - při tvorbě vlastního ústního i písemného projevu vědomě užívá získaných vědomostí - formuluje jednoduché myšlenky - vytvoří souvislý text podle záměru i podle zadání - v textu zachová logickou posloupnost - využívá poznatků o jazyku a stylu ke gramaticky i věcně správnému ústnímu i písemnému projevu a k tvořivé práci s textem	- individuální tvorba textů různého zaměření i odlišných slohových postupů - mluvený a psaný projev, řeč, jazyk - aplikace pravopisných pravidel - jazyková kultura	- MEV1/INT – práce s textem, klíčová slova - OSV1/INT – dovednosti pro studium - OSV8/INT – tvorba textů
- čte aktivně s jasným cílem - čte výběrově, rozlišuje podstatné - snaží se odhadnout význam neznámých slov a pojmů v textu - při četbě vyprávěcího textu se vžívá do prostředí a postav - při četbě věcného textu shrnuje data, upřesňuje informace	- rozvoj čtenářských dovedností - osvojení si různých technik čtení a porozumění textu - četba textu vyprávěcího, reprodukce textu, tvorba osnovy - četba textu věcného s odborným zaměřením, získávání informací, jejich třídění, práce se slovy odbornými	- OSV5/INT - kreativita

5.10.15 b) Vzdělávací obsah volitelného předmětu: KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI
Ročník: 9.

Školní výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
- v textu vyhledá klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky textu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - při tvorbě vlastních textů vědomě užívá dosavadních vědomostí a zkušeností, vhodných jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru	- individuální tvorba textů různého obsahového zaměření, různého rozsahu, různých slohových postupů - jazyk spisovný, nespisovný - odborná slova - rozvíjení jazykového citu - aplikace pravopisných pravidel - mluvený a psaný projev - jazyková kultura	- MEV1/INT – práce s textem, klíčová slova - OSV1/INT – schopnost vidět věci jinak - MEV6/INT – tvorba textu a sdělení - OSV8/INT – tvorba textů - OSV 8/INT - komunikace
- při četbě přemýšlí o autorech, jejich stylu, záměrech, historických okolnostech - hodnotí kvalitu textu - různé typy textů dokáže číst různými způsoby - zapisuje záznamy z četby, reakce na četbu, vypisuje zajímavá místa z textu - konstruuje obsah chybějících částí textu - na základě klíčových slov vytváří obsahové části textu	- metody čtenářských dovedností (čtení s otázkami, čtení s předvídáním, I.N.S.E.R.T.metoda, metoda skládankového čtení, metoda řízeného čtení) - metody pro záznamy z četby (metoda literárních dopisů, metoda podvojného deníku)	MEV1/INT – kritické myšlení a vnímání mediálního sdělení MEV4/INT – vnímání autora sdělení

6. část

Hodnocení žáků školy

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Úvod

Tato pravidla hodnocení žáků základní školy jsou nedílnou součástí školního řádu ZŠ a MŠ Blansko, Salmova 17 a školního vzdělávacího programu naší školy Zdravá škola – škola pro život. Vycházejí z platných právních dokumentů:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), § 51

Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, § 14 a následující.

6.1.a. Způsob hodnocení a klasifikace

A. 1. Hodnocení výsledků žáka:
Naše škola využívá tradiční klasifikaci. Pouze žáci, kteří mají diagnostikované specifické poruchy učení, jsou po splnění zákonných podmínek hodnoceni slovně. Způsob jejich hodnocení tvoří samostatnou kapitolu těchto pravidel.

Kombinací klasifikace a slovního hodnocení využívají vyučující v 1. ročníku tak, aby hodnocení mělo výrazný motivační charakter.

A. 2. Hodnocení procesu učení:

V této oblasti používáme v jednotlivých předmětech hodnocení klasifikačním stupněm 1-5., ale také slovního hodnocení, procentuálního či jinou formu v závislosti na podobě úkolu nebo věku žáka. Volba způsobu průběžného hodnocení je plně v kompetenci vyučujícího

B. 1. Sebehodnocení žáka celkové
Toto hodnocení probíhá po ukončení každého čtvrtletí a je provedeno na vyhrazeném místě v žákovské knížce.

B. 2. Sebehodnocení žáka průběžné – forma, frekvence a postup tohoto dílčího sebehodnocení v jednotlivých předmětech je v kompetenci vyučujícího daného předmětu

Provádí se ústně, nebo písemně.

6.1.b. Zásady a pravidla hodnocení a klasifikace

A. Zásady

Hodnocení a klasifikace žáků musí být:

- jednoznačné
- srozumitelné
- srovnatelné s předem danými kritérii
- věcné
- všestranné
- pedagogicky zdůvodněné
- odborně správné
- doložitelné

Výsledky vzdělávání a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň, kterou dosáhl zejména ve vztahu k:

- očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu
- k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům
- k věku žáka
- k ohodnocení píle
- k ohodnocení přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon

Pro klasifikaci chování žáka se použije na 1. stupni číslice a na 2. stupni slovní označení.

B. Pravidla

- Každé pololetí se žákovi vydává vysvědčení. Za 1. pololetí lze žákovi místo vysvědčení vydat výpis z vysvědčení.
- Hodnocení na vysvědčení je vyjádřeno **klasifikací,** v případě žáků se specifickými poruchami učení může být kombinováno slovní hodnocení a klasifikace na základě žádosti zákonného zástupce a v případě kladného rozhodnutí ředitelky školy.
- V případě přestupu žáka na jinou školu, která hodnotí odlišným způsobem a na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka převede škola klasifikaci do slovního hodnocení.
- V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení toho, jak žák dosáhl cílů vzdělávání
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje ***přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.*** Hodnocení provádí bez subjektivních nebo vnějších vlivů.
- Při hodnocení a klasifikaci za pololetí se přihlíží k výsledkům za celé klasifikační období, bere se v úvahu to, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve výkonu z důvodů indispozice.
- Stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru známek za pololetí.

- Účelem zkoušení žáka není snaha hledat mezery ve vědomostech žáka, ale ocenit to, co umí, dát mu možnost to prokázat nebo napravit neúspěch.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitém období.
- Žáci jsou předem (1 týden) informováni o termínu a požadavcích kontrolní práce, kterou se rozumí písemná zkouška plánovaná na celou vyučovací hodinu.
- Na jeden den lze plánovat maximálně 1 kontrolní práci. Všichni učitelé zapisují tyto práce do třídní knihy dané třídy s týdenním předstihem.
- Žákovi je oznámen výsledek každé klasifikace. Nestačí jen sdělit známku, je nutno poukázat na klady i nedostatky žákova projevu. Po ústním zkoušení oznámí učitel žákovi známku okamžitě, výsledky písemných zkoušek oznámí učitel žákovi do 14 dnů od jejich konání. Opravené práce musí být předloženy všem žákům a na požádání také rodičům.
- Učitelé vedou soustavnou evidenci o hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohli vždy doložit správnost klasifikace žáka i způsob získání známek.
- Známky, které jsou podkladem pro klasifikaci z daného předmětu, učitel zapisuje do žákovské knížky.
- Žáci mají mít dostatek času k naučení, procvičení a zažití každého učiva.
- Na zkoušení starší látky se musí žáci předem upozornit.
- Učitel musí vždy rozlišovat, co je předmětem klasifikace prospěchu a co chování.
- Známkujeme jen předložené práce dětí, nikoli zapomenutý písemný nebo grafický úkol.
- Žáci 2. stupně mají právo bez vysvětlení říct, že nejsou připraveni.
- Toto právo může žák v každém předmětu využít 1krát za pololetí, a to jen pro ústní zkoušení.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají vždy v pedagogické radě.
- Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů.
- V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem (např. do ŽK)

.

- Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Poskytujeme také možnost individuální konzultace po domluvě s vyučujícím.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 24 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Jestliže žák nesplní 75% účasti na hodinách daného předmětu, může být jeho klasifikace odložena.

6.1.c. Získávání podkladů pro klasifikaci a hodnocení

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel průběžně, zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
- kontrolními písemnými pracemi
- analýzou výsledků různých činností
- konzultacemi s ostatními učiteli, případně s pracovníky pedagogicko psychologické poradny neb speciálního pedagogického centra u žáků s vývojovými poruchami učení
- rozhovory se žáky a zákonnými zástupci žáka
- sledováním, jak se žákovi daří uskutečňovat vlastní rozvoj – zlepšení
- hodnocením zapojení, tvořivosti a samostatnosti při skupinové práci, projektovém vyučování či dalších činnostech, jeho schopnosti formulovat a vyjadřovat své myšlenky, schopnosti popsat problém a hledat jeho řešení.
- využíváním sebehodnocení žáka, hodnocení jeho práce skupinou, případně jiným žákem.

Tyto podklady mohou mít formu známek, procentuální úspěšnost, slovní, značek, symbolů apod. dle rozhodnutí vyučujícího. Žáci musí být s daným systémem hodnocení seznámeni.

6.1. d. Stupně hodnocení a klasifikace

Výsledky vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, kterého dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Prospěch

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí těmito stupni:

1 – výborný

2 – chvalitebný

3 – dobrý

4 – dostatečný

5 – nedostatečný

2. Celkový prospěch

Hodnocení žáka na vysvědčení vyjadřuje stupeň:

A. prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném povinném předmětu stanoveném školním vzdělávacím programem hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměrný prospěch z povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

B. prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanoveném školním vzdělávacím programem hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný,

C. neprospěl, je-li v některém povinném předmětu stanoveném školním vzdělávacím programem hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením není-li hodnocen z některého z povinných předmětů na konci 2 pololetí,

D. nehodnocen,
není-li možné hodnotit z některého z povinných předmětů na konci 1. pololetí.

Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkové klasifikaci na konci druhého pololetí

nebo po opravných zkouškách dosáhl stupně hodnocení alespoň **prospěl** ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn**.**

Výsledky práce ***v zájmových útvarech*** organizovaných školou se hodnotí těmito stupni:

a. pracoval úspěšně
b. pracoval

6.1.e. Kritéria pro klasifikaci prospěchu

1. Klasifikace v předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika. Ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření sleduje vyučující zejména:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů
- kvalitu a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- kvalitu myšlení, logiku, samostatnost a tvořivost
- aktivitu v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního i písemného projevu
- kvalitu výsledků činností
- osvojení účinných metod samostatného studia

Pro klasifikaci se použije pět stupňů, které mají následující obsah:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky, správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný, grafický projev přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, ústní i písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má menší nedostatky v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů a definic. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele opravit. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním i písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatnění osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé, ústní i písemný projev má vážné nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Požadované poznatky si žák neosvojil uceleně, přesně, úplně, má závažné a značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Své vědomosti nedovede uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, v logickém myšlení časté nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Nedovede samostatně studovat.

2. Klasifikace v předmětech s převahou praktických činností

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní činnosti, praktika, a domácnost.

Ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření sleduje vyučující zejména:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce

- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
-
- aktivitu, samostatnost, tvořivost, iniciativu v praktických činnostech
- kvalitu výsledků činnosti
- organizaci práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálu, energií, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě, s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a se stará o životní prostředí. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci si organizuje méně účelně, pracoviště udržuje v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k ochraně životního prostředí. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Výsledky práce mají závažné nedostatky. Vlastní práci neorganizuje účelně, pracoviště neudržuje v pořádku. Porušuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k ochraně životního prostředí. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Vlastní práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Překážky v práci neumí překonat.

3. Klasifikace v předmětech s převahou výchovného působení

Převahu výchovného zaměření mají výtvarná výchova, hudební výchova, sborový zpěv, tělesná výchova a sportovní hry.

Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření sleduje vyučující zejména:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivou aplikaci
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalitu projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecnou tělesnou zdatnost, výkonnost a jeho péči o vlastní zdraví.
    - V těchto předmětech představují stupně 1 – 5 následující schopnosti a dovednosti:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov, je rozvíjí v individuálních i kolektivních projevech. Jeho projev je estetický, originální, působivý, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost. Je málo iniciativní, rytmicky nepřesný, na práci někdy špatně připravený, zapomíná potřebné pomůcky. Je málo soustředěný, většinou nesamostatný, pracuje ledabyle. Žák nemá dostatečně aktivní vztah k estetické skutečnosti umělecké i mimoumělecké a tělesné kultuře.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je při činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.1.f. Kritéria pro hodnocení chování žáků

1. Klasifikaci chování žáka navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitelka školy po projednání v pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu školy po celé klasifikační období.
3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku a morální a rozumové vyspělosti žáka.

4. O klasifikaci sníženou známkou z chování jsou zákonní zástupci žáka informováni písemně ředitelkou školy na zvláštním tiskopise.

5. Klasifikaci chování žáka 2. nebo 3. stupně třídní učitel včetně zdůvodnění zapisuje do katalogového listu bezprostředně po jednání pedagogické rady.

6. Klasifikace chování žáka se vyjadřuje třemi stupni

- ***stupeň 1 (velmi dobré)***

Žák uvědoměle dodržuje pravidla řádu školy, aktivně je prosazuje, přispívá k upevňování kolektivu třídy a školy. Méně závažných prohřešků se dopouští jen ojediněle.

- ***stupeň 2 (uspokojivé)***

Chování žáka je v podstatě v souladu se školním řádem, nepřispívá aktivně k upevňování kolektivu třídy. Dopustil se závažnějšího přestupku nebo opakovaně méně závažných přestupků. Je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit

- ***stupeň 3 (neuspokojivé)***

Chování žáka ve škole je v rozporu se školním řádem. Dopouští se závažných provinění, kterými je ohrožena výchova, zdraví nebo bezpečnost žáků školy. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy

Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a opatření k posílení kázně.

1) ***Pochvaly a jiná ocenění*** se udělují za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci.

- Návrh na udělení pochvaly nebo jiného ocenění se projednává v pedagogické radě.

- Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem třídy nebo školy třídní učitel, ředitelka školy nebo zástupce jiné organizace. Písemná pochvala se uděluje zpravidla formou zápisu do žákovské knížky, na pochvalný list, nebo na vysvědčení.

- Pochvaly a jiná ocenění se zapisují do katalogových listů.

2) ***Opatření k posílení kázně*** se udělují za opakovaná nebo závažná provinění proti školnímu řádu a zpravidla předcházejí před sníženou z chování.
Podle závažnosti provinění lze žákovi udělit některé z těchto opatření:

- ***napomenutí třídního učitele*** – uděluje třídní učitel za drobné přestupky proti školnímu řádu kdykoliv během klasifikačního období před kolektivem třídy, zapisuje se do žákovské knížky.
- ***důtka třídního učitele*** – uděluje třídní učitel za opakované menší přestupky proti školnímu řádu v průběhu nebo na konci klasifikačního období. O jejím udělení informuje neprodleně ředitelku školy, důtka se zapisuje na zvláštní tiskopis školy.
- ***důtka ředitelky školy*** – uděluje ředitelka školy po projednání v pedagogické radě za závažné porušení školního řádu. Návrh na udělení ředitelské důtky předkládá třídní učitel, případně jiný učitel. Zapisuje se na zvláštním tiskopise školy.

3) Opatření k posílení kázně se zaznamenávají do katalogového listu žáka vždy po jednání pedagogické rady. Za jeden přestupek se žákovi uděluje pouze jedno opatření k posílení kázně. Před udělením opatření k posílení kázně je vždy třeba získat objektivní informace. K projednání je možno pozvat zákonné zástupce.

4) V zájmu předcházení udělení opatření k posílení kázně lze výchovné problémy a porušování školního řádu řešit pohovorem s jednotlivými žáky za přítomnosti třídního učitele a výchovného poradce, případně zákonných zástupců žáka, ředitelky školy nebo dalšího pedagogického pracovníka.

6.1.g. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. **27/2016 Sb**. Ve škole mohou být žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním, žáci s vývojovými poruchami učení, žáci s poruchami chování. Mezi žáky se **speciálními** vzdělávacími potřebami řadíme i žáky **nadané a mimořádně nadané**. Při hodnocení i klasifikaci vychází učitel vždy ze závěrů a doporučení **ŠPZ** (pedagogicko – psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra). Hodnocení je pak vždy zcela individuální, hlavní důraz je vždy kladen na posouzení individuálního pokroku dítěte.

Hodnocení žáků se specifickými poruchami učení nebo chování a žáků se zdravotním postižením nebo znevýhodněním.

Pro žáky s poruchami učení nebo chování i žáky se zdravotním postižením nebo znevýhodněním škola vždy stanoví vhodné podmínky odpovídající jejich potřebám (dle možností školy).

Žáci mohou být hodnoceni známkou nebo slovně:

- Při hodnocení známkou učitel klade důraz na ten druh projevu žáka, ve kterém má předpoklady pro lepší výkon. To ale neznamená, že žák s poruchou učení nesmí psát písemné práce. Učitel nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu zvládnutých jevů, respektuje pracovní tempo žáka.
- Na žádost rodičů na základě doporučení poradenského pracoviště mohou být tito žáci hodnoceni slovně nebo dohodnutou kombinací hodnocení slovního s hodnocením známkou. Vychází se ze zásad a kritérií školy pro slovní hodnocení s přihlédnutím k doporučení poradenského pracoviště. Slovní hodnocení probíhá na základě dohody s rodiči o slovním hodnocení žáka. Dohodu připravuje třídní učitel žáka ve spolupráci s učiteli, v jejichž předmětech je žák slovně hodnocen. O použití slovního hodnocení rozhodne ředitelka školy. Dohoda předpokládá spolupráci rodiny se školou, stanoví způsob hodnocení a formy spolupráce. Při jejím neplnění může škola od slovního hodnocení ustoupit a přejít k hodnocení známkou.

Hodnocení žáků integrovaných

Žáci integrovaní na základě doporučení pedagogicko - psychologické poradny nebo speciálního pedagogického centra jsou vzděláváni i hodnoceni na základě individuálního vzdělávacího plánu. V něm je mimo jiné stanoven i způsob hodnocení a klasifikace těchto žáků.

Hodnocení žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při hodnocení práce nadaného žáka se používá hodnocení známkou nebo slovní hodnocení nebo kombinace hodnocení známkou a slovního hodnocení.
Vzdělávání i způsob hodnocení se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu příslušné školy, závěrů psychologického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka.
Je vypracován po nástupu mimořádně nadaného žáka do školy, nejpozději do 3 měsíců po zjištění jeho mimořádného nadání. Může být doplňován a upravován v průběhu školního

roku. Za jeho zpracování odpovídá ředitel školy a vypracovává se ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka.

Ředitel školy může **nadaného nebo mimořádně nadaného** žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo z části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Kritéria pro stanovení slovního hodnocení žáka na vysvědčení:

Očekávané výstupy
- ovládá bezpečně
- ovládá
- v podstatě ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

Úroveň myšlení
- pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost myšlení
- nesamostatné myšlení
- reaguje nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování
- výstižné a poměrně přesné
- výstižné s menšími nepřesnostmi
- myšlenky vyjadřuje částečně
- myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
- neschopný smysluplného vyjádření

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů
- užívá spolehlivě a uvědoměle vědomostí a dovedností, pracuje samostatně,
- přesně a s jistotou
- používá vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se menších chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby
- dopouští se podstatných chyb a obtížně je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení
- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě, k učení nepotřebuje větších podnětů
- má zájem o učení, ale potřebuje časté podněty
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení není pouhé mechanické převádění klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. ***Smyslem hodnocení je***

objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte. V případě potřeby budou tato kritéria použita k převedení slovního hodnocení do klasifikace známkou.

6.1.h. Odložená klasifikace

1. ***Nelze-li žáka*** pro závažné objektivní příčiny ***klasifikovat na konci prvního pololetí,*** určí ředitelka školy pro jeho klasifikaci ***náhradní termín,*** a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po ukončení prvního pololetí. Není-li možná klasifikace ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí neklasifikuje.

2. ***Nelze-li žáka*** pro závažné objektivní příčiny ***klasifikovat na konci druhého pololetí,*** určí ředitelka školy pro jeho klasifikaci ***náhradní termín,*** a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do 15. října. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník. Žák, který nemohl být ze závažných objektivních, zejména zdravotních důvodů, klasifikován v náhradním termínu, nebo byl klasifikován nedostatečně, opakuje ročník.

6.1.i. Komisionální přezkoušení a opravné zkoušky

Komisionální přezkoušení se používá v případě:

pochybností rodičů o klasifikaci

Má-li zástupce žáka ***pochybnosti o správnosti klasifikace*** v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, ***požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení.***

Komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitelka školy. V případě, že je vyučujícím ředitelka, krajský úřad. Komise je tříčlenná, tvoří ji předseda, zkoušející učitel, jímž je zpravidla vyučující daného předmětu, a přísedící. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol (Příloha č. 1).

Komise žáka přezkouší neprodleně, nejpozději do deseti pracovních dnů. Výsledek přezkoušení, který je konečný, oznámí ředitelka školy zástupci žáka prokazatelným způsobem. Další přezkoušení je nepřípustné. Není-li možné žáka pro jeho nepřítomnost v tomto termínu přezkoušet, může ředitelka školy stanovit nový termín k přezkoušení pouze výjimečně, a to z vážných důvodů.

opravných zkoušek

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat nejvýše jednu opravnou zkoušku

Opravné zkoušky jsou komisionální. O komisionální zkoušce se pořizuje protokol.
Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku

úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák podmíněně zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

6.1.j. Hodnocení žáků - cizinců

- Při hodnocení cizinců, kteří plní povinnou školní docházku na základní škole, z předmětu český jazyk a literatura se přihlédne k dosažené úrovni znalosti českého jazyka. Závažné nedostatky v osvojených vědomostech z tohoto předmětu se považují za objektivní příčinu, pro kterou žák nemusí být v průběhu prvního roku docházky ve škole v České republice z tohoto předmětu klasifikován. Škola nemá povinnost žáka – cizince doučovat českému jazyku.
- Při hodnocení žáků-cizinců ze vzdělávacího obsahu Český jazyk a literatura určeným RVP ZV se na konci tří po sobě jdoucích pololetích po zahájení školní docházky v ČR považuje úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka, sledovanou při hodnocení žáka.

6.1.k. Plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku na zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen "zkoušející škola"):
a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy.

Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

Žák zkoušku nekoná, pokud je žákem zahraniční školy, v jejímž vzdělávacím programu je v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah a žák je z tohoto vzdělávacího obsahu zahraniční školou hodnocen v příslušném období na vysvědčení. V tomto případě ředitel spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, vysvědčení žákovi za příslušné období nevydává

6.1.l. Informace zákonných zástupců žáka o prospěchu a chování

1. Informace o prospěchu a chování žáka podává zákonným zástupcům:

   a) třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů na třídních schůzkách a při konzultačních dnech
   b) třídní učitel nebo učitelé ostatních předmětů, pokud o to zákonný zástupce požádá
   c) třídní učitel, ostatní učitelé, případně ředitelka školy v případě výrazného zhoršení prospěchu nebo chování, bezprostředně a prokazatelným způsobem
   d) třídní učitel (případně výchovný poradce nebo ředitelka školy) na základě písemného pozvání rodičů k návštěvě školy.

2. Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitelství školy na žádost školy, do které přechází, kopii katalogového listu, případně další dokumentaci o žákovi.

3. Přechází-li žák na jinou školu po 15. 11. nebo po 15. 4., je součástí zaslané dokumentace o žákovi také návrh klasifikace z chování a klasifikace v jednotlivých předmětech jako podklad pro celkovou klasifikaci žáka na konci klasifikačního období.

6.1.m. Závěr

1. Tento vnitřní předpis byl projednán na pedagogické radě dne **30. 8. 2019** a je závazný pro všechny učitele ZŠ a MŠ Blansko, Salmova 17 s účinností od **1. 9. 2019**
2. Změny a doplňky pravidel hodnocení je možno provést vždy po uplynutí klasifikačního období (pololetí).